RICHARD OSMAN

Perşembe Günü CİNAYET Kulübü

Bilgi

SERTİFİKA NO 15033

ISBN 978 - 975 - 22 - 1031 - 8
2021 . 06 . Y . 0105 . 7742

Birinci Basım
Kasım 2021

BİLGİ YAYINEVİ
Meşrutiyet Cd., No: 46/A, Yenişehir 06420 / ANKARA
Tlf.: (0-312) 434 49 98/ 434 49 99/ 431 81 22 • Faks: (0-312) 431 77 58
BİLGİ DAĞITIM
Gülbahar Mh., Gülbağ Cd., No: 33, A-B Blok,
Mecidiyeköy 34387/ İSTANBUL
Tlf.: (0-212) 217 63 40 - 44 • (0-212) 522 52 01
Faks: (0-212) 217 63 45 • (0-212) 527 41 19
www.bilgiyayinevi.com.tr • info@bilgiyayinevi.com.tr

RICHARD OSMAN

Perşembe Günü CİNAYET Kulübü

İngilizceden Çeviren: Cengiz Yücel

BİLGİ YAYINEVİ

kapak tasarımı: richard bravery, penguin random house
yazı karakterleri: joel holland
editör: yağmur saygılı
çeviri editörü: ceren ceylan
düzeltmen: bekir tekkaya

Orijinal Adı: The Thursday Murder Club
Copyright © Richard Osman, 2020
Türkiye'de yayın hakları Mushens Entertainment Ltd. ve
AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Bilgi Yayınevi'ne aittir.

baskı: pelin ofset
(0-312) 395 25 80-81
sertifika no: 49432

Richard Osman, yazar, yapımcı ve televizyon programı sunucusudur. İlk romanı *Perşembe Günü Cinayet Kulübü* milyonlarca okura ulaşmış bir çoksatandır. Eleştirmenler *İki Kez Ölen Adam*'ı (*The Man Who Died Twice*) şimdiden onun "ikinci romanı" olarak tanımlamıştır.

Cengiz Yücel, 1966'da Üsküdar'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nden 1990'da mezun oldu. 1992-1994 yılları arasında İngiltere'de çeşitli kurs ve okullarda dil eğitimi aldı. 1995'te Turizm Endüstrisi Dergileri bünyesinde dört yıl muhabirlik yaptıktan sonra 1999'da Türkiye Seyahat Acentaları Birliği'nin Ar-Ge departmanının sorumlusu olarak emekli olana kadar çalıştı. 2015'te emekli olduktan sonra çeşitli yayınevleri için kitap çevirisi yaptı. Evli ve bir çocuk babası olan Yücel'in otuzu aşkın kitap çevirisi bulunmaktadır.

Anneme, "yaşayan son Brenda"ya sevgilerle.

Birini öldürmek kolaydır. İşin genellikle zor olan tarafı cesedi gizlemektir. Tam da oradan yakalanırsınız.

Ama ben doğru yere rast geldiğimden çok şanslıyım gerçi. Gerçekten mükemmel bir yer.

Zaman zaman, her şey yerli yerinde mi diye bakmaya oraya gidiyorum. Her zaman da öyle buluyorum, zannederim hep de öyle kalacak.

Biliyorum, yapmamalıyım ama bazen bir sigara tüttürüyorum, ne yapayım, benim de tek kötü alışkanlığım bu.

BİRİNCİ BÖLÜM

Yeni Birileriyle Tanış ve Yeni Şeyler Dene

1

Joyce

Hadi Elizabeth'le başlayalım, olur mu? Bakalım bu bizi nereye götürecek?

Onu elbette tanırdım, zaten burada Elizabeth'i tanımayan yoktur. Larkin Court'taki üç odalı dairelerden biri onundur. Yanılmıyorsam şu köşedeki, terası olandı. Bir defasında da Elizabeth'in, pek çok nedenden ötürü üçüncü kocası olan Stephen'la bir bilgi yarışmasında aynı takımda bulunmuşluğumuz vardı.

İki ya da üç ay öncesiydi, öğle yemeğindeydim. Menüde kıymalı börek vardı, demek ki bir pazartesiydi. Elizabeth, "Görüyorum yemek yiyorsun ama" dedi, "rahatsız olmazsan sana bıçak yaraları hakkında bir soru sorabilir miyim?"

"Yok, olmam, tabii ki sorabilirsin" dedim ya da o anlama gelen bir şeydi söylediğim. Her şeyi tam olarak anımsayamıyorum zaten, bunu en baştan belirteyim de. Neyse, bunun üzerine elindeki bir karton dosyayı açtı. İçindeki bazı daktilo edilmiş belgelerle eski fotoğraflara benzer bir şeyleri uçlarından görebiliyordum. Sonra doğruca konuya girdi.

Elizabeth bıçaklanmış bir kızı gözümün önüne getirmemi istedi. Ben ne tür bir bıçak olduğunu sorunca normal bir mutfak bıçağı olabileceğini söyledi. John Lewis marka. Markasını o söylemedi, ben hayalimde öyle canlandırdım. Ardından kızın göğüs kemiğinin tam altından üç ya da dört kez bıçaklandığını düşünmemi istedi. Çok fena bir şekilde ama herhangi bir atardamarı kesmeden bıçak birkaç defa sokulup çıkarılmış. Çevredeki

insanlar yemek yemekte olduklarından bunları söylerken çok kısık sesle konuşuyordu, sonuçta onun da belli sınırları vardı.

Sonra ben sözünü ettiği bıçak yaralarını düşünürken, Elizabeth bu kızın kan kaybından ölmesinin ne kadar süreceğini sordu.

Bu arada, yıllarca hemşirelik yaptığımı belirtmeliyim yoksa buna bir anlam veremeyebilirsiniz. Elizabeth bunu bir şekilde biliyor olmalıydı, o zaten her şeyi bilirdi. Neyse, onun bana sormasının nedeni buydu anlayacağınız. Lafı neden uzatıp durduğumu merak etmişsinizdir. İlerledikçe bu yazma işini öğreneceğim, söz.

Bir yanıt vermeden önce elimi, ekranlarda zaman zaman gördüğünüz gibi, ağzıma götürüp dudaklarıma hafifçe vurduğumu anımsıyorum. Siz de deneyin, daha zeki bir hava veriyor. Neyse, kızın kilosunu sordum.

Elizabeth dosyadaki bir belgeyi parmağıyla takip edip kızın kırk altı kilo olduğu bilgisini yüksek sesle okudu. Ama bu ikimizi de afallatmıştı çünkü kırk altı kilonun tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorduk. Kafamdan, acaba yirmi üç stone[1] gibi bir şey midir diye geçirdim. Bire iki olarak düşünmüştüm. Öyle tahmin etsem de inç ve santimetre sistemlerini birbirine çevirmeyi hep karıştırdığımdan, emin de değildim.

Elizabeth elindeki dosyada cesedin bir fotoğrafı olduğundan kızın kesinlikle yirmi üç stone olmadığını söyledi. Salona dönerek, "Biri Bernard'a kırk altı kilonun neye denk geldiğini sorar mı?" diye seslenmeden önce dosyayı önüme uzattı.

Bernard, şu daha ufak masalardan terasa en yakındakinde hep yalnız başına otururdu. Onunki Masa 8'di. Bilmeniz gerekmez ama yine de Bernard'dan biraz bahsedeceğim.

Bernard Cottle, Coopers Chase'e ilk geldiğimde bana çok nazik davranmıştı. Yabanasması getirmiş, geridönüşüm çizelge-

1) Britanya'da kullanılan 14 libreye (yaklaşık 6,35 kg) denk gelen ağırlık ölçüsü. [ç.n.]

sini açıklamıştı. Burada dört farklı renkte çöp kutusu var. Dört! Bernard sayesinde yeşilin camlar, mavinin de kâğıt ve kartonlar için olduğunu öğrenmiştim. Kırmızı ve siyah nedir derseniz, sizden daha iyi bir tahminde bulunamam. Doğrusu onlarda görmediğim şey yok. Hatta bir defasında biri içine faks makinesi bile atmıştı.

Bernard bir bilim dalında profesördü. Dünyanın değişik yerlerinde çalışmıştı ki o zamanlar henüz kimsenin adını duymadığı Dubai de o yerlerden biriydi. Mesleğinden bekleneceği gibi, öğle yemeğine takım elbise giyip kravat takarak gelirdi ama yine de *Daily Express* okurdu. Yandaki masada oturan Ruskin Court Blokları'ndan Mary, ona seslenerek kırk altı kilonun ne kadar ettiğini sordu.

Bernard başını salladı, Elizabeth'e, "Üç küsur libre eder" dedi.

Bernard böyledir işte.

Elizabeth teşekkür etti, "Doğru gibi görünüyor" dedi. Bernard da kare bulmacasına döndü. Sonradan santimetre ve inç hesaplarıma bir baktım, en azından o konuda yanılmadığımı gördüm.

Elizabeth sorusuna döndü. Mutfak bıçağıyla yaralanan kız ne kadar daha yaşardı? Müdahale edilmezse yaklaşık kırk beş dakika içinde öleceğine dair bir tahminde bulundum.

"Peki Joyce" deyip yeni bir soruya geçti. "Ya kıza tıbbi müdahale yapılmışsa? Bir doktor değil de yaraya tampon yapabilecek biri tarafından? Belki bir ordu mensubu ya da öyle bir şey?"

Zamanında çok sayıda bıçak yarası görmüşlüğüm vardı. İşim, burkulmuş bileklerden ibaret değildi. Neticede, "Yani" dedim, "o zaman hiç ölmeyecektir." Ki gerçekten de ölmezdi. Bu, onun için pek eğlenceli olmazdı ama yarası da tampon yapıp kapatılamayacak gibi değildi.

Elizabeth başını sallayıp o zamanlar hiç tanımadığım İbrahim'e birkaç ay önce tam da bunu söylediğini belirtti. Dedim ya, bunlar birkaç ay öncesiydi.

Bu, Elizabeth'i pek tatmin etmemiş gibiydi; ona göre kızı erkek arkadaşı öldürmüştü. Ben de genelde bunun doğru olduğunu biliyordum. Siz de böyle şeyleri hep okursunuz ya.

Buraya taşınmadan önce tüm bu sohbeti tuhaf bulurdum ama buradaki herkesi tanıyınca bunun gayet normal olduğunu anladım. Geçen hafta naneli çikolatalı dondurmanın mucidiyle ya da sözde mucidiyle tanışmıştım. Bu bilgiyi teyit etme olanağım da ne yazık ki yok.

Elizabeth'e küçük de olsa bir yardımım dokunduğuna memnun olmuştum, o yüzden ben de ondan bir iyilik rica etmeye karar verdim. Ona cesedin fotoğrafına bakmamın mümkün olup olmadığını sordum. Benimki sırf profesyonel bir meraktı.

Elizabeth'in gözleri sevinçle parlamıştı, öyle ki buradaki insanlar ancak torunlarının mezuniyet fotoğraflarına bakmayı istediğinizde bu kadar sevinirlerdi. Dosyasından bir A4 kâğıt çıkardı, ters çevirip önüme koydu, kendilerinde her şeyin kopyası olduğundan, "Bu sende kalsın" dedi.

Ona ne kadar nazik olduğunu söyledim, o da "Önemi yok ama sana son bir soru sorabilir miyim?" dedi.

"Elbette" dedim.

Sonra, "Perşembeleri müsait oluyor musun?" dedi.

İnanıp inanmamak size kalmış ama onların perşembe günlerini ilk defa böyle işitmiş oldum.

2

Polis Memuru Donna De Freitas bir silahı olsun istiyordu. Omzunda taze bir mermi yarasıyla terk edilmiş ardiyelerde seri katilleri kovalamak, sonra da meseleyi acımasızca halletmek çok hoşuna giderdi. Belki de viskinin tadına alışır, partneriyle bir ilişki yaşardı.

Ama yirmi altı yaşındaki Donna, bu yolda ilerlemek için şimdilik çok çalışmak zorunda olduğunun farkındaydı. O gün saat 11.45'te, yeni tanıştığı şu dört emekliyle aynı masaya oturmuş, öğle yemeği yiyordu. Ayrıca şu son bir saat ya da o civarda bir sürenin de epey eğlenceli geçtiğini itiraf etmeliydi.

Donna, "Ev Güvenliği İçin Pratik İpuçları" konuşmalarını daha önce de defalarca yapmıştı. Bugün ileri yaştan geleneksel bir dinleyici kitlesine sahipti. Battaniyelerini dizlerine kadar çekip oturanlar, ikram edilen bisküviler, arka sırada keyifle kestiren birkaç kişi. Donna, her defasında aynı uyarılarda bulunuyordu. Şu çok önemli konulara dikkat edilmeliydi: Pencerelere kilit takılacak, kimlik kartları sorulup kontrol edilecek ve nereden geldiği belli olmayan aramalarda kişisel bilgiler asla verilmeyecekti. Hepsinden öte onun, bu ürkütücü dünyada öncelikle güvenli bir liman imajını vermesi beklenirdi. Donna bunun farkındaydı; polis merkezinin dışına çıkmak için bahane olduğundan, evrak işlerinden de kurtuluş sağladığından bu işe gönüllü oluyordu. Fairhaven Polis Merkezi, Donna'nın alışık olduğundan çok daha sakin bir yerdi.

Bugün kendisini Coopers Chase Emekliler Köyü'nde buluvermişti. Tamamen kendi halinde bir yerdi. Yeşillikler içinde, sa-

kin, sorunsuzdu; oraya giderken eve dönüşte öğle yemeği için uğrayabileceği güzel bir mekânı da şimdiden belirlemişti. Sürat tekneleriyle seri katil kovalamaca işi bekleyecekti artık.

Donna, "Güvenlik" diyerek başladı ama aslında aklında dövme yaptırma meselesini tartmaktaydı. Beline bir yunus nasıl olurdu? Yoksa bu çok mu klişeydi? Çok acır mıydı acaba? Muhtemelen acırdı ama neticede bir polis memuru değil miydi? "'Güvenlik' deyince ne anlatmak isteriz? Yani demek istediğim sözcüklerin farklı durumlarda farklı anlamları..."

Öndeki sıradan bir el kalktı. Bu pek olağan değildi ama meslek aşkına katlanacaktı artık. Çok temiz giyimli, seksenlerindeki bir kadın bir şey söylemek istiyordu.

"Canım, burada herkes bunun pencere kilitleriyle ilgili bir söyleşi olmamasını umuyor." Kendisine mırıltılar halinde gelen desteği görmek için etrafına bakındı.

Bir sonraki, etrafını saran metal yürüteciyle ikinci sırada oturan bir beyefendiydi. "Kimlik kartları da olmasın lütfen, onları biliyoruz, gerçekten 'Gaz İşletmesi'nden misiniz yoksa hırsız mısınız?' diye soracağız. Emin olun biz o konuda tamamız."

Her kafadan bir ses çıkmaya başladı.

Üç parçalı kaliteli bir takım elbise giymiş bir adam, "Artık Gaz İşletmesi değil, Centrica oldu" dedi.

Onun yanındaki, kısa pantolon, terlik ve West Ham United forması giyen adam durumu fırsat bilerek işaretparmağını ortaya bir yere uzatıp, "Thatcher yüzünden, İbrahim. Eskiden devlete aitti" dedi.

Çok şık giyimli kadın, "Ya tamam Ron, otur yerine" dedi. Sonra Donna'ya baktı, başını yavaşça iki yana sallayarak, "Siz Ron'a bakmayın" diye ekledi. Yorumlar havada uçuşmaya devam ediyordu.

"Zaten kimlik kartının sahtesini yapamayan suçlu mu kaldı?"

"Bende katarakt var. Bana bir kütüphane kartı gösterseniz sizi onunla bile içeri alırım."

"Artık sayacı okumaya bile gelmiyorlar. Her şey internetten."

"Bulutta tatlım, bulutta."

"Ben hırsızı evimde ağırlardım. Bir ziyaretçimin gelmesi güzel olurdu."

Çok kısa sessizlikler oluyordu. O anlarda da fısıldaşmaların ahenksiz bir senfonisi başlıyor, işitme cihazlarının sesini kimi açıyor, kimi kapıyordu. Ön sıradaki kadın bayrağı yeniden ele aldı.

"Yani... Bu arada ben Elizabeth... Pencere kilitleri olmasın lütfen, kimlik kartları da. Ayrıca bize telefon açan Nijeryalılara PIN numaramızı vermememizi de söylemeyin. Tabii hâlâ Nijeryalı dememe izin varsa."

Donna De Freitas kendini toparladı ama artık öğle yemeği için gideceği mekânı da dövmeyi de düşünmüyordu; onun şimdi düşündüğü şey, güney Londra'nın o eski güzel günlerinde gitmiş olduğu bir toplu gösteri eğitimiydi.

"İyi de o zaman ne konuşacağız?" diye sordu Donna. "En azından kırk beş dakika bunu yapmalıyım yoksa merkezdeki mesaimden izinli sayılmam."

"Polis teşkilatındaki kurumlaşmış cinsiyet ayrımcılığına ne dersin?" dedi Elizabeth.

"Mark Duggan'ın yasadışı şekilde vurulması hakkında konuşmak isterim. Devletin yaptırımlarını ve..."

"Otur yerine Ron!"

Zaman dolana kadar bu durum böyle eğlenceli ve tatlı bir şekilde devam etti, sonrasında Donna'ya sıcak bir teşekkür edilip torunların fotoğrafları gösterildi ve öğle yemeğine davet edildi.

İşte böylece oturmuş, menüde "çağdaş, lüks bir restoran" olarak tanımlanan yerde salatasına çatal atmaktaydı. On ikiye çeyrek kala öğle yemeği için biraz erken sayılırdı ama bu daveti reddetmek kabalık olurdu. Ayrıca eşlik etmekte olan dört katılımcının tam teşekküllü bir öğle yemeği ısmarlamanın yanı sıra bir şişe de kırmızı şarap açmış oldukları dikkatinden kaçmamıştı.

Elizabeth, "Bu gerçekten harikaydı Donna" dedi. "Müthiş keyif aldık." Elizabeth ona, bütün yıl öğrencisini korkutan ama yıl sonu sınavından A almasını sağlayan, ondan ayrılırken de ağlayan şu öğretmenler gibi baktı. Belki de üzerindeki tüvit ceketten ötürüydü.

"Gözlerim kamaştı Donna" dedi Ron. "Sana Donna diyebilir miyim aşkım?"

"Donna diyebilirsiniz ama belki aşkım demeseniz daha iyi" dedi Donna.

Ron hemfikir olarak, "Kesinlikle haklısın tatlım" dedi. "Anlaşıldı. Şu otopark biletiyle elektrikli testeresi olan Ukraynalı hakkında anlattığın hikâyeye ne demeli? Akşam yemeği sonrası konuşmalarından yapmalısın, o işte para var. Birini de tanıyorum, numarasını ister misin?"

Donna salatanın lezzetli olduğunu düşündü ve bu öyle sık düşündüğü bir şey de değildi.

"Herhalde benden olağanüstü bir eroin kaçakçısı olurdu." Bunu söyleyen, öncesinde Centrica konusunu açan İbrahim'di. "Bu bir lojistik meselesi, değil mi? Tabii bir de her şeyi tartıyorsun, ben bunu keyifle ve mükemmel bir şekilde yapardım. Onların para sayma makineleri de olur. Her türlü cihazları vardır. Hiç eroin satıcısı yakaladığınız oldu mu Memur De Freitas?"

Donna, "Hayır" diye itiraf etti, "ama listemde var."

"Fakat para sayma makineleri olduğu konusunda haklıyım değil mi?" diye sordu İbrahim.

"Evet, kesinlikle var" dedi Donna.

İbrahim, "Harika" deyip şarap kadehini kafasına dikti.

Kadehini bitiren Elizabeth, "Biz kolayca sıkılırız" diye ilave etti. "Tanrı bizi pencere kilitlerinden korusun, Kadın Polis Memuru De Freitas."

"Artık sadece polis memuru deniyor" dedi Donna.

Elizabeth, "Anlıyorum" dedi dudaklarını büzerek. "Peki, ben kadın polis memuru demeyi tercih edersem ne olur? Hakkımda tutuklama kararı çıkar mı?"

"Hayır ama sizin hakkınızda biraz olumsuz bir izlenim edinirim" dedi Donna. "Çünkü bu şekilde söylemek çok basit bir şey, bana karşı daha saygılı bir hitap."

"Tamam ya! Şah mat. Kazandınız" dedi Elizabeth.

"Teşekkür ederim" dedi Donna.

İbrahim, "Bilin bakalım ben kaç yaşındayım?" diye iddialaştı.

Donna duraksadı. İbrahim hoş bir takım elbise giymişti, çok güzel bir tene sahipti. Harika kokuyordu. Yaka cebinde ustalıkla katlanmış bir mendil duruyordu. Saçları seyrelmişti ama hâlâ yerindeydi. Göbekli değildi, gıdısı yoktu. Ama yine de tüm bunların ardında acabalar vardı. Donna, İbrahim'in ellerine baktı. Onlar yaşı daima açık ederdi.

"Seksen mi?" diye bir tahminde bulundu.

İbrahim'in yelkenleri suya indirdiğini gördü. "Evet, tam üstüne bastınız ama genç görünürüm. Yetmiş dört falan gösteriyorum. Herkes bu konuda hemfikir. Bunun sırrı pilateste."

Donna grubun dördüncü üyesine, "Ya sizin hikâyeniz nedir Joyce?" diye sordu. Ufak tefek, beyaz saçlı bir kadındı. Lavanta rengi bir bluz, leylak rengi hırka giymişti. Çok mutlu bir şekilde oturuyor, her şeyi dikkatle dinliyordu. Ağzı kapalıydı ama gözleri parlaktı. Sessiz bir kuş gibi, gün ışığında sürekli birtakım pırıltıların peşindeydi.

"Ben mi?" dedi Joyce. "Ortada bir hikâye yok. Hemşireydim, sonra anne oldum, sonra yeniden hemşirelik. Korkarım anlatmaya değer pek bir şey yok."

Elizabeth hafifçe homurdandı. "Joyce'a inanmayın Memur De Freitas. O, şu 'iş bitirici' tiplerdendir."

"Ben sadece düzenliyimdir" dedi Joyce. "Modası geçmiş bir şey. Zumbaya gideceğimi söylediysem zumbaya giderim. Ben böyleyim. Bizim ailede ilginç olan kızımdır. Bir yatırım fonu yönetiyor, o ne demekse artık."

Donna, "Ne olduğuna dair pek bir fikrim yok" diye itiraf etti.

Joyce, "Benim de" dedi.

"Zumba pilatesten önce" dedi İbrahim. "İkisini birden yapmayı sevmiyorum. Başlıca adale grupları açısından mantıksız."

Yemek boyunca Donna'nın zihninde bir soru gezinip durmuştu. "Sormamda sakınca yoksa, evet, hepiniz Coopers Chase'te yaşıyorsunuz ama siz dördünüz nasıl arkadaş oldunuz?"

Elizabeth keyifli bir edayla, "Arkadaş mı?" dedi. "Bizler arkadaş değiliz canım."

Ron kıkırdadı. "İsa aşkına, tatlım, yok biz arkadaş falan değiliz. Bir tane daha alır mıydın Liz?"

Elizabeth başıyla onayladı, Ron da kadehi doldurdu. İkinci şişelerindeydiler. Saat 12.15'ti.

İbrahim de onlara katıldı. "Bence arkadaş sözcüğü pek doğru değil. Biz birbirimizle sosyalleşmeyi tercih etmezdik, çok farklı ilgi alanlarına sahibiz. Ron'u severim sanırım ama bazen çok zor biri olabiliyor."

Ron başını salladı. "Öyle, zor adamımdır."

"Elizabeth'in tavırları da itici geliyor."

Elizabeth başıyla onayladı. "Korkarım bu doğru. Okul dönemlerinden beri, daima zamanla sevilen biri olmuşumdur."

"Joyce'u severim sanırım. Bence Joyce'u hepimiz seviyoruz" dedi İbrahim.

Ron'la Elizabeth bu söyleneni yine başlarıyla onayladılar.

Joyce, "Teşekkür ederim" dedi, tabağındaki bezelyelerin peşine düşmüştü. "Birileri köşeli bezelye icat eder mi sizce?"

Donna kafa karışıklığını gidermeyi denedi.

"Peki, arkadaş değilseniz nesiniz o halde?"

Donna, Joyce'un, başını kaldırıp bu beklenmedik çetenin üyelerine salladığını görmüştü. "Yani" dedi Joyce, "öncelikle biz *elbette* arkadaşız ama bu gruptakiler böyle şeyleri kolay kolay kabullenmezler. İkinci olarak Memur De Freitas, davetiniz esnasında size söylenmediyse bu benim kabahatimdir. Biz Perşembe Günü Cinayet Kulübü'yüz."

Elizabeth'in kırmızı şaraptan gözleri donuklaşmıştı. Ron boynundaki West Ham dövmesini kaşıyordu, İbrahim zaten parlak olan kol düğmesini parlatmakla meşguldü.

Restoran dolup taşıyordu ve Coopers Chase'in yaşamak için çok da kötü bir yer olmayacağını düşünen ilk ziyaretçi de Donna değildi. Bir kadeh şarap içebilmeyi, öğleden sonralarının boş olmasını nasıl da isterdi.

"Bir de ben her gün yüzüyorum" diye sonlandırdı konuşmasını İbrahim. "Cildimi gergin tutuyor."

Burası *neydi* böyle?

3

Fairhaven'dan A21'e çıkmayı, oradan Kentish Weald'ın merkezine ilerlemeyi dert etmezseniz, neticede keskin bir sol dönemecin kenarında hâlâ çalışan eski bir telefon kulübesinin yanından geçeceksiniz. Oradan "Whitechurch, Abbots Hatch ve Lents Hill" tabelasını görene kadar yaklaşık yüz metre devam edin, sonra sağa dönün. Lents Hill'e doğru gidin, Robertsmere üzerindeki küçük taş köprüye ulaşana dek Blue Dragon'u ve önünde büyük bir yumurta duran köy bakkalını geçin. Robertsmere resmi olarak bir nehirdir ama aklınıza da öyle büyük bir şey gelmesin.

Köprüyü geçtikten sonra sağa dönen tek şeritli yola sapın. Yanlış yola girdiğinizi düşüneceksiniz ama resmi broşürün gösterdiği alternatife göre bu yol kestirmedir. Bir de burada, hoşunuza giderse, rengârenk çalılıkların sunduğu bir manzara eşliğinde ilerlersiniz. Sonunda yol genişler, yüksek ağaçlar arasından, solunuzdaki yamacın üzerine doğru yaşam belirtilerini görmeye başlarsınız. İlerleyince ahşaptan, derme çatma küçük otobüs durağını göreceksiniz ki o da hâlâ işler durumdadır, her iki yönde de günde bir kez otobüs geçmesini işlerlik olarak sayarsanız. Otobüs durağına varmadan hemen önce Coopers Chase tabelasını solunuzda görmüş olacaksınız.

Coopers Chase'in inşaatına yaklaşık on yıl önce, Katolik Kilisesi'nin araziyi satmasından sonra başlanmıştı. Oranın ilk sakinleri, ki Ron onlardan birisidir, üç yıl sonra taşındılar. "Britanya'nın İlk Lüks Emekli Köyü" olarak lanse edilmişti. Gerçi İbrahim'e göre, ki o bunun doğruluğunu kontrol etmişti, aslında bu yedinciydi. Şu sıralar orada yaklaşık üç yüz kişi ikamet et-

mekte. O köye altmış beş yaşını geçtikten sonra taşınabilirsiniz. Oraya şarap götüren Waitrose nakliye kamyonetleri sığır engelini geçerken hep tıngırdar, hep aynı reçeteleri getirir.

Eski manastır, Coopers Chase arazisi üzerinde yükselmektedir, üç adet modern konut binası bu merkez noktadan spiral şeklinde açılarak uzanır. Yüz yılı aşkın bir süredir manastır rahibe kıyafetlerinin kuru hışırtısıyla, sunulan ve kabul edilen duaların huzuruyla dingin bir bina olarak kalmıştır. O loş koridorlarında, bazıları huzur içinde ve rahat, bazıları hızlanan dünyadan korkmuş, bazıları unutulmuş ve belirsiz bir meseleyi açıklığa kavuşturmaktayken, bazıları da yüce bir amaca hizmet ediyor olmanın sevincini yaşayan kadınlara rastlayabilirdiniz. Yatakhanelere yerleştirilmiş tekli yataklara, yemek yemek için uzun ve alçak masalara, Tanrı'nın soluğunu işittiğinize yemin edebileceğiniz karanlık ve sessiz şapellere rastlardınız. Kısacası, orada Kutsal Kilisenin Rahibeleri'ni bulurdunuz. Onlar asla sizi terk etmeyecek, sizi besleyecek, giydirecek, size ihtiyaç duymaya ve değer vermeye devam edecek bir orduydu. Bunun karşılığında bütün istenen, yaşam boyu bir adanmışlıktı; bunu isteyen birileri olduğu sürece de her zaman gönüllüler olacaktı. Sonra bir gün ağaçlardan oluşan tünellerin içinden bu tepeye, Sonsuz Huzur Bahçesi'ne kısa bir yolculuk yapardınız; manastıra ve ötesindeki Kentish High Weald'ın sonsuz güzelliğine yukarıdan bakan bahçenin demir kapıları ve alçak taş duvarları arasında, bedeniniz bir başka tekli yatakta, sade bir taşın üzerinde, sizden kuşaklar önceki Rahibe Margaret'larla Rahibe Mary'lerin bedenlerinin yanında olacaktır. Zamanında gördüğünüz düşler olmuşsa, onlar şimdi o yeşil tepeler üzerinde oynaşabilecek, bir sırrınız varsa da o artık manastırın dört duvarı arasında sonsuza dek saklanacaktır.

Daha doğru bir ifadeyle, manastırın batıya bakan yüzündeki üç duvar, şimdi sakinlerin her yeri cam kaplı yüzme havu-

zu kompleksine ev sahipliği yapmaktadır. O da dokuz kuka çim sahasına bakar, sonra daha aşağıda ziyaretçi otoparkı vardır. Bu otoparka ait izinler öyle sıkı tutulmaktadır ki Otopark Komitesi Coopers Chase'teki en güçlü topluluktur.

Yüzme havuzunun yanında küçük bir jakuziye benzeyen, zaten büyük oranda bir jakuzi olan "kireçlenme terapisi havuzu" bulunur. İşletme sahibi Ian Ventham'ın büyük turuna katılan birine buranın ardından sauna gösterilir. Ian her defasında kapıyı aralar, "Vay canına, burası sauna gibi sıcak" der. Ian böyledir.

Sonra asansöre binerseniz bir sonraki katta dinlenme ve oyun odalarına ulaşırsınız. Spor salonu ve sakinlerin tekli yatakların hayaletleri arasında neşeyle zumba yaptığı egzersiz stüdyosu buradadır. Ardından, daha hafif faaliyetler ve sosyalleşmeler için Yapboz Salonu vardır. Kütüphane, daha büyük ve güncel meselelerin ele alındığı toplantılar ya da düz ekran televizyonda futbol oynamak için bir salon daha bulunur. Sonra tekrar aşağı, zemin kata inerseniz uzun ve alçak masaları olan manastır yemekhanesinin artık "çağdaş, lüks bir restoran"a dönüştüğünü görürsünüz.

Köyün tam merkezindeki şapel manastıra bitişiktir. Dışındaki süslü sıvası onun, manastırın gotik karanlığına karşı neredeyse Akdeniz'den bir bina gibi görünmesini sağlar. On yıl önce manastır satılırken Kutsal Kilisenin Rahibeleri'nin, yöneticilerinin üzerinde ısrarcı oldukları birkaç şarttan birisi bu olduğundan şapel sağlam ve dokunulmadan kalmıştır. Sakinler bu şapeli kullanmayı severler. Hayaletlerin olduğu bir yerdir, burada rahibe kıyafetleri hâlâ hışırdar, fısıltılar taşlara sinmiştir. Burada zaman yavaşlamış gibidir. Ian Ventham, bu şapeli yıkıp üzerine sekiz daireli bir bina daha yapmanın yollarını bulmak için sözleşmenin açıklarını aramaktaydı.

Manastırın öbür tarafına bitişik olan bina –manastırın var olma sebebi– Willows'tu. Willows şimdi köyün bakımevi. Ra-

hibeler tarafından 1841'de bir gönüllü hastanesi olarak kurulmuştu. Burada çaresiz hastalarla yaralılar hayır işi olarak tedavi edilirdi. Son yüzyılın ikinci yarısında burası bir bakımevine dönüştürülmüştü. 1980'lerde çıkartılan yasalarla da kapıları nihayet kapanmıştı. Manastır ondan sonra basit bir bekleme odasına dönüşmüş, ardından son rahibe de 2005'te ölünce kilise orayı nakde dönüştürmekte, bir emlakçı gibi satma konusunda hiç gecikmemişti.

Buradaki yapılaşma yaklaşık beş hektar büyüklüğünde ormanlık alanla çok güzel bir tepelik araziye yayılır. Biri doğal, biri de Ian Ventham'ın müteahhidi Tony Curran'la çetesi tarafından yapılan iki küçük gölet bulunur. Coopers Chase'i evi olarak gören ördeklerle kazların çoğu yapay olanı tercih eder. Tepenin en üzerinde, ormanın bittiği yerde hâlâ koyunculuk yapılmaktadır, gölün kenarındaki meralarda yirmi lamadan oluşan bir sürü bulunur. Ian Ventham tanıtım fotoğraflarında ilginç görünmek adına ikisini satın almış, sonra, böyle işlerde genelde olduğu gibi, bu da kontrolden çıkmıştı.

Özetle, bu mekân işte böyle bir yerdir.

4

Joyce

İlk olarak, yıllar önce bir günlük tutmaya başlamıştım ama şöyle bir baktım da orada ilginizi çekebilecek pek bir şey göremedim. Tabii Haywards Heath kasabasının 1970'lerdeki haline karşı özel bir ilginiz yoksa; ki ben olmadığını sanıyorum. Ama Haywards Heath de, 1970'ler de alınmasın, bir zamanlar ikisinden de büyük keyif almıştım.

Ancak Elizabeth'le karşılaşmamızdan birkaç gün sonra, Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nde ilk defa bir toplantıya katıldım, bu konuda yazmanın ilginç olabileceği kanısına vardım. Hani şu ünlü Holmes'la Watson hakkındaki günlüğü tutan kişinin yaptığı gibi. İnsanlar sosyal ortamlarda ne derlerse desinler aslında cinayet hikâyelerini severler, o yüzden bir denemeye karar verdim.

Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nde Elizabeth, her tarafı balkonla çevrili Wordsworth'te yaşayan İbrahim Arif'le Ron Ritchie'nin —evet, *o* Ron Ritchie'nin— olduğunu biliyordum. Bu da ayrı bir heyecan veriyordu. Şimdi onu daha iyi tanıdığımdan o eski ışıltısı biraz sönmüş de olsa.

Penny Gray de bir ara kulübün bir parçasıydı ama artık, bakımevi olan Willows'ta kalıyor. Şimdi düşününce, ben bu kulübe çok uygun bir tipim. Bir yer boşalmıştı, ben de yeni Penny olmuştum.

Yine de o zamanlar gergindim. Bunu anımsıyorum. Hoş bir şarap şişesini kaparak gelmiştim (fiyatının 8.99 sterlin olması size bir fikir verecektir) ve içeri girdiğimde üçü çoktan Yapboz Salonu'na gelmiş, masanın üzerine fotoğraflar seriyordu.

Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nü Elizabeth, Penny'yle birlikte kurmuştu. Penny, Kent polis teşkilatında yıllarca müfettişlik unvanıyla çalışmış olduğundan, gelirken yanında birçok çözülmemiş cinayet dosyasını da getirmişti. Tabii ki bu dosyaları almaması gerekiyordu ama kim nereden bilecekti? Belli bir yaştan sonra, çoğu durumda canınızın istediğini yapabilirsiniz. Doktorlarınızla çocuklarınız dışında kimse size bir şey demez.

Elizabeth'in kendisi bu konuda bazen konuşsa da eskiden ne iş yaptığını söylememem gerekir. Yine de cinayetler, soruşturmalar ve benzeri şeyler onun alışık olmadığı işler değildir.

Elizabeth'le Penny her dosyayı satır satır inceler, her fotoğraf üzerinde çalışır, her tanık ifadesini okur, gözden kaçan bir şeyler var mı diye bakarmış. Yaptıklarının yanlarına kaldığını bilerek bahçelerinde oturup sudoku çözen, mutlu mesut işlerini sürdüren suçlu insanlar olduğunu düşünmek hoşlarına gitmezmiş.

Bir de bana göre Elizabeth'le Penny bu işten büsbütün keyif almışlardır. Birkaç kadeh şarap ve bir gizem. Çok sosyal, aynı zamanda tüyler ürpertici bir şey. İyi bir eğlence.

Her perşembe buluşuyorlarmış (ismi de böyle bulmuşlar). Perşembe olmasının nedeni Yapboz Salonu'nda, Sanat Tarihi ile Fransızca Konuşma Grubu arasında iki saatlik bir boşluk olması. Rezervasyonları varmış, hâlâ da devam ediyor; bu saatler Japon Operası–Bir Tartışma adı altında, her zaman rahat bırakılmayı garantiledikleri bir tartışma oturumuna ayrılmıştı.

İkisinin de, farklı nedenlerle, arayıp bir iyilik isteyecekleri kişiler varmış, yıllar içinde her türden insan dostça bir sohbet maksadıyla davet edilmiş. Adli tıp memurları, muhasebeciler, yargıçlar, ağaç uzmanları, at yetiştiricileri, cam üfleyicileri, hepsi de Yapboz Salonu'ndan geçmiş. Elizabeth'le Penny'nin, soruşturmalarından herhangi birine yardımı dokunabileceği kanısına vardıkları her kim olursa...

İbrahim çok geçmeden onlara katılmış. Eskiden Penny'yle briç oynarmış, bir veya iki kez onlara bazı küçük meselelerde yardımcı olmuş. O, bir psikiyatristtir. Ya da öyleydi. Ya da hâlâ öyle, çok da emin değilim. İlk karşılaşmada tam olarak anlaması zor biridir ama tanımaya başladıkça bu meslekten olması size mantıklı gelir. Hiç terapi görmedim, tüm o birbirine dolanmış şeyleri kim çözmek ister ki? O riske değmez, teşekkürler, ben almayayım. Kızım Joanna'nın bir terapisti var. Gerçi evinin boyutlarını görseniz nedenini bilmek için çok uğraşırdınız. Her iki durumda da İbrahim artık briç oynamıyor, bana kalırsa yazık oluyor.

Ron neredeyse kendi kendini davet ettirmiş desek yeridir ki bu sizi şaşırtmayacaktır. Bu toplantının Japon Operaları hakkında olduğuna bir an için bile inanmamış, bir perşembe akşamı orada neler dönüyor diye bakmaya Yapboz Salonu'na gitmiş. Onun kuşkuculuğundan etkilenen Elizabeth, Ron'u 1982'de, A27'nin hemen dışındaki ormanlık alanda yakılarak öldürülen bir oymakbaşının dosyasına göz atması için içeri davet etmiş. Çok geçmeden Ron'un en güçlü yönünün kimsenin tek bir sözüne bile inanmaması olduğunu anlamış. Elizabeth polis dosyalarını, polisin size yalan söylemekte olduğunu bilerek okumanın çok etkili sonuçlar doğurduğunu söylüyor.

Bu arada, buraya Yapboz Salonu denmesinin nedeni, salonun tam ortasında bulunan hafif eğimli ahşap bir masada daha büyük ölçekli yapbozların tamamlanıyor olması. Oraya ilk girdiğimde mavi bir posta kutusunun eksik kaldığı Whitstable Limanı'nın iki bin parçalık bir yapbozu duruyordu. Bir defasında Whitstable'a günübirlik gitmiş, hakkında bu kadar yaygaranın neden koparıldığını anlayamamıştım. İstiridyelerle işiniz bitti mi alışveriş yapacak doğru dürüst bir çarşı pazar bile bulamazsınız.

Neyse, sonra İbrahim yapbozun üzerine sert plastik bir levha koydu, Elizabeth'le Ron da zavallı kızın otopsi fotoğraflarını

onun üzerine serdiler. Elizabeth'in, erkek arkadaşı tarafından öldürüldüğünü düşündüğü o kızın. Bu söz konusu erkek arkadaş ordudan malulen emekli edilmekten ötürü küskündü ama böyle şeyler hep olurdu değil mi? Hepimizin üzücü hikâyeleri vardır ama hiçbirimiz bu yüzden gidip adam öldürmeyiz.

Elizabeth bana kapıyı arkamdan kapatmamı, gelip bazı fotoğraflara bakmamı söyledi.

İbrahim kendini tanıttı, elimi sıkıp, "Bisküvi var" dedi. İki katman olduğu açıklamasını yaptı, onlar önce üst katmanı bitirmeyi deneyip alttaki bisküvi dolu diğer katmana sonra geçeceklerdi. Ona tereciye tere satmakta olduğunu söyledim.

Ron getirdiğim şarabı alıp bisküvilerin yanına koydu. Etikete bakıp başını salladı, beyaz olduğu yorumunu yaptı. Sonra yanağımdan öptü ki bu beni bir an için şaşırttı.

Biliyorum, yanaktan bir öpücüğün gayet normal olduğunu düşüneceksiniz ama bu yetmişlerindeki adamlardan geldiğinde öyle değildir. Sizi yanaktan öpen erkekler sadece damatlarınız ya da o tür insanlardır. Ron'u hemen aceleci biri olarak sınıflandırmıştım.

Ünlü sendika lideri Ron Ritchie'nin bu köyde yaşadığını, Penny'nin kocası John'la birlikte Scargill adını verdikleri yaralı bir tilkiye bakıp onu sağlığına kavuşturdukları zaman öğrenmiştim. Buraya yeni geldiğimde bu hikâye köyün haber bülteninde yer almıştı. John bir zamanlar veteriner olduğundan, Ron da eh, Ron olduğundan, bakım işini daha çok John'un üstlendiğini, Ron'un da yalnızca yapılacak işleri saymakla meşgul olduğunu sanıyorum.

Bu arada, söz konusu bültenin adı *Cut to the Chase*'ti,[2] ki bu bir sözcük oyunuydu.

---

2) Türkçeye "uzun lafın kısası" ya da "sadede gelirsek" gibi çevrilir ki emekli köyünün adı da Coopers Chase olduğundan bir sözcük oyunu söz konusudur. [ç.n.]

Hepimiz otopsi fotoğraflarının başına toplandık. Zavallı kız ve onu o günlerde bile öldürmüş olması imkânsız yarası. Erkek arkadaşı, Penny'nin devriye arabasından polis sorgusuna götürülmekteyken bir şekilde kaçmayı başarmış, o zamandan beri ortalıkta görünmemiş. Penny'ye de sertçe vurmuş. Bunda şaşılacak bir şey yok, bir kadına vuran bütün kadınlara vurabilir.

Kaçmamış olsaydı bile, bana kalırsa yine de paçayı kurtarırdı. Biliyorum, bu tür şeyleri her zaman okuyorsunuz ama işler o zamanlar daha kötüydü.

Perşembe Günü Cinayet Kulübü onu sihirli bir şekilde adalete teslim edecek değildi; hepsi bunun farkındaydı. Penny'yle Elizabeth her türlü vakayı kendilerine göre çözmüşlerdi ama en fazla bu kadar ilerleyebiliyorlardı.

Bu yüzden sanırım Penny'yle Elizabeth'in istedikleri şeye aslında hiçbir zaman kavuşamadıklarını söyleyebilirsiniz. Bu katillerin hiçbiri cezalarını çekmedi, hâlâ aramızda bir yerlerde hava durumunu dinliyorlar. Korkarım bazıları gibi yaptıkları yanlarına kâr kaldı. Yaşlandıkça bunu daha çok kabullenmek zorunda kalıyorsunuz.

Neyse, öyle felsefe yapıyorum, bununla da bir yere varamayız.

Geçen perşembe, dördümüzün ilk defa bir araya gelişiydi. Elizabeth, İbrahim, Ron ve ben. Söylediğim gibi bu gayet doğal gelmişti. Sanki yapbozları, eksik parçası olan benimle yeniden tamamlanmıştı.

Günlüğü şimdilik bir kenara bırakacağım. Yarın köyde büyük bir toplantı var. Bu tür toplanmalarda sandalyeleri dizmelerine yardım ediyorum. Gönüllü oluyorum çünkü a) yardımsever görünmemi sağlıyor, b) aperitiflerden ilk ben alabiliyorum.

Bu, Coopers Chase'teki yeni inşaat projesiyle ilgili bir danışma toplantısı olacak. Büyük patron Ian Ventham gelip bizimle bu

konuda konuşacak. Mümkün olduğunca hep dürüst olmaya çalışıyorum, bu nedenle, ondan hoşlanmadığımı söylemem sizi rahatsız etmez umarım. Onu kendi yöntemlerine terk edecek olursanız her türlü hatayı yapabilecek bir adam.

Yeni projeyle ilgili ürkütücü bir yaygara söz konusu çünkü ağaçları kesecek, mezarlığı taşıyacaklarmış, ayrıca rüzgâr tribünleriyle ilgili de bir söylenti var. Ron problem çıkarmayı dört gözle bekliyor, ben de onun bunu yapmasını izlemeyi dört gözle bekliyorum.

Şu andan itibaren her gün bir şeyler yazmayı deneyeceğime söz veriyorum. Bir şeyler olmasını diliyorum.

5

Tunbridge Wells'teki Waitrose bir kafeydi. Ian Ventham, Range Rover'ını dışardaki son boş engelli parkına çekti ama bunu engelli olduğundan değil kapıya en yakın yer olduğundan yapmıştı.

İçeriye girince pencerenin yanındaki Bogdan'ı gördü. Ian, Bogdan'a dört bin sterlin borçluydu. Bogdan nasılsa ülkeden atılır diye bir süredir ödemeyi geciktirmekteydi ama şimdiye kadar şans yüzüne gülmemişti. Neyse, ona yapacak gerçek bir iş bulmuştu ki böylece her şey yoluna girecekti. Polonyalıya el salladı, ardından tezgâha yaklaştı. Tabelaya göz gezdirerek kahveyi aradı.

"Kahveniz adil ticaretle[3] mi alındı?"

Orada çalışan genç kadın gülümseyerek, "Evet, adil ticaret" dedi.

"Yazık" dedi Ian, hiç gitmeyeceği bir ülkeden tanımadığı birine yardım edecek diye fazladan on beş peni ödemek istemiyordu. "Bir fincan çay rica edeyim. Badem sütlü."

Aslında o gün Ian'ın en büyük endişesi Bogdan değildi. Ona ödeme yapması gerekecekse de neticede yapardı. Onun esas endişesi Tony Curran tarafından öldürülmekti.

Ian çayını masaya götürdü, oraya giderken yaşı altmışın üzerindekileri tespit etti. Waitrose'da oturacak parası var ve yaşı da altmışın üzerinde mi? On yıl sonra gelirler diye düşündü. Keşke biraz broşür getirseydim diye geçirdi içinden.

---

3) Azgelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerdeki üreticilere daha yüksek ücretler ödenmesi gerektiğini savunan, üreticileri korumak adına mal alımında adil bir ücretlendirmeyi cesaretlendiren sosyal hareket. [ç.e.n.]

Ian, Tony Curran'la vakti gelince ilgilenirdi ama şimdi Bogdan'la bir işi vardı. İyi haber, Bogdan'ın onu öldürme niyetinin olmamasıydı. Ian oturdu.

"Şu iki bin meselesi de nedir Bogdan?" diye sordu.

Bogdan içeriye gizlice soktuğu iki litrelik şişedeki gazozdan içmekteydi. "Dört bin. Bir yüzme havuzunu yeniden döşemek için gayet ucuz. Bilmem farkında mısın?"

"Yalnızca iyi bir iş yaparsan ucuz olur Bogdan" dedi Ian. "Derzin rengini tutturamamışsın. Bak. Ben mercan beyazı istemiştim."

Ian telefonunu çıkardı, yeni havuzunun bir fotoğrafını aradı, Bogdan'a gösterdi.

"Hayır, burada filtre var, filtreyi kapa bakalım." Bogdan bir düğmeye bastı, fotoğraf hemen parlaklaştı. "Mercan beyazı. Sen de biliyorsun."

Ian başıyla onayladı. Yine de denemeye değerdi. Bazen ne zaman ödeyeceğini bilmek lazımdı.

Ian cebinden bir zarf çıkardı. "Tamam Bogdan, doğruya doğru. Al bakalım şu üç bini. Anlaştık mı?"

Bogdan bıkkın görünüyordu. "Üç bin. Peki, tamam."

Ian zarfı uzattı. "Aslında iki bin sekiz yüz ama bunun arkadaşlar arasında lafı olmaz. Şimdi senden bir şey isteyeceğim."

"Söyle" dedi Bogdan, parayı cebine koyarken.

"Sen akıllı adamsın, ha Bogdan?"

Bogdan omuz silkti. "Yani, Lehçeyi akıcı konuşurum."

"Senden ne istediysem gayet güzel yaptın, hep kaliteli ve ucuza hem de" dedi Ian.

"Teşekkür ederim" dedi Bogdan.

"Yani şimdi merak ediyorum, daha büyük bir şeye acaba hazır mısın?"

"Tabii ki" dedi Bogdan.

"Ama çok daha büyük" dedi Ian.

"Elbette" diye karşılık verdi Bogdan. "Büyüğün küçükten farkı yoktur. Sadece aynı şeyin fazlasıdır."

"Aferin sana" dedi Ian, çayının kalanını da içti. "Tony Curran'ı kovacağım, onun yerine geçecek birine ihtiyacım var. İlgini çeker mi?"

Bogdan alçak tondan bir ıslık çaldı.

"Sana ağır gelmesin?" diye sordu Ian.

Bogdan başını iki yana salladı, "Yoo, gelmez, hallederiz. Ama düşünüyorum da Tony'yi kovacak olursan seni öldürebilir."

Ian, haklısın anlamında başını salladı, "Biliyorum. Ama bırak da onu ben düşüneyim. Yarına da iş senin."

"Hâlâ hayatta olursan bana uyar" dedi Bogdan.

Gitme zamanıydı. Ian, Bogdan'ın elini sıktı, zihnini Tony Curran'a kötü haberi vermeye yönlendirdi.

Coopers Chase'te bir danışma toplantısı vardı, yaşlı insanların söylemeleri gereken şeylerin hepsini dinlemek zorundaydı. Nazikçe başıyla onaylayacak, bir kravat takıyor olacak, onlara ilk adlarıyla hitap edecekti. İnsanlar bu tür şeylere kanıyordu. Tony'yi de davet etmişti. Böylece onu, toplantıdan hemen sonra, herkesin görüp tanıklık edebileceği açık bir mekânda kovabilecekti.

Tony'nin onu oracıkta öldürme olasılığı yüzde ondu. Ama bu yüzde doksan yapmayacağı anlamına gelirdi, Ian kazanacağı parayı hesaba katınca bu olasılığa razıydı. Risk, ödül demekti.

Ian dışarı çıkarken bip sesleri işitti, engelli scooter'ı üzerindeki bir kadının bastonuyla kendi Range Rover'ını işaret ettiğini gördü.

İçinden, oraya önce ben geldim tatlım diye geçirdi Ian arabasına binerken. Bu insanların nesi vardı böyle?

Ian aracı sürerken bir yandan da motivasyonu artıran sesli bir kişisel gelişim kitabı dinlemekteydi: *Ya Öl ya Öldür – Kurul Salonlarındaki Harp Meydanlarından Çıkarılan Dersler*. Anlaşılan İsrail Özel Kuvvetler biriminden biri yazmıştı, ona Tunbridge Wells'teki Virgin Active'in kişisel eğitmenlerinden biri tarafından önerilmişti. Ian, kişisel eğitimcinin İsrailli olduğundan emin değildi ama ya oradan ya da kıyısından bir yerdenmiş gibi gelmişti ona.

Öğle güneşi Range Rover'ın yasadışı filmle kaplı camlarından içeri ışıklarını geçirmekte zorlanadursun, Ian yeniden Tony Curran'ı düşünmeye başlamıştı. Ian'la Tony'nin arası yıllarca hep iyi olmuştu. Ian büyük, yıpranmış eski malikâneleri satın alıyordu. Tony onların içlerini temizliyor, bölüyor, rampalar ve tırabzanlar ekliyordu, ardından bir başka eve geçiyorlardı. Bakımevi işi hızla yükseldi, Ian bir servet kazandı. Birkaçını elde tutmuş, birkaçını satmış, üzerine birkaç tane daha almıştı.

Ian, Range Rover'ın buzluğundan bir smoothie aldı. Buzluk standart paketle gelmiyordu. Onu Faversham'dan bir mekanikçi, torpido gözünün altın kaplamasını yaparken monte etmişti. Bu, Ian'ın her zamanki smoothie'siydi. Ufak bir kap dolusu ahududu, bir avuç ıspanak, İzlanda yoğurdu (İzlanda bitmişse Fin), spirulina yosunu, buğday filizi, Barbados kirazı tozu, klorella yosunu, deniz lahanası, açai özü, kakao çekirdeği, çinko, pancar özü, çiya tohumu, mango çeşnisi ve zencefil. Bunu kendisi uydurmuş, "Basit Tut" adını takmıştı.

Saatini kontrol etti. Coopers Chase'e varması on dakika kadar alacaktı. Önce toplantıyı halledecek, sonra da Tony'ye haberi verecekti. Bu sabah kurşun geçirmez yelek için Google arama-

sı yapmıştı ama aynı gün teslimat seçenekli olanı yoktu. Amazon Prime'da var mıydı acaba? Onu gangster falan zannederlerdi.

Gerçi sorun çıkmayacağından emindi. Ayrıca iyi haber Bogdan'ın işi devralacak olmasıydı. Kesintisiz bir geçiş süreci. Bir de tabii ki daha ucuz... Zaten bütün mesele buydu.

Ian iyi para kazanmak istiyorsa işini üst sınıfa taşıması gerektiğini erkenden fark etmişti. En kötüsü müşterinin ölmesiydi. İdari giderler vardı, odalar yeni biri bulunana kadar boş kalıyordu, daha da kötüsüyse ailelerle ilgilenilmesi gerekmesiydi. Şimdi, bir müşteri ne kadar zenginse aşağı yukarı o kadar çok yaşıyordu. Ayrıca ne kadar zenginseler aile ziyaretleri o kadar seyreliyordu, ne de olsa Londra'da, New York'ta ya da Santiago'da yaşıyor oluyorlardı. Bu yüzden Ian, daha az, daha büyük mülklere odaklanarak üst sınıfa yöneldi, şirketi Sonbaharda Günbatımı Bakımevleri'ni bu doğrultuda Evden Eve Bağımsız Yaşam'a dönüştürdü, daha az ama daha büyük mülklere odaklandı. Tony Curran tereddüt etmeden işe koyuldu. Bilmediğini çok çabuk öğreniyordu, ne su yalıtımı ne elektronik anahtar kartı ne de ortak kullanıma açık koca bir barbekü onu ürkütüyordu. Aslında Ian kovmakla ona yazık ediyordu ama artık bu noktadaydılar.

Ian sağındaki ahşap otobüs durağını geçip Coopers Chase'in girişine yöneldi. Sıkça olduğu gibi yine sığır engelinin üzerinden geçerken bir nakliye kamyonetini takip etti, yol boyunca mecburen onun arkasında kaldı. Yolun etrafına baktı, başını iki yana salladı. O kadar çok lama vardı ki. Böyle şeyler yaşanınca öğreniliyordu işte.

Ian park etti, otopark izni kartını ön camının sol tarafına izin numarasıyla son kullanım tarihi açıkça görünecek şekilde, düzgünce yerleştirdi. Ian'ın başı yıllar boyunca her türden yetkiliyle bin bir belaya girmişti ama sinirini en çok bozanlar Rus Gümrük Vergisi Soruşturma Otoritesi'yle Coopers Chase Oto-

park Komitesi olmuştu. Yine de buna değerdi. Öncesinde kazandığı parayı, Coopers Chase tamamen bambaşka bir lige taşımıştı. Ian'la Tony bunun farkındalardı. Burası bir para çağlayanıydı. Ama elbette gündemdeki problemin ana kaynağı da buydu.

Coopers Chase. Beş hektar büyüklüğünde, dört yüz emekli dairesinin inşaat iznine sahip güzel bir kırsal araziydi. Orada boş bir manastır ve tepenin üzerinde birilerinin koyunları dışında başka bir şey yoktu. Eski bir arkadaşı birkaç yıl önce bu araziyi bir rahipten satın almış, bir yanlış anlama nedeniyle gelişen sınır dışı edilme süreci yüzünden acil para gereksinimi olmuştu. Ian gerekli hesaplamaları yapmış, bunun, üzerine atlanılacak bir fırsat olduğunu fark etmişti. Fakat Tony de gerekli hesaplamaları yapmış, o da bu fırsatı değerlendirmeye karar vermişti. Tony Curran'ın, Ian'ın Coopers Chase'te inşa ettiği her şeyin yüzde yirmi beşine sahip olması işte bundandı. Ian'ın bu şartları kabul etmekten başka şansı yoktu; çünkü Tony ona hep sadık kalmıştı ve reddetmesi halinde Ian'm iki kolunu da kıracağını açıkça söylemişti. Ian, öncesinde Tony'nin insanların kollarını kırmışlığına bizzat tanıklık etmişti, bu nedenle şimdi ikisi ortaktılar.

Gerçi uzun sürmeyecekti. Tony bunun uzun sürmeyeceğini bilmiyor muydu sanki? Aslında lüks bir apartmanı herkes inşa edebilirdi; tişörtünüzü çıkarın, Magic FM'i açın, temel kazın veya duvarcıyı azarlayın. Kolay işti. Ama lüks apartman inşa eden birini *idare edecek* vizyon herkeste bulunmazdı. Tony'nin kendi gerçek değerini öğrenmesi için başlamak üzere olan bu yeni projeden daha iyi bir zamanlama olabilir miydi?

Ian Ventham gaza gelmişti. Ya öl ya öldür.

Ian arabadan indi, güneşin ani parıltısıyla gözlerini kırpıştırırken, Basit Tut'u ticari bir girişime dönüştürmesinin önündeki en önemli engellerden biri olan pancar özünün ağzında kalan

tadını hissetti. Pancar özünü katmayabilirdi ancak o da pankreas sağlığı için gerekliydi.

Güneş gözlüğünü de takmıştı. Şimdi iş zamanıydı. Ian'ın planları arasında bugün ölmek yoktu.

6

Ron Ritchie, sıkça olduğu gibi, hiçbir şeyi kabul etmiyordu. Kendi kira sözleşmesinin bir kopyasını parmağıyla takip ederek okumaktaydı. İyi göründüğünü biliyordu, hep öyleydi zaten ama Ron parmağının titrediğini hissetmişti, sözleşme de titriyordu. Titremeleri saklamak için sözleşmeyi havada salladı. Sesi gücünden hiçbir şey kaybetmemişti.

"Bakın, burada bir alıntı var. Bunlar sizin sözleriniz Bay Ventham, benim değil. 'Coopers Chase Holding Yatırımcılık site içinde başka konut inşası olanaklarının geliştirilmesi hakkını, halihazırdaki sakinlere *danışılması* şartıyla elinde tutar.'"

Ron'un iri gövdesi, bir zamanlar sahip olduğu fiziksel güce işaret etmekteydi. Şase hâlâ ortada dimdik duruyordu, bir tarlada paslanmakta olan bir kamyonet gibiydi. Geniş ve açık yüzü, her an, en ufak kıpırtıda bile öfkelenmeye, kuşkuya kapılmaya ya da ne gerekiyorsa ona hazırdı. Bu işi çözmesine yardımcı olacak ne varsa.

Ian Ventham bir çocukla konuşur gibi, "İşte tam da bu" dedi. "O danışma toplantısı bu. Sizler de sakinlersiniz. Önümüzdeki yirmi dakika boyunca istediğiniz gibi danışın."

Ventham, Sakinler Salonu'nun önündeki sehpanın üzerine oturmuştu. Teni tik ağacı renginde yanmıştı, güneş gözlüklerini 1980'lerin katalog modeli saçlarının üzerine kaydırmıştı. Pahalı bir polo yaka tişört giymiş, neredeyse duvar saati denebilecek kadar kocaman bir kol saati takmıştı. Çok güzel kokuyor gibiydi ama emin olmak için çok da yaklaşmak istemezdiniz.

Ventham'ın bir yanında kendisinden yaklaşık on beş yaş küçük bir kadın, öte yanında yelek giymiş, telefonuna bakan dövmeli bir adam vardı. Kadın proje mimarı, dövmeli adam da Tony Curran'dı. Ron'un, Curran'ı etrafta görmüşlüğü, işitmişliği vardı. İbrahim, Ron, Ventham'a atıp tutarken söylenen her şeyi kâğıda dökmekteydi.

"Bu eski numaraları yemiyorum Ventham. Bu bir danışma değil bir tuzak."

Joyce araya girmeye karar verdi. "Haddini bildir Ron."

Ron dünden razıydı.

"Teşekkürler Joyce. Bütün ağaçları kestikten sonra bile adına hâlâ 'Ormanlık' diyorsunuz. Bu kadar da olmaz evlat. O hoş bilgisayar fotoğrafların var; hepsi de rötuşlu, güneş parıldıyor, pofuduk bulutlar, göllerde yüzen minik ördekler. Bilgisayarla her şeyi kanıtlayabilirsiniz evlat; biz gerçek ölçeğe uygun bir model görmek istiyoruz. Ağaçları ve ufak insanları olan bir şey."

Bu hafiften bir alkış dalgasına neden olmuştu. Birçok insan bir ölçek model görmeyi istiyordu ama Ian Ventham'a göre zamanımızda artık bu yapılmıyordu. Ron devam etti.

"Ve özellikle bir kadın mimar seçtiniz ki burada benim bağırmama izin vermesinler."

"Yine de bağırıyorsun Ron" dedi Elizabeth. İki koltuk uzakta gazetesini okumaktaydı.

"Ne zaman bağıracağımı bana söyleme Elizabeth" diye bağırdı Ron. "Bu moruk ne zaman bağıracağını bilir. Şuna bak, Tony Blair gibi giyinmiş. Hazır oradayken neden Iraklıları bombalamıyorsun Ventham?"

İbrahim görev aşkıyla kayıtlar için yazmaya devam ederken Ron içinden iyi laf ettim diye geçirdi.

Zamanında gazetelerde yer alırken onu "Kızıl Ron" diye anarlardı, gerçi o günlerde herkes bir yönüyle kızıldı. Ron'un

gazetelerdeki fotoğrafları "Yapılan görüşmelerde taraflar uzlaşamadı" ibaresi olmadan nadiren çıkardı. Grev gözcülüğü, polis hücreleri, grev kırıcılar, kavgalar ve kara listeler, iş yavaşlatmalar, oturma eylemleri, illegal grevler ve yürüyüşler neredeyse, emektar Ron da British Leyland'dan[4] eski çetesiyle birlikte oradaydı. Ron, liman işçilerinin ölümlerini bizzat görmüştü. Wapping'de[5] grev gözcülüğü yaparken Rupert Murdoch'un zaferine, matbaacıların çöküşüne tanıklık etmişti. Kent madencilerine A1 otobanında liderlik etmiş, Orgreave'de kömür endüstrisinin son direnişinde ezilirken tutuklanmıştı. Aslında, direnci Ron'dan biraz daha kolay kırılan biri kendini lanetli falan sanabilirdi. Ama mazlumların kaderi buydu, Ron mazlum olmayı severdi. Kendini mazlum olmadığı bir durumda bulsaydı kıvırır, döner dolaşır, durumu zorlayıp herkesi kendisinin öyle olduğuna ikna ederdi. Fakat Ron söylediğini her zaman yapardı. Bir omuz vermek gereken kişilere, Noel'de fazladan birkaç sterline ihtiyacı olanlara, mahkeme için bir avukat arayan veya bir takım elbisesi olmayanlara hep çaktırmadan destek olmuştu. Herhangi biri ne nedenle olursa olsun bir şampiyona ihtiyaç duyduğunda Ron'un dövmeli kollarında hep güvende olurdu.

Dövmeler solmuştu şimdi, elleri titriyordu ama içindeki ateş hâlâ yanıyordu.

"Bu sözleşmeyi nerene sokacağını biliyorsun, değil mi Ian Ventham?"

"Beni aydınlatman için seni tutan yok" dedi Ian Ventham.

Sonrasında Ron, David Cameron ve EU referandumu üzerine bir konu açtı ama ipin ucunu kaçırmıştı. İbrahim elini onun

4) Birkaç firmanın birleşmesiyle kurulmuş büyük bir İngiliz otomobil şirketi. [ç.e.n.]
5) Doğu Londra'da Britanya'nın gazete ve matbaacılık endüstrisinin merkezidir. [ç.n.]

dirseğine koydu. Ron, buradaki işimiz bitti dercesine başını salladı ve oturdu, dizleri silah patlamasına benzer şekilde çatırdadı.

Mutluydu. Bir anlığına da olsa titremelerinin durduğunu fark etti. Mücadeleye geri dönmüştü. Hiçbir şey buna benzemezdi.

7

Peder Matthew Mackie salonun arka tarafına süzüldü, West Ham formalı iri bir adam Tony Blair hakkında bağırarak atıp tutuyordu. Onun umduğu gibi büyük bir katılım söz konusuydu. Woodlands projesine ne kadar muhalefet olursa o kadar iyiydi. Bexhill'den gelen trende yemekli vagon yoktu, bu yüzden oradaki bisküvileri görmek onu memnun etmişti.

Kimse bakmazken onlardan bir avuç dolusu aldı, arka sıradaki mavi bir plastik sandalyeyi çekip yerleşti. Üzerinde sımsıkı oturmuş futbol forması olan adamın coşkusu, o otururken tükenmeye başlamıştı, diğerlerinin de elleri havadaydı. Neyse ki bu geçici bir öfke nöbetiydi, sonuçta güvende olmak üzüntü çekmekten iyiydi. Peder Mackie gergin olduğunun farkındaydı. Cüppesinin yakasını düzeltti, kar beyazı saçlarının içine soktuğu bir elini arkaya doğru gezdirdi, şu bisküvilerden biri için cebinin dibini yokladı. Kimse mezarlık hakkında soru sormazsa, belki de bunu onun yapması gerekiyordu. Cesur olmalıydı. Yapması gereken bir iş olduğunu unutmamalıydı.

Bu salonda olmak ne tuhaftı! İçi titredi. Galiba soğuktandı.

8

Danışma toplantısı bitmişti, Ron dokuz kuka çim sahasının yanında Joyce'la oturmaktaydı, soğuk biralar gün ışığı altında pırıltılar saçıyordu. Şu anda Ruskin Court'tan Dennis Edmonds adındaki tek kollu emekli bir kuyumcu Ron'un dikkatini çekmişti.

Ron'un daha önce hiç konuşmadığı Dennis, danışma toplantısı esnasındaki yerinde konuşmaları için Ron'u tebrik etmek istiyordu. "Düşündürücüydü Ron, üzerine kafa yoracak çok şey vardı."

Ron iltifatları için Dennis'e teşekkür etti, yaklaşmakta olduğunu bildiği bir sonraki hamleyi bekledi. Bu hamle hiç sekmez, hep gelirdi.

Dennis, kendisi de birasını kucağında tutmakta olan Jason Ritchie'ye dönerek, "Bu oğlun olmalı?" dedi. "Şampiyon!"

Jason gülümseyip her zamanki kibarlığıyla başını salladı. Dennis kolunu uzattı. "Dennis. Babanızın arkadaşıyım."

Jason adamın elini sıktı. "Jason, nasılsınız Dennis?"

Dennis sohbeti başlatmasını bekleyerek Jason'a bakışlarını dikti, sonra heyecanla başını salladı. "Yani sizinle tanışmak büyük mutluluk, sıkı bir taraftarım, bütün maçlarınızı izledim. Umarız sizi yakınlarda yine görürüz, değil mi?"

Jason tekrar kibarca başını salladı, Ron'a yapmacık da olsa bir hoşça kal bile demeyi unutan Dennis salınarak uzaklaştı. Baba oğul bu tür araya girmelere epey alışıklardı, Joyce'la sohbetlerine döndüler.

"Evet, adı *Ünlü Aile Ağaçları*" dedi Jason. "Aile tarihini araştırıyorlar, beni çeşitli yerlere götürmek istiyorlar; bana biraz an-

latacaklar, yani bilirsin işte, aile tarihimizi. Büyük büyükannem bir fahişeymiş falan, işte öyle şeyler."

"Hiç izlemedim" dedi Ron. "O nedir, BBC'de mi?"

"Yok, ITV; gerçekten çok iyi Ron" dedi Joyce. "Geçenlerde bir bölümüne denk geldim, sen de izledin mi Jason, şu aktörle olanı? *Holby City*'de[6] doktor ama ben onu *Poirot*'ta[7] da gördüm."

Jason, "Ben izlemedim Joyce" dedi.

"Çok ilginçti. Büyükbabası, ortaya çıktı ki, sevgilisini öldürmüş. Bir eşcinsel sevgili hem de. Yüzünün halini görmeliydin. Ah, bu programa kesin çıkmalısın Jason." Joyce ellerini çırptı. "Düşünsene, ya Ron'un bir eşcinsel büyükbabası varsa? Amma eğlenirdik."

Jason başıyla onayladı. "Seninle de konuşmak istiyorlar baba. Kamera karşısında. Bunun için müsait olur musun diye sordular, ben de onu susturabilene aşk olsun dedim."

Ron güldü. "Tamam da şu *Ünlüler Buz Dansı* şeyini de gerçekten yapıyor musun?"

"Düşündüm de çok eğlenceli olurdu."

Joyce, "Evet, kesinlikle" dedi, birasını bitirip yenisine uzandı.

"Şu sıralar ne çok meşgulsün evlat" dedi Ron. "Joyce seni *MasterChef*'te gördüğünü söyledi."

Jason omuz silkti. "Haklısın baba. Boks yapmaya dönmeliyim."

"Senin daha önce makaron yapmamış olduğuna inanamıyorum Jason" dedi Joyce.

Ron birasından yudumladı, sonra şişesiyle birlikte soluna doğru hareketlendi.

---

6) Britanya televizyonlarında yayınlanan, hastanede geçen bir dizi. [ç.n.]
7) Agatha Christie'nin Hercule Poirot adlı kurgusal karakteri üzerine çekilen bir dizi. [ç.n.]

"BMW'nin ilerisinde, Jase –ama şimdi bakma– bu Ventham, şu sana bahsettiğim tip. Ona nal toplattım değil mi Joyce?"

Joyce, "Ne yapacağını şaşırdı, Ron" diye onayladı.

Jason geriye yaslanıp gerindi, soluna rasgele bir bakış attı. Joyce sandalyesini daha iyi bir görüş sağlamak için düzeltti.

"Evet, çaktırmadan bak Joyce" dedi Ron. "Onun yanındaki de Curran, Jase, müteahhit. Şehirde onunla hiç karşılaşmışlığın oldu mu?"

"Bir ya da iki kez" diye yanıtladı Jason.

Ron yeniden o tarafa baktı. Adamlar arasındaki konuşma gergin görünüyordu. Hızlı ve alçak sesle konuşuyorlardı. Ellerini sinirli bir biçimde sallıyorlardı, savunmada ama kontrollüydüler.

"Aralarında küçük bir tartışma var gibi, sence de öyle değil mi?" diye sordu.

Jason birasını yudumladı, otoparkı gözleriyle yeniden tarayarak adamlara odaklandı.

"Sanki buluşmaya çıkmış da tartışmıyor gibi görünmeye çalışan çiftleri andırıyorlar" dedi Joyce. "Bir Pizza Express'te."

"Detayları hemencecik çözdün Joyce" diye onayladı Jason, babasına dönüp birasını bitirdi.

Ron, "Öğleden sonra bilardoya ne dersin evlat?" dedi. "Yoksa kaçacak mısın?"

"Çok isterdim baba ama ufak bir işim var."

"Bir yardımım dokunur mu?"

Jason başını iki yana salladı. "Sıkıcı bir iş, uzun sürmez." Ayağa kalkıp gerindi. "Bugün seni arayan bir gazeteci olmadı değil mi?"

Ron, "Olmalı mıydı?" diye sordu. "Bir şey mi oldu?"

"Yok, gazetecileri bilirsin. Fakat arama, e-posta ya da öyle bir şey olmadı değil mi?"

"Duşakabinlerle ilgili bir katalog geldi" dedi Ron. "Neden sorduğunu söylemek ister misin?"

"Beni bilirsin baba, adamlar sürekli bir şeylerin peşindeler."

"Ay ne heyecanlı!" dedi Joyce.

"İkinize de güle güle o zaman" dedi Jason. "Sarhoş olup mekânı dağıtmayın."

Jason böylece gitti. Joyce yüzünü güneşe döndü, gözlerini kapadı. "Bu çok hoş değil mi Ron? Bira sevdiğimi hiç bilmezdim. Düşün yetmişimde ölseydim, bilmeden gitmiş olacaktım."

"Buna içilir Joyce" dedi Ron, içkisini kafasına dikti. "Jason'la ilgili konu ne sence?"

"Galiba bir kadın" dedi Joyce. "Biz nasılızdır bilirsin."

Ron başıyla onaylayıp, "Galiba öyle" diye karşılık verdi.

Oğlunu uzaklaşırken izledi, endişelendi. Fakat sonra anımsadı ki Jason için ringde veya ring dışında endişelenmeden geçirdiği bir gün bile olmamıştı ki zaten.

9

Danışma toplantısı iyi geçmişti. Ian Ventham'ın Woodlands konusunda endişe etmesine gerek kalmamıştı; o iş tamamdı. Ya toplantıdaki gürültücü adam? Onun gibilerle daha önce de karşılaşmıştı. Bırak kendi kendine dövünsündü. Salonun arka tarafında bir de peder görmüştü. O neydi? Mezarlık olabilir diye tahmin yürüttü ama her şey kuruldan geçmişti, bütün izinleri almıştı. Bırakacaktı denesinler ve onu durdurmaya kalksınlar.

Ya Tony Curran'ı kovma işi? Yani bu konuda mutlu değildi ama onu öldürmemişti. Avantaj Ian'daydı.

Ian Ventham şimdiden geleceğin hesabını yapıyordu. Woodlands işler hale geldikten sonra gelişimin son bir final aşaması olacaktı ki o da Hillcrest'ti. Coopers Chase'ten uzanan bir toprak yoldan beş dakika daha devam etmiş, şimdi Karen Playfair'in mutfağında oturmaktaydı. Kadının babası Gordon, Coopers Chase'in topraklarıyla birleşen tepenin üzerindeki çiftlik arazisinin sahibiydi, satmaya niyeti yok gibi görünmekteydi. Sorun değildi, Ian'ın kendine özgü yolları vardı.

"Maalesef değişen bir şey yok Ian" dedi Karen Playfair. "Babam satmıyor, ben de onu buna zorlayamam."

"Ne demek istediğini anlıyorum" dedi Ian. "Daha fazla para."

"Bence, hayır, yani..." dedi Karen, "düşününce sen bunu zaten biliyorsun; bence o sadece senden hoşlanmıyor."

Gordon Playfair, Ian Ventham'a bir bakış atmış, sonra da üst kata çıkıp ortadan kaybolmuştu. Ian onun ağır adımlarla volta atışını, bir şeyler ima etmeye çalıştığını işitebiliyordu. Kimin umurundaydı? Bazen insanlar Ian'dan hoşlanmazlardı. Bunun

nedenini hiçbir zaman tam olarak anlayabilmiş değildi ama yıllar içinde bununla yaşamayı öğrenmişti. Neticede, bu elbette ki onların sorunuydu. Gordon Playfair, onu anlamayan insanlardan oluşan uzun listede diğer bir isimdi sadece.

"Dinle, bunu bana bırak" dedi Karen. "Ben bir yol bulurum. Herkesin istediği olur."

Karen Playfair onu anlamıştı. Bu adam, babasını ikna etmesi halinde beklentilerini karşılayacak türden bir paradan bahsediyordu. Kız kardeşiyle enistesi Brighton'da organik kuru üzüm işi yapıyorlardı. Ian, bu işi onlar üzerinden halletmeyi denemiş ama başarılı olamamıştı. Karen Playfair çok daha iyi bir kozdu. Arazideki bir kır evinde yalnız yaşıyordu, bilgi teknolojileri alanında çalışıyordu ki bunu sadece ona bakarak anlamanız mümkündü. Makyaj yapardı fakat göze batmayan, fazla mütevazı bir makyajdı onunki, Ian'a soracak olsanız "gereksiz" derdi.

Ian, Karen'ın yaşamaktan tam olarak ne zaman vazgeçtiğini, şu spor ayakkabıları ve salaş, sarkık kazakları ne zaman giymeye başladığını merak ediyordu. Onun bilgi teknolojileri alanında çalıştığına bakarak "botoks" sözcüğünü Google'da arayacağını düşünürdünüz. Ellisinde olmalı diye geçirdi içinden Ian, kendisiyle aynı yaşta. Gerçi kadınlarda işler farklı yürürdü ya neyse.

Ian'da birçok arkadaşlık uygulaması vardı, çok net bir üst yaş limiti koyardı: Yirmi beş. Bu arkadaşlık uygulamalarını çok faydalı bulurdu çünkü bugünlerde her bakımdan doğru bir kadınla karşılaşmak zor olabiliyordu. Zamanının kısıtlı olduğunu, çok emek isteyen bir işi olduğunu ve birtakım bağlılıkların onun için ne kadar zor olduğunu anlamaları gerekirdi kadınların. Deneyimlerine göre yirmi beş yaş üstü kadınlar bunu anlamıyor gibiydi. Karen Playfair gibi bir kadınla buluşmayı nasıl birinin tercih edebileceğini hayalinde canlandırmaya çalıştı ama bir şey çıkaramadı. Sohbet? Kısa bir süre sonra bu da biter giderdi, öyle değil

mi? Çok yakında zengin olacaktı, Ian Ventham araziyi satın aldığı zaman. Bu ona yardım ederdi.

Hillcrest, Ian'ın da yaşamında büyük bir dönüşüme yol açacaktı. Neticede Coopers Chase'in arazisi ikiye katlanmış olacak, tabii Ian'ın kârı da iki katına çıkacaktı. Hem de bu kârı artık Tony Curran'la paylaşmak zorunda olmayacaktı. Bunun için birkaç hafta ellisinde biriyle flört etmek gerekiyorsa varsın etsindi.

Buluşmalar için Ian'ın denenmiş ve test edilmiş malzemeleri vardı. Genç kadınları havuzunun ve *Kent Tonight*'a verdiği röportajın fotoğraflarıyla etkilerdi. Karen'a havuzunun bir fotoğrafını şimdiden göstermişti çünkü ne olacağını asla bilemezdiniz ama o sadece nazikçe gülümsemiş ve başını sallamıştı. Bekâr olmasına şaşmamalıydı.

Yine de onunla iş yapabilirdi. Bu işin avantajlarını, engellerini biliyordu, sohbetlerini el sıkışıp bir eylem planında uzlaşarak bitirdiler. Karen'ın elini sıkarken, Ian arada sırada birazcık el kremi kullanmak onu öldürmez diye düşünmüştü. Elli yaş! Tanrı esirgesin!

Sonra Ian'ın aklından bir an için, yirmi beş yaş üstünde vakit geçirdiği tek kadının karısı olduğu geçti.

Neyse ki gitme vakti gelmişti. Yapacak işler vardı.

10

Tony Curran kararını vermişti. BMW X7'sini evinin önündeki ısıtmalı garaj yoluna soktu. Arka bahçede bir çınar ağacının altına gömülü bir tabanca vardı. Yoksa kayının altında mıydı? İkisinden birindeydi, bunu güzel bir bardak çay içerken de düşünebilirdi. Bu arada küreği nereye koyduğunu da anımsamaya çalışırdı.

Tony Curran, Ian Ventham'ı öldürecekti. Bu artık belliydi. Ian da bunu biliyor olmalıydı değil mi? En sakin ve mantıklı adam isyan bayrağını çekene dek bir yere kadar şansınızı zorlayabilirdiniz.

Tony bir reklam cıngılını ıslıkla çalarak içeri yöneldi.

Buraya on sekiz ay önce, Coopers Chase'ten elde ettiği ilk gerçek kârdan sonra taşınmıştı. Her zaman düşlediği tipte bir evdi. Doğru seçimler yapılarak, doğru kestirme yollar tercih edilerek, yeteneklerini destekleyecek şekilde sıkı bir çalışmayla inşa edilmişti. Başarılarının tuğla, cam ve tavlanmış cevizle somutlaşmış bir anıtıydı.

Tony içeri girdi, alarmı kapatarak işe koyulmaya hazırlandı. Ventham, çetesinin bir kısmını geçen hafta bu sistemi monte etmeye göndermişti. Çoğu Polonyalıydı ama bu sıralar kim değildi ki? Tony dört karakterden oluşan şifreyi üçüncü denemede doğru girebilmişti. Bu yeni bir rekordu.

Tony Curran kendi güvenliğini her zaman ciddiye almıştı. Yıllar boyunca Tony'nin inşaat şirketi, uyuşturucu ticaretinin paravanı olarak iş görmüştü. Gelirini açıklamanın, kara para akla-

manın bir yoluydu. Ama iş giderek büyümüş, daha fazla zamanını alır olmuş, daha fazla para kazandırmaya başlamıştı. Genç Tony'ye bu evde yaşayacağı söylenmiş olsaydı hiç de şaşırmazdı. Ancak evi yasal yoldan kazandığı parayla alacağını söylemiş olsaydınız bayılıp kalırdı.

Karısı Debbie geri dönmemişti ama bu, şu sıra ona uyardı. Odaklanmak, her şeyin üzerinden geçmek için ona bir fırsat yaratmıştı.

Ian Ventham'la tartışmasını zihninde geri sardı, öfkesi yeniden kabardı.

Ian, Woodlands ile bağını koparıyordu ha? Hem de böyle? Arabasına doğru giderken yaptığı bir konuşmayla? Sırf Tony yumruklar falan diye de dışarıda. Onu hemen oracıkta indirmeyi ne kadar isterdi ama bunu ancak eski Tony yapardı. O yüzden ufak ve sessiz bir tartışma yaşamışlardı. Muhtemelen kimse fark etmemişti, bu Tony'nin işine gelirdi. Ventham'ın öldüğü duyulunca kimse Ian Ventham'la Tony Curran kavga etmişlerdi diyemezdi. Sorun çıkmazdı.

Tony bar taburelerinden birine oturdu, onu büyük mutfağının ortasındaki adaya çekti ve bir çekmeceyi açtı. Bir planı kâğıda dökmesi gerekliydi.

Tony şansa inanan biri değildi, sıkı çalışmaya inanırdı. İyi hazırlık yapmayacaksanız, başarısızlığa hazırlanmalıydınız. Bunu Tony'nin eski bir İngilizce öğretmeni söylemiş, o da asla unutmamıştı. Bir sonraki yıl futbol üzerine yaptıkları bir tartışmadan sonra aynı öğretmenin arabasını yakmıştı ama yine de adamın hakkını vermeliydi. İyi hazırlık yapmayacaksan, başarısızlığa hazırlan.

Çekmecede kâğıt olmadığını görünce Tony planı kafasında tasarlamaya karar verdi.

Bu gece bir şey yapmaya gerek yoktu. Bırakacaktı, dünya kendi halinde biraz daha dönsündü, kuşlar bahçede şakısındı,

Ventham kazandığını zannetsindi. Sonra da harekete geçecekti. İnsanlar Tony Curran'a neden bulaşırdı ki? Böyle bir şeyden sağ salim çıkan olmuş muydu ki?

Tony sesi bir saniye geç işitmişti. Döndüğü anda kendisine doğru savrulan İngiliz anahtarını gördü. Büyüktü de, hakiki, eski bir aletti. Bu darbeden kaçınmak imkânsızdı. Tony Curran onun kafasına ineceğini fark etmişti. Hayatta her zaman kazanamazsın Tony. Gayet normal diye düşündü, gayet normal.

Darbe Tony'yi sol şakaktan yakalayınca mermer zemine devrildi. Bahçedeki kuşlar bir anlığına şakımayı kestiler, sonra şen şakırdamalar yeniden başladı. Çınar ağacının en yukarısında. Yoksa kayın mıydı?

Tony Curran'ın taze kanı ceviz ağacından yapılmış mutfak adasının etrafında bir hendek oluşturmaya başlarken katil tezgâhın üzerine bir fotoğraf koydu.

11

Coopers Chase daima erkenden uyanırdı. Tilkiler gece turlarını bitirmiş olurlar, kuşlar yoklama ötüşlerine, ilk çaydanlıklar ıslık çalmaya, perdeleri çekili pencerelerde başucu lambalarının ışıkları belirmeye başlardı. Sabah, eklemleri çatırdayarak canlanırdı.

Burada kimsenin ofise gitmek için ilk treni yakalamadan önce bir tost yiyivermek ya da çocukları uyandırmadan öğle yemeği kumanyasını paketlemek gibi dertleri yoktu ama yine de yapacak çok iş vardı. Yıllar önce buradaki herkes erken kalkardı çünkü yapacak çok şey olurdu, bir günde de kısıtlı sayıda saat vardı. Şimdi de erken kalkıyorlardı çünkü yine yapacak çok şey vardı ve geriye çok az gün kalmıştı.

İbrahim her zaman altıda ayakta olurdu, yüzme havuzu sağlık ve güvenlik nedenleriyle yediye kadar açılmazdı. Gözetim olmadan yüzerken boğulma riskinin, düzenli egzersiz yapmamaya bağlı kalp damar hastalığı veya solunum ya da dolaşım hastalıklarından ölüm riskine göre çok daha az olduğunu ileri sürerek açık tutmaya ikna etmeye çalıştıysa da başarılı olamamıştı. Havuzun geceleri kapatılmak yerine yirmi dört saat açık tutulmasıyla sakinlerin yüzde otuz bir virgül yedi oranında daha güvenli olacağını kanıtlayan bir algoritma bile çıkarmıştı. Fakat Aktivite ve Rekreasyon Olanakları Komitesi harekete geçmemişti. İbrahim onların da ellerinin birtakım yönetmelikler yüzünden bağlı olduğunu görmüş, bundan dolayı onlara gücenmemişti. Algoritma, sonradan gerekebilir diye titiz bir şekilde dosyalanmıştı. Her zaman yapacak çok şey vardı.

"Sana bir işim düştü İbrahim" dedi Elizabeth, nane çayını yudumlarken. "Yani sen ve Ron yapacaksınız ama sorumlu olarak seni atıyorum."

"Müsaadenle" dedi İbrahim, onaylar havada başını sallayarak. "Çok zekice olduğunu söylemeden edemeyeceğim."

Elizabeth bir gece önce onu arayıp Tony Curran hakkındaki haberleri vermişti. O da Ron'dan işitmişti, o da Jason'dan ve o da henüz bilinmeyen bir kaynaktan. Kafasına aldığı darbeden kaynaklı bir travma nedeniyle mutfağında ölü bulunmuştu, bulan karısıydı.

İbrahim genellikle eski vaka dosyalarına göz atarak vakit geçirmeyi severdi, hatta bazen yenilerin de gündemine girdiği olurdu. Hâlâ birkaç müşterisi vardı, terapi ihtiyaçları olduğunda Coopers Chase'e gelip ona neredeyse kırk yıl yarenlik etmiş yelkenli gemi tablosunun altındaki yıpranmış koltuğa otururlardı. Dün İbrahim eski bir müşterisi için tuttuğu notlara bakmaktaydı. Godalming'teki Midland Bank'ın müdürlerinden biriydi. Sokak köpeklerini evine alırdı, bir Noel günü kendi yaşamına son vermişti. Elizabeth gün ışır ışımaz gelmişti. İbrahim günlük rutinindeki bu sekteyi zorlayıcı bulmuştu.

"Senden bütün istediğim emekli bir polis memuruna yalan söylemen" dedi Elizabeth. "Bu konuda sana güvenebilir miyim?"

"Hiç bana güvenemediğin oldu mu Elizabeth?" dedi İbrahim. "Hiç yüzünü kara çıkardığım oldu mu?"

"Haklısın, hiç olmadı" diyerek onayladı Elizabeth. "Bu yüzden seni etrafımda görmek beni her zaman mutlu ediyor. Çok da iyi çay yapıyorsun."

İbrahim kendisinin iş bitirici, güvenilir biri olduğunu biliyordu. Yıllar boyunca kurtardığı hayatlar ve ruhlar olmuştu. Yaptığı işte iyiydi, bu yüzden bazı insanlar hâlâ kilometrelerce yola katlanıp eski telefon kulübesiyle köy bakkalını geçiyor ve emek-

li olalı uzun zaman olmuş seksen yaşındaki bu eski psikiyatristle konuşmaya geliyorlardı.

Bazen başarısızlığa uğradığı da oluyordu; bu dünyada bunu tatmayan var mıydı? Sabahın erken saatlerinde İbrahim'in elini uzattığı dosyalar da onlardı. Şu yıpranmış koltukta oturup hüngür hüngür ağlayan ama kurtarılamayan banka müdürü.

Fakat bu sabah anlayabildiği kadarıyla farklı öncelikler söz konusuydu. Bu sabah Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nün elinde gerçek zamanlı bir vaka vardı. Üzerinde farklı bir çağın lekeleri bulunan, sararıp solmuş sayfalardan oluşan bir dosya değildi bu defaki. Gerçek bir vaka, gerçek bir ceset ve dışarıda bir yerlerde dolaşan gerçek bir katildi söz konusu olan.

Bu sabah İbrahim'e ihtiyaç vardı ki onun yaşama nedeni de buydu.

12

Polis Memuru Donna De Freitas toplantı odasına bir tepsiyle çay getirmişti. Yerel bir müteahhit, Tony Bir Şey cinayete kurban gitmişti, oluşturulan ekibin sayısına bakılırsa önemli bir vakaydı. Donna bunun nedenini merak etti. Çayları bahane edip orada biraz takılabilirse belki bir şeyler anlayabilirdi.

Soruşturma Başmüfettişi Chris Hudson ekiple toplantı halindeydi. Her zaman oldukça hoş görünürdü. Bir keresinde çift kanatlı kapıları onun için açmış, madalya bekler gibi de bakmamıştı.

"Konutta bolca kamera var. Kayıtları alın. Fitbit'ine[8] bakılırsa, Tony Curran öğleden sonra saat 14.00'te Coopers Chase'ten ayrılmış, 15.32'de de ölmüş. İncelemeye başlayabileceğimiz sadece küçük bir pencere var."

Donna ayakkabısının bağını sağlamlaştırmak için eğilmeden önce çay tepsisini çalışma masasının üzerine koymuştu. Coopers Chase adının söylendiğini işitmişti, bu ilgisini çekmişti.

"A214'te de kameralar var. Curran'ın evinin yaklaşık dört yüz metre güneyinde, iki buçuk kilometre de kuzeyinde. Bu kayıtları da bulun. Zaman çizelgesinden haberiniz var." Chris bir an için durakladı, orada eğilmiş bir şeyler yapmakta olan Donna'ya baktı.

"Her şey yolunda mı memur?" diye sordu.

Donna doğruldu. "Evet efendim, ayakkabı bağım gevşemiş de. O halimle bir tepsi çay elimde dolaşmak istemedim."

"Aferin" diye onayladı Chris. "Çay için sağ ol. İşine dönebilirsin."

8) Popüler bir akıllı saat markası. [ç.n.]

"Teşekkür ederim efendim" dedi Donna, kapıya doğru yürüdü.

Chris belki de ayakkabılarının bağcıksız olduğunu fark etmişti; sonuçta adam dedektifti. Ama neticede genç bir memuru zararsız bir merak yüzünden suçlayacak değildi herhalde?

Odadan çıkmak üzere kapıyı açarken Chris Hudson'ın kaldığı yerden devam ettiğini işitti.

"Biz bu bilgileri toplayana dek şimdilik elimizdeki en büyük ipucunun, katilin cesedin başucunda bıraktığı fotoğraf olduğu görülüyor. Gelin buna bir bakalım."

Donna dönüp bakma isteğine direnememişti; duvara yansıtılan eski bir fotoğrafta üç adam bir barda gülüyor ve içiyorlardı. Masaları parayla kaplıydı. Donna sadece kısa bir an bakabilmişti ama bu, adamlardan birini hemen tanımasına yetmişti.

Donna cinayet ekibinin bir parçası olsaydı işler çok farklılaşırdı hem de çok. Görünmez mürekkeple ilköğretim okullarının parklarında bisikletlerin üzerine seri numarası yazma derdi olmazdı artık. Yerel işyeri sahiplerine aşırı dolmuş çöp kutularının aslında suç sayılabileceğini söylemek de...

"Memur?" dedi Chris, Donna'nın kafasında akan düşünceleri frenleyerek. Donna bakışlarını fotoğraftan çekip Chris'e yöneltti. Adam kararlı ama nazik bir el işaretiyle gidebileceğini ima etti. Donna, Chris'e gülümseyerek başını salladı. "Dalmışım. Affedersiniz efendim."

Kapıyı açtı, yürüyüp oradan çıktı, can sıkıcı işlere geri döndü. Kapı iyice kapatılana kadar her sözcüğü işitmek için çabaladı.

"O zaman, iyi bildiğimiz şu üç adam. Hepsini teker teker ele alalım, değil mi?"

Kapı küt diye kapandı. Donna iç çekti.

13

Joyce

Bu günlük notunu sabah yazıyorum diye umarım beni mazur görürsünüz ama Tony Curran öldüğünden böyle oldu.

Tony Curran bu yeri inşa eden müteahhitti. Belki şöminemin tuğlalarını bile o döşemiştir, kim bilir? Yani tamam o olmayabilir de işi yapmak için başka birini tutmuştur belki? Bir de şu sıvalar ve diğer şeyler için de. Zannederim o, işleri sadece gözetmekteydi. Ama buralarda bir yerlerde parmak izinin olduğuna iddiaya girerim. Bu da bayağı ürpertici.

Haberi bana dün gece arayan Elizabeth verdi. Elizabeth'i ürkütücü biri olarak asla tarif edemem ama bu defa bunu az kaldı hak ediyordu.

Tony Curran'a bilinmeyen bir el ya da ellerce bir şeyle vurulmuştu. Ona Ron ve Jason'la birlikte, Curran'la Ian Ventham arasında bir tartışma yaşandığını gördüğümüzü söyledim. Bunu öğrendiğini belirtti ki o zaman benden önce Ron'la konuşmuş olmalıydı ama yine de bu konudaki görüşümü dinleyecek kadar da nazik davranmıştı. Ona not alıp almadığını sordum ama o bunları anımsayacağını söyledi.

Her neyse, Elizabeth'in bir planı var gibiydi. Bu sabah İbrahim'i görmeye gidecekmiş.

Ona yardımımın dokunabileceği bir şey olup olmadığını sorduğumda "Var" dedi. Ona nasıl bir yardımda bulunabileceğimi sorduğumda sabredip beklersem yakında öğreneceğimi belirtti.

Artık oturup talimat bekleyeceğim sanırım. Sonra minibüsle Fairhaven'a gideceğim ama ne olur ne olmaz diye cep telefonumu açık tutacağım.

Baksanıza, telefonunu açık tutmak zorunda olan birine dönüştüm.

14

"Peki Tony Curran'ı kim öldürdü ve o adamı nasıl yakalayabiliriz?" diye sordu Elizabeth. "Ya da 'o adam veya kadını' demeliydim ama galiba 'adam.' Nasıl bir kadın, bir adamı darbeyle öldürebilir ki? Ancak bir Rus kadın olabilir, başkası olamaz."

Elizabeth, İbrahim'e o gün için gerekli talimatları verdikten sonra, hemen bu konuşmaya yönelmişti. Her zamanki koltuğuna gömülmüştü.

"Kesinlikle düşmanları olan birine benziyor. Yelek, büyük bir malikâne, Ron'dan bile fazla dövme, vesaire vesaire. Polis şimdi bir şüpheli listesi hazırlıyor olmalı, onu bir şekilde ele geçirmeliyiz. Gerçi onların listeleri henüz elimize geçmemişken neden biz de Tony Curran'ı, Ian Ventham'ın öldürüp öldürmediğine bir bakmayalım? Ian Ventham'ı anımsadın mı? Hani şu tıraş losyonu süren? Ventham'la Tony Curran'ın ufak bir kavgaları olmuş. Onları Ron görmüş elbette; zaten neyi kaçırmış ki şimdiye kadar? Bir de Joyce, Pizza Express'le ilgili bir şey söyledi ama ben onun ne demek istediğini biliyorum."

Elizabeth son günlerde Joyce'tan daha fazla bahseder olmuştu, neden inkâr etsindi ki?

"Mantıklı varsayımlarda bulunabilir miyiz? Acaba Ventham, Curran'dan hoşnut değil miydi ya da belki tam tersi? Bunlardan hangisinin doğru olduğu çok da önemli değil. Aralarında tartışılacak bir mesele vardı; yine de herkesin içinde bir araya geldiler ki bu oldukça tuhaf."

Elizabeth saatine baktı. Her şeye rağmen bunu fark ettirmeden yapmaya çalışmıştı.

"O zaman diyelim ki danışma toplantısından hemen sonra Ventham'ın ona vereceği kötü bir haber vardı. Curran'ın tepkisinden o kadar korkuyordu ki görüşmeyi kalabalık bir ortamda yaptı. Böylece elini kolunu bağlamayı umdu. Ama Ron'a göre o bu konuda 'başarısız oldu.' Burada Ron'dan alıntı yapıyorum."

Yatağın yanı başında küçük bir sünger vardı. Elizabeth onu bir su sürahisinin içine sokup Penny'nin kurumuş dudaklarını ıslattı. Oradaki sessizliği bozan tek şey, Penny'nin kalp monitörünün sinyal sesiydi.

"Peki bu senaryoda Ventham nasıl bir tepki verirdi Penny? Ona bir gıcığı olan Curran'la gidip yüzleşmek? B planına geçmek? Curran'ı evine kadar takip etmek? 'İçeri gireyim de bu konuyu bir konuşalım, galiba düşüncesizlik ettim' demek? Sonra küt diye vurmak. Ne diyorsun, bu kadar basit olabilir mi? Yani Curran onu öldürmeden o Curran'ı öldürmüş olabilir mi?"

Elizabeth çantasını arandı. Kalkıp gitmeye hazırlanmak için ellerini koltuğun iki koluna dayadı.

"İyi ama neden? Biliyorum sen şimdi bunu soruyorsundur. Finansal ilişkilerine bir bakmaya çalışacağım. Paranın peşinden gitmeli. Cenevre'de bana iyilik borcu olan biri var, Ventham'ın finansal kayıtlarına bu akşama kadar ulaşabilmeliyiz. Her durumda eğlenceli görünüyor, ha? Tam macera. Ayrıca bana kalırsa bizde poliste olmayan birkaç numara var. Eminim biraz yardımı takdir ederler, bu sabah benim işim de bu olacak."

Elizabeth koltuğundan kalkıp yatağın kenarına gitti.

"Gerçek bir cinayet soruşturması, Penny. Söz, her şeyi sana yetiştireceğim."

En iyi arkadaşını alnından öptü. Yatağın öbür tarafındaki koltuğun oraya gitti, yüzünde küçük bir gülümseme belirdi.

"Nasılsın John?"

Penny'nin kocası kitabını bıraktı, başını kaldırıp baktı.

"İşte, biliyorsun."

"Hem de çok iyi biliyorum. Nerede olduğumu her zaman biliyorsun John."

Hemşireler Penny Gray'in hiçbir şey işitemediğini söylemişlerdi ama kim bilebilirdi ki? John, Elizabeth odadayken Penny'yle hiç konuşmazdı. Her sabah yedide Willows'a gelir, her akşam dokuzda eskiden Penny'yle yaşadıkları daireye dönerdi. Elli yıl boyunca Penny'yle tatillerden edindikleri ıvır zıvırlara, eski fotoğraflara, anılara gömülürdü. Yanlarında kimse yokken Penny'yle konuştuğunu biliyordu Elizabeth. Her geldiğinde, kapıyı çaldıktan sonra, John'un elinin Penny'nin eli üzerindeki giderek solan izini fark ederdi. Sonra hep aynı sayfada olduğu anlaşılsa da kitabına dönerdi.

Elizabeth sevgilileri yalnız bıraktı.

15

Joyce

Her çarşamba sakinlerin minibüsüne binip Fairhaven'a alışverişe giderim. Pazartesileri minibüs tam ters yönde yarım saat uzaklıktaki Tunbridge Wells'e de gidiyor ama Fairhaven'ın daha genç havasını seviyorum. İnsanların ne giydiklerine göz atmayı, martı seslerini seviyorum. Şoförün adı Carlito, İspanyol olduğu düşünülür ama ettiğimiz birkaç sohbetten sonra Portekizli olduğu ortaya çıktı. Gerçi böyle karışıklıklar konusunda çok anlayışlı.

Orada, tam deniz kenarında, birkaç ay önce keşfettiğim vegan bir kafe var, hoş bir nane çayıyla badem unlu browniyi hevesle bekliyorum. Vegan değilim, olmak gibi bir niyetim de yok ama yine de bunun teşvik edilmesi gereken bir şey olduğunu düşünüyorum. İnsanlık et yemeyi bırakmayacak olursa, 2050'de kitlesel bir açlığın baş göstereceğini ileri süren bir şeyler okumuştum. İşin aslı ben neredeyse seksendim, bu benim sorunum olmayacaktı ama onların bu meseleyi çözmelerini de umuyordum. Kızım Joanna bir vejetaryendir, bir gün onu oraya götüreceğim. Bir vegan kafeye takılıyor olmam dünyanın en doğal şeyiymiş gibi birlikte uğrayacağız.

Minibüsteki kalabalık her zamanki gibiydi. Düzenli binenler vardı; Ruskin'den hoş bir çift olan Peter'la Carol, sahil kenarında yaşayan kızlarını ziyaret etmek için minibüstelerdi. Torunları olmadığını biliyorum ama kızları yine de gün boyu evdeymiş gibi görünüyordu, bilmediğimiz bir hikâyeleri olmalıydı. Sir Nicholas vardı, artık araç sürmesine izin verilmediğinden aylak aylak gezinecekti. Herkesi şaşırtan kalçasıyla Naomi vardı, bir de

Wordsworth'ten, adını bir türlü doğru anlayamadığım, sormaya da utandığım bir kadın vardı. Ama yine de her zaman dostane yaklaşırdı. (Elaine?)

Bernard'ın arka tarafta her zamanki yerinde olacağını biliyordum. Onun yanına otursam bunun hoşuma gideceğini hep düşünmüşümdür. Çaba gösterdiğinde çok neşeli bir yol arkadaşı olabiliyordu. Ama biliyordum ki Fairhaven'a ölen eşini ziyarete gidiyordu, bu yüzden onu kendi haline bıraktım. Orası onların tanıştıkları, buraya taşınmadan önce yaşamış oldukları yerdi. Bana, karısı öldüğünden beri, onun eskiden çalıştığı Adelphi Otel'e gidip denize nazır birkaç bardak şarap içtiğini söylemişti. Doğrusunu isterseniz, bu minibüsü ilk böyle öğrenmiştim, bu da işin pozitif tarafıydı. Geçen yıl Adelphi Otel'i, Travelodge'a[9] dönüştürdüler, bu yüzden Bernard şimdi iskelede oturuyor. Zihninizde canlandığı kadar ıssız bir yer değildir; yakınlarda orayı tadilattan geçirdiler, pek çok da ödül kazandı.

Belki bir gün minibüsün arkasına geçip yanına otururum, acaba neyi bekliyorum?

Çayımla brownim gelsin diye sabırsızlanıyorum ama bir yandan biraz huzurla sessizlik de istiyorum. Bütün Coopers Chase hâlâ zavallı Tony Curran'ın dedikodusunu yapıyor. Burada ölüm hep etrafımızda; yine de herkes kafasına yediği darbeden ölmez, değil mi?

Evet, benden haberler böyle. Bir şey olursa tekrar yazarım.

9) İngiltere ve İrlanda'da yaygın olan büyük bir otel zinciri. [ç.e.n.]

16

Minibüs kalkmak üzereyken kapı son bir kez kayarak açıldı, Elizabeth bindi. Joyce'un yanındaki koltuğa oturdu.

Gülümseyerek, "Günaydın Joyce" dedi.

"Aa, bu ilk oluyor" dedi Joyce. "Ne güzel!"

"Yanımda bir kitap getirdim, yol boyu konuşmak istemezsen" dedi Elizabeth.

"Yok, hayır, hadi konuşalım" diye karşılık verdi Joyce.

Carlito her zamanki dikkatiyle kaldırdı aracı.

"Muhteşem!" dedi Elizabeth. "Aslında kitap da getirmemiştim."

Elizabeth'le Joyce sohbete daldılar. Tony Curran vakası hakkında konuşmamaya özen gösteriyorlardı. Coopers Chase'te öğrendikleri ilk şeylerden birisi bazılarının hâlâ işitebiliyor olmasıydı. O yüzden, Elizabeth, Joyce'a Fairhaven'a son gidişini anlattı. 1960'larda bir araydı, kıyıya vurmuş bir parça ekipman için gitmişti. Elizabeth detay vermeyi reddetmişti ama Joyce'a artık konunun büyük ihtimalle kamusal arşiv meselesi olduğunu, çok merak ediyorsa oradan bakabileceğini söylemişti. Yolculuk keyifli geçmişti. Güneş tepeye yükselmişti, gök maviydi, havada cinayet kokusu vardı.

Her zaman olduğu gibi Carlito, minibüsü Rymans'ın dışına bıraktı. Herkes üç saat sonra burada buluşulacağını biliyordu. Carlito bu işi iki yıldır yapmaktaydı, şimdiye kadar bir kişinin bile geç kalmışlığı yoktu. Sadece, bir hırdavatçı dükkânının ampul reyonunda öldüğü anlaşılan Malcolm Weekes bir istisna olmuştu.

Elizabeth'le Joyce, diğerlerinin rampalara, bastonlara ve yürüteçlere olan hücumlarının yatışıp dinmesine müsaade etmek için beklediler. Bernard aşağı inerken kadınlara şapka çıkardı, onlar da *Daily Express*'ini kolunun altına sokuşturmuş, deniz kenarına doğru giderken onu izlediler.

Minibüsten inerlerken, Elizabeth dikkatli sürücülüğü için Carlito'ya mükemmel bir Portekizceyle teşekkür etti. Bu arada Joyce da Elizabeth'in Fairhaven'da ne yapmayı planladığını ilk defa sormuştu.

"Aynı senin gibi canım. İnelim mi?" Elizabeth deniz kenarından uzaklaşacak şekilde yürüdü, Joyce da peşinden gitmeyi tercih etti. Macerayı severdi ama hâlâ çayla browni için vakit bulurum diye umut ediyordu.

Kısa bir yürüyüşten sonra Western Road'a ve Fairhaven Polis Merkezi'ne varıyordunuz. Elizabeth önündeki otomatik kapılar açıldığında Joyce'a döndü.

"Joyce, bana kalırsa, eğer bu cinayeti araştıracaksak..."

"Cinayeti mi araştıracağız?" diye sordu Joyce.

"Tabii ki Joyce" dedi Elizabeth. "Kim bizden iyi ki? Ama hiçbir vaka dosyasına, tanık ifadesine, adli tıp raporuna erişimimiz yok, bizim bu durumu değiştirmemiz gerekiyor. İşte bu nedenle buradayız. Biliyorum bunu söylemem gerekmez Joyce ama ne olursa olsun beni destekle."

Joyce başıyla onaylayarak, "Tabii ki, tabii ki" dedi. Merkeze girdiler.

İçeri girdiklerinde halka açık resepsiyon alanına açılan bir güvenlik kapısından geçirildiler. Joyce daha önce bir polis merkezinde hiç bulunmamıştı. Gerçi yayınlanan her ITV belgeselini izlemişti, burada kimse yerlerde boğuşmuyor, biplenen kötü sözler arasında bir hücreye sürüklenmiyordu ki bu bakımdan hayal kırıklığına uğramıştı. Onun yerine burada, sadece, önündeki ma-

saüstü bilgisayarda kâğıt oynamıyormuş gibi yapan genç bir memur vardı.

"Nasıl yardımcı olabilirim hanımefendiler?" diye sordu.

Elizabeth ağlamaya başladı. Joyce şaşkınlığını kontrol etmeyi başardı.

Elizabeth, "Biri az önce çantamı çaldı. Holland & Barret'in önünde" diye gözyaşlarına boğuldu.

Yanında çanta getirmemiş olmasının nedeni demek buydu diye geçirdi içinden Joyce. Minibüste bunu düşünüp durmuştu. Joyce kolunu arkadaşının omuzlarına doladı. "Tam bir felaketti."

"İzin verirseniz ifadenizi almak için bir memur bulayım, sonra da ne yapabiliriz bakarız." Memur sol tarafında, duvardaki bir butona bastı, saniyeler içinde genç bir polis memuru arkalarındaki bir başka güvenlik kapısından çıkageldi.

"Mark, bu hanımefendinin Queens Road'da çantası çalınmış. Bir ifade alabilir misin? Ben de herkese birer bardak çay getireyim."

"Elbette. Hanımefendi, beni takip eder misiniz?"

Elizabeth olduğu yere çakıldı, hareket etmeyi reddetti. Başını iki yana sallıyordu, yanakları gözyaşlarından ıslanmıştı.

"Ben kadın bir polis memuruyla konuşmak istiyorum."

"Eminim bunu Mark da halledebilir" dedi memur.

"Lütfen!" dedi Elizabeth ağlayarak.

Joyce, arkadaşına yardım etme vaktinin geldiğini düşünmüştü.

"Arkadaşım bir rahibedir, memur bey."

"Rahibe mi?" dedi memur.

"Evet, bir rahibe" dedi Joyce. "Eminim bunun ne anlama geldiğini açıklamama gerek yok?"

Memur bu konuşmanın sonunun birçok şekilde kötüye gidebileceğini görmüş, kolay yolu seçmişti.

"Bana biraz müsaade edin hanımefendi, sizin için birini bulayım."

Mark'ın peşinden güvenlik kapısına gitti, Elizabeth'le Joyce bir an için yalnız kaldılar. Elizabeth ağlamaya ara verip Joyce'a baktı.

"Bir rahibe mi? Bu şahane oldu."

"Düşünecek pek vaktim yoktu" dedi Joyce.

"Çok zorlasalardı, biri beni taciz etti diyecektim" dedi Elizabeth. "Biliyorsun bu sıralar bu konuya çok duyarlılar. Ama bir rahibe çok daha eğlenceli."

"Neden kadın bir memur görmek istedin?" Joyce'un aklında şimdi bir dizi soru belirmişti ama bu kuyruğun en önündekiydi. "Bir de kadın polis memuru demediğin için aferin bu arada. Seninle gurur duyuyorum."

"Sağ ol Joyce. Düşündüm ki minibüs nasılsa Fairhaven'a gidiyor, e biz de neden buraya uğrayıp Memur De Freitas'ı görmeyelim?"

Joyce yavaşça başıyla onayladı. Elizabeth'in dünyasında bu kesinlikle mantıklı bir şeye karşılık gelmekteydi. "Ama ya onun vardiyası değilse? Ya da burada olsa bile görev başında başka kadınlar da varsa?"

"Bunu çoktan kontrol etmiş olmasam seni buraya getirir miydim Joyce?"

"Bunu nasıl kontrol edebil..."

Güvenlik kapısı açıldı, Donna De Freitas içeri girdi. "İşte buradayım hanımefendiler, size nasıl..." Donna karşısında duranları hemen tanımıştı. Gözleri Elizabeth'ten Joyce'a kaymış, konuşmaya devam etmişti. "...yardım edebilirim?"

17

Soruşturma Başmüfettişi Chris Hudson'a Tony Curran hakkında o kadar kalın bir dosya sunulmuştu ki bir masaya öylece bırakacak olsanız keyifli bir pat sesi çıkarırdı. Nitekim onun da yaptığı bu olmuştu.

Chris diyet kolasından bir yudum aldı. Bazen acaba bunun bağımlısı mı oldum diye endişe ediyordu. Bir defasında diyet kola hakkında bir manşet okumuştu, o kadar endişe uyandırıcıydı ki makaleyi okumamayı tercih etmişti.

Dosyayı açtı. Tony Curran'ın Kent polisiyle olan meselelerinin çoğu Chris'in Fairhaven'a gelişinden öncesine dairdi. Yirmilerinde darp suçlaması, ufak tefek uyuşturucu mahkûmiyetleri, tehlikeli araç kullanma, tehlikeli köpek besleme, ruhsatsız silah bulundurma. Bir hafif vergi suçu. Kamusal alanda işeme.

Sonra gerçek bir hikâye geliyordu. Chris dolaptan neli olduğu belirsiz bir sandviç aldı. Dosyada Tony Curran'la yıllar içinde yapılmış olan bir dizi sorgulamanın dökümleri yer alıyordu ki sonuncusu The Black Bridge Bar'da gerçekleşen bir silahlı çatışmadan sonra yapılmıştı. Bu çatışmada genç bir uyuşturucu satıcısı ölmüştü. Bir tanık, onu öldüren atışı yaparken Tony Curran'ı görmüştü, Fairhaven Suç Soruşturma Departmanı Curran'ı sorguya çağırmıştı.

Tony Curran o zamanlar her şeyin tam merkezinde yer alıyordu. Etrafta kime sorsanız bunu size söylerdi. Fairhaven'da uyuşturucu ticaretini o yürütmekteydi, yanı sıra birçok başka işler de vardı. Büyük paralar kazanmıştı.

Chris, The Black Bridge dökümleri üzerinde "yorum yok" ifadelerinin bilindik bir akışına rastlamıştı. Yerel bir taksici olan tanık kısa süre sonra ortadan kaybolmuştu. Korkutulmuştu veya daha kötüsü. Tony Curran, yerel müteahhit, bu işten ceza almadan paçasını kurtarmıştı.

Peki o zaman durum neydi? Bir ölü mü? Yoksa iki mi? The Black Bridge'te vurulan uyuşturucu satıcısıyla galiba buna tanık olan zavallı taksici.

Gerçi 2000'den sonra hiçbir şey yoktu. 2009'da bir aşırı hız cezası ki o da anında ödenmişti.

Katilin, cesedin yanına bıraktığı fotoğrafa baktı. Üç adam vardı. Tony Curran artık ölmüştü. Kolunu Tony'nin omzuna atan adam, o günlerden, adı Bobby Tanner olan bir yerel uyuşturucu satıcısıydı. İriyarıydı. Onun gücünden yararlanıyorlardı. Şu sıralar nerede olduğu bilinmiyordu ama yakında izini bulurlardı. Üçüncü adama gelince onun bulunduğu yer çok iyi biliniyordu. Şu eski boksör Jason Ritchie. Chris gazetelerin bu fotoğraf için kaç para vereceklerini merak etti. Bunu yapan memurlar olduğunu işitmişti. Chris'e kalsa bu aşağılığın da aşağılığı bir işti. Gülümsemelere, banknotlara ve biralara baktı. 2000 yılları olmalıydı. Hani şu oğlanın The Black Bridge'te öldürüldüğü yıl. 2000 yılını çok eski bir tarihmiş gibi düşünmek ne komikti.

Chris bir çikolata açıp fotoğrafı inceledi. İki ay içinde yıllık tıbbi muayenesine gidecekti, her pazartesi kendini bunun artık yeniden forma gireceği hafta olacağına dair ikna ederdi, sonunda bir türlü kurtulamadığı şu altı kiloyu ya da o kadar bir şeyi verecekti. Kramplara neden olan o altı kiloyu. Onu yeni elbiseler almaktan, kadınlarla buluşmaktan alıkoyan şu altı kiloyu, zaten bu durumda kim onunla olmayı isterdi ki? Bu altı kilo onunla dünya arasında durmaktaydı. İşin aslı altı da değil on iki kiloydu.

Bu pazartesiler genellikle iyi geçerdi. Chris pazartesileri asansörü kullanmaz, evden yiyecek getirir, yatakta mekik çekerdi. Ama salı günü ya da iyi bir haftada çarşamba günü gelince dünya yeniden içeri sızar, merdivenler ürkütücü bir görünüm kazanır ve Chris projeye olan inancını yitirirdi. Projenin kendisi olduğunun farkındaydı, bu her şeyin gözüne daha da fena batmasına neden oluyordu. Böylece hamur işleri, cipsler, benzin istasyonundan alınan yiyecekler, mesai sonrası iki tek atmalar, işten eve giderken hazır yemek yaptırmalar geri dönüyordu. Yemek, duyarsızlaşmak, koyverme, utanç ve sonra hepsi tekrar baştan.

Ama her zaman bir pazartesi daha gelecekti, kurtuluş bu pazartesilerden biriydi. Altı kilo verilecek, onu gizlenmiş olan diğer altı kilo takip edecekti. Muayenede neredeyse hiç kötü hissetmeyecekti, gizliden gizliye atlet olduğunu düşünürdü, düşündüğü kişi olacaktı. İnternette tanıştığı yeni bir kız arkadaşa mesaj atacaktı.

Çikolatasını bitirdi, cipslerini arandı.

Chris Hudson, The Black Bridge silahlı çatışmasının Tony Curran'ın aklını başına getiren olay olduğuna dair tahmin yürüttü. Durum çok net böyle görünüyordu. Tam da o sıralar Ian Ventham adındaki bir yerel müteahhitle çalışmaya başlamış, galiba yasallaşması halinde yaşamın daha kolaylaşacağını düşünmüştü. Bu işte iyi para vardı onun alıştığı miktarlarda olmasa da. Tony şansını daha fazla zorlayamayacağını biliyor olmalıydı.

Chris cips paketini açıp kol saatine baktı. Bir randevusu vardı, yola çıkmalıydı. Birisi Tony Curran'ın ölmeden hemen önce bir tartışma yaşadığını görmüştü, bu kişi onunla bizzat görüşmek istemişti. Uzun bir yolculuk olmayacaktı. Curran'ın çalışmış olduğu şu emekliler köyündeydi.

Chris fotoğrafa tekrar baktı. Üç adam, şu mutlu çete. Tony Curran'la Bobby Tanner kollarını birbirlerinin omzuna atmıştı.

Bir de kenarda, elinde bir şişe ve şu hoş, kırık burnuyla, gücünün doruğuna erişmesinin üzerinden belki birkaç yıl geçmiş Jason Ritchie vardı.

Üç arkadaş, parayla kaplanmış bir masada biralarını içiyorlardı. Neden cesedin yanına bu fotoğraf bırakılmıştı? Bobby Tanner ya da Jason Ritchie'den bir uyarı mıydı? Yoksa onlara yönelik bir uyarı mıydı? Sıradaki sizsiniz gibi? Daha büyük olasılıkla bir dikkat dağıtıcı ya da yanlış yönlendirmeydi. Kimse bu kadar aptal olamazdı.

Her iki durumda da Chris'in, Jason Ritchie'yle bir görüşme yapması gerekiyordu. O sırada ekibinin de kayıp adam Bobby Tanner'ı bulmasını umuyordu.

Aslında onların kayıp adamı diye düşündü Chris, son cipslerini de ağzına tıkıştırırken.

Çünkü öncelikle bu fotoğrafı kim çekmişti ki?

18

Donna iki ziyaretçisine oturmalarını işaret etti. Sorgu Odası B'deydiler. Kutu gibi, penceresiz bir odaydı. Yere cıvatalarla tutturulmuş ahşap bir masa vardı. Joyce etrafına bir turistin heyecanıyla bakındı. Elizabeth evinde gibi rahattı. Donna'nın gözleri ağır kapıdaydı, kendi kendine kapansın diye bekliyordu. Kilit klik sesiyle yerine oturur oturmaz bakışlarını doğruca Elizabeth'e yöneltti.

"Şimdi de rahibe oldunuz ha Elizabeth?"

Elizabeth hızla kafa salladı, bunun iyi bir soru olduğunu kabul eder tarzda bir parmağını kaldırdı. "Donna, her modern kadın gibi, ben de gerektikçe birçok şeyim. Bizler bukalemun olmak zorundayız, değil mi?" İç cebinden bir not defteriyle kalem çıkarıp onları masanın üzerine yerleştirdi. "Ama bu seferki tamamen Joyce'a mal edilmeli."

Joyce hâlâ odaya göz gezdirmekteydi. "Burası tam da televizyonlarda gördüğümüz gibi Memur De Freitas. Ne harika! Burada çalışmak ne kadar eğlencelidir."

Donna onun hayranlığını paylaşmıyordu. "Peki Elizabeth, çantanız mı çalındı?"

"Hayır, hayatım" dedi Elizabeth. "Benim çantamı çalmaya kalkacak olanın vay haline! Düşünebiliyor musun?"

"O zaman siz ikinizin burada ne aradığınızı sorabilir miyim? Bitirilmesi gereken işlerim var."

Elizabeth başıyla onayladı. "Tabii, bu çok mantıklı. Eh, buradayım çünkü seninle bir şey konuşmam gerekiyordu. Joyce da

alışveriş yapacaktı. Yani öyle zannediyorum. Joyce? Sormadığımı fark ettim de."

"Anything with a Pulse'a gitmek güzel olurdu, hani şu vegan kafeye, biliyorsun değil mi?"

Donna kol saatine baktı, sonra öne doğru eğildi. "Tamam, ben hazırım. Madem konuşmak istiyorsunuz önden buyurun. Size suçlu kovalamaya dönmeden önce iki dakika veriyorum."

Elizabeth ellerini hafiften çırptı. "Harika! Yani ilk olarak şunu söyleyeceğim. Öncelikle bizi yeniden gördüğün için memnun olmamış gibi yapmayı bırak çünkü aslında memnun olduğunu biliyorum. Ayrıca biz de seni yeniden görmekten çok mutluyuz. Hepimiz bunu kabullenirsek her şey çok daha keyifli olacak."

Donna karşılık vermedi. Joyce masanın üzerindeki kayıt cihazına uzandı. "Memur De Freitas kayıttayken yanıt vermeyi reddetmiş ama ufak bir gülümsemeyi gizlemeye de çalışmıştır."

"İkinci ve bununla da bağlantılı olarak" diye devam etti Elizabeth, "seni neyden alıkoyuyorsak, eminim ki o şey suçluları yakalamakla ilgili değildir. Kesin sıkıcı bir iştir."

Donna'dan oldukça ruhsuz bir "Yorum yok" karşılığı geldi.

"Nerelisin Donna? Sana Donna diyebilir miyim?"

"Diyebilirsiniz. Güney Londralıyım."

"Met'ten[10] mi transfersin?"

Donna evet anlamında başını salladı. Elizabeth defterine not aldı.

"Not mu alıyorsunuz?" diye sordu Donna.

Elizabeth başıyla onayladı. "Niye öyle oldu? Yani neden Fairhaven?"

"Bu başka bir günün konusu. Bu ne kadar eğlenceli de olsa ben kalkıp gitmeden önce son bir soru hakkınız kaldı."

---

10) Britanya Metropolitan Polis Hizmetleri'nin bir departmanıdır. [ç.n.]

"Elbette" diye karşılık verdi Elizabeth. Not defterini kapatıp gözlüklerini ayarladı. "Yani elimde bir ifade var ama inan bana bir soruyla bitmekte."

Donna avuç içlerini çevirip Elizabeth'i devam etmeye teşvik etti.

"Benim gördüğüm şey şu, biliyorum yanlış konuşacak olursam beni durduracaksın. Yirmilerinin ortalarındasın, çok zeki ve sezgileri güçlü birine benziyorsun. Nazik biri olduğun da belli ama bir tartışma çıkacak olursa da geri durmayacak gibisin. Ne olduğunu sonra konuşacağımız, büyük ihtimalle kötü bir ilişki nedeniyle Londra'yı terk ettin ki ben de orada yaşamanın, çalışmanın sana çok uygun olduğunu düşünmüştüm. Sonra kendini burada Fairhaven'da buldun, suçun asgari düzeyde, suçluların önemsiz olduğu bir yerde. Sokaklarda devriye gezdin. Belki bir esrarkeş bisiklet çaldı, belki biri benzin istasyonundan ödeme yapmadan kaçtı, belki barın tekinde bir kız yüzünden kavga çıktı, öyle mi Donna? Tanrı korusun, ne kadar sıkıcı. Nedeni önemli değil ama eski Yugoslavya'da bir zamanlar bir barda üç ay çalışmış, bir heyecan, bir uyarılma, bir olağanüstü olay olsun diye her gün dualar etmiştim. Bu sana tanıdık geliyor mu? Bekârsın, kirada oturuyorsun, bu kentte arkadaş edinmenin zor olduğunu gördün. Merkezdeki iş arkadaşlarının çoğu sana göre biraz yaşlılar. Eminim ki şu genç polis memuru Mark sana çıkma teklif etmiştir ama onun güney Londralı bir kızı tatmin etmesi pek de olası değil. Sen de hayır demek zorunda kaldın. Şimdi de birlikte çalışmak ikinize de tuhaf geliyor. Zavallı oğlan. Met'e geri dönmeyi de gururuna yediremezsin, o yüzden bir süre burada sıkışıp kalmış durumdasın. Hâlâ burada yeni kızsın, o yüzden terfi uzak bir olasılık, bunlara bir de şunu ilave et: Herkes buraya gelmekle hata yaptığını anladı ve sen de burada olmaya içerliyorsun, bu nedenle de o kadar popüler değilsin. İstifa etmen bile imkânsız. Sadece bir

yanlış karar aldın diye neden kurumda geçirdiğin onca zor yılı heder edesin? Neticede üniformanı giyiyor, vardiya üstüne vardiyada çalışıyorsun, dişlerini sıkmış olağanüstü bir şeyler olsun diye beklemektesin. Belki de rahibe olmayan, çantası çalınmış gibi yapan bir kadını?"

Elizabeth bir kaşını kaldırıp Donna'dan karşılık bekledi. Donna son derece kayıtsız ve etkilenmemiş görünüyordu. "Hâlâ sorunuzu sormanızı bekliyorum Elizabeth."

Elizabeth başını salladı, not defterini yeniden açtı. "Sorum şu: Tony Curran cinayetini incelemek istemez miydin?"

Donna yavaşça ellerini birleştirip çenesine dayarken sessizlik oldu. Konuşmadan önce Elizabeth'i dikkatle inceledi.

"Tony Curran'ı soruşturan bir ekip zaten var Elizabeth. Çok yetenekli bir cinayet ekibi. Onlara biraz önce çay bile götürdüm. Aralarına her fotokopi işi çıktığında cıkcıklayan bir polis memurunu almak gibi bir niyetleri yok. Polis işlerinin nasıl ilerlediğini bilmiyor olabilir misiniz?"

Elizabeth bunu not ederken sordu. "Hmm, bu olası. Kim bilir ne kadar karmaşıktır. Ama çok da eğlencelidir diye düşünüyorum?"

"Ben de yalnızca düşünmekle kalıyorum" dedi Donna.

"Kafasına darbe almış diyorlar" dedi Elizabeth. "Büyük bir İngiliz anahtarıyla. Bunu onaylayabilir misin?"

"Yorum yok Elizabeth" dedi Donna.

Elizabeth yazmayı bırakıp yeniden kafasını kaldırdı. "Bunun bir parçası olmak istemez misin Donna?"

Donna parmaklarını masaya vurmaya başladı. "Tamam, hadi varsayalım ki cinayet soruşturmasına katılmak isterdim..."

"Evet, aynen, gel varsayalım. Oradan başlayalım ve nereye gideceğimizi bir görelim."

"Bir Suç Soruşturma Departmanı nasıl çalışır anlayabiliyor musunuz Elizabeth? Öylece gidip belli bir soruşturmaya dahil olmayı isteyemem."

Elizabeth gülümsedi. "İlahi Donna, sen orasını merak etme, her şeyi biz hallederiz."

"Halledebilir misiniz?"

"Sanırım, evet."

"Nasıl?" diye sordu Donna.

"Eh, her zaman bir yolu vardır değil mi? Ama sen ilgileniyor musun, mesele orada. Biz halledersek yani?"

Donna ağır kapıya yeniden baktı, güvenli bir şekilde kapanmıştı. "Bunu ne zaman halledebilirsiniz Elizabeth?"

Elizabeth kol saatine bakıp hafifçe omuz silkti. "Bir saat gibi belki?"

"Ve bu konuşma bu odanın dışına asla çıkmayacak?"

Elizabeth işaretparmağını dudağına götürdü.

"O zaman varım, evet lütfen." Donna açıklık ve dürüstlük işareti olarak ellerini havaya kaldırdı. "Katilleri kovalamak gerçekten ama gerçekten hoşuma gider."

Elizabeth gülümseyip not defterini cebine koydu.

"Tamamdır, bu harika. Zannederim durumu net bir şekilde anlamış bulunuyorum."

"Peki, bu size ne kazandıracak?" diye sordu Donna.

"Hiç. Sadece yeni bir arkadaşa bir iyilik. Bizim de soruşturma hakkında arada bir-iki sorumuz olabilir. Sırf merakımızı gidermek için."

"Gizli bilgileri sizinle paylaşamayacağımı biliyorsunuz değil mi? Böyle bir anlaşmayı kabul edemem."

Elizabeth, "Profesyonelliğe aykırı hiçbir şey olmayacak. Söz!" deyip ıstavroz çıkardı. "Kendini Tanrı'ya adamış bir rahibe olarak söz."

"Ve bir saat içinde diyorsunuz?"

Elizabeth kol saatine baktı. "Yaklaşık bir saat diyorum. Trafiğe de bağlı."

Donna bu ona çok mantıklı gelmiş gibi başını salladı. "Şu küçük konuşmanla ilgili olarak, Elizabeth. Beni etkilemek için miydi bilmiyorum ya da Joyce'un önünde yapılan bir gösteri mi ama çok bariz şeylere temas ettiniz."

Elizabeth kabul etti. "Bariz ama doğru tatlım."

"Neredeyse doğru ama büsbütün de değil Bayan Marple.[11] Öyle değil mi Joyce?"

Joyce seslendi: "Ah, evet, şu oğlan, Mark aslında eşcinsel Elizabeth. Bunu gözden kaçırmak için kör olmak lazım."

Donna güldü. "Ne mutlu size ki yanınızda bir arkadaşınız var, rahibe." Elizabeth'in kendi gülümsemesini gizlemeye çalışması hoşuna gitmişti.

"Bu arada, cep telefonu numaranı almam lazım Donna" dedi Elizabeth. "Seni her görmem gerektiğinde bir suç uydurmak istemem."

Donna masanın üzerine bir kart koyup ona doğru kaydırdı.

"Umarım bu resmi değil, kişisel bir numaradır" dedi Elizabeth. "Biraz mahremiyetimiz olması iyi olurdu."

Donna Elizabeth'e baktı, başını iki yana sallayıp iç geçirdi. Karta bir başka numara yazdı.

"Çok güzel" dedi Elizabeth. "Zannederim Tony Curran'ı öldüren kimse onu bulacağız. Bu bir adamın zekâsının ötesinde olamaz ya da daha doğrusu bir kadının."

Donna ayaklandı. "Beni soruşturma ekibine nasıl sokacağınızı sormam gerekir mi Elizabeth yoksa bilmek istemez miyim?"1

11) Agatha Christie'nin roman ve öykülerinde geçen dedektif Jane Marple'a gönderme yapılıyor. İlk kez "Salı Gecesi Kulübü" adlı öyküde geçer. [ç.e.n.]

Elizabeth kol saatine baktı. "Sen bunu hiç merak etme. Ron'la İbrahim bu meseleyi şimdi hallediyorlardır bile."

Joyce kalkmak için Elizabeth'i bekledi, sonra yeniden kayıt cihazına uzandı. "Görüşme öğleden sonra 12.47'de tamamlandı."

19

Başmüfettiş Chris Hudson Coopers Chase'e çıkan uzun ve geniş yolda Ford Focus'unu sürmekteydi. Trafik hiç de kötü değildi, varmasının çok uzun sürmeyeceğini umuyordu.

Chris çevreye göz atarken, içinden bu yerin bu kadar lamaya neden ihtiyacı olsun ki diye geçirmişti. Ziyaretçi otoparkında yer yoktu, bu yüzden Focus'unu bankete çekti, inip Kent güneşinin içine daldı.

Chris emekli köylerinde daha önce de bulunmuştu ama burası hiç de beklediği gibi değildi. Burası tam bir kasaba gibiydi. Her bir köşesinde soğutuculardaşaraplar duran, kuka maçı oynanan alandan geçti. Oyunculardan çok yaşlı bir kadın pipo içmekteydi. Mükemmel bir İngiliz bahçesinin içinden geçen ve iki yanında üç katlı binalar bulunan dolambaçlı patikayı izledi. Verandalarla balkonlarda dedikodu yapan, güneşin tadını çıkaran insanlar vardı. Banklara oturmuş arkadaşlar vardı, arılar çalılar arasında vızıldayarak geziniyorlardı, hafif esintiler buz küplerinin ıslığımsı sesler çıkarmasını sağlıyordu. Chris buradaki her şeyin fena halde sinir bozucu olduğunu düşündü. O rüzgâr ve yağmur adamıydı, kabanının yakasını kaldıranlardan. Bir yolunu bulsa yaz boyu uyurdu. 1987'den beri hiç şort giymişliği yoktu.

Chris sakinlere ait otoparkı, sonra mükemmel görünümlü kırmızı bir posta kutusunu geçti ki bu onu daha da sinir etmişti, sonunda Wordsworth Court Blokları'na vardı.

Üzerinde *Bay İbrahim Arif* yazan 11 numaralı dairenin butonuna bastı.

İçeri alındı, yemyeşil halılarla kaplı koridoru yürüyüp geçtikten sonra yine yeşil halı döşeli merdiveni çıkıp sağlam görünümlü bir meşe kapıyı çalınca Chris kendini, İbrahim Arif'in dairesinde onunla ve Ron Ritchie'yle karşılıklı oturur halde buluverdi.

Ron Ritchie. Bu beklenmedik bir sürprizdi. Chris tanıştırıldığı zaman şaşırmıştı. Araştırmakta olduğu adamın babasıydı; bu da neydi şimdi? Şans mı? Yoksa daha tekinsiz bir durum mu? Chris işi akışına bırakmaya karar verdi. Bir oyun söz konusuysa onu fark edeceğine emindi.

Yine de "Kızıl Ron"un düştüğü yer burasıydı demek. Patronların korkulu rüyası, British Leyland'dan British Steel ve sözünü etmeye değer ne kadar şirket varsa onun canavarı? Hem de Coopers Chase'in hanımelleri ve Audi'leri arasında ha? Dürüst olmak gerekirse Chris onu zar zor tanıyabilmişti. Ron Ritchie'nin üzerinde altı üstü uyumsuz bir pijama, fermuarı açık bir mont vardı, kösele ayakkabı giymişti. Ağzı açık, boş boş etrafına bakınıyordu. Feci durumdaydı, Chris özel bir alana zorla girmiş gibi tuhaf hissetmişti.

İbrahim, Başmüfettiş Chris Hudson'a durumu açıkladı.

"Polisle konuşmak yaşlı insanları çok gerebiliyor. Bunun sizin kabahatiniz olduğunu düşünmeyin. İşte soruşturmanızı burada icra etmenizi önermemin nedeni de bu."

Chris başıyla nazikçe onayladı çünkü bu tür durumlar için eğitim görmüştü. "Sizi temin ederim ki Bay Ritchie'nin başı belada değil ama sizin de söylediğiniz gibi o bilgi sahibi, bu yüzden de ona birkaç soru sormam gerekiyor."

İbrahim, Ron'a döndü.

"Ron, sadece şu görmüş olduğun tartışmayı sormak istiyor. Hatırlıyor musun, biz de üzerine konuşmuştuk?" İbrahim dönüp

Chris'e baktı. "Bir şeyleri unutabiliyor. Çok ihtiyarladı, başmüfettiş. Çok ama çok yaşlı bir adam."

"Peki İbrahim" dedi Ron.

İbrahim Ron'un eline hafiften dokundu, onunla yavaşça konuştu.

"Bence güvenlik sorunu yok Ron. Bu beyefendinin kimlik kartını gördük. Üzerindeki numarayı da aradım, sonra da ona Google'dan baktım. Anımsadın mı? "

"Ben... Olmaz, yapamam" dedi Ron. "Başımın belaya girmesini istemiyorum."

"Hiçbir sorun olmayacak Bay Ritchie" dedi Chris. "Bunu garanti ederim. Bütün mesele önemli bir bilgiye sahip olmanız." Bu adam "Kızıl Ron"un ancak gölgesi olabilirdi, Chris oyunu dikkatle oynaması gerektiğinin farkındaydı. Jason'dan kesinlikle şimdilik söz etmemeliydi. Bir yerlerde öğle yemeği fikri olasılığı da giderek kayboluyordu. "Bay Arif haklı, bana her şeyi söyleyebilirsiniz."

Ron Chris'e baktı, sonra onay almak için İbrahim'e döndü. İbrahim arkadaşının kolunu sıktı, Ron yeniden Chris'e dönüp ileri uzandı.

"Bence şu hanımefendiyle konuşsam daha iyi olur."

Chris, İbrahim'in onun için yapmış olduğu nane çayından ilk yudumu aldı. "Hanımefendi?" Ron'a baktı, ardından İbrahim'e döndü. İbrahim ona yardımcı oldu.

"Hangi hanımefendi Ron?"

"Şu hanımefendi, İbrahim. Hani şu gelip bizle konuşan. Kadın polis."

"Hah, tamam!" dedi İbrahim. "Memur De Freitas! O sık sık gelip bizle konuşur, başmüfettiş. Pencere kilitleri. Onu tanıyor musunuz?"

"Elbette. O da benim ekipte zaten." Chris bahsettikleri kadın polisin, şu ayakkabı bağı olmayan Donna De Freitas olup olmadığını anımsamaya çalışıyordu. O olduğundan epeyce emindi. Met'ten gelmişti, nedenini kimse bilmiyordu. "Çok yakın çalışıyoruz."

"Yani o da bu soruşturmanın parçası mı? Bu harika bir haber" dedi İbrahim gözleri parlayarak. "Biz burada Memur De Freitas'ı çok severiz."

"Yani resmi olarak soruşturma ekibimizde değil Arif Bey" dedi Chris. "Onun başka önemli görevleri var. Suçluları yakalamak ve... öyle şeyler."

Ron'la İbrahim tek bir kelime etmediler, sadece Chris'i beklenti dolu bakışlarla süzdüler.

"Ama bu harika bir fikir. Onu ekibimde görmek beni mutlu eder" dedi Chris, bir yandan da bunun için kiminle konuşması gerektiğini düşünüyordu. İlla ki kendisine iyilik borcu olan birini bulurdu, değil mi?

İbrahim, "O çok iyi bir memur" dedi. "Onunla gururlanmalısınız."

İbrahim yeniden ciddileşti, Ron'a döndü.

"O zaman, yakışıklı başmüfettişimiz de buradayken arkadaşımız Memur De Freitas da gelse, birlikte seninle konuşsalar? Bu seni mutlu eder miydi Ron?"

Ron çayından ilk yudumunu aldı.

"Mükemmel olurdu İbrahim. Bu çok hoşuma gider. Jason'la da konuşurum."

"Jason?" diye sordu Chris dikkat kesilerek.

"Boks sever misin evlat?" diye sordu Ron.

Chris başıyla onayladı. "Hem de çok Bay Ritchie."

"Benim oğlan boksördür. Jason."

"Biliyorum efendim" dedi Chris. "Çok gurur duyuyor olmalısınız."

"O da benimleydi, o yüzden konuşacağımız gün onun da gelmesi gerek. Tartışmayı o da gördü."

Chris başıyla onayladı. Bu gerçekten çok ilginçti. Bu ziyaret boşa gitmemişti. "Tamam o zaman, eminim yine gelip ikinizle de konuşabileceğim."

"Memur De Freitas'ı da getiriyorsunuz değil mi? Ne harika!" dedi İbrahim.

"Mutlaka" dedi Chris. "Bizi gerçeğe götürecek her şeyi yapacağız."

20

Joyce

Görünüşe göre bir cinayeti soruşturuyoruz. Üstelik daha da iyisi, bir sorgu odası gördüm. Bu günlük bana şans getirmeye başladı.

Elizabeth'i iş üstünde görmek ilginçti. Çok etkileyici biri, çok soğukkanlı. Acaba otuz yıl önce tanışsaydık gene iyi anlaşır mıydık? Büyük ihtimalle hayır, bizler farklı dünyaların insanlarıydık. Ama bu yer insanları bir araya getiriyor.

Elizabeth'e soruşturma esnasında umarım bir yardımım dokunur. Tony Curran'ın katilinin yakalanmasına yardım etmek ne güzel olurdu. Belki de bunu kendi tarzımda yapabilirim.

Özel bir yeteneğim var mı diye düşündüm, sıklıkla umursanmamam olabilir belki. Doğru ifade bu muydu? Hafife alınırdım demek daha uygun olur belki?

Coopers Chase, yaşamlarında bir şeyler becermiş iyi ve harika insanlarla doludur. Bu gerçekten çok eğlencelidir. Örneğin Manş Tüneli'nin tasarımına katkıda bulunmuş biri vardır. Birinin adı bir hastalığa verilmiştir, birisi Paraguay'ın, yoksa Uruguay mıydı, büyükelçisidir. Bilirsiniz böyle tipleri.

Ya ben? Joyce Meadowcroft? Benden ne olur merak ediyorum. Zararsız, kesinlikle. Geveze? Bundan da suçluyum korkarım ki. Ama derinlerde bir yerde insanlar benim onlardan biri olmadığımı biliyorlardır. Bir hemşireyim, doktor değil; ama bu kimsenin benim yüzüme söyleyebileceği bir şey de değil. Onlar benim buradaki dairemi Joanna'nın aldığını bilirler. Joanna onlardan birisidir. Ben pek de öyle değilim.

Ama yine de Yemek Hizmeti Komitesi'nde bir tartışma olursa ya da göletin pompalarıyla ilgili bir sorun veya çok yakında olduğu gibi, bir sakinin köpeği diğerininkini hamile bırakır da ortalık cehenneme dönerse tüm bunları çözüme kavuşturacak kişi kimdir? Joyce Meadowcroft.

Konuşanları dinlemek hoşuma gidiyordu, konuşmaları bitince göğüslerinin sönmesini izlemek, öfke dolu dava etme tehditlerini işitmek, içlerindekini iyice kusmalarını beklemek. Sonra devreye giriyordum, bir çözüm yolu olabileceğini öneriyordum; olasılıkla bir uzlaşma gerçekleşiyordu, bazen de köpeklerin doğası böyleydi işte. Kimse beni bir tehdit olarak algılamıyor, kendine rakip görmüyordu. Ben sadece Joyce'tum, çenesi düşük, her zaman burnunu bir şeylere sokan Joyce.

Ama ben devreye girince herkes sakinleşirdi. Sessiz, duyarlı Joyce. Bağrışmalar kesilir, sorun çözülürdü, sıklıkla da bana bir avantaj sağlamayacak şekilde. Ama kimse bunun farkına bile varmazdı.

Bu yüzden öncesinde de şimdi de umursanmamaktan çok memnunum. Bir de belki bu, soruşturma açısından işe yarayabilirdi. Herkes Elizabeth'e bakıyordu, ben sadece kendim olarak kalabilirdim.

Bu arada, "Meadowcroft" soyadı rahmetli kocam Gerry'den kalmadır, her zaman hoşuma gitmiştir. Gerry'yle evlenmek için çok nedenim vardı ve bu soyadı da uzun listedeki maddelerden biriydi. Bakımevinden bir arkadaşım soyadı Bumstead olan biriyle evlenmişti. Barbara Bumstead.[12] Sanırım bir mazeret bulup onunla arkadaşlığı kesmiştim.

Ne gündü ama! Galiba eski bir *Prime Suspect*[13] bölümü izleyip sonra yatağa gireceğim.

Elizabeth benden bir sonra her ne isterse hazır olacağım.

12) İngilizcede *bum* kelimesi popo anlamına gelmektedir. [ç.e.n.]
13) Britanya'da polisiye türünde bir televizyon dizisidir. [ç.n.]

21

İşte güzel bir sabah daha.

Bogdan Jankowski, Ian Ventham'ın verandasında sallanan koltukta oturuyor, vaktini olup bitenleri düşünerek geçiriyordu.

Tony Curran cinayete kurban gitmişti. Birisi evine izinsiz girip onu öldürmüştü. Pek çok şüpheli vardı, Bogdan kafasında onlardan birkaçını gözden geçirmekle meşguldü. Tony Curran'ın ölümünü istemeleri için hangi nedenlere sahip olduklarını düşünüyordu.

Tony'nin ölümü herkeste şok etkisi yaratmıştı ama Bogdan'ı hiçbir şey şaşırtamazdı. İnsanlar çok çeşitli nedenlerle sürekli ölür dururlardı. Babası, Bogdan çocukken Krakow yakınlarındaki bir barajdan düşüp ölmüştü. Kendi atlamıştı ya da biri ittirmişti, fark etmezdi. Hiçbiri onun öldüğü gerçeğini değiştirmezdi ki nihayetinde herkesin sonu buydu.

Ian'ın bahçesi Bogdan'ın zevkine göre değildi. Evin önünde uzaktaki bir sıra ağaca kadar uzanan çimenlik, şeritler halinde düzenlenmişti. Ağaçların orada, sol tarafta bir gölet vardı. Ian Ventham onu göl diye anardı ama Bogdan göl nedir bilirdi. Giderek daralan uzaktaki ucunda ufak bir ahşap köprü vardı. Burası çocukların çok hoşuna giderdi ama Bogdan bu bahçede hiç çocuk görmemişti.

Ian Ventham gölete bir ördek ailesi getirmişti ama tilkiler ördekleri öldürmüş, sonra Bogdan'ın bardan tanıdığı bir adam da tilkileri öldürmüştü. Ian bu olaydan sonra hiç ördek almamıştı çünkü artık ne önemi vardı ki? Tilkiler her zaman olacaktı. Ba-

zen yabanördeklerinin ziyaret ettiği oluyordu. Bogdan, onlara iyi şanslar diye düşünürdü.

Yüzme havuzu Bogdan'ın tam sağındaydı. Verandadan birkaç adım atarak doğruca içine dalabilirdiniz. Yüzme havuzunun seramiklerini Bogdan döşemişti. O küçük köprüyü ördek yumurtası mavisine boyamıştı, oturmakta olduğu verandayı yapan da Bogdan'dı.

Ian teklifine sadık kalmış, ondan Woodlands projesinin inşasını denetlemesini istemişti. Böylece işi Tony'den devralmıştı; bazıları bunu şimdi kötü şans, hatta bir uğursuzluk olarak görebilirdi. Ama Bogdan'a göre doğal bir durumdu, bu işi de elinden geldiği kadarıyla yapacaktı. İyi paraydı. Aslında Bogdan'ın ilgisini çeken para değil, işin gerektirdiği mücadeleydi. Köyde olmak da hoşuna gidiyordu, oradaki insanları seviyordu.

Bogdan tüm planları görmüş, her şeyi incelemişti. Başta karmaşık görünmüştü ama tekrarlanan modelleri bir defa çözdüğünüzde yeterince basitleşiyordu. Bogdan, Ian Ventham için daha küçük işlerde çalışırken gayet mutluydu, onların düzenini sevmişti ama işlerin farklılık gösterebileceğini, kendisinin de buna ayak uydurması gerektiğini anlamıştı.

Bogdan'ın annesi, o on dokuz yaşındayken vefat etmişti. Babası ölünce ona biraz para kalmıştı. Bir yerlerden ama bunun detayları için uygun bir zaman değildi. Para Bogdan'ın Krakow'daki Teknik Üniversite'de aldığı mühendislik eğitimine gitmişti. Annesi evde kalp krizi geçirip yığıldığı sırada Bogdan oradaydı. Evde olsaydı onu kurtarabilirdi ama değildi ve o yüzden kurtaramamıştı.

Bogdan eve dönmüş, annesini gömmüş, ertesi gün İngiltere'ye gitmişti. Yaklaşık yirmi yıl sonra şimdi bu aptal çimenliğe bakıyordu.

Bogdan, ön kapıda asılı duran zilin derinden gelen sesi kulağına eriştiğinde tam da biraz gözlerimi kapasam mı acaba diye düşünüyordu. Bu büyük ve sakin eve nadir gelen bir ziyaretçi söz konusuydu, Ian da Bogdan'dan bugün gelmesini bu yüzden istemişti. Ian çalışma odasının verandaya çıkan kapısını sürüp açtı.

"Bogdan, kapı."

"Evet, tabii." Bogdan ayaklandı. Kendi tasarlamış olduğu sera tarafından gitti, yalıtımını yapmış olduğu müzik odasını geçti ve bir defasında yılın en sıcak gününde üzerinde sadece külotuyla zımparalamış olduğu koridora çıktı.

Ondan yapmasını isteyeceğiniz ne olursa olsun yapardı.

Peder Matthew Mackie, taksiciden kendisini yolun aşağısında indirmesini istediğine pişman olmuştu. Bahçe kapısından ön kapıya kadar epey bir yürüyüş mesafesi vardı. Bir süre elindeki dosyayı yelleyerek serinledi, sonra telefonunun kamerasından cüppesinin yakasının düzgün olup olmadığını çabucak kontrol etti ve kapıyı çaldı. Evin içinden gelen sesleri duyunca rahatladı çünkü randevulaşmış bile olsanız neyle karşılaşacağınızı hiç bilemezdiniz. Görüşmeyi burada yapmak iyi olacaktı, her şey daha kolaylaşırdı.

Ahşap zeminden gelen ayak seslerini işitti, kapı iriyarı, kafası tıraşlı bir adam tarafından açıldı. Üzerine oturan beyaz bir tişört giymişti, kollarından birinde haç dövmesi, ötekinde de üç adet isim vardı.

"Peder" dedi adam. İyi haber, adam Katolikti. Bir de aksanından Polonyalı olduğu belliydi.

"*Dzién dobry*"[14] dedi Peder Mackie.

Adam da gülümsedi. "*Dzién dobry, dzién dobry.*"

"Bay Ventham'la bir randevum vardı. Matthew Mackie."

14) (Lehçe): Günaydın. [ç.n.]

Adam pederin eline uzandı, tokalaştılar. "Bogdan Jankowski. İçeri girin lütfen, peder."

"Bize yardım etmek için yasal hiçbir yükümlülüğünüz olmadığını inanın biliyoruz" dedi Peder Mackie. "Biz belediyenin yaptığı düzenlemeden memnun değiliz ama elbette ki kabullenmek zorundayız."

Planlama Komitesi'nden Mike Griffin işini iyi yapmış diye düşündü Ian. Mezarlıktaki hafriyat çalışmasını rahatça yapabilirsin Ian demişti, nasıl istersen. Mike Griffin'in çevrimiçi kumarhanelere bağımlılığı vardı, Ian bu bağımlılığın devam etmesini umuyordu.

"Bununla beraber, bence Sonsuz Huzur Bahçesi'ni, yani mezarlığı yerinde olduğu gibi bırakmak açısından ahlaki bir yükümlülüğünüz var" diye devam etti Peder Mackie. "Ben de bu yüzden, belki bir uzlaşmaya varabiliriz diye sizinle yüz yüze, erkek erkeğe görüşmek istedim."

Ian Ventham dikkatle dinliyordu ama aslında düşündüğü şey kendisinin ne kadar zeki olduğuydu. Şu kesindi ki tanıştığı insanlar içinde en akıllı kişi kendisiydi. Zekâsı sayesinde her istediğini elde ederdi. Bu bazen diğer insanlara haksızlık gibi gelirdi ona. O herkesten bir adım önde bile değildi, o bambaşka bir yolda yürürdü.

Karen Playfair çantada keklikti. Gordon Playfair'i arazisini satmaya ikna edemezse o zaman biliyordu ki o ederdi. Babalar ve kızları. Kadına da yüklü bir miktarda para düşerdi herhalde. Yaşlı bir adam büyük bir tepelik için yedi haneli bir rakamı çok da uzun süre reddedemezdi. Ian her zaman bir yolunu bulurdu.

Ancak Peder Mackie, Karen Playfair'den daha kurnazdı, bunu görebiliyordu. Pederler birkaç kilo verse iyi olur diye düşündüğünüz, ellilerinin ortasındaki boşanmış kadınlara benzemezdi değil mi? Onlara sahte de olsa saygı gösterisinde bulunmak

gerekirdi, hem belki de biraz da gerçekten saygı duymalıydınız. Nihayetinde ya onlar haklılarsa? Açık fikirli olmalıydı. Bu da zeki olmanın faydalarına bir başka örnekti.

Ian, işte bu yüzden Bogdan'dan onlara katılmasını istemişti. O, bu yapılacak arazinin bütünlüğünün bozulmaması gerektiğini biliyordu, kim bilmezdi ki? Bu konuda çok da haklıydı. Ian artık bir şeyler söylemesi gerektiğini fark etti.

"Sadece mezarları taşıyacağız peder" dedi Ian. "Büyük bir özen ve saygıyla yapılacak."

Ian bunun tamamıyla doğru olmadığını biliyordu. Yasal olarak işi kamu ihalesine sokmuştu. Üç teklif gelmişti. Onlardan birisi Kent Üniversitesi Adli Tıp Antropolojisi Departmanı'ndan gelmişti ki onların bu işi büyük bir özen ve saygıyla yapacakları kesindi. Tekliflerden biri Rye'dan "Mezar Uzmanı" bir firmadan gelmişti. Onlar yeni bir Pets at Home[15] arazisi için otuz mezarı geçenlerde nakletmişlerdi, tekliflerine lacivert elbiseler içindeki, mezarları ellerinde küreklerle kazmakta olan adam ve kadınların fotoğraflarını da eklemişlerdi. Son teklif Ian tarafından iki ay önce kurulmuş bir şirketten gelmişti. Başına golf oynarken tanışmış olduğu Brighton'dan bir cenaze direktörü getirilmişti ve bir de Ian'ın köyünden Sue Banbury vardı ki o da hafriyatçıları kiralamıştı. Bu son şirket oldukça rekabetçiydi, işi kazanmıştı. Ian mezarlıkların hafriyatına internetten bakmış, neticede roket bilimi olmadığını görmüştü.

"Bu mezarların bazıları neredeyse yüz elli yaşında Bay Ventham" dedi Peder Mackie.

"Bana Ian diyebilirsiniz" dedi Ian.

Ian'ın bu görüşmeyi yapması çok da gerekli değildi ama her şeyi emin bir şekilde halletmek sonradan üzülmekten iyiydi. Sa-

15) Evcil hayvanlarla onlara yönelik ürünlerin satış ve pazarlamasını yapan bir mağazalar zinciridir. [ç.n.]

kinlerin birçoğu duruma göre epeyce "dindar" olabilirlerdi, Peder Mackie'nin böyle bir sorun yaratmasını istemezdi. İnsanlar mezarlar konusunda çok tuhaf olabiliyorlardı. Fakat adamı dinleyip güvenceler vererek mutlu mesut göndermeliydi. Bir bağış da olabilir miydi? Bu fikir de yan cepte dursundu.

"Mezarlığı nakletme işini verdiğiniz şirket..." Mackie dosyasına bakıyordu. "Angels in Transit'teki nakil uzmanları, orada neyle karşılaşacaklarını biliyorlardır umarım? Çoğu, bozulmamış tabutlar değil Ian, sadece kemikler. İskeletler de değil; dağılmış kemikler, kırılmış, etrafa saçılmış, yarısı çürümüş, toprağa gömülmüş. Ve her bir mezardaki her bir kemiğin her bir parçasının bulunması, kayıt altına alınması ve onlara gerekli saygının gösterilmesi gerekiyor. Bu bir nezakettir ama aynı zamanda yasa olduğunu da unutmayın."

Ian başıyla onayladı ama aslında acaba bir kepçeyi siyaha boyamak mümkün olabilir mi diye düşünmekteydi. Sue bunu bilirdi.

"Bugün" diye devam etti Peder Mackie, "bu kadınları oldukları yerde, huzur içinde bırakmayı bir kez daha düşünmenizi rica etmek için geldim. Erkek erkeğe. Bunun size neye mal olabileceğini bilmiyorum ama bu sizin işiniz. Ancak anlamalısınız ki bir din adamı olarak bu benim de işim. Bu kadınların nakledilmesini istemiyorum."

"Matthew bizi görmeye gelmenizi takdir ediyorum" dedi Ian. "Melekler hakkında söylediklerinizi de anlıyorum. Doğru anlamışsam ruhlara azap çektirmeyelim falan, ha? Ama siz kendiniz söylediniz, şimdi orada bulacaklarımız sadece kemikler. Hepsi bu. Kimileri batıl inançları önemser, kimileri de sizin gibi dini; bunu anlıyorum ama ben bunlardan yana değilim. Şimdi, biz kemikleri özenle taşıyacağız, sizi mutlu edecekse orada bulunup izlemenizden memnun olurum. Ama ben mezarlığı nakletmek

istiyorum, nakletmeye iznim var ve nakledeceğim. Bu beni ne yapacaksa da yapsın. Kemikler nerede durduklarını kafaya takmazlar."

"Fikrinizi değiştiremiyorsam o zaman ben de bunu sizin için elimden geldiği kadar zorlaştıracağım. Bunu bilmenizi isterim" dedi Peder Mackie.

"Sıraya girin peder" dedi Ian. "Porsuklar yüzünden RSPCA[16] ile başım belada zaten. Kent Orman falanca bir şeysi, koruma altındaki ağaçlar hakkında bir şeylerin peşinde. Sizinle de meselem rahibeler olsun. Isı emisyonu, ışık kirliliği, banyoya konacak standart şeyler ve yüzlerce başka konuda AB düzenlemelerine uymak zorundayım, anımsayabildiğim kadarıyla ayrılalım diye oy vermiş olduğumuz halde. Banklar konusunda meleyip duran sakinlerim var, İngiliz Mirasını Koruma bana tuğlaların sürdürülebilirlik standartlarına uygun olmadığını söylüyor, bütün Doğu İngiltere'nin en ucuz betonunu yapan adam vergi usulsüzlüğünden içeri tıkıldı. En büyük derdim siz değilsiniz yani peder, yanına bile yaklaşamazsınız."

Ian sonunda bir nefes aldı.

"Ayrıca Tony öldü, şu sıralar herkes için zor zamanlar" diye ekledi Bogdan, ıstavroz çıkararak.

"Ah, evet ya, Tony öldü. Zor zamanlar" diye onayladı Ian.

Peder Mackie sessizliğini bozan Bogdan'a döndü.

"Ya siz ne düşünüyorsunuz oğlum? Sonsuz Huzur Bahçesi'nin nakledilmesi konusunda? Sizce de bu, ruhları rahatsız etmez mi? Bunun bir bedeli olmaz mı?"

"Peder, Tanrı'nın her şeyi gördüğünü ve yargıladığını düşünüyorum" dedi Bogdan. "Ama bence kemikler kemiktir."

---

16) Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals (Hayvanlara yönelik zulmü önleme amaçlı çalışan kraliyet derneği). [ç.n.]

22

Joyce saçını kestiriyordu.

Anthony randevular için her perşembe ve cuma geliyordu, gezici kuaför salonunda randevular altın tozu gibi kıymetliydi. Joyce her zaman ilk randevuyu alırdı çünkü en iyi dedikoduları o zaman yakalardınız.

Elizabeth bunu biliyordu, bu yüzden açık kapının dışında oturuyordu. Bekliyor ve dinliyordu. İçeri girebilirdi ama beklemek ve dinlemek vazgeçemediği eski bir huyuydu. Koca bir yaşam boyu dinlemeyle her çeşit bilgiyi edinirdiniz. Kol saatine baktı. Joyce beş dakika içinde oradan çıkmazsa artık varlığını belli edecekti.

"Bir gün tüm saçını boyayacağım Joyce" dedi Anthony. "Seni buradan parlak bir pembeyle göndereceğim."

Joyce kıkırdadı.

"Nicki Minaj gibi görünürsün. Nicki Minaj'ı bilirsin Joyce?"

"Hayır ama kulağa güzel geliyor" dedi Joyce.

"Şu öldürülen adam hakkında ne düşünüyoruz?" diye sordu Anthony. "Curran? Onu buralarda görmüşlüğüm var."

"Ya, evet, çok üzücü gerçekten" dedi Joyce.

"Onu vurmuşlar, ben öyle işittim" dedi Anthony. "Acaba ne yapmış, merak ettim."

"Galiba kafasına ölümcül bir darbe almış, Anthony" dedi Joyce.

"Kafaya darbe mi, sahi mi? Gerçekten harika saçların var Joyce. Bana söz ver, vasiyetinde saçlarını bana bırakacaksın."

Dışarıda, Elizabeth bunu işitince gözlerini devirmişti.

"Ben onu deniz kenarında silahla vurmuşlar diye duydum" dedi Anthony. "Motosikletli üç adammış."

"Hayır, belli ki mutfağında kafasına vurmuşlar" dedi Joyce. "Motosiklet falan yok."

"Böyle bir şeyi kim yapar ki?" dedi Anthony. "Birinin kafasına mutfağında kim vurur?"

Sahiden kim olabilir diye geçirdi içinden Elizabeth, yeniden kol saatine baktı.

"İddiaya girerim çok da güzel bir mutfağı vardır" dedi Anthony. "Ne yazık. O hep ilgimi çekmiştir. Senin için kötü olduğunu bilirsin ama yine de düşünürsün, olur ya?"

"Yani, bunda hemfikiriz Anthony" dedi Joyce.

"Umarım kim yapmışsa yakalanır."

"Eminim yakalarlar" dedi Joyce ve çayından bir yudum aldı.

Elizabeth yetti artık diye geçirdi içinden, ayaklanıp içeri yürüdü. Anthony döndü ve onu gördü.

"Oo, bak kim gelmiş. Dusty Springfield."

"Günaydın Anthony. Korkarım Joyce'u artık bırakmalısın. Bana lazım."

Joyce ellerini çırptı.

23

Joyce

Bugün, sabah müsli yerken düşündüğümün epey ötesinde bir gün oldu. Önce şu rahibe mevzusu, şimdi de bu.

Her sabah müsli yediğimi düşünüyorsanız yanılıyorsunuz ama bu sabah öyle yaptım ve işler öyle gelişti ki iyi ki gerekli enerjiyi almışım dedim. Şimdi saat akşamın 10'u, ancak oturabildim. Neyse ki eve gelirken trende biraz kestirmiştim.

Bu sabah Anthony'ye saçımı kestiriyordum. Çok hoş bir dedikoduya dalmıştık, neredeyse işimiz bitmişti ki kim çıkagelsin? Tabii ki Elizabeth. Elinde büyük bir el çantasıyla içki matarası vardı ve ikisi de onun tarzı şeyler değildi. Bana bir taksinin gelmekte olduğunu, dışarı çıkmak için hazırlanmamı söyledi. Coopers Chase'e geldim geleli spontane yaşamayı öğrenmiştim, o yüzden pek şaşırmadım. Nereye gittiğimizi sordum, bu sayede hava durumu vesaire hakkında bir fikrim olabilirdi. O da "Londra'ya" dedi, işte bu beni şaşırtmıştı ama içki matarasını da açıklıyordu. Londra'nın ne kadar soğuk olabileceğini gayet iyi biliyordum, o yüzden eve fırladım, hoş bir manto giydim. İyi ki giymişim!

Hâlâ Robertsbridge taksilerini kullanırız, gerçi bir defasında Ron'un torununu yanlış istasyona bırakmışlardı ama biraz düzeldiler. Şoför Hamed Somaliliydi, anlattıklarından Somali çok güzel bir yere benziyordu. Ne büyük sürpriz (!) Elizabeth orada bulunmuştu, eskilerden muhabbete tutuştular. Hamed'in altı çocuğu vardı, en büyüğü Chislehurst'te pratisyen hekimdi, o ne demekse artık. Bir defasında orada bitpazarına gitmiştim, en azından ben de oradan lafa girdim.

Baştan beri Elizabeth benim nereye gitmekte olduğumuzu sormamı bekliyordu ama ben de sonuna kadar direndim. Kontrolün elinde olmasını seviyordu, yanlış anlaşılmasın, ben de onun kontrol etmesini seviyordum ama arada bir varlığınızı hissettirmenin kötü bir yanı da yoktur. Bence ona benzemeye başlamıştım, yani iyi anlamda. Hiçbir zaman pısırık olduğumu düşünmemişimdir ama Elizabeth'le daha fazla vakit geçirdikçe, giderek daha fazla öyle miyim yoksa demeye de başladım. Belki de Elizabeth'in ruhu bende olsaydı ben de Somali'de bulunabilirdim, ha? Bu demek istediğim şeye bir başka örnek.

Robertsbridge'ten trene bindik (9.51 treni), Turnbridge Wells'e kadar dayandıktan sonra ağzındaki baklayı çıkardı. Joanna'yı görmeye gidiyorduk.

Joanna! Benim küçük kızım! Aklımdaki soruları hayal edebilirsiniz. Elizabeth beni tam da olmamı istediği yere götürmekteydi.

Tamam da neden Joanna'yı görmeye gidiyorduk? Galiba bu sorunun yanıtı yavaş yavaş beliriyordu.

Elizabeth, her şeyi kulağa mantıklı geldiği şekliyle açıkladı, bu vakada biz de polisin bildiği kadarını biliyorduk ki bu herkes için iyi bir şeydi. Bununla beraber, bizim polisten daha iyi bildiğimiz bazı şeyler de varsa bu daha da iyiydi. Bir noktada gerekirse "takas" için kullanabilirdik. Bu Elizabeth'e göre işe yarayabilirdi çünkü Donna, ne yazık ki bize söyleyeceği şeyler konusunda biraz kurnazlık ediyordu. Neticede biz de kimdik?

Elizabeth'in doldurabileceği büyük boşluk Ian Ventham'ın şirketlerinin finansal kayıtlarıydı. Orada Ventham'la Tony Curran arasında işe yarar bir bağlantı olabilir miydi? Tartışmalarının nedeni belki? Cinayete azmettiren bir şey? Bunu öğrenmemiz önemliydi.

Elizabeth, tabii ki, bu amaçla Ian Ventham'ın şirketlerinin detaylı finansal kayıtlarını elde etmişti. Ya bir olta atmış ya da

daha büyük olasılıkla bir oyun kurmuştu. Hepsi büyük mavi bir dosyadaydı, şu arkasındaki boş koltuğa koymuş olduğu büyük çantanın içinde. Henüz bundan söz etmedim ama birinci sınıfta seyahat etmekteydik. Birilerinin gelip biletimi sormasını ummuştum ama kimse bunu yapmadı.

Elizabeth şu finansal saçmalıklara baştan sona göz attı ama pek bir şey anlamadı. Dosyaya bakıp neyin ne olduğunu söyleyecek birine ihtiyacı vardı. Belgeler arasında sıra dışı bir şey var mıydı? Boş vaktimizde burnumuzu sokacağımız herhangi bir şey? Bu kayıtların arasında ipuçları olabilirdi, Elizabeth bundan emindi. Ama nerede gizlenmişti?

Ona bu kayıtları kendisine bulan adamın, bu iş için de en iyi aday olduğunu söyledim. Elizabeth ne yazık ki bu kişinin kendisine iki değil bir iyilik borçlu olduğunu belirtti. Ayrıca benim politik görüşlerimi düşününce "adam" dememe de şaşırmıştı. Haklıydı, doğrusu bu değildi ama yine de onun erkek olduğuna bahse girerim dedim, o da öyle olduğunu doğruladı.

Orpington'ın oralarda bir yerlerde dayanma gücünü yitirip soran bu defa bendim: Neden Joanna? Bunun üzerine Elizabeth nedenlerini açıkladı. Modern muhasebede hızlı birine gereksinimimiz vardı, şirketlere değer biçmeyi bilen birine ki bu ikisi için de Joanna doğru kişiydi. Ventham'ın başı dertte miydi? Borcu var mıydı? Ufukta başka projeler söz konusu muydu? Bu projeler için kaynak bulunmuş muydu? Mutlak şekilde güvenebileceğimiz birini bulmalıydık, Elizabeth Joanna'yı düşünmüştü. Joanna'nın pek çok farklı özelliği vardı ama sır tutma konusunda asla insanın yüzünü kara çıkarmazdı. Sonunda kolayca, hızla erişebileceğimiz ve bize borcu olan biri de olmalıydı. Elizabeth'e Joanna'nın bize ne borcu olduğunu sordum, o da annesini gelip sıkça görmemek gibi evrensel bir suçtan dolayı borçlu olduğunu söyledi. Burada Joanna'yı iğnelemişti.

"Özetle" dedi Elizabeth, "olaya adli açıdan bakacak, sadık ve yakınlardan biri olmalıydı."

Her neyse, Joanna'ya bir e-posta göndermiş, hayır yanıtını kabul etmediğini belirtmişti. Ona, bana sürpriz olsun diye benimle bu konuyu konuşmamasını söylemişti ve işler bu noktaya gelmişti.

Bunların hepsi de kâğıt üzerinde ikna edici görünse de Elizabeth ikna konusunda her zaman yetenekliydi. Yine de beni bir an için bile kandıramamıştı. Bu iş için çok daha uygun insanlar bulabileceğine kuşku yoktu. Doğrusunu ister misiniz? Bence Elizabeth'in istediği Joanna'yla tanışmaktı.

Ki bu, yeri gelmişken söyleyeyim, bana uyardı. Hem Joanna'yı görmek için hem de Elizabeth'in yanında onunla gururlanmam için bir şanstı. Üstelik tüm bunları kendim ayarlamaya çalışma utancından da kurtulmuş oluyordum. Öyle ya da böyle, bunu ben ayarlasaydım bir şeyleri kesin yanlış yapar, Joanna'yı kızdırırdım.

Ayrıca bugün Joanna'yla işinden, erkek arkadaşından veya (Putney'deki hiç gitmediğim ama bana fotoğraflarını gönderdiği ve Noel'de orada buluşmaktan bahsettiğimiz) yeni evinden konuşamayacaktım. Bir cinayet hakkında konuşacaktım. Bir cinayet işlendiğinde serinkanlı bir ergen gibi davranmayı bir de siz deneyin. Dedikleri gibi, bu konuda iyi şanslar tatlım.

Charing Cross'a,[17] "iş yavaşlatma eylemi" nedeniyle on dört dakika geç ulaştık ki bu Elizabeth'in epeyce homurdanmasına yol açmıştı. Trende tuvalet ihtiyacım olmamıştı ki bu çok sevindiriciydi. Londra'da son bulunuşum, bir süre önce, *Jersey Boys*[18] içindi, bizim çeteyle gelmiştim. Her yıl, mümkünse üç ya da dört

17) Londra'nın merkezinde yer alan bir kavşak. Büyük bir tren garı da bulunur. [ç.n.]

18) 2005 çıkışlı, Four Seasons adlı müzik grubunu konu edinen bir müzikal. [ç.n.]

defa gelirdik. Dördümüz olurduk. Matineye gider, sonra da sıkışık saatler gelmeden trende olurduk. Marks marketlerde teneke kutuda cin tonik olurdu, hiç denemişliğiniz var mıdır? Eve trenle dönerken onları içer, kendi kendimize aptal aptal kıkırdardık. Bu çete şimdi dağıldı. İkisi kanserden, biri de kalp krizinden gitti. *Jersey Boys*'un son gezimiz olduğunu bilemezdik. Bir şeyin ilk olduğunu her zaman bilirsiniz, değil mi? Fakat son defaysa bunu çok nadiren bilebilirsiniz. Neyse, programı keşke saklasaydım diyorum şimdi.

Bir siyah taksiye (başka ne olacaktı ki?) binip Mayfair'e doğru yola çıktık. Curzon Caddesi üzerindeyken Elizabeth eskiden çalışmış olduğu bir ofisi işaret etti. 1980'lerde tasarruf tedbirleri doğrultusunda kapatılmıştı.

Joanna'nın ofisinde daha önce, ilk taşındıklarında bulunmuştum ama o zamandan bu yana orayı yeniden dekore etmişlerdi. Bir masa tenisi masası vardı, kendi içeceğinizi alabiliyordunuz. Bir asansör vardı ki katı söylemeniz yetiyordu, düğmeye basmak yoktu. Bunlar bana göre değildi ama oldukça lükstü.

Farkındayım, bazen onun hakkında çok konuşuyorum ama gerçekten Joanna'yı görmek o kadar güzeldi ki. Yanımda misafirim var diye bana sıkıca da sarıldı. Sonra Elizabeth özür dileyip lavaboya gitti (Ben Charing Cross'ta halletmiştim, neme lazım süper insan olduğumu zannedersiniz sonra). Onun işitme menzilinden çıkar çıkmaz Joanna'nın gözleri parlamıştı.

"Anne! Bir cinayet ha?" dedi. Ya da bu anlama gelen bir şeylerdi işte. Çok uzun zaman öncesinden anımsadığım o çocuğa benzemişti.

"Kafasına vurmuşlar, Jojo. Bir şeyle" diye karşılık verdim. Tam olarak bunları söylemiştim, hemen yüzünü buruşturmamış, "Bana Jojo deme" diye çıkışmamış olması benim için çok anlamlıydı (Not: Onun biraz zayıf olduğunu düşünüyor, sarılınca his-

sediyorum, o yüzden bu yeni adamın ona iyi geldiğini düşünmüyorum. Neredeyse dilimi tutamayıp bir şey söyleyecektim ama şansını zorlama Joyce diye düşündüm).

Bir toplantı odasındaydık, masa bir uçağın kanadından yapılmıştı. Joanna'nın önünde aldırmaz göründüm ama bu şey öyle böyle değildi. Oraya haftanın her günü uçak kanadından masalar görüyormuşum gibi oturdum.

Elizabeth bütün dosyaları e-postayla göndermişti, Joanna da onların hepsini kendisi için çalışan Cornelius'a vermişti. Bu arada Cornelius Amerikalıydı, belki ismi yabancı gelmiştir diye söylemiş olayım. Elizabeth'e tüm bu belgeleri nereden bulduğunu sormuştu, o da "Şirketler Kurumu'ndan"[19] demişti. Cornelius da bu belgelerin Şirketler Kurumu'ndan elde edilebilecek türden belgeler olmadığını söyleyince Elizabeth böyle şeylerden anlamadığını, neticede yetmiş altı yaşında bir kadın olduğunu belirtmişti.

Çok uzattım.

Uzun lafın kısası Ventham'ın şirketleri çok iyi durumdaydı. Ne yaptığını biliyordu. Ama yine de Cornelius iki ilginç unsura rastlamıştı, polis bizim orayı ziyaret edince bunları onlara söyleyecektik. Hepsi de Elizabeth'in büyük mavi dosyasına eklenmişti.

Joanna neşeliydi, canlı ve ilgiliydi, benim kaybetmiş olduğunu düşünerek endişelendiğim her şey yerli yerindeydi. Tastamamdı. Belki de onları benimle kaybetmişti, ha?

Elizabeth'le daha önceden Joanna hakkında konuşmuştum. Nasıl diğer annelerle kızları kadar yakın olmadığımızı. Elizabeth'in insanda doğruyu söylemeye yönelik arzu uyandıran yolları vardı. Biraz üzgün olduğumu biliyordu. Bunu şimdiye kadar düşünmemiştim ama merak ediyorum, belki de bütün yolculuk sırf benim içindi. Gerçekten de Cornelius'un bize söyledikleri-

19) Britanya'da şirketlerin kayıtlarının tutulduğu devlet kurumudur. [ç.n.]

ni söyleyebilecek bir dolu insan vardı. O zaman, acaba?.. Bilemiyorum.

Ayrılırken, Joanna doya doya bir dedikodu için gelecek hafta sonu uğrayacağını söyledi. Bunun bizi çok memnun edeceğini, Fairhaven'a bir gezi de yapabileceğimizi belirttim. "O da çok isterim" dedi. Yeni erkek arkadaşı da gelir miydi diye sorduğumda güldü, "Yok" dedi. İşte benim kızım.

Doğruca istasyona gitmek için yine bir siyah taksi tutabilirdik ama Elizabeth yürümek istedi, öyle de yaptık. Mayfair'i bilir misiniz bilmem; bir şeyler alabileceğiniz mağazalar yoktur ama çok hoş bir yerdir. Bir Costa'da[20] kahve molası verdik. Güzel bir binaydı, Elizabeth oranın zamanında eski meslektaşlarıyla içtiği bir bar olduğunu söyledi. Orada bir süre dinlendik, öğrendiklerimiz üzerine konuştuk.

Her gün böyle geçecekse bu cinayet soruşturması acayip eğlenceli olacağa benziyor. Uzun bir gündü, bizi Tony Curran'ın katilini yakalamaya yaklaştırdı mı artık onu size bırakacağım.

Bence Joanna bugün benim farklı bir yönümü gördü. Ya da belki de ben onun gözlerinde kendimin farklı bir yönünü görmüş oldum. Her iki durumda da çok hoştu. Bir de gelecek sefere size Cornelius'tan söz edeceğim. Biz ondan hoşlandık.

Köy şimdi kararmak üzere. Hayatta iyi günleri saymayı öğreniyorsunuz. Onları cebinize koymanız ve nereye gidiyorsanız yanınızda götürmeniz lazım. İşte ben de bugünü cebime koyup yatağa gidiyorum.

Şunu söyleyerek bitireyim: Charing Cross'tayken Marks'a bir girip çıktım, iki teneke kutu cin tonik aldım. Elizabeth'le birlikte onları trende içtik.

---

20) Britanya'da bir kafe zinciridir. [ç.n.]

24

Köyün ışıklarının yanmasıyla birlikte, Elizabeth randevu günlüğünü açtı, günün sorusunu yazmaya girişti:

GWEN TALBOT'UN GELİNİNİN YENİ OTOMOBİLİNİN PLAKA NUMARASI NEYDİ?

Bu soruyu onayladı. Otomobilin markasını sormuyordu ki bu çok kolay olurdu. Rengi de değildi, bu da tahmin edilebilirdi ve tahmin yürütmek bir şeyi kanıtlamazdı ama plaka numarasını soruyordu ki bu sağlam bir hafıza isterdi.

Genellikle farklı bir ülkede, farklı bir yüzyılda sıklıkla yaptığı gibi, Elizabeth gözlerini kapayıp odaklandı. Onu hemen görebilmiş ya da işitmiş miydi? Her ikisiydi, beyni ona ne gördüğünü söylemekteydi:

JL17 BCH

Sayfayı parmağıyla takip etti, doğru yanıtı buldu. Tam isabetti. Elizabeth günlüğü kapadı. Bir sonraki soruyu birazdan yazacaktı, şimdiden hoş bir fikri vardı.

Kayda geçmesi açısından, otomobil mavi bir Lexus'tu. Gwen Talbot'un gelini ısmarlama yat sigortacılığından iyi para kazanmaktaydı. Gelininin adına gelince, bu hâlâ gizemini koruyordu. Elizabeth onunla sadece bir defa tanıştırılmıştı, adını iyi duyamamıştı. Bunun sadece bir işitme meselesi olduğundan, hafızayla ilgisi olmadığından emindi.

Hafıza, Coopers Chase'te avlanan bir öcüydü. Unutkanlık, dalgınlık, isimleri karıştırmak.

Ya, ben buraya niye gelmiştim? Torunlar size kıkırdardı. Oğullarla kızlar da şakalaşırlar ama dikkatli bir gözle bakmaya

devam ederlerdi. Sonra geceleri sıkça kan ter içinde uyanırdınız. Her şeyi kaybetmek bir yana, hafızayı kaybetmek bir yanadır. Bırakın da bacaklardan ya da akciğerlerden birini alsınlar, onu alacaklarına başka ne isterlerse alsınlar. "Zavallı Rosemary" ya da "Zavallı Frank"e dönüşmeden, geziler iptal edilmeden, oyunlar bitmeden, Cinayet Kulübü unutulmadan, artık sizden geriye bir şey kalmadan önce, hâlâ bilincine varabiliyorken güneşin son ışıklarını yakalamaya çalışırsınız.

Büyük ihtimalle torunlarınızın ve büyük torunlarınızın isimlerini karıştıracaksınızdır çünkü patatesleri düşüneceksinizdir ama kim bilir? Bu ince bir ipte yürümek gibidir.

Bundan dolayı Elizabeth her gün günlüğünün iki hafta sonraki bir tarihini açıyor, kendisine bir soru yazıyordu. Ve her gün iki hafta önce sorduğu soruya yanıt veriyordu. Bu onun erken uyarı sistemiydi. Bu onun sismoloji grafiklerine odaklanmış bilim insanları ekibiydi. Bir deprem olacaksa Elizabeth bunu bilecek ilk kişi olacaktı.

Elizabeth salona geçti. On dört gün önceden bir otomobil plakası gerçek bir testti, halinden memnundu. Stephen kanepedeydi, düşüncelere dalıp gitmişti. Bu sabah, Joyce'la Londra'ya gitmeden önce, Stephen'ın kızı Emily'den söz etmişlerdi. Stephen onun için endişeleniyor, çok zayıfladığından dem vuruyordu. Elizabeth aynı fikirde değildi ama her halükârda Stephen, Emily'nin daha sık ziyaret etmesini istiyordu ki bir gözü üzerinde olabilsin. Elizabeth bunun mantıklı olduğu konusunda hemfikirdi, Emily'yle konuşacağını söylemişti.

Bununla beraber, Emily Stephen'ın kızı değildi. Stephen'ın çocuğu yoktu. Emily Stephen'ın ilk eşiydi, yaklaşık yirmi beş yıl önce ölmüştü.

Stephen bir Ortadoğu sanatları uzmanıydı. Britanya Akademi çevrelerindeki en büyük uzman denilebilirdi. Tahran'da

ve Beyrut'ta altmışlı, yetmişli yıllarda yaşamıştı; birçok yıl sonra geri dönecek, bir zamanların varlıklı, Batı Londralı sürgünleri için yağmalanmış şaheserlerin izini sürecekti. Elizabeth yetmişlerin başlarında Beyrut'ta kısa bir süre bulunmuştu ama onların yolları 2004'e kadar kesişmemişti ki o yıl Stephen, Elizabeth'in Chipping Norton'daki bir kitapçının önünde düşürdüğü eldivenini yerden almıştı. Altı ay sonra evlenmişlerdi.

Elizabeth su ısıtıcının düğmesine bastı. Stephen hâlâ her gün, bazen saatlerce yazmaktaydı. Londra'da akademik bir menajeri vardı, onu yakında gidip bir görmek istediğini söylüyordu. Stephen çalışmalarını güvenli bir şekilde kilit altında tutardı ama elbette hiçbir şey Elizabeth'e karşı güvende olamazdı ve o da onları zaman zaman okurdu. Bazen bu sadece tekrar tekrar yazdığı bir gazete kupürü olurdu ama daha sık olarak Emily hakkında ya da Emily için hikâyeler yazardı. Hepsi de o çok güzel el yazısıyla kâğıda dökülürdü.

Artık Stephen için Londra trenlerine atlayıp gitmeler, menajeriyle öğle yemekleri ya da fuarları gezmeler veya Britanya Kütüphanesi'nde ufak tefek şeylere bakmalar yoktu. Stephen eşikteydi. Dürüst olmak gerekirse eşiği çoktan aşmıştı. Elizabeth durumu idare etmeyi seçmişti. Onu elinden geldiği kadar, ilaçlarla ayakta tutmaya çalışıyordu. İşin gerçeği bunlar da yatıştırıcılardan ibaretti. Hem Elizabeth'in hem de kendi haplarıyla Stephen geceleri hiç uyanmıyordu.

Su kaynamıştı, Elizabeth iki kupa çay hazırladı. Memur De Freitas'la onun soruşturma başmüfettişi yakında onları görmeye geleceklerdi. Her şey güzel gitmişti ama yine de düşünmesi gereken şeyler vardı. Joyce'la yaptıkları geziden sonra polise verebileceği bazı bilgiler edinmişti, o da karşılığında onlardan bilgi almak istiyordu. Gerçi Donna'yla patronuna bir numara yapmak zorunda kalacaklardı. Birkaç fikri vardı.

Stephen hiç yemek yapmazdı, dolayısıyla Elizabeth, kendisi dışardayken ortalığın yanmayacağını biliyordu. Alışverişe, restorana veya havuza asla gitmezdi, yani bir kaza olasılığı da söz konusu değildi. Bazen eve geldiğinde sakarca gizlenmiş su baskını izlerine rastladığı oluyordu, bazen de aceleyle çamaşır yıkandığı belli oluyordu ama bunlar sorun değildi.

Elizabeth Stephen'ı elinden geldiği kadar yanında tutuyordu. Bir noktada düşecekti ya da kan kusacaktı ve kandıramayacakları, her şeyi anlayan bir doktora görünecek, böylece olan olacaktı, Stephen gidecekti.

Elizabeth Stephen'ın çayına uyku ilacı ufalayıp karıştırdı, ardından süt ilave etti. Annesinin bu konuda katı kuralları vardı. Uyku ilacı sütten önce miydi sonra mıydı? Gülümsedi, bu Stephen'ın sevebileceği türden bir şakaydı. İbrahim bu şakadan hoşlanır mıydı? Joyce? Hiçbiri hoşlanmazdı diye düşündü.

Bazen satranç oynadıkları olurdu. Elizabeth bir defasında Polonya-Batı Almanya sınırı yakınlarındaki güvenli bir evde bir ay geçirmiş, büyük satranç ustası Rus Yuri Tsetovich'e bakıcılık yapmıştı. Elizabeth'in ne kadar iyi oynadığını gördüğünde Tsetovich sevinçten gözyaşlarına boğulmuştu, Elizabeth bunu hâlâ anımsıyordu. Yeteneklerinin hiçbirini kaybetmemişti ama Stephen onu, Elizabeth'te hayranlık uyandıran bir ustalıkla her defasında yeniyordu. Gerçi satranç oynamalarının giderek azaldığının farkındaydı. Belki de son oyunlarını oynamışlardı? Stephen son kralını mı mat etmişti? Lütfen öyle olmasın.

Elizabeth Stephen'a çayını verip onu alnından öptü. O da Elizabeth'e teşekkür etti.

Elizabeth defterine döndü, iki hafta sonrasına gidip günün sorusunu yazdı ki bu Joanna'yla Cornelius'tan bugün öğrenmiş olduğu bir gerçekti.

IAN VENTHAM TONY CURRAN'IN ÖLÜMÜNDEN NE KADAR PARA KAZANDI?

Devam edip aşağıya da yanıtı yazdı: 12.25 MİLYON STERLİN. Böylece randevu günlüğünü bir başka gün için daha kapamış oldu.

25

Memur Donna De Freitas önceki sabah haberleri almıştı. Başmüfettişe rapor vermişti. Elizabeth hızlı çalışıyordu.

Tony Curran davasına Chris Hudson'ın "gölgesi" olarak atanmıştı. Yeni bir Kent polisi girişimiymiş. Bu kapsayıcılıkla, danışmanlıkla veya sektörel çeşitlilikle, Maidstone'daki insan kaynaklarından şu adam onu aradığında artık ne dediyse onunla ilgiliymiş. Her ne idiyse, Başmüfettiş Chris Hudson dondurmasını yerken Manş Denizi'nin karşısında bankta yanında oturmasını sağlamıştı.

Chris, Tony Curran dosyasını işlere hızla yetişsin diye ona vermişti. Şansına inanamıyordu. Donna başta dosyadan büyük keyif aldı. Doğru dürüst bir dava gibi hissettiriyordu. Güney Londra'dan sevdiği bazı şeyleri anımsatmıştı ona. Cinayet, uyuşturucu, bir parça gösterişle "yorum yok" ifadesini veren birisi. Okudukça, açılan yarıklardan on yılları bulan eski vakalara ilişkin birtakım ufak tefek ipuçlarının da çıkacağına dair güçlü bir duyguya kapılmıştı. Kafasında repliğini çalıştı. "Biraz didikleyince, 29 Mayıs 1997 gününün bir Bank tatili[21] olduğunu anımsadım ki bu Tony Curran'ın ifadesindeki suç anında başka yerde olduğuna ilişkin mazereti ortadan kaldırırdı, sizce de öyle değil mi efendim?" Chris şüpheli gözlerle bakacaktı, bu çaylağın bu davayı bu kadar iyi anlayabilmesinin imkânı yoktu. Donna da bir kaşını kaldırarak, "El yazısını adli bilişime gönderdim efendim ve bilin bakalım ne çıktı?" diye soracaktı. Chris Hudson ilgisizmiş

21) Britanya'da bazı ayların ilk pazartesi günü için ilan edilen hafta sonu dışındaki resmi tatil günü. [ç.n.]

gibi görünecekti ama Donna ilgisini çekmeyi başardığını anlayacaktı. "Meğer Tony Curran solakmış efendim." Chris yanaklarını şişirip iyiden bir üfleyecekti. Donna'nın hakkını teslim etmek zorunda kalacaktı.

Bunların hiçbiri olmadı. Donna, Chris ne okuduysa aynen onu okumuştu, bir adamın cinayet suçlarından sıyrılmayı başardığı, vakti gelince kendisinin de cinayete kurban gittiği alelade bir tarihçeydi. Somut bir delil, tutarsızlıklar, kaldırıp altına bakılacak hiçbir taş yoktu. Ama yine de hoşuna gitmişti.

"Güney Londra'da karşılaşmayacağınız bir şey, ha?" dedi Chris, dondurmasının külahıyla denizi işaret etmişti.

"Deniz mi?" diye sordu Donna, emin olmak için.

"Deniz" diye onayladı Chris.

"Yani, bu konuda haklısınız efendim. Streatham Göletleri var ama aynı şey değil tabii."

Chris Hudson ona samimi olduğunu duyumsatan bir kibarlıkla, ancak işini iyi yapanların göstereceği türden bir saygıyla yaklaşıyordu. Chris'le kalıcı olarak çalışıyor olsaydı, onun şu giyimine kesin bir el atardı ama bu, öyle bir zaman gelirse yapılacak işti. "Sivil giyim" ifadesini çok ciddiye alıyordu belli ki. Yani şu ayakkabıları çok mu aramıştı? Eskiciden falan mı almıştı?

"Ian Ventham'a bir uğramaya ne dersiniz?" dedi Chris. "Tony Curran'la tartışmaları hakkında ufak bir konuşma yapalım?"

Elizabeth yine işini yapmıştı. Donna'yı aramış, Ron, Joyce ve Jason'ın tanık olduğu şu tartışmayla ilgili izini sürebilecekleri birkaç ilave detay vermişti. Yine de daha fazla bilgi için Ian'la bizzat görüşmeleri gerekiyordu.

"Evet, lütfen" dedi Donna. "Bu merkezde başmüfettişe 'lütfen' demek yakışıksız mıdır?"

Chris omuz silkti. "Bir şeyin yakışık alıp almadığını soracağınız en son kişi benimdir herhalde Memur De Freitas."

"İşleri biraz hızlandırıp bana 'Donna' diye seslendiğiniz aşamaya gelebilir miyiz?" dedi Donna.

Chris ona baktı, sonra başıyla onayladı. "Tamam, denerim ama söz veremem."

"Ventham'da neye bakacağız?" diye sordu Donna. "Nedene mi?"

"Aynen. Bize gümüş tepside sunmayacaktır ama izler ve dinlersek bir şeyler yakalayabiliriz. Yine de bırak da soruları ben sorayım."

"Elbette" dedi Donna.

Chris külahını bitirdi. "Aklına çok önemli bir soru gelirse başka."

"Tamamdır" dedi Donna, başıyla onaylayarak. "Büyük ihtimalle bir soru sormak isterim. Uyarmadı demeyin."

"Peki madem" diye başını salladı Chris, sonra ayaklandı. "Gidelim mi?"

26

Joyce

"Emek olmadan yemek olmaz." Böyle derler, değil mi? Bernard'ı öğle yemeğine davet etme nedenim de bu zaten.

Pilavla kuzu eti pişirdim. Kuzu Waitrose'dandı ama pirinç Lidl'di.[22] Ben böyle yapıyordum. İşin gerçeği, temelde aradaki farkı anlamanızın olanağı yoktur. Buralarda giderek daha çok Lidl kamyonetleri görmeye başlamıştık, bunu herkes fark etmişti.

Zaten Bernard da aradaki farkı anlayacak biri değildi. Her gün restoranda yediğini biliyorum. Kahvaltıda ne yer bilmem ama zaten birinin kahvaltıda ne yediğini kim nereden bilsin? Ben genelde çayla tostumu alıyor, yerel radyoyu dinliyorum. Bazısı meyve yiyor, değil mi? Bu da nereden çıktı bilmem ama bana göre değil.

Bu Bernard'la romantik bir buluşma değildi, öyle düşünmeyin; ama Elizabeth'ten Ron'la İbrahim'e söylememesini rica ettim çünkü benimle çok dalga geçerler. Bu romantik bir buluşma olsaydı ki değil, bunu söylerdim. O, vefat etmiş eşi hakkında bolca konuşmayı seven bir adam. Sorun etmiyorum, bunu anlıyorum ama çok da çabalamam gerekecek. Neyse, bu şikâyet edeceğim bir şey olmamalı, biliyorum.

Galiba Gerry'den pek bahsetmediğimden kendimi suçlu hissediyorum. Yani ben olaylarla böyle baş eden biri değilimdir. Gerry'yi minik ve sıkı bir kürenin içinde kendime saklıyorum. Onu biraz gevşetmeye kalksam aklımı başımdan alacak, her şey patlayıp meydana çıkacak gibi hissediyorum. Biliyorum, bu çok

22) Hem Waitrose hem de Lidl Britanya'da yaygın market zincirleridir. [ç.n.]

saçma. Gerry, Coopers Chase'i görse severdi. Bütün komitelere katılırdı. Bunu kaçırmış olması bana haksızlık gibi geliyor.

Neyse, demek istediğim tam da buydu; gözlerimin yaşarmaya başladığını hissediyorum ve bunun ne yeri ne de zamanı. Benim yazıyor olmam lazım.

Bernard'ın eşi Hintliymiş, ki bu o zamanlar için çok sıra dışı olsa gerek, kırk yedi yıl evli kalmışlar. Buraya birlikte taşınmışlar ama kadıncağız felç geçirip altı ay boyunca Willows'ta yatmış. On sekiz ay önce, ben buraya taşınmadan, vefat etmiş. Hakkında işittiklerime bakarak, onunla tanışmış olmak isterdim.

Sufi adında —Sophie değil— bir kızları var. Vancouver'da hayat arkadaşıyla yaşıyor, yılda birkaç kez geldikleri oluyor. Joanna Vancouver'a taşınacak olsa ne olurdu, merak etmedi değilim. Doğrusu bunu ona hiç konduramazdım.

Başka şeylerden de konuştuk, size yanlış bir izlenim vermek istemem. Zavallı Tony Curran'dan bahsettik. Bernard'a Tony Curran'ın cinayete kurban gitmiş olmasının beni çok heyecanlandırdığını söyledim. Bana, herkesle Elizabeth, Ron ya da İbrahim'le konuştuğum gibi konuşamayacağımı anımsatırcasına dik dik baktı. Ama laf aramızda kalsın, Bernard'ın yüzü dik dik baktığında çok yakışıklı görünüyor.

Biraz işinden bahsetti, gerçi dürüst olmak gerekirse, şimdi sorsanız hiçbir şey anlatamam. Kimya mühendisi nedir biliyorsanız o zaman siz benden daha iyi bir kadınsınız demektir. Yanlış da anlamayın, mühendis de kimya da nedir biliyorum ama noktaları birleştiremiyorum. Ben de kendi işimden biraz bahsedip hastalarla ilgili birkaç komik hikâye anlattım. Güldü ve bir şeylerini elektrikli süpürgeye kaptıran bir stajyer doktorla ilgili bir hikâye anlatırken gözünde bende iyimserlik uyandıran ufak bir pırıltı gördüm. Hoştu, bundan ileri gidemem ama Bernard hakkında öğrenecek başka şeyler, aşılması gereken bir boşluk oldu-

ğunu hissetmiştim. Kimsesiz ve yalnız arasındaki farkı bilirim, Bernard yalnızdı. Bunun bir tedavisi vardı.

Yolunu kaybedenlerde beni çeken bir şey var. Gerry de onlardandı; onunla tanıştığım andan itibaren bunu biliyordum. Hep şakacıydı, hep zekiydi ama her zaman da yolunu kaybetmiş biriydi, bir eve ihtiyacı olanlardandı. Benim ona verdiğim şey de buydu, o da bana karşılığında o kadar çok şey verdi ki. Ah Joyce, bu yer şimdi yerin altındaki o adama ne yakışırdı.

Ben de Bernard gibi gevezelik ediyorum değil mi? Kapa çeneni Joyce. Hadi bakalım şimdi de şu aptalca, gereksiz gözyaşlarını... Bırakayım aksınlar. Arasıra ağlamazsanız hep ağlarsınız.

Elizabeth, Donna'yla başmüfettişi sonradan bizi görmeye davet etmişti. Onlarla Joanna ve Cornelius'tan edindiğimiz bilgiyi paylaşmayı planlıyordu, bakalım karşılığında ne elde edebilecektik.

Perşembe günü olmadığından, Elizabeth onlarla benim öndeki odada buluşabilir miyiz diye rica etmişti. Hepimiz için çok küçük olacağını söylemiştim, o da amacımız için mükemmel demişti. Başmüfettişi rahatsız etmek ondan bir şeyler almayı kolaylaştırabilirdi. Planı buydu. Bunun eski işinden bir numara olduğunu söylemişti. Gerçi eskiden sahip olduğu olanaklara şimdi sahip değildi. Onun kısa talimatı şöyleydi: "Başmüfettiş Hudson bize kullanabileceğimiz bir bilgi vermeden kimse odadan çıkmayacak."

Benden fırında bir şeyler pişirmemi rica etmişti. Limonlu kek yapmıştım ama her ihtimale karşı yanında kahveli cevizli kek de olacaktı. Badem unu kullandım çünkü Anything with a Pulse'ta yediğimde o kadar lezzetliydi ki ben de denemek için bir fırsat kolluyordum. İbrahim glüten alerjisi olması ihtimalini düşünmüştü, bu planlarımızı suya düşürürdü.

Bir kestirsem iyi olur mu? Saat üçü çeyrek geçiyordu ve benim kestirme saatim genelde üçte biterdi. Yoksa gece uykusuzluk çekiyordum. Ama son günler bayağı hareketliydi, o yüzden biraz kuralları esnetmeyi hak etmiş olabilirim, değil mi?

Her halükârda, kahveli cevizli kekin Bernard'ın favorisi olduğunu da ilave edeyim ama bunu bir şeylere de yormayın.

27

Donna, Ford Focus'un penceresinden dışarı baktı. İnsanlar ağaçlarda ne buluyor? Bir sürü var zaten. Gövdeler, dallar, yapraklar, gövdeler, dallar, yapraklar, anladık. Düşünceleri oradan oraya kaydı.

Chris ona cesedin yanına konan fotoğrafı göstermişti. Belli ki bir yanlış yönlendirme girişimiydi, değil mi? Öyle olmalıydı. Jason Ritchie ya da Bobby Tanner'sanız ya da bu fotoğrafı artık her kim çektiyse oysanız, belayı fena halde üzerinize çekerdiniz. Cesedin yanına fotoğrafı bu adamlardan herhangi biri bırakmışsa büyük aptallık etmişti. Tony Curran'ı yüzlerce farklı insan öldürmüş olabilirdi; neden polisin işini onlar yapsın ve olasılığı sadece o üçüne indirgesindi?

Ayrıca fotoğrafın bir kopyasına başka biri sahip olmalıydı. Ama nasıl?

Belki de o kopyaya sahip olan Tony Curran'dı? Bu mantıklıydı. Belki de Ian Ventham söz konusu fotoğrafı görmüş olabilirdi? Tony göstermiş olabilir miydi? Ian onu cebine atmış, gelecekte kullanmak üzere yanında götürmüş olamaz mıydı? Beceriksiz polisleri yanıltmak için bir aldatmacaydı belki? Donna'nın anladığı kadarıyla, bunu yapmayı deneyecek biri gibi görünüyordu.

Bir köyden geçmişlerdi, ağaçlıkların arasında bir boşluk gibiydi ama orada hâlâ Donna için yeterince beton yoktu. Belki zamanla bu yeşilliği severdi? Belki de hayat güney Londra'dan ibaret değildi?

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Chris, gözlerini sola çevirip doğru yol tabelasını yakalamaya çalışarak.

"Balham High Caddesi'ndeki Atlanta Tavukçusu'nu düşünüyordum. Bir de Ian Ventham'a şu fotoğrafı göstermemiz gerektiğini" dedi Donna. "Onu daha önce görmüş mü diye soralım."

"Görmediğini söylerken gözünün içine de bakar mıyız?" dedi Chris, sola sinyal verdi, dar bir kır yoluna doğru döndü. "İyi plan."

"Bir de şu gömleklerinizi neden ütülemediğinizi düşünüyordum" dedi Donna.

"Demek 'gölge' olayı buymuş, ha?" dedi Chris. "Eskiden önleri ütülerdim çünkü gerisi nasılsa ceketin altında kalıyor. Ama sonra düşündüm, kravat da taktığıma göre neden dert edeyim? İnsanlar gerçekten fark eder mi?"

"Elbette ederler" dedi Donna. "Ben ettim."

"Tamam da sen bir polis memurusun Donna" dedi Chris. "Bir kız arkadaşım olunca ütülemeye başlarım."

"Gömleklerinizi ütülemeye başlamadan bir kız arkadaşınız olamaz" dedi Donna.

Chris, "Bu gerçek bir kısırdöngü işte" dedi. Uzunca bir garaj yoluna girdi. "Neyse, ben üzerime giydiğimde gömleklerin bir çeşit kendi kendine ütülendiklerini düşünüyorum."

"Gerçekten mi?" dedi Donna, otomobili Ian Ventham'ın evinin önüne çekerlerken.

28

"İyice odaklanırsanız nefesinizi üç dakika tutabilirsiniz" dedi Ian Ventham. "Bu tamamen diyaframı kontrol etmeye bağlı. Bedenin, dedikleri kadar oksijen ihtiyacı yoktur. Kanıt isterseniz dağkeçilerine bakın."

"Bu mantıklı görünüyor Bay Ventham" dedi Chris. "Ama belki de şu fotoğrafa dönsek iyi olacak?"

Ian Ventham fotoğrafa tekrar baktı, başını yine iki yana salladı. "Yok, eminim, daha önce görmedim. Tony'yi elbette tanıdım, huzur içinde yatsın, diğeri de şu boksör olmalı değil mi?"

"Jason Ritchie" dedi Chris.

"Benim boks hocam profesyonel bile olabileceğimi söylüyor" dedi Ian. "Kondisyon artı zihinsel güç. Bazı şeyleri öğretemezsiniz."

Chris yine başıyla onayladı. Donna, Ian Ventham'ın salonunda etrafa bakındı. Gördüğü en sıra dışı salonlardan biriydi. Altın renkli tuşları olan parlak kırmızı bir piyano vardı. Piyano taburesi abanozdu, minderi de zebra derisi kaplıydı.

"Tony'yle sizin aranızda bir tatsızlık yoktu herhalde, Bay Ventham?" diye sordu Chris. "Ölümünden önce?"

"Tatsızlık mı?" diye sordu Ian.

"Hı hı" dedi Chris.

"Ben ve Tony?" diye sordu Ian.

"Hı hı" diye tekrarladı Chris.

"Hiç tartışmadık" dedi Ian. "Tartışmak huzurunuz için hiç iyi değildir. Bunun bilimine bakabilirsiniz, kanı seyreltir. Seyrel-

miş kan, daha az enerji demektir. Az enerji de işleri gittikçe kötüleştirir."

Donna her sözcüğü dinliyordu, hepsine dikkat ediyordu ama salonu da gözleriyle taramayı sürdürüyordu. Şöminenin üzerinde büyük altın rengi bir çerçeve içinde yağlıboya resim vardı. Ian'ın, kılıç taşımakta olduğu bir resmiydi. Önünde doldurulmuş bir kartal duruyordu. Kanatları gergin açılmıştı.

"Yani tabii, hepimiz bunda hemfikiriz" dedi Chris. "Fakat ya size, o öldürülmeden hemen önce ikinizi tartışırken gören üç şahit var dersem?"

Donna, Ian'ı hafiften ileri doğru kaykılırken izledi. Ian dirseklerini baldırlarının üzerine koydu, çenesini birbirine kenetlediği ellerinin üzerine yerleştirdi. Düşünüyormuş izlenimi vermek için ne gerekiyorsa yapıyordu.

"Dinleyin" dedi Ian, dirseklerini baldırlarından kaldırıp ellerini iki yana açarak. "Bir tartışmamız oldu doğrudur, bazen sizin de tartışmalarınız olur değil mi? Sırf içinizdeki toksinleri atmak için. Sanırım bu onların gördüğü şeyi açıklar."

"Ah tabii, bu açıklar" diyerek onayladı Chris. "Fakat merak ediyorum, neden tartıştığınızı sorabilir miyim?"

"Tabii ki, elbette" dedi Ian. "Çok yerinde bir soru, ben de sormanızı takdir ediyorum çünkü her şeyin ötesinde, Tony öldü."

"Tony aslında bir cinayete kurban gitti. Şu tartışmadan kısa bir süre sonra" dedi Donna, zümrüt kakmalı kafatasına bakarken, sessiz kalmak sıkıcı gelmişti.

Ian ona onaylar havada başını salladı. "Doğrudur, evet, öyle oldu. Parlak bir geleceğiniz var. Bakın, dinleyin, otomatik yangın söndürme sistemleri hakkında ne biliyorsunuz?"

"Herkes kadarını" dedi Chris.

"Bütün yeni daireleri onlarla donatmak istiyorum; Tony bu maliyete razı değildi. Benim için –ayrıca dinleyin, bu sadece

bana özgü bir şey, işimi ele alış tarzım– müşterilerimin güvenliği temel önemdedir. Yani temel önemde diyorum bakın. Bunu Tony'ye söyledim, o da projeye karşı 'boş ver gitsin' yaklaşımı içindeydi, bu da benim tarzım değildi ve biz de 'tartıştık' demeyelim de 'atıştık.'"

"Bu kadar mı yani?" diye sordu Chris.

"Bu kadar" dedi Ian. "Mesele sadece yangın söndürme sistemiydi. Beni bir şeyden suçlu bulmak isterseniz, bina güvenliğini sağlamak için işleri bir adım ileri götürmekten bulabilirsiniz."

Chris başını salladı, Donna'ya döndü. "Bence şimdilik bu kadarı yeterli Bay Ventham. Meslektaşımın da bir sorusu yoksa?"

Donna Ventham'ın tartışma hakkında neden yalan söylediğini sormak istiyordu ama galiba bu biraz fazla olurdu. Ne sorması gerekirdi? Chris kendisinden ne sormasını beklerdi?

"Sadece bir soru Ian" dedi Donna. Ona Bay Ventham diye hitap etmek istemiyordu. "O gün Coopers Chase'ten ayrıldıktan sonra nereye gittiniz? Eve mi geldiniz? Belki de Tony Curran'ı ziyaret etmişsinizdir? Şu yangın söndürme sistemi konusundaki tartışmaya devam etmek için?"

"Hayır, ikisi de değil" dedi Ian, çok sağlam duruyordu. "Otomobilimle tepeye gidip Karen ve Gordon Playfair'le görüştüm, onlar yukarıdaki arazinin sahipleri. Eminim bana kefil olurlar. En azından Karen."

Chris Donna'ya baktı, başıyla onayladı. Sorusu iyiydi.

"Bu arada çok güzelsiniz" dedi Ian, Donna'ya. "Bir polis memuru için."

"Sizi tutuklamam gerekirse ne kadar güzel olduğumu görürsünüz" dedi Donna, bir an için gözlerini devirmiş, sonra geç de olsa bunun hiç profesyonel olmadığını düşünmüştü.

"Tamam, güzel demeyelim de" dedi Ian, "buralar için yeterince çekici."

"Vaktinizi ayırdığınız için teşekkürler Bay Ventham" dedi Chris, bir yandan ayaklanarak. "Yeni bir gelişme olursa temas kurarız. Ayrıca *bana* ne kadar güzel olduğumu söylemek isterseniz de numaram sizde var."

Donna ayaklanırken, salona son bir bakış attı. Dikkatini çeken son şey Ventham'ın akvaryumuydu. Tankın dibinde Ventham'ın evinin gerçek ölçekli tam bir maketi vardı. Donna'yla Chris çıkışa doğru ilerlediği sırada bir palyaço balığı üst kat penceresinde belirmişti.

İkisi otomobilin yanına vardıklarında Donna'nın telefonundan sinyal sesi geldi.

Elizabeth'ten bir mesajdı ki Donna bunu tuhaf bulmuştu. Elizabeth'ten gelen mesajların ona ya mors koduyla ya da bir dizi garip bayraklarla falan gelmesi gerekmez miydi?

Donna kendi kendine gülümsedi, mesajı açtı. "Perşembe Günü Cinayet Kulübü, Coopers Chase'e gelip gelemeyeceğimizi soruyor efendim. Ellerinde bazı bilgiler varmış."

"Perşembe Günü Cinayet Kulübü mü?" diye sordu Chris.

"Kendilerine böyle sesleniyorlar. Dört kişiler, küçük bir çete anlayacağınız."

Chris başını salladı. "İbrahim ve zavallı yaşlı Ron Ritchie'yle tanıştım. Onlar da mı bu çeteden?"

Donna başıyla onayladı. Neden Ron Ritchie'ye "zavallı" dediği hakkında hiçbir fikri yoktu ama bunun da arkasında bir şekilde Elizabeth'in olduğu su götürmezdi. "Gidip onları görelim mi? Elizabeth, Jason Ritchie'nin de orada olacağını söylüyor."

"Elizabeth?" dedi Chris.

"O onların..." Donna düşündü. "Bilmiyorum ki ne diyeyim. Marlon Brando, *Baba* filminde neyse işte o da o."

"Coopers Chase'e son gidişimde biri Ford Focus'umun tekerleğine kelepçe takmıştı" dedi Chris. "Onu çıkarttırmak için

parlak renkli bir ceket giyen, elinde şu ayarlanabilir anahtarlardan olan bir pansiyonere yüz elli sterlin ceza ödedim. Elizabeth'e şöyle yanıt ver: Biz karar verince geleceğiz, o değil. Polis biziz."

"Elizabeth'in 'hayır' yanıtını kabul edeceğine emin değilim" dedi Donna.

"Eh, etmek zorunda Donna" dedi Chris. "Neredeyse otuz yıldır bu işteyim, dört emekli gözümü korkutamaz."

"Tamamdır" dedi Donna. "Mesajı kendisine ileteceğim."

29

Sonuçta Chris'in yanıldığı, Donna'nın haklı olduğu açığa çıktı.

Chris Hudson, kendini, daha önce tanıştığı İbrahim'le ufak tefek, şen şakrak, ak saçlı Joyce'un arasında sıkışmış halde bir kanepede oturur buldu. Belli ki bu iki buçuk kişilik bir kanepeydi ve Chris'e orası gösterilirken, o kanepeyi sadece bir kişiyle paylaşacağı varsayımında bulunmuştu. Sonra İbrahim'le Joyce emeklilik yıllarının derinliklerinde iki insandan beklenmeyecek bir zarafet ve hızla iki yanına güzelce yerleşmişlerdi, sonuç olarak işte oradaydı. Bilseydi daveti reddeder, şimdi ilk görüşmelerine kıyasla daha canlı görünen Ron Ritchie ve ürkütücü, "hayır"ı yanıt olarak kabul etmeyen Elizabeth'in oturmakta olduğu tekli koltuklardan birine yerleşirdi.

Daha da iyisi, şu Donna'nın dünya umurunda değilmiş gibi ayaklarını altına almış, kelimenin tam manasıyla kıvrılarak oturmuş olduğu rahat görünümlü yatar koltuğu da kapabilirdi.

Yer değiştirebilir miydi? Bir yer daha vardı, sert sırtlı bir sandalye ama Joyce'la İbrahim bunu saygısızlık sayarlar mıydı? Bu rahatsız oturma düzeni umurlarında değil gibiydi, istediği son şey kaba görünmekti. Kibarlığı yüzünden, bir de dikkatlerin merkezinde olduğundan oturduğu yerde kalacaktı. Bunu anlıyor ve takdir ediyordu. Her iyi polis memurunun yıllar içinde öğrendiği bir oturma düzeni psikolojisi vardı. Onun kendisini önemli hissetmesi için ellerinden gelenin en iyisini yapmaya çalışmışlardı, sonucun tam tersi olduğunu duysalar çok üzülürlerdi.

Chris'e kupada çay vermişlerdi ama öyle kuşatılmış bir haldeydi ki onu içmeye fiziki olarak bir hamle yapmanın olanağı

yoktu. Sıkışıp kalmıştı ama bir profesyonel olarak bu durumu en iyi şekilde değerlendirecekti. Donna'ya bir bakın gerçi, çayını koymak için kendine bir sehpa bile bulmuştu. İnanılmazdı. İsteselerdi durumu Chris için daha tuhaf hale getiremezlerdi herhalde. Neyse, profesyonel kalmalıydı.

"Başlayalım mı?" dedi Chris. İleriye doğru hamle yapmaya çalıştı ama fark etmeden, İbrahim'in dirseği Chris'in kalçasına dayanmıştı, o yüzden Chris yeniden yaslanmak zorunda kaldı. Çay kupası, bir eliyle güvenli bir şekilde tutamayacağı kadar doluydu, yudumlamak için de çok sıcaktı. Aslında sinirlenirdi ama dört sakinin yüzündeki o ilgili ve nazik bakışlar bunu olanaksız kılıyordu.

"Bildiğiniz gibi, ben ve şu koltukta rahatça oturan Memur De Freitas Tony Curran cinayetini soruşturmaktayız. Bu adamı, inanıyorum ki hepiniz belli oranlarda tanıyorsunuz. Yerel bir müteahhit ve inşaatçı. Bir de bildiğiniz gibi Bay Curran geçen hafta trajik bir şekilde öldü, bizim de bu olaya ilişkin bazı sorularımız var."

Chris kendisini izleyenlere göz attı. Büyük bir masumiyetle başlarını sallamaktaydılar, dikkatle dinliyorlardı. Bu, daha resmi bir tavırla konuştuğuna memnun olmasını sağladı. "İlişkin" sözcüğünü kullanmak iyi bir karardı. Çayını yudumlamaya girişti ancak hâlâ yakıcı sıcaktı, üflemek de bardakta bir dalga yaratırdı. Ayrıca bu hareket, çayı kim yaptıysa ona kendisinin daha az yakıcı tercih ettiğini ima ederdi, bu da kabalık olurdu.

Joyce ona bir kötü haber daha verecekti. "Biz de görgüyü biraz unuttuk başmüfettiş. Size hiç kek ikram etmedik." Çoktan dilimlediği limonlu keki çıkarıp herkese sundu.

Teşekkür etmek için elini kaldıramayan Chris, "Almayacağım, öğlen fazla kaçırmışım" dedi.

Joyce, Chris'i çaresiz bırakan bir ses tonuyla, "Bir dilim deneseniz. Özel yaptım" dedi.

"Peki madem" dedi Chris. Joyce tabağına bir dilim keki dengeli bir şekilde koydu.

"O halde, şimdiye kadar elinizde bir şüpheli var değil mi?" dedi Elizabeth. "Yoksa sadece Ventham'ı mı araştırıyorsunuz?"

"İbrahim, bu Marks & Spencer'ın limonlu kekinden daha iyi diyor" dedi Joyce.

"Birkaç şüphelisi vardır" dedi İbrahim. "Başmüfettiş Hudson'ı tanıyorsam. Çok titizdir."

"Sıra dışı bir şey dikkatinizi çektiyse o bademdir" dedi Joyce.

"Doğru mu evlat? Şüphelendiğiniz birileri var mı?" diye sordu Ron, Chris'e.

"Yani, açıklamak..."

"Çember giderek daralıyor. Bahse girerim adli tıptan bir şeyler gelmiştir" dedi Ron Ritchie. "Ben Jason'la hep *CSI*[23] izlerim. Bu şeyleri çok severdi. Ne buldunuz? Parmak izleri? DNA?"

Chris onun geçen gün daha kafası karışık halde olduğunu anımsamıştı. "Bu yüzden buradayım, bildiğiniz gibi. Siz ve oğlunuz, Joyce'la birlikte bir şeyler içmekteymişsiniz Bay Ritchie, sanırım o da bize katılacak? Onunla da konuşmak iyi olurdu."

"Şimdi mesaj attı" dedi Ron. "On dakikaya burada olacak."

"Bahse girerim, buradaki durumları bilmeyi o da ister" dedi Elizabeth.

"Evet, ister" dedi Ron.

"Peki ama yine belirtmeliyim bu aslında benim..." dedi Chris.

"Marks & Spencer'ın limonlu keki fazla şekerli oluyor başmüfettiş, bu benim fikrim" diye araya girdi İbrahim. "Tabii sadece benim fikrim de değil, tartışma panolarına bakarsanız."

Chris şimdi daha büyük bir mücadelenin içindeydi, kek dilimi kupanın dibiyle tabağın kenarı arasındaki boşluk için faz-

23) Adli tıp polislerinin maceralarını konu alan bir dizi. [ç.n.]

la büyüktü ve onu dengede tutmak epey bir çaba gerektiriyordu. Yine de kariyerinde katilleri, psikopatları, dolandırıcıları ve her türlü yalancıyı sorgulama deneyimine sahipti, o yüzden direnmeye devam edecekti.

"Bay Ritchie ve oğluyla gerçekten konuşmamız gerekiyor. Ve Joyce, siz de görmüşsünüz..."

"*CSI* bana çok Amerikanvari geliyor" diye araya girdi Joyce. "Ben *Lewis*'i seviyorum. O ITV3'te yayınlanıyor. Onları benim Sky Plus kutusuna kaydediyorum. Sanırım bu köyde Sky Plus kullanabilen sadece benim."

İbrahim, "Ben Rebus[24] kitaplarını seviyorum" diye ilave etti. "Onları belki biliyorsunuzdur? Rebus İskoçtur ve Tanrı korusun, çok kötü zamanlarını görmüştür."

"Ben Patricia Highsmith'i severim" dedi Elizabeth.

"Hiçbiri *The Sweeney*'in[25] yanına yaklaşamaz. Ayrıca Mark Billingham'ların[26] da hepsini okudum" dedi Ron Ritchie, yine Chris'in anımsadığından çok daha büyük bir özgüvenle konuşuyordu.

Bu arada Elizabeth bir şişe şarap açmış, arkadaşlarının ellerinde bir anda beliriveren kadehleri doldurmaktaydı.

Chris artık çayından içme girişiminde bile bulunamıyordu, kupayı dudaklarına yaklaştırırsa kekin dengesi bozulacak, kupayı tabaktan kaldırınca kek tabağın merkezine kayacak ve kupayı geri koymak olanaksızlaşacaktı. Terin sırtından aşağıya doğru akmaya başladığını hissetmişti, ona boynunun etrafında POLİS ÖLDÜRÜRÜM yazılı dövmesi olan yüz altmış kilogram ağırlığın-

---

24) İskoç yazar Ian Rankin tarafından yazılan Müfettiş Rebus dedektif romanları. [ç.n.]

25) 1970'lerde yayınlanmış Britanya televizyon dizisidir. Metropolitan polisinde çalışan iki motorize ekibin hikâyeleri işlenir. [ç.n.]

26) Mark Philip David Billingham (1961-) İngiliz yazardır. Roman, senaryo ve komedi dizileri vardır. "Tom Thorne" karakteri çok ünlüdür. [ç.n.]

daki Hell's Angels kiralık tetikçisini sorguladığı zamanı anımsatmıştı.

Neyse ki Elizabeth ona yardım eli uzatmıştı. "O kanepede biraz sıkıştınız sanki başmüfettiş."

"Normalde Yapboz Salonu'nda toplanırız" dedi Joyce. "Ama bugün perşembe değil, Yapboz Salonu Düz Örgü ve Sohbet grubu tarafından kullanılıyor."

"Düz Örgü ve Sohbet yeni sayılabilecek bir grup, başmüfettiş" dedi İbrahim. "Ters Örgü ve Muhabbet kulübünden ayrılanlardan oluşuyor. Ama belli ki bol lakırdı, az örgü söz konusu."

"Ana salon da olmadı" dedi Ron. "Dokuz kuka kulübü orada disiplin kurulunu topladı."

"Colin Clemence'i yargılıyorlar, onun tıbbi esrarı nasıl savunduğuna bakacaklar" dedi Joyce.

"Eh, sizi iyi bir yere yerleştirelim" dedi Elizabeth, "bize her şeyi anlatırsınız, değil mi?"

"Ya, evet" dedi Joyce. "Yavaş konuşun çünkü bu gerçekten bizim alanımız değil ama çok hoş olacak. Ayrıca limonlunun yanı sıra kahveli cevizli kekimiz de var."

Chris, Donna'ya baktı. O da sadece omuz silkip avuçları açık, ellerini kaldırdı.

30

Peder Matthew Mackie, ağır adımlarla, iki yanı ağaçlarla kaplı bir yoldan tepeye tırmanıyordu.

Tony Curran'ın ölümünün tüm bu şeylerin sonu olmasını umut etmişti. Kendisinin fazladan bir şey yapmasına gerek kalmamasını. Ama Ian Ventham'ı taleplerini bildirmek için ziyaret ettiğinde hayal kırıklığına uğramıştı. Woodlands planlandığı gibi devam edecekti. Mezarlık gidiyordu.

Şimdi bir B planı yapmalıydı. Hem de hızlıca.

Patika sola doğru kıvrılıp sonra düzelince biraz ileride, yukarıda Sonsuz Huzur Bahçesi görüş alanına girmişti. Peder Mackie buradan demir kapıları görebiliyordu. Bir aracın geçebileceği genişlikteydiler. Kırmızı tuğla duvarlar arasına monte edilmişlerdi. Kapılar çok eski görünümlüydü, duvar ise yeni gibiydi. Kapıların önünde bir döner kavşak vardı, yollardan biri cenaze arabaları, diğeri de bakım-onarım araçları içindi.

Kapıya varınca onları iterek açtı. Tam ortadan bir yol içeri, en sonda yer alan büyükçe bir çarmıhtaki İsa heykeline kadar uzanmaktaydı. İsa'ya doğru, ruhlardan oluşan bir deniz içinden sessizce ilerledi. Heykelin ötesinde, bahçeyi de aşınca uzun kayın ağaçları vardı. Tepenin daha yukarılarına, açıklıkta bulunan çiftliğe kadar uzanıyorlardı. Peder Mackie, heykelin kaidesinin önünde, İsa'nın ayakları dibinde ıstavroz çıkardı. Gerçi bu sıralar diz çökemiyordu, eklem iltihabı ve Katoliklik pek de kolay bir bileşim olmamıştı.

Matthew Mackie güneşten gözleri kamaşmış halde dönüp bahçeye baktı. Yürüme yolunun her iki tarafında mezar taşları,

düzgün, düzenli, simetrik bir halde demir kapılara kadar uzanmaktaydılar. En eski mezarlar İsa'ya en yakın olanlardı. Yeniler de zamanları geldikçe yerlerini almışlardı. Bu tepenin üzerinde yaklaşık iki yüz mezar bulunuyordu; çok güzel, huzur dolu ve mükemmel bir yerde diye düşündü Mackie, o kadar ki neredeyse Tanrı'ya inanası gelmişti.

İlk mezar 1874 tarihliydi, Margaret Bernadette adında bir rahibenindi. Mackie tam bu noktada yine ağır adımlarla yapacağı dönüş yolculuğuna başladı.

Mezar taşları eskidikçe bezemelerle gösteriş de artıyordu. O yürüdükçe ölüm tarihleri bir bir akıyordu. Viktorya tarzı olanlar düzenli saflar halinde sıralanıyorlardı, muhtemelen Palmerston[27] veya Boer'lere öfkelilerdi. Sonrakiler manastırda yaşayan, Wright Kardeşleri ilk duyan kadınlardı. Sonrakiler, erkek kardeşleri Avrupa'dan sağ salim dönsün diye bir yandan dua ederken bir yandan da kapılarına akın eden körlere ve yaralılara bakan kadınlardı. Sonra doktorlar, oy veren vatandaşlar ve sürücüler geliyordu, her iki savaşı da gören yine de inanmaktan vazgeçmemiş kadınlar. Mezar taşlarını okumak artık daha kolaylaşmıştı. Sonra televizyon, rock and roll, süpermarketler, otobanlar ve Ay'a ayak basmalar geldi. Peder Mackie artık 1970'lerden kalma taşların olduğu patikaya girmişti, bu mezar taşları daha yalın ve basittiler. O saf boyunca yürüdü, isimlere göz attı. Dünya en sıra dışı yollarda değişmekteydi ama bu saflar yine de düzgün ve düzenlilerdi, isimler de hâlâ aynıydı. Bahçenin yan duvarına erişti. Bu duvar bel yüksekliğindeydi, girişteki duvardan çok daha eskiydi. 1874'ten bu yana değişmemiş manzaraya baktı. Kalıcı olan, ufalanmayan şeyler, ağaçlar, tarlalar ve kuşlar. Yürüyüş yoluna döndü, yanından geçerken mezar taşlarından birinin üzerine düşmüş bir yaprağı temizledi.

27) Henry John Temple 3. Viscount Palmerston, başbakan ve politikacı, Lord Palmerston diye bilinir. [ç.n.]

Peder Mackie son mezar taşına erişinceye kadar yürümeye devam etti. Üzerinde Rahibe Mary Byrne, 14 Temmuz 2005 yazıyordu. Mary Byrne'ın şu yüz metre kadar aşağıdaki Rahibe Margaret Bernadette'e söyleyeceği kim bilir ne çok şey vardı. Her şey o kadar değişmişti ki, yine de, en azından burada, çok şey de aynı kalmıştı.

Rahibe Mary Byrne'ın arkasında daha pek çok mezar alabilecek bir alan vardı ama belli ki oraya ihtiyaç olmamıştı. Rahibe Mary safın sonuncusuydu. İşte burada, rahibe kardeşliğinin bütün üyeleri çevrelerini saran duvarların arasında, mavi göğün altında ve mezar taşlarına usulca dökülen yaprakların arasında hâlâ öylece uzanmış yatıyorlardı.

Ne yapabilirdi?

Mackie kapının kanatları arasından çıkarken son bir bakış atmak için döndü. Sonra tepe aşağı yolculuğuna başladı, Coopers Chase'e çıkan ağaçlıklı yola daldı.

Yürüyüş yolunun hemen kenarına yerleştirilmiş bir bankta takım elbiseli bir adam oturmaktaydı, Peder Mackie'nin keyfini çıkarmakta olduğu aynı manzarayı seyre dalmıştı. Bu manzara hiç değişmemişti. Savaşları, ölümleri, otomobiller ve uçakları, Wi-Fi'ı ve artık bu sabahki gazetelerde ne varsa hepsini görmüştü. Bu konuda söylenecek bir şeyler vardı.

"Peder" diye varlığını belli etti adam, bir tarafında katlanmış bir *Daily Express* gazetesi vardı. Matthew Mackie yürümeye ve düşünmeye ara vermeden başıyla selam verip geçti.

31

Chris nihayet kendi koltuğuna, kendi sehpasına kavuşmuştu, şimdi kendisini dünyanın kralı gibi hissediyordu. Bazen bir polis memurunun halktan insanlar arasında yaratabileceği etkiyi unutuyordu. Önündeki çete, ona, yaklaşan bir şokun habercisi gibi bakmaktaydı. Arada bir ciddiye alınmak hoş bir şeydi, bilgeliğinden yararlanmalarından keyif duyardı.

"Bütün ev üstün teknoloji kameralarla donatılmış olsa da hiçbir şey bulamadık. Arızalılardı. Zaten hep öyle olurlar."

Elizabeth ilgiyle başını salladı. "Yine de birini görmeyi bekliyor muydunuz? Bir şüpheli?" diye sordu.

"Yani, bakın, bu gerçekten paylaşabileceğim bir şey değil" dedi Chris.

"O zaman bir şüpheliniz var? Ne harika! Kahveli cevizli keki nasıl buldunuz?" diye sordu Joyce.

Chris kahveli cevizli kek dilimini kaldırıp ağzına götürdü, bir ısırık aldı. Bu da Marks & Spencer'ınkinden iyiydi. Joyce, seni sihirbaz! Ayrıca ev yapımı keklerde kalori olmadığı da iyi bilinen bir gerçektir.

"Çok lezzetli. Bakın, ben bir şüphelimiz var demedim, şüpheli kişiler var ve bu çok normal."

"'Şüpheli kişiler'" dedi Joyce. "Kulağa ne hoş geliyor."

"Birden fazla yani?" diye sordu Elizabeth. "Demek ki sadece Ian Ventham değil? Zannederim bunu söyleyemezsiniz?"

"Çok haklısınız, söyleyemez" dedi Donna, bu kadarının yeterli olduğuna karar vermişti. "Şimdi zavallı adamı rahat bırakın Elizabeth."

Chris güldü. "Burada korunmaya ihtiyacım olmadığını düşünüyorum Donna."

İbrahim Donna'ya dönerek, "Başmüfettiş Hudson işini bilen bir dedektif, Memur De Freitas. Böyle iyi bir amiriniz olduğu için çok şanslısınız."

"Evet, tam bir profesyonel" diye onayladı Donna.

Elizabeth el çırptı. "Eh, bu görüşme bizim için epeyce verimli oldu ama biz size pek bir şey sunamadık. Çok naziktiniz Chris. Size Chris diyebilir miyim?"

"Yani, büyük ihtimalle düşündüğümden fazlasını paylaştım ama sizin için ilginç olmasına sevindim" dedi Chris.

"Öyleydi. Bir de bence size bunun karşılığında borçlandık. Şuna bir bakmak hoşunuza gidebilir." Elizabeth Chris'e yaklaşık otuz santimetre kalınlığında mavi bir dosya uzattı. "Bunlar Ian Ventham'la ilgili bazı finansal veriler. Buranın detayları, Tony Curran'la ilişkisinin detayları falan. Muhtemelen boş şeylerdir ama sizin değerlendirmenize bırakıyorum."

Chris dosyayı eliyle tartarken Joyce'un diyafonundan bir sinyal sesi gelmiş, yanıt vermeye gitmişti.

"Elbette, bunu kesinlikle inceleyeceğiz..."

"Ben göz atarım, panik yapmayın" dedi Donna ve Elizabeth'e rahatlatıcı bir bakış attı.

Kapı açıldı ve Joyce, Jason Ritchie'yle birlikte odaya girdi. Şu dövmeler, o burun ve kollar.

"Bay Ritchie" dedi Chris. "Nihayet tanışabildik."

32

Chris, Jason'la bir fotoğraf çekinmek üzere dışarı çıkıp çıkamayacaklarını sormuştu.

Fotoğrafı Donna çekecekti. İki adam keyifle gülümsüyordu, kolları birbirlerinin omuzlarındaydı, yunus biçimi verilmiş süslü bir çeşmeye sırtlarını dayamışlardı.

Zavallı Chris, ona iyi oyun oynamışlardı. Donna, Chris'in, artık çetenin yeni üyesi olduğunu anlayıp anlamadığını merak ediyordu.

Faydalı olmuştu gerçi. Ron, Jason ve Joyce'la gördükleri şeyi konuşmuşlardı. Bir tartışmaydı, bu epeyce açıklığa kavuşmuştu. Hiçbiri tartışmanın konusuna ışık tutamamıştı ama hepsi de bunu önemli bulmuşlar, onların Ron'la Jason kadar kavgacı adamlar olduklarını söylemişler, Chris'le Donna da onları dinlemişti.

Ron oğluyla çok gurur duyuyordu, bu çok netti. Elbette doğaldı da ama dikkat edilmesi gereken bir şeydi. Cesedin yanına bırakılan fotoğraf bir aldatmaca olmayabilirdi de.

Donna, Chris'ten biraz sola kaymasını rica etti.

"Çok naziksin Jason, bunu defalarca yapmış olmalısın" dedi Chris, biraz sola kayarak.

"İsmimin bedeli" diye onayladı Jason.

Donna, Jason Ritchie hakkındaki ödevini yapmıştı. Çok da uğraşması gerekmemişti hani, babası boks hayranıydı.

Jason seksenlerin sonlarında bayağı ün kazanmıştı, şimdi görünen o ki sonsuz üne kavuşmuştu. Bütün ülkeyi kasıp kavu-

ran bir dizi simgesel dövüşlerin bazen kahramanı, bazen kötü adamıydı. Nigel Benn, Chris Eubank, Michael Watson, Steve Collins ve Jason Ritchie. Bunların maçları pembe dizi gibiydi. Jason bazen J.R. Ewing oluyordu, bazen de Bobby.[28]

Halk Jason Ritchie'yi seviyordu. Kavgacı ve güçlüydü; profesyonel sporcuların alameti farikası haline gelmeden çok önce yaptırdığı dövmeler iki kolunda da boydan boya uzanmaktaydı. Büyüleyici bir tarafı vardı. Yakışıklıydı ancak kariyeri boyunca aldığı darbeler yüzünden bu durum biraz değişmişti. Elbette delifişek babası "Kızıl Ron" da ünlüydü, onu da anmadan geçmemek gerekirdi. Jason sohbet programlarında da seviliyordu. Bir defasında, Steve Collins'i nasıl nakavt ettiğini gösterirken kazara Terry Wogan'ı devirmişti. Donna bu videonun kendisine hâlâ sağlam telif geliri kazandırdığını okumuştu.

Benn'e karşı Ritchie maçlarının üçüncüsü en iyisiydi. Sonrasında bedeni yavaşlamış, refleksleri körelmişti. Kendisiyle beraber yaşlanan adamlarla dövüşmeye devam ettiğinden sorun olmamıştı bu; ama onların hepsi birer birer emekli olmaya başlamıştı. Jason yıllar sonra onların çoğundan daha az para kazandığını öğrenmişti. Menajeriyle sorunlar yaşamıştı. Bugün hâlâ parasının büyük bölümü Estonya'daydı. Rakipler gençleşmeye başlamış, ödemeler azalmış ve antrenmanlar zorlaşmıştı. 1998'deki Atlantic City gecesine kadar böyle gitmişti ki o gün son dakikada vekâleten ringe çıkan bir Venezuelalıyla karşılaşmış, Jason Ritchie mindere son defa ayak basmıştı.

Yabanda geçen birkaç yıl bu olayı takip etmişti. Bu yıllar hakkında Donna gazetelerde hiçbir şey bulamamıştı. Jason'ın farklı yoldan para kazandığı zaman da o birkaç yıldı. Tony Curran ve Bobby Tanner'la olan fotoğrafı da bu ara çekilmişti. Donna'yla Chris'in ilgilendikleri de o yıllardı.

28) 1980'lerde yayımlanan ve tüm dünyada çok popüler olan Dallas dizisinin biri iyi (Bobby) biri de kötü (J.R.) iki zıt kardeş karakterleridir. (ç.n.)

Bu yabanda geçen yıllar fazla sürmemişti gerçi. Yeni bir yüzyılın şafağı sökmüştü, cazibesi tehditkârlığıyla eşdeğer olan böyle adamlara yönelik talep neredeyse sonsuzdu. Erkek dergilerinden düşük bütçeli filmlere, realite şovlardan kumar şirketlerinin reklamlarına kadar pek çok alanda Jason giderek ringde olduğundan çok daha fazla para kazanmaya başlamıştı. *I'm a Celebrity*'de[29] üçüncü olmuştu, *EastEnders* dizisinden Alice Watts'la ilişki yaşamıştı, bir filmde John Travolta'nın yanında işi bitmiş bir boksörü oynamıştı, aynı rolde Scarlett Johansson'la bir filmde de rol almıştı.

Bununla beraber, bu yeni kariyeri de hızla boksörlük kariyeriyle aynı yörüngeye girmişti. Listelerin tepesinde sayılı gün kadar kalabilirdiniz. Bugünlerde artık filmler yoktu, reklamlar azalmıştı ve onu her çeşit yerde görmeye başlamıştınız.

Ama sorun değildi, Jason Ritchie artık sonsuza dek ünlüydü ve bu durumdan memnundu. Yunus biçimli çeşmenin önündeki o gülümsemesi Donna'ya çok samimi gelmişti.

Donna Elizabeth'in ona verdiği büyük mavi dosyayı yere koyup fotoğraf için telefonunu çıkardı. "Peynir deyin ya da iki koca adam artık ne söylemek isterse."

Jason başladı: "Eğilir kalkarım..." Ardından Chris, "...Ben her zaman hayatta kalırım!" diye bağırarak ona katıldı.

İki adam içgüdüsel olarak serbest olan elleriyle yumruklarını havaya kaldırdılar, Donna da fotoğrafı çekti.

"Bu onun sloganıydı" diye açıkladı Chris, Donna'ya. "Eğilir kalkarım, ben her zaman hayatta kalırım!"

Donna telefonunu cebine koydu. "Herkes ölene kadar hayatta kalır. Bu çok anlamsız." Rodolfo Mendoza'nın Jason'ı East Coast'ta üçüncü rauntta nakavt ettiğini eklemeyi düşündü, yani

29) *I'm a Celebrity* (Ben Bir Ünlüyüm), ekstrem doğa koşullarında hayatta kalmaya çalışan ünlülerin yarıştığı İngiliz yarışma programı. [ç.e.n.]

o zaman tam anlamıyla hayatta kalamamıştı. Ama iki orta yaşlı adamın keyfini gereksiz yere neden kaçırsındı ki şimdi?

"Fairhaven'da buna bayılacaklar Jason, teşekkürler dostum."

"Sorun değil. Umarım bu yaşlı adamın bir faydası dokunur."

Donna, Chris'in bu fotoğrafı meslektaşlarından hiçbirine göstermeyeceğini biliyordu. O zaten Jason Ritchie'nin çok daha ilginç bir fotoğrafına sahipti.

"Çok dokundu hem de" dedi Chris. "Neyse, sen ne düşünüyorsun Jason? Tony Curran hakkında? Onu Fairhaven'dan biraz tanıyor olmalısın?"

"Evet, biraz. Onu tanırdım. Çok da değil gerçi. Çok düşmanı vardı."

Chris başını salladı, sonra Donna'yla bir an için bakıştılar. Donna ileri atılıp Jason'a elini uzattı.

"Çok teşekkürler Bay Ritchie" dedi.

Jason Donna'nın elini sıkıp, "Rica ederim. Fotoğrafın bir kopyasını bana da gönderir misiniz? Güzel çıktık galiba" dedi. Jason, Donna'ya numarasını verdi. "Ben dönüp babamı göreceğim."

"Yukarı çıkmadan" dedi Donna, Jason'ın numarasını kaydederken, "Tony Curran'ı galiba söylediğinizden biraz daha iyi tanıyordunuz, değil mi Jason?"

"Tony Curran? Yoo. Onu barda görmüşlüğüm var, onun tanıdığı kişileri tanırım. Dedikodusunu da işitmişliğim var."

"The Black Bridge'te hiçbir şeyler içmişliğiniz var mı Jason?" diye sordu Chris.

Jason irkildi ama hemen toparlandı.

"İstasyona yakın olan mı? Bir ya da iki defa. Yıllar önce."

"Zannederim yirmi küsur yıl" dedi Donna.

"Belki" diye başını salladı Jason. "Kim anımsayabilir ki?"

"O zamanlar Tony Curran'la bir işiniz yok muydu?" diye sordu Chris.

Jason omuz silkerek, "Bir şey anımsarsam söylerim. Ben babama çıkıyorum; sizlerle tanışmak güzeldi" diye yanıtladı.

"Geçenlerde bir fotoğraf gördüm Jason" dedi Chris. "The Black Bridge'te bir grup arkadaş. Bobby Tanner, Tony Curran. Sen de güzel çıkmışsın. Herkes yakın arkadaş gibi."

"Birçok tuhaf tip benimle fotoğraf çektirmek ister dostum" dedi Jason. "Sözüm meclisten dışarı."

"Görsen anımsarsın. Masa paralarla örtülmüş. Sende bir kopyası yoktur değil mi, olur ya?" diye sordu Chris.

Jason güldü. "Hiç görmedim."

"Onu çekeni de mi anımsamazsınız?" diye sordu Donna.

"Hiç görmediğim bir fotoğrafı mı? Yoo."

"Bir de şu Bobby Tanner'ın izini bulmakta zorlanıyoruz Jason" dedi Chris. "Bu sıralar nerede olduğunu bilmiyorsundur herhalde?"

Jason Ritchie bir an dudağını büzdü, sonra başını iki yana salladı, babasının yanına yukarıya çıkmak üzere omzunun üzerinden el salladı. Chris'le Donna arkasından kapanan otomatik kapıya bakakaldılar. Chris kol saatine bakıp otomobiline doğru hareketlendi. Donna da dudaklarında bir gülümsemeyle ona eşlik etti.

"Bu konuşma boyunca, sizden hiç işitmediğim kadar Cockney aksanı[30] işittim efendim."

"Haklısın" diye kabullendi Chris, yine aynı aksanla. "Jason bizim bu fotoğrafımızın bir kopyasını neden istedi ki? Bu da neydi? Gerekirse onunla bana şantaj mı yapacak?"

"Bundan daha basit efendim" dedi Donna. "Benim telefon numaramı almak içindi. Klasik hamle."

---

30) Doğu Londra'ya atfedilen ve bu kentte çalışan sınıf içinde yoğun rastlanılan kafiyeli bir aksandır. Söylentiye göre, bu aksan St Mary-le-Bow Kilisesi'nin çan seslerinden doğmuştur. [ç.n.]

"Her halükârda numarasını aldık" dedi Chris.

"Merak etmeyin" dedi Donna. "Fotoğraf eline geçmeyecek, numaram da tabii."

"Yakışıklı adamdı" dedi Chris.

"Kırk altı yaşında falan herhalde" dedi Donna. "Ben almayayım, teşekkürler."

Chris onaylar havada başını salladı. "Tanrı esirgesin! Gerçi çok da endişelendiği söylenemez. Ama Tony Curran'ı tanımadığı konusunda yalan söylediği kesin."

"Birçok nedeni olabilir" dedi Donna.

"Olabilir" dedi Chris.

Arkalarındaki ayak seslerini duyunca, peşlerinden koşturan Elizabeth'le Joyce'a döndüler. Joyce'un elinde bir plastik saklama kabı vardı.

"Bunu size vermeyi unuttum" dedi Joyce, saklama kabını uzatarak. "Limonlu kekinin kalanı. Kahveli cevizli için başkasına söz verdim maalesef."

Chris keki aldı. "Teşekkür ederim Joyce, bu kendine iyi bir yer bulacak."

"Bir de Donna" dedi Elizabeth, mavi dosyayı işaret ederek, "dosyayı okurken zorlanırsan beni arayabilirsin."

"Teşekkür ederim Elizabeth" dedi Donna, "eminim mücadele ederek hakkından gelirim."

"Alın, sizde de numaram bulunsa iyi olur" diyerek Chris'e kartını uzattı Elizabeth. "Önümüzdeki haftalarda konuşacak çok şeyimiz olacak. Bizi görmeye geldiğiniz için teşekkürler, ziyaretçilere bayılıyoruz."

Chris, Elizabeth ve Joyce'a kelimenin tam anlamıyla eğilerek selam verince Donna gülümsedi.

"Bu tam bir eğitim oldu" dedi Joyce, yüzünde bir gülümsemeyle. "Bir de arabayı Donna kullansa daha iyi olacak galiba, Başmüfettiş Hudson. Keklerde fena miktarda votka vardı da."

33

Elizabeth polisle yapılan toplantıdan sonra doğruca Willows'a gitmişti. Penny'nin her hafta bir defa yıkanıp giydirildiğinden emin olmak istiyordu. Kuaför Anthony randevuları bitince Willows'a gelir, bunu ücretsiz yapma konusunda ısrarcı olurdu.

Elizabeth bu nazik davranışı için ona minnettardı. Bir gün, Anthony'nin başı bir şekilde belaya girerse ya da bir yardıma ihtiyacı olursa, Elizabeth karşılığını fazlasıyla verecekti.

"Mafyaymış diye işittim" dedi Anthony, Penny'nin saçlarını sabunlu bir süngerle nazikçe silerken. "Tony Curran'ın onlara borcu varmış, bu yüzden onlar da parmaklarını kesip öldürmüşler."

"Bu ilginç bir teori" dedi Elizabeth. Bir elini Penny'nin boynunun altına yerleştirerek kafasını kaldırmıştı. "İyi de mafya evine nasıl girmiş?"

"Ateş ederek kilidi kırıp girmişlerdir herhalde" dedi Anthony.

"Hiçbir mermi izi bırakmadan mı?" diye sordu Elizabeth. Penny'nin şampuanı gül ve yasemin kokuyordu, Elizabeth onu sitenin içindeki dükkândan almıştı. Onu bir ara satmayı bırakmışlardı ama Elizabeth onları ziyaret edince fikirlerini değiştirmişlerdi.

"Yani mafyalar böyle işte Elizabeth" dedi Anthony.

John Gray, her zamanki koltuğundan, "Hiçbir alarmı tetiklemeden girmişler öyle mi Anthony?" diye sordu.

"*Sıkı Dostlar*[31] filmini görmüş müydün John?" dedi Anthony.

31) *Goodfellas*; Martin Scorsese'nin yönettiği, Henry Hill adlı gerçek bir gangsterin hayatını konu alan 1990 yapımı film. [ç.e.n.]

"Eğer bu bir film ismiyse görmemişimdir" dedi John.

"İşte bu durumu açıklıyor" dedi Anthony. Şimdi Penny'nin saçlarını tarıyordu. "Gelecek hafta sana ufak bir kesim yaparız Penny, tatlım. Seni diskoya hazır hale getiririz."

"Mermi deliği yok Anthony" dedi Elizabeth. "Ne alarm, ne kırılan bir şey, ne de bir mücadele olduğuna dair bir iz. Buna ne dersin?"

"Çin mafyası?" Anthony saç maşasının fişini çıkardı. "Bir gün yanlışlıkla senin fişini çekeceğim Penny."

"Penny bunu sana ilk söyleyen olurdu ki" dedi Elizabeth, "bu katilini içeri alan kendisiydi anlamına geliyor. Dolayısıyla tanıdığı biri olmalı."

"Aa, işte bu hoşuma gitti" dedi Anthony. "Tanıdığı biri. Tabii ya. Hiç birini öldürdün mü Elizabeth?"

Elizabeth omuz silkti.

"Bunu gözümde canlandırabiliyorum" dedi Anthony, ceketini giyerken. "İşte budur Penny. Seni öperdim ama John da odada, olmaz. Şu kollara bak."

Elizabeth ayaklanıp onu kucakladı. "Teşekkür ederim hayatım."

"Penny harika görünüyor" dedi Anthony. "Söylememde sakınca yoksa. Haftaya görüşürüz Elizabeth. Hoşça kal Penny, hoşça kal yakışıklı John. "

"Minnettarım Anthony" dedi John.

Anthony giderken, Elizabeth yine Penny'nin yanı başına oturdu. "Bir şey daha var Pen. Genç Jason'ı sonrasında fotoğraf çekmeye çıkardılar. Eminim o bunu defalarca yapmıştır ama bu defa bir şeyler başka gibiydi. Tuhaf hissettirdi. Neden dışarı çıktılar? Joyce, şu büyük panoramik pencerelerden birine sahiptir. Hani bilirsin şu Wordsworth'te olanlardan? Orada çekilse çok hoş bir fotoğraf olurdu."

Yeniden Joyce'tan bahsetti. Her defasında kolaylaşıyordu.

"Sence Jason'a bir şey sormuş olabilirler mi? Bir şey kaçırmış olabilir miyiz? Biz merdivenlerden inerken yanımızdan geçip yukarı devam etti, her zamanki hoş havasındaydı ama kim bilir?"

Elizabeth suyunu yudumladı, minnettar hissediyordu. Sonra minnettar hissettiği için suçlu hissetti. Sonra suçlu hissettiği için zayıf hissetti. Penny'yle konuşmaya devam ediyordu işte. Penny'yle mi konuşuyordu yoksa kendiyle mi? Kim bilir?

"Belki de hiç de Ventham değildi? Belki de şu dosyadakiler bizi kör etti? On iki milyon mesela. Demek istiyorum ki Curran öldürüldüğünde o neredeydi? Biliyor muyuz? Bunu yapmış olabilir miydi? Zamanlama uyuyor mu?"

"Elizabeth, beni affet" dedi John. "Hiç *Escape to the Country*'yi[32] izlemişliğin var mı?"

Elizabeth, John'un konuşmasına pek alışık değildi ama son zamanlarda kabuğundan çıkmış gibiydi. "İzlediğimi sanmıyorum John, hayır."

John biraz huzursuzlandı. Belli ki aklında bir şey vardı. "Hiç fena değildir. Boş bir program, eminim ama yine de. Orada bir çift vardı, kendilerine yeni bir ev arıyorlardı."

"Kırsalda mı John?"

"Dediğin gibi, kırsalda. Sonra bir delikanlı, yani bazen bir kadın da olabilir, onlara bazı evleri gösteriyordu. Sesini kısıp izledim çünkü gerçekten de hiç Penny'ye göre değildi. Ev bakan çiftten kimin oraya taşınmak istediğini, kimin mecburen ona ayak uydurduğunu gözlerinden anlayabiliyordun. Sakin bir hayat için, bilirsin?"

"John" dedi Elizabeth, ileri uzanıp doğruca gözlerine bakarak. "Senin boş konuştuğunu hiç duymadım. Hadi sadede gel."

32) İsmi "Kırsala Kaçış" anlamına gelen, gayrimenkul alım/satımıyla ilgili, İngiliz yapımı gündüz programı. [ç.e.n.]

"Peki o zaman" dedi John, "Curran'ın öldürüldüğü gün *Escape to the Country*'yi izliyordum, sonuna gelmişlerdi, yani evi alacaklar mı almayacaklar mı, buna karar vereceklerdi. Genelde almıyorlar ama bu da işin eğlencesi. Ayaklanıp makineden bir enerji içeceği alayım diye gezindim, ön taraftaki pencereden dışarı bakınırken Ventham'ın otomobilinin geçtiğini gördüm."

"Range Rover'ı mı?" diye sordu Elizabeth.

"Evet, Range Rover'ı" dedi John. "Tepenin üzerinden yola doğru indi. Ben de bundan sana bahsedeyim dedim, *Escape to the Country, Doctors*'tan hemen sonra başlar, saat tam üçte de biter."

"Anlıyorum" dedi Elizabeth.

"Bir de düşündüm de Ventham'ın Coopers Chase'ten ne zaman ayrıldığını ve Curran'ın tam ölüm saatini biliyorsan bu faydalı olabilir mi? Soruşturma için?"

"Saat öğleden sonra üç?" diye sordu Elizabeth.

"Hı hı. Tam olarak."

"Teşekkür ederim John. Sanırım bir mesaj yollamam gerekiyor."

Elizabeth telefonunu çıkardı.

"Cep telefonunu burada kullanabileceğini sanmıyorum Elizabeth" dedi John.

Elizabeth nazikçe omuz silkti. "Eh, hep bizden bekleneni yaptığımızı düşünsene, John?"

"İşte bunda haklısın Elizabeth" diye onayladı John ve kitabına döndü.

34

Donna telefonu çaldığında dışarı çıkmaya hazırlanıyordu. Elizabeth'ten bir mesaj gelmişti. Ondan sadece birkaç saat önce ayrılmıştı. Belli ki bela geliyorum diyordu ama onun isminin ekranında belirmesi de hoşuna gidiyordu.

Tony Curran saat kaçta öldürüldü?

Neyse ki kısa ve doğrudan konuya giren bir mesajdı. Donna gülümseyip yanıt yazdı.

İyilik istemeden önce nasıl olduğumu bir sorsaydın, belki biraz dedikodu paylaşsaydın? Bir de mesajı öpücükle sonlandırsaydın. Beni biraz yumuşatırdın.

Donna, Elizabeth'in yanıt yazmakta olduğunu gösteren konuşma balonunu gördü. Acele etmiyordu, acaba mesele neydi? Bir ders mi verecekti? Yoksa neden Donna'nın şimdi otoparktaki teker kanallarının derinliğini ölçmek yerine, ki o işi bugün Mark hallediyordu, bir cinayeti soruşturmakta olduğuna dair bir anımsatma mıydı? Veya Latince bir şey gönderecekti, kim bilir? Sinyal gelmişti.

Nasılsın Donna? Mary Lennox'un torununun bir kızı oldu ama Mary, torununun bir ilişkisi olduğundan kuşkulanıyor çünkü kocasının çok çıkık bir çenesi var ve hiçbir yerde böylesini görmenin olanağı yok. Tony Curran ne zaman öldürüldü? Öpüyorum.

Donna rujlar arasından seçim yaptı. Belli belirsiz görünen bir şey istiyordu. Yanıt yazdı.

Sana bunu söyleyemem. Ben bir profesyonelim.

Anında bir sinyal sesi:

LOL![33]

LOL mi? Elizabeth bunu da nereden kapmıştı? Bu oyunu ancak iki kişi oynardı.

WTF?[34]

Bu, Elizabeth'i kesin epey oyalardı, o da bu arada aynaya bakmak ve yüzüne yerleştirdiği ilgili ifadesini, gülen ifadesini ve sessizce baştan çıkarıcı ifadesini bir sonraki sinyalden önce kontrol etmek için zaman kazanmış olurdu.

Korkarım WTF'in ne olduğunu bilmiyorum. LOL'i Joyce'tan geçen hafta öğrendim. Onun 1981'de Ruslar ne olduğunu araştırmaya başlayınca kapatılan Warsaw Transit Fasilitesi olmadığını varsayıyorum.

Donna büyük gözler emojisi ve Rusya bayrağı gönderip sonra dişlerini iple temizledi. Artık diş ipi kullanmana gerek yok dedikleri halde. *Ping!*

Bu Çin bayrağı, Donna. Bırak da ölüm zamanını bileyim. Kimseye söylemeyeceğimizi biliyorsun, faydalı olacak bir şeyler bulabileceğimizi de.

Donna gülümsedi. Ne zararı olabilirdi ki?

3.32. Düşünce Fitbit'i kırılmış.

Yine bir ping sesi geldi.

Fitbit nedir onu da bilmiyorum ama teşekkür ederim. Öpüyorum.

---

33) *Laugh out loud*, mesajlaşmalarda kullanılan, kahkahayla gülme anlamına gelen bir kısaltma. [ç.n.]

34) *What the fuck*, mesajlaşmalarda kullanılan, şaşkınlık ve öfkeyi dile getirmek için kullanılan bir kısaltma. [ç.n.]

35

Joyce

Bugün polis geldi, önceleri Başmüfettiş Hudson için üzüldüm ama neticede bayağı eğlenmiş olduğunu gördüm. Neyse, Elizabeth onunla Donna'ya dosyayı verdi, orada ne bulacaklar göreceğiz. Joanna'nın adı dosyanın hiçbir yerinde geçmiyor ki Elizabeth bunun "mantıklı inkâr edilebilirlik"e faydası olacağının güvencesini verdi, şayet yasadışı herhangi bir şey yapacak olursak diye. Ki galiba yapıyoruz.

Elizabeth'ten şu "mantıklı inkâr edilebilirlik" ifadesini tekrarlamasını istedim ki yazabileyim. Bana neden yazdığımı sordu, ben de günlük tuttuğumu söyleyince gözlerini devirdi. Sonra kendisinin de günlükte yer alıp almadığını sordu, ben de "Tabii ki" dedim. Ardından gerçek adını mı kullandığımı sordu. Öyle olduğunu söyledim; yine de o andan beri hep bunu düşünüp duruyorum, Elizabeth bu, belli mi olur? Belki gerçek ismi Jacqueline'dir? İnsanlar bize isimlerini söylediklerinde kabul eder geçeriz. Tek bir soru sormadan.

Ama ben düşündüm. Benim bir cinayet saplantısı içinde olduğumu düşünmüş olmalısınız, bu günlüğü yazmaya başladığımdan beri bahsettiğim tek şey bu ne de olsa. O yüzden belki de size bazı başka şeyler de anlatmam lazım. Gelin cinayet dışında birkaç şeyden konuşalım. Ne anlatabilirim size?

Polis gittikten sonra elektrikli süpürgemi açınca Elizabeth, Dyson kullansam onu bayağı seveceğimi söyledi. Ama ben öyle düşünmediğimi söyledim, benim yaşımda işler öyle yürümüyor. Fakat belki de bir düşünmeliyim.

Süpürgeden sonra birer kadeh şarap içtik. Çevir-aç kapaklıydı ama bugünlerde bunu pek de fark etmiyorsunuz bile, değil mi? Bunlar da diğerleri kadar güzel.

Elizabeth eve giderken ondan Stephen'a sevgilerimi iletmesini rica ettim, o da ileteceğini söyledi. Sonra, "Bir akşam ikinizi yemeğe beklerim" dedim, bunun çok hoş olacağını belirtti. Ama orada işler çok da iyi gitmiyor. Hazır olduğunda bana anlatır.

Cinayetle ilgili olmayan başka ne var?

Mary Lennox'un torunu yeni doğum yaptı. Adını River koydular. Birkaç kişi, "O da ne?" der gibi kaşını kaldırdı ama ben sevdim. Dükkânda çalışan kadın boşanıyor, çikolata aromalı hazmettirici satmaya başladılar. Şu tepenin yukarısındaki Karen Playfair bilgisayarlar hakkında konuşma yapmak üzere Coopers Chase Kahvaltı Konuşması'na gelecek. Son haber bülteninde onun tabletler hakkında bir konuşma yapacağı yazılıydı, bu biraz kafa karışıklığına yol açtı, bu yüzden bu hafta yazılı bir açıklama yapmak zorunda kaldılar.

Bunlar ve cinayet dışında, her şey sakin ve huzurlu.

Neyse, görüyorum ki geç oldu. Size iyi geceler dilerim. Ben yazarken Elizabeth bir mesaj yolladı. Yarın bir yolculuğa çıkacakmışız. Ne zaman ve neden hiçbir fikrim yok ama büyük bir heyecanla bekliyorum.

36

Donna 9.45'te yatakta olduğuna inanamıyordu. İşin gerçeği biriyle yemeğe çıkmıştı çünkü artık birileriyle tanışmasının zamanı gelmişti. Gregor adında bir adam onu, salatasını didikleyip protein karışımı diyeti hakkında doksan dakika boyunca konuştuğu Zizzi'ye götürmüştü.

Bir noktada Donna ona en sevdiği yazarın kim olduğunu sormuştu. Donna için kabul edilebilir yanıt Harlan Coben, Kurt Vonnegut ya da herhangi bir kadın yazar olurdu. Gregor bir filozof havasında "kitaplara inanmadığını", "bu hayatta bir şeylerin sadece deneyimle ve açık fikirli olmakla öğrenilebileceğini" belirtmişti. Donna da hem "açık fikirli olup" hem de "kitaplara inanmamasının" bayağı çetrefilli bir ikilem olup olmadığını sorunca da, "Yani benim buradaki tezimin kanıtı sen değil misin Diana?" diye yanıtlamış, sonra da bir özlü söz yumurtlayıp büyük bir bilge edasında suyunu yudumlamıştı.

Sıkıntıdan neredeyse ağlayacak halde, Donna, Carl'ın bu akşam nerede olabileceğini merak etti. Daha geçenlerde eski erkek arkadaşıyla onun yeni kız arkadaşının, ki adının Toyota olduğu belli olmuştu, Instagram sayfalarını gözden geçirmişti. Bunu yapmaya öyle alışmıştı ki Carl'la Toyota ayrılacak olsa sayfalarında gezinmeyi özleyecekti neredeyse. Ki ayrılacaklardı da çünkü Carl bir geri zekâlıydı ve kaşları bu kadar hoş bir kız arkadaşı elinde tutmasının olanağı yoktu.

Donna Carl'ı hâlâ seviyor muydu? Hayır. Dürüst olmak gerekirse hiç sevmiş miydi peki? Bu aralar düşünecek vakti olmuştu, galiba bu sorunun yanıtı da hayırdı. Onun reddi nedeniyle kendi-

ni aşağılanmış hissetmiş miydi? Evet, bu duygudan kurtulmuş olduğuna dair bir işaret de yoktu. Kalbinin tam altına taş oturmuş gibiydi. Geçen hafta Fairhaven'da bir mağaza hırsızı yakalamıştı, adam mücadele etmeye kalkınca dizlerinin arkasından jopla vurup yere indirmişti. Gerekenden çok daha sert vurduğunun farkındaydı. Bazen sadece bir şeylere vurman gerekiyordu.

Carl'dan olabildiğince uzağa gitmek hata mıydı? Küskünlükle, kalkıp Fairhaven'a nakil istemek? Kuşkusuz hataydı. Aptallıktı. Donna her zaman dik kafalıydı, her zaman hızlı ve kararlı hareket ederdi. Doğru yolda olduğunda bu iyi bir özellikti ama hata yapıyorken kusura dönüşüyordu. En hızlı koşucu olmak harikaydı ama yanlış tarafa koşuyorsanız iş değişirdi. Perşembe Günü Cinayet Kulübü'yle karşılaşması Donna'nın uzun süredir başına gelen ilk iyi şeydi. Hem o hem de Tony Curran'ın cinayete kurban gidişi.

Gregor süper besleyici salatasını bitirdikten hemen sonra Donna birlikte fotoğraflarını çekti. Fotoğrafı Instagram'da, *"Bir spor hocasıyla çıkarsanız başınıza gelecek budur!"* yazısıyla paylaştı, yanına da bir değil iki göz kırpan emoji ekledi. Erkekler en çok görünüşlere bakar, bunları kıskanırdı; Carl, Donna'nın akşamın büyük bölümünü yemek masasını inceleyerek, sıkıntıdan acaba Gregor'u öldürecek olsam, yani mecbur kalsam, nasıl yapardım diye düşünüp durarak geçirmiş olduğunu bilemezdi. En son bir lokmaya siyanür enjekte ederek yapmanın iyi olabileceğinde karar kıldı. Ama sonra Gregor'a karbonhidratlı bir şey yedirmenin yolu olmadığı geldi aklına.

Gregor'dan bahsederken tuvaletin sifonunu işitmişti. Elbisesini üzerine geçirdi, onun banyodan çıkıp geldiğini gördü, adamın yanağına bir öpücük kondurdu. Geceyi, yirmi sekiz yaşında olup da biri Dalai Lama, biri de bir Ferrari olmak üzere iki posteri olan bu adamla geçirmesi olanaksızdı. Saat daha on olmamıştı,

acaba Chris Hudson'a bir mesaj gönderip hızlıca birer kadeh içki içmek ister mi diye sorsam ne olur diye merak etti. Elizabeth'in dosyasından anlayabildiği kısımlar hakkında konuşurlardı. Ayrıca Netflix'te *Narcos*'u sonunda seyretmişti, birileriyle konuşmak istiyordu. Gregor onu izlememişti. Gregor uzun uzun açıkladığı bir sebepten televizyon seyretmiyordu ki Donna bu cevaba olan ilgisini anında kaybetmişti.

Ya da onun yerine eve geçip Elizabeth'i mi arasaydı? Dosyada okuduğu şeyler üzerine konuşurlardı? Gecenin onu çok geç olabilir miydi? O köy için geç miydi, kim bilir? Onlar öğle yemeğini on bir buçukta yiyordu.

Yani ya amiri Chris ya da Elizabeth... Peki ama Elizabeth tam olarak nesiydi? Donna'nın aklına gelen ilk sözcük "arkadaş" olmuştu ama bu doğru değildi.

37

"Hiç de geç değil Memur De Freitas" dedi Elizabeth, başucu lambasının düğmesini bulacağım diye mücadele ederken telefon ahizesini neredeyse karanlığın içine düşürecekti. "Ben de tam *Morse*[35] izliyordum."

Elizabeth ışığı açmayı başardı, Stephen'ın göğüs kafesinin hafiften kabarıp sönmelerini görebilmişti. Ona sadık kalbi çarpmayı sürdürüyordu.

"Peki sen bu saatte neden ayaktasın Donna?"

Donna kol saatine hızlıca baktı. "Yani onu çeyrek geçiyor. Bazen bu geç saatlere kadar uyanık kalıyorum. Şimdi, Elizabeth dosya biraz uzun, biraz da karmaşıktı ama sanırım bir kısmını anladım."

"Harika" diye yanıtladı Elizabeth. "Ben de onun senin için yeterince uzun ve karmaşık olmasını ummuştum ki beni arayıp konuşmak isteyesin."

"Anladım" dedi Donna.

"Bizi de hikâyenin içinde tutuyor, gördüğün gibi sana bizim faydalı olabileceğimizi anımsatıyor. İşinize karışıyor gibi hissetmeni istemem Donna ama bir yandan da karışmak istiyorum."

Donna gülümsedi. "Neden bana her şeyi anlatmıyorsun madem?"

"İlk olarak, bilgin olsun diye söylüyorum, bu dosyada öyle belgeler var ki sizin bulmanız haftalar alırdı. Birtakım izinlere ihtiyacınız olur, bürokratik süreçlerle uğraşmanız gerekirdi. Ba-

35) Başmüfettiş Endeavour Morse adlı karakterin maceralarını konu alan bir polisiye dizisidir. [ç.n.]

zılarının yanına Ventham yaklaşmamanızı sağlardı. Bu nedenle derdim böbürlenmek değil ama yine de..."

"Onları nasıl elde ettiğinizi bana rahatça söyleyebilirsin."

"Ron onları bir anda buluverdi. İnsan istese neler buluyor, hepimiz için büyük şans oldu. Şimdi, yatağa gitmeden önce manşetlerin bir özetini ister misin? Ian Ventham'ın Tony Curran'ı neden öldürmüş olabileceğini bilmek ister misin?"

Donna, annesinin yatağa girdiğinde anlattığı hikâyeleri anımsayarak yastığına yaslandı. Şu anki durum ve o hikâyeler için aynı hislere kapılmamalıydı, farkındaydı ama öyle oluyordu işte. "Hı hı" diyerek onayladı.

"Şimdi Ventham'ın işleri çok kâr getiriyor, çok da iyi yürütülüyor. Ancak bizi ilgilendiren ilk manşet de burada. Tony Curran'ın Coopers Chase'in yüzde yirmi beşine sahip olduğunu keşfettik."

"Anladım" dedi Donna.

"Fakat sonra keşfettik ki Tony Curran, Ventham'ın Woodlands için kullanacağı yeni şirkette ortak değil."

"Yeni projede mi? Tamam. Ee, sonra?"

"Dosyanda bir ek bölüm var, 4c'ydi galiba. Woodlands'in de Coopers Chase'in geri kalanı gibi yüzde yetmiş beşinin Ventham'a, yüzde yirmi beşinin Tony Curran'a ait olması kararlaştırılmış, ta ki Ventham fikrini değiştirip Curran'ı tamamen saf dışı bırakana kadar. Eh artık soracağın bir sonraki soruyu biliyorsun, değil mi?"

"Ventham fikrini ne zaman değiştirdi?"

"Tam üstüne bastın. Ventham, danışma toplantısından önceki gün Curran'ı anlaşmadan çıkaran belgeleri imzaladı. Bu, gizemli tartışmalarından ve Tony Curran cinayete kurban gitmeden bir gün önceydi."

"Curran, Woodlands'i elinden kaçırmış, tamam" dedi Donna. "Bu ona neye mal olmuştur?"

"Milyonlara" dedi Elizabeth. "Dosyada geleceğe dair büyük tahminler var. Curran, Ventham onu projenin dışında bırakmadan önce oradan büyük geri dönüşler bekliyor olacaktı. Öldürüldüğü gün Ian Ventham'dan aldığı haber buydu."

"Ventham'ı tehdit etmek için yeterli nedeni olduğu belli. Böyle mi düşünüyorsun?" diye sordu Donna. "O halde Curran Ventham'ı tehdit etti. Ventham korktu ve Curran'ı öldürdü mü? Misillemeyi baştan yaptı?"

"Aynen. Ayrıca projenin bir sonraki aşaması olan Hillcrest'te işler daha kötüye gidecekti. Uzmanımız öyle diyor."

"Hillcrest mi?" diye sordu Donna.

"Tam bir altın yumurtlayan tavuk. Tepenin üzerindeki arazinin satın alınması. Projenin boyutlarını ikiye katlıyor."

"Hillcrest işi ne zaman gerçekleşecek?" diye sordu Donna.

"Bu, Ventham için zorlu bir konu. Daha araziyi alamadı bile" dedi Elizabeth. "Orası hâlâ çiftçi Gordon Playfair'e ait."

"Bu benim için şimdilik bayağı karmaşık Elizabeth" diye kabullendi Donna.

"Hillcrest'i şimdilik unut, Gordon Playfair'i de. Onlar zaten aldatmaca. Bu dosyanın sana söylediği iki temel şey var. Birincisi Ventham, Tony Curran'a öldüğü gün fena kazık attı."

"Anlaştık."

"Ve ikincisi –burayı dikkatle dinle– Tony Curran'ın hisselerinin tamamı Ian Ventham'a döndü."

"Tony Curran'ın hisseleri Ian Ventham'a mı dönmüş?"

"Öyle olmuş" diye onayladı Elizabeth. "Chris Hudson'a illa bir rakam vermek gerekirse, uzmanımız, Tony Curran'ın ölümünün Ian Ventham'a yaklaşık on beş milyon sterlin kazandırdığını belirtti."

Donna usulca bir ıslık çaldı.

"Bu miktar da bir cinayet nedeni olabilir gibi geldi bana" diye devam etti Elizabeth. "Umarım bu faydalı olur?"

"Faydalı, Elizabeth. Chris'e bunu bildireceğim."

"'Chris'e ha?" dedi Elizabeth.

"Şimdi seni bırakayım da uyumaya devam et Elizabeth; bu kadar geç aradığım için affet. Yaptığın şeylerden dolayı minnettarım. Ayrıca 'Joyce'un kızı' demek yerine 'uzmanımız' demen de pek tatlı. Ne kadar sadıksın. Söz veriyorum, bu bilgileri araştıracağız."

"Teşekkür ederim Donna ve yorum yok. Bir dahaki uğrayışında seni arkadaşım Penny'yle tanıştıracağım."

"Teşekkür ederim Elizabeth, bunun için sabırsızlanıyorum. Tony Curran'ın saat kaçta öldüğünü neden öğrenmek istediğini sorabilir miyim?"

"Boş bir merak. Bence Penny senden çok hoşlanacak. İyi geceler tatlım."

38

Sabah güneşi Kent semalarında yükseldi.

"İbrahim saatte kırk yedi kilometre süratle gidersen yaptığımız iş hepten anlamsızlaşacak" dedi Elizabeth, parmaklarını konsolun üzerinde tıkırdatarak.

"Keskin dönemeçte bir yere çarpacak olursam işimiz yine anlamsızlaşacak" dedi İbrahim, otomobili sarsmamaya çalışarak gözlerini yola sabitlemişti.

"Bir mini çedar isteyen var mı?" diye sordu Joyce.

İbrahim'in aklı çelinmişti ama direksiyonu sürekli iki eliyle tutmak istiyordu. Onu on geçede.

Ron aralarında otomobili olan tek kişiydi ama yine de kimin kullanacağına dair bir tartışma olmuştu. Joyce'un ehliyetinin süresi otuz yıl önce dolmuştu, o yüzden hemen devre dışı kalmıştı. Ron epeyce mücadele etmişti ama İbrahim onun sağa dönüşler konusunda özgüvenini yitirdiğini, bu sebeple içten içe kaybetmekten memnun olduğunu biliyordu. Elizabeth daha da hevesli bir şekilde mücadele vermiş, kendisinin hâlâ geçerli bir tank ehliyeti olduğundan söz etmişti. Bir zamanlar Resmi Gizli İşler'deyken gerçekten de kaygısızca hareket etmiş olabilirdi. Ama netice de her şey şuna varıyordu: Navigasyon sisteminin nasıl çalıştığını anlayabilen tek kişi İbrahim'di.

Bu Elizabeth'in fikriydi, bu konuda hakkını rahatlıkla teslim edebilirdi. Onlar bir şekilde Ian Ventham'ın Coopers Chase'ten tam öğleden sonra 3'te ayrıldığını, Tony Curran'ın da tam 3.32'de öldürüldüğünü biliyorlardı. İbrahim herkese Fitbit'in ne olduğunu açıklamak zorunda kalmıştı. İşte böylece şu âna gel-

mişlerdi, Ron'un Daihatsu'sunun içinde aynı mesafeyi katederek zaman tutuyorlardı. İbrahim bu bilgiyi geziye çıkmadan navigasyon üzerinden de elde edebileceklerini biliyordu ama bunu kimsenin fark etmediğini de biliyordu, sadece otomobil kullanmak istemişti. Kullanmayalı uzun zaman olmuştu.

İşte böylece İbrahim direksiyona geçmişti. Joyce'la Ron arka koltukta mini çedarlarını mutlu mesut paylaşmaktaydılar, Elizabeth parmaklarını tıkırdatmayı bırakmıştı ve şimdi birine telefonundan mesaj gönderiyordu. İbrahim'in talimatı gereği herkes çıkmadan önce tuvalete gitmişti.

Ian Ventham'ın Coopers Chase'ten çıkıp Tony Curran'ın evine giderek onu öldürmesi için yeterli zaman var mıydı? Bu olanaksızsa o zaman çözümü yanlış yerde arıyorlardı. Öyle olup olmadığını da birazdan anlayacaklardı.

39

"Pekâlâ ekip, ben kendi bulduklarımı göstereceğim, önce siz kendi bulgularınızı gösterirseniz."

Chris Hudson'ın cinayet ekibi yine erken saatte toplanmıştı. Hepsi de uykuluydu. Chris bolca donut getirmişti, bu sayede enerjilerini toplamış çalışıyorlardı. Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nden elde ettikleri ve Donna'nın gece saat on birde kapısına gelip ona dosya hakkında söylediği şeyleri kafasından geçirdi. Donna'yla dosya hakkında uzun uzun konuşmuş, sonra da bir şişe kırmızı şarap eşliğinde *Narcos*'un ikinci sezonunun ilk bölümünü seyretmişlerdi. Kendisini davet ettiren Donna'ydı, Chris bunun bugünlerde Londra'daki memurların yapmayı sevdikleri bir şey olup olmadığını merak etmişti. Ona hakkını vermek lazımdı, hızlı bir izlenim yaratmayı iyi biliyordu.

"Ian Ventham, Tony Curran'ın iş ortağıydı, cinayetten iki saatten daha kısa bir süre önce Curran'a kötü bir haber verdi. Coopers Chase'i büyütecek projeden onu kovmuştu. Proje, Robertsbridge yakınlarında inşa edilecek bir emekliler köyüydü. Bu Curran'a çok paraya mal olacaktı, ölümüyse Ventham'a çok daha fazlasını kazandırdı. On iki milyondan fazla bir miktar. Curran evine dönmeden kısa süre önce bu iki adamın tartıştıkları görüldü. Ventham'ı tehdit etmiş miydi? Ventham acaba sonradan üzüleceğine güvenli yolu seçip onu öldürmesi için birini mi gönderdi? Curran'ın geçen salı 3.32'de öldürüldüğünü biliyoruz ama Ventham o gün Coopers Chase'ten ne zaman ayrılmıştı?"

"Bu bilgi nereden geliyor?" diye sordu genç müfettiş Kate bilmem ne.

"Kaynaklar" dedi Chris. "Trafik kameralarında neredeyiz Terry? Ventham'ın plaka numarasını bulabildiniz mi?"

Donna, telefonu titreşince gelen mesaja baktı.

Bu sabahki toplantıda iyi şanslar. Sevgiler, Elizabeth. Öpüyorum.

Donna başını iki yana salladı.

"Numarayı aldık ama şimdilik bir şey yok. Hâlâ bakıyoruz" dedi Müfettiş Terry Hallet, kafası tıraşlıydı, kabarmış kasları beyaz tişörtünün altından belli olmaktaydı. "Çok trafik var. Eğlenceli bir iş."

"İşte bu yüzden donutları kaptın Terry" dedi Chris. "Devam et. Peki fotoğraftaki diğer adamla, şu Bobby Tanner'la ilgili olarak neredeyiz?"

"Amsterdam polisiyle görüşüldü" dedi Kate bilmem ne. "Bobby kaçtıktan sonra orada bir Liverpoollu için çalışmış. Anlayabildiğimiz kadarıyla bu iş iyi bitmemiş, sonra bir daha gören olmamış. Ne bir kayıt ne banka bilgileri, hiçbir şey. Hâlâ soruşturuyoruz, başka isimle olabilir mi diye de bakıyoruz ama bu uzun zaman önceydi, bu eski yüzlerin birçoğu şimdi yoklar."

"Onunla sohbet etmek güzel olurdu, en azından listeden çıkarırdık. Hiçbirinizde bana verebileceğiniz iyi bir bilgi yok mu?"

Bir stajyer müfettiş elini kaldırdı. Brighton'dan gönderilmişti, donut yerine havuç yiyordu.

"Evet, Müfettiş Grant" dedi Chris, ismini şansına sallayarak.

"Müfettiş Granger" dedi Müfettiş Granger.

Amma da yaklaşmıştım diye geçirdi içinden Chris. Bu takımda o kadar çok memur vardı ki.

"Tony Curran'ın telefon kayıtlarına bakıyordum. Cinayet sabahı üç görüşmesi var, hepsi de aynı numaradan gelmiş, telefonu hiç açmamış. Bir cep telefonu ama izi takip edilemiyor, kullan-at telefonlardan herhalde."

Chris başını salladı. "Tamamdır, aferin Müfettiş Granger, bulduğunuz her şeyi bana e-postayla gönderin, telefon şirketiyle temas kurup yardımcı olabilirler mi bir bakın. Yardımcı olmayacaklarını biliyorum ama o gün de gelecek."

"Tabii efendim" dedi Müfettiş Granger, bir parça havuç daha aldı.

Donna'nın telefonu yeniden titreşti.

Perşembe Günü Cinayet Kulübü olarak ufak bir otomobil gezisi yapıyoruz, bize aktarmak istediğin bir şey olabilir mi?

"Peki o zaman ekip, hadi bakalım işlerinize dönün. Terry trafik kameralarından bir şey bulacak olursan bana hemen bildir. Kate seni Müfettiş Granger'la eşleştirdim, telefon aramaları konusunda ne bulabileceğinize bakın. Bobby Tanner'ın izini sürmeye devam edin, artık ölü veya diri her neredeyse, birileri mutlaka bir şeyler biliyordur. Yapacak bir şeyim yok diyen gelip benim kapıyı çalsın, ben size sıkıcı bir iş bulurum. Öyle ya da böyle, hadi şu Ventham'ı yakalayalım."

Donna'nın telefonu son kez titredi.

Not: Kaynaklarım bu sabah Chris'i donut alırken görmüşler. Ne şanslısın. Joyce selam söylüyor. Öpüyorum.

40

Bernard Cottle, *Express*'teki şifreli sözcük bulmacasını bitirmiş, kalemini ceketinin cebine koymuştu. Bu sabah orası çok güzeldi. Bankta, tepenin üzerindeydi. Artık hayatta olmadığından bu manzarayı göremeyenler için neredeyse zalimlik sayılabilecek kadar güzeldi.

Bu sabah, Joyce'la arkadaşlarının bir yerlere doğru otomobille gitmekte olduklarını görmüştü. Ne kadar da mutlu görünüyorlardı! Ama Joyce herkesi mutlu ediyordu zaten.

Bernard kendi içinde çok ileri gittiğini biliyordu. Erişime kapalıydı, Joyce için bile bunun olanaksız olduğunu biliyordu. Bernard kurtarılmayacaktı, kurtarılmayı da zaten hak etmiyordu.

Yine de şimdi o otomobilin içinde olmak için neler vermezdi. O manzarayı izlerken Joyce her zamanki gibi gevezelik eder, sonra ceketinin manşetinden sökülmüş bir ipi çekip alırdı belki.

Ama onun yerine burada, tepenin üzerinde, her gün gelip oturduğu yerde kalacak ve yaklaşanı bekleyecekti.

41

İbrahim Daihatsu'yu doğruca Tony Curran'ın ön kapısına sürmek istiyordu mutlak doğru bilgiyi elde etmek için. Bununla beraber, Elizabeth ona bunun temel bir saha çalışması olduğunu söylemişti ve şimdi Tony Curran'ın evine üç yüz metre uzaklıkta bir cebe girmişlerdi. Bu da yeterince iyiydi herhalde.

İbrahim defterini kaputun üzerine koymuştu, Joyce'la Elizabeth'e bazı hesaplamaları göstermekteydi. Ron ise çalılıkların arasında işiyordu.

"Saatte ortalama kırk üç kilometre hızla buraya varmamız yaklaşık otuz yedi dakika sürdü. Trafik yoktu çünkü rota belirlemede üstüme yoktur. Altıncı his var bende. Emin olun, başkası olsa trafiğe takılmıştı."

"Senin için başarı madalyası önereceğim" dedi Elizabeth. "Tabii geri döner dönmez. Şimdi bu Ventham açısından ne anlama geliyor?"

"Yanıt detaylı mı yoksa basit mi olsun?"

Elizabeth fazla düşünmeden, "İbrahimcim, lütfen basit olsun" dedi.

İbrahim duraksadı. Galiba soruya istediği vurguyu verememişti. "Ama ben detaylı yanıt için hazırlanmıştım Elizabeth."

Joyce, "Peki o zaman, hadi detaylı yanıtın keyfini sürelim, olur mu?" diyene kadar İbrahim lafa girmemişti.

"Madem öyle istiyorsun Joyce." İbrahim ellerini çırptı, defterinde bir sayfa açtı. "Şimdi, Ventham üç farklı rota izlemiş olabilir. Bizim rotayı izlemiş olması muhtemel ama bu konuda kuş-

kularım var. Onun güzergâh sezgisi bendeki kadar güçlü olamaz. İki numaralı rota, A21 boyunca giden, haritada en belirgin olanı, en düz güzergâh ama burada geçici yol çalışmaları devreye giriyor. Dün Kent Taşra Konseyi'nden ilginç bir adamla konuştum, yol çalışmalarının fiber optik kablo döşenmesiyle alakalı olduğunu söyledi. Fiber optikler konusunu biraz açmamı ister misiniz, Joyce ne dersin?"

"Bence şimdilik gerek yok Elizabeth'e de uygunsa" dedi Joyce.

İbrahim başını salladı. "Başka bir zaman. Üç numaralı rota, Londra yolunu tercih edebilirsiniz, Battle Abbey'den geçip aşağı inen, ardından B2159'a giden yol. Şimdi, biliyorum, burası biraz daha yavaş diye düşünüyorsunuz değil mi?"

"Benim düşündüğüm bir şey var ama bu değil" dedi Elizabeth. İbrahim bir sabırsızlık sezinlediğine yemin edebilirdi ama o da elinden geldiği kadar hızlı anlatıyordu.

"Hızımızı da hesaba katarsak, neydi, hatırlıyor musunuz?.."

"Unuttum İbrahim, beni affet" dedi Joyce.

"Saatte ortalama kırk üç kilometre demiştik Joyce" dedi İbrahim, her zamanki sabrıyla.

"Evet" diye başını salladı Joyce.

"Ve Ian Ventham'ın ortalama hızı için fazladan bir beş daha ekleyelim. Ben dikkatliydim, biliyorsunuz." İbrahim, Elizabeth'le Joyce'a baktı, onların hızlı baş sallamaları onu memnun etti. "Onun bu üç olası rotasının toplamını aldım, ortalama hızına böldüm ve hata payını çıkardım. Hata payını oldukça özenli bir şekilde hesapladım. Defterime bir bakın, oradaki matematiği görürsünüz. A rotasının ortalama hızını alıyorsunuz, sonra..."

İbrahim çalılıkların arasından bir ses gelince durdu. Bu Ron'du, yanlarına gelip aldırış etmeden fermuarını çekiştirdi.

"Dışarda olması içerde kalmasından iyidir" dedi Ron.

"Ron!" dedi Elizabeth, en eski dostunu selamlar gibiydi. "Biz de İbrahim'in gösterdiği matematik işlemlerine bakıyorduk ama senin buna sabır gösterebileceğini pek sanmıyorum, ne dersin?"

"Matematiği bırak ihtiyar delikanlı" dedi Ron. "Ventham buraya vaktinde gelebilir miydi?"

"Yani ben de onu göstermeye..."

Ron umursamazca elini salladı. "İbrahim, yetmiş beş yaşındayım dostum. Yapabilir miydi?"

42

Ian Ventham yürüyüş bandındaydı, Richard Branson'ın *Screw It, Let's Do It*[36] adlı sesli kitabını dinliyordu. Branson'ın siyasetine hiç katılmıyordu ama bu adama hayran olmamak da elde değildi. Başardıklarına hayrandı. Bir gün Ian da bir kitap yazacaktı. Şöyle kafiyeli bir isim bulması lazımdı, sonra da işe koyulurdu.

Ian koşarken, şu mezarlıkla Peder Mackie'yi düşünüyordu. Orada hiçbir şeyin kontrolü dışına çıkmasını istemiyordu. Eski güzel günlerde Tony Curran'ı ona bir çift laf etmesi için gönderirdi. Ama Tony artık yoktu, Ian bu konuya Richard Branson'ın yapacağından daha fazla takılmayacaktı. Branson yoluna devam ederdi, Ian da öyle yapacaktı.

Hafriyat makineleri bir hafta içinde gelip çalışmaya başlayacaklardı. İlk iş mezarlığı halletmek gerekiyordu, işin zor kısmı buydu, yemeğin sebzelerini yemek gibi bir şeydi. Gerisi çorap söküğü gibi gelirdi.

Hafriyat makineleri gitmeye hazırdı, izin belgeleri imzalanmıştı, Bogdan birkaç sürücü ayarlamıştı.

Aslında diye düşündü Ian, aslında neden bekliyordu ki? Branson olsa ne yapardı? *Dragons' Den*'deki[37] takdir ettiği şu adam ne yapardı?

Yollarına devam ederlerdi. Takılmazlardı, yapar giderlerdi.

Ian sesli kitabı kapattı, adımlarını yavaşlatmadan Bogdan'ı aradı.

36) *Takılma, Yap Gitsin.* [ç.e.n.]

37) İngiltere'de yayınlanan, insanlara çeşitli iş fikirlerini milyarderlere sunmaları için üç dakika verilen, milyarderlerin beğenirse fikri finanse ettiği realite programı. [ç.e.n.]

43

Joyce

O zaman Ian Ventham, Tony Curran'ı öldürmüş olabilir miydi? Bugünün büyük sorusu buydu.

İbrahim'e göre, ki ben detaylara gösterdiği özen açısından ona güveniyorum, Ian Ventham'ın bu iş için çok kısıtlı bir zamanı vardı ama mümkündü. Coopers Chase'ten öğleden sonra saat 3'te ayrılmış ise Tony Curran'ın (büyük, biraz zevksiz ama yine de hoş olan) evine 3.29'da varmış olabilirdi. Bu ona otomobilinden inip eve girmek, Tony Curran'a büyük bir nesneyle vurmak için iki dakika verirdi.

Bu yüzden Ron, Ian Ventham, Tony Curran'ı öldürmüşse bunu çok hızlı yapmış olduğunu belirtti. Elizabeth de bunun, birini öldürmenin en iyi yolu olduğunu, boşa vakit harcamamak gerektiğini söyledi.

İbrahim'e zamanlamadan emin olup olmadığını sorduğumda kesinlikle emin olduğunu söyledi, bana çalışmalarını göstermeye uğraştı ama işemekten gelen Ron tarafından bu çabası kesintiye uğradı. Ona çalışmalarını göremediğime üzüldüğümü söylediğimde biraz canlandı, sonra da gösterebileceğini belirtti. Ona bundan çok hoşlanacağımı söyledim çünkü bir beyaz yalanın kimseye zararı olmazdı ne de olsa.

Böylece bugünün bayağı eğlenceli geçtiğini söyleyebilirim, Ian Ventham da gerçekten Tony Curran'ı öldürmüş olabilir görünüyor. O bir nedene ve fırsata sahip. Şu kafaya bir şeyle vurma olayına bakılırsa, sanırım büyük ve ağır bir şey söz konusu ki

bu da onun yapamayacağı bir şey değil. Lewis[38] onun suçluluğunu kanıtlardı.

Ya Ventham'ı tutuklarlarsa? Bütün bu eğlence biterse?

Bakalım yarın ne getirecek.

38) İngiltere'de yayınlanan, bir dedektifin maceralarını konu edinen aynı adlı dizideki dedektif karakteri. [ç.e.n.]

44

Ian Ventham erken yatıyordu. Alarmını sabahın beşine kurdu. Yarın büyük gündü. Göz bandıyla ses yalıtan kulaklıklarını takıp keyifle uykuya daldı.

Ron gözlerini kapadı. Geçen gün polisin onları görmeye gelmesi de Ventham'a toplantıda bağırmak da hoşuna gitmişti. İşin gerçeği sahne ışıklarını bir parça özlemişti. İnsanların onu konuşurken dinlemelerini özlemişti. Onu *Question Time*'a[39] çıkarsalardı ya. Cüret edemezlerdi. Onlara iki çift laf ederdi. Masaya vurur, muhafazakârları suçlar, ortalığı velveleye verirdi eski güzel günlerdeki gibi. Yapar mıydı gerçekten? Belki de yapmazdı. Şimdi uykuya dalıyordu. Belki de onu anında çözerlerdi, belki de onun numaraları artık dünde kalmıştı. Gündemden bayağı uzaklaşmıştı. Ona Suriye hakkında bir şeyler soracak olsalar? Suriye miydi? Libya mıydı? Ya sunucu Dimbleby gözünün içine bakarak, "Bay Ritchie bize ne gördüğünüzü söyler misiniz?" deseydi? Ama o aynasız olandı, değil mi? Şimdi Fiona Bruce sunmuyor muydu? Fiona Bruce'tan hoşlanırdı. Tony Curran'ı kim öldürdü acaba? Ventham. Tipik Blairite.[40] Bir şeyleri kaçırmadıysa tabii. Bir şey kaçırmış olabilir miydi?

Yolun karşısında İbrahim dünyanın ülkelerini öğrenmekteydi sırf beyninin sol tarafını çalıştırmak için. Sağ tarafı da Tony Curran'ı kim öldürdüğü meselesiyle meşgul ediyordu. Danimarka'yla Cibuti arasında bir yerlerdeyken uyuyakaldı.

39) BBC'de yayınlanan bir tartışma programı. [ç.e.n.]
40) Eski İngiltere Başbakanı Tony Blair'in destekçilerine verilen isim. [ç.e.n.]

Larkin Blokları'ndaki üç yataklı, verandalı dairesinde Elizabeth uyumakta güçlük çekiyordu. Son günlerde buna alışmaya başlamıştı.

Kolu karanlığın içinde Stephen'ı sarmıştı. Acaba hissedebiliyor muydu? Penny onu işitebiliyor muydu? Onların ikisi de çoktan kaybolmuş gitmişler miydi? Ya da sadece o gerçekliklerine inanmayı tercih ettiği sürece mi gerçek olacaklardı? Elizabeth biraz daha sıkı sarıldı, elinden geldiği sürece de onu bırakmayacaktı.

Bernard Cottle çevrimiçiydi. Kızı Sufi geçen Noel'de ona bir tablet almıştı. O, terlik rica etmişti ama Sufi terliğin uygun bir hediye olmayacağında karar kılmıştı, o yüzden Fairhaven'daki pazardan kendisi bir tane almak zorunda kalmıştı. iPad'i nasıl kullanacağını bilmiyordu ama Joyce ona sersemlik etmemesini söylemiş, onu çekmeceden alıp kullanmayı göstermişti. Bernard'ın bir yanında büyük bir bardak viski ile Joyce'un kahveli cevizli kekinin son dilimi vardı. Soluk, mavi bir ışık huzmesi yüzünü aydınlatmıştı Woodlands'in planlarına belki de yüzüncü defa bakarken.

Köyün ışıkları bir bir söndü. Geriye kalan tek aydınlık, Willows'un kalın hastane perdelerinin arkasından sızan ışıktı. Ölüm işleri, yaşama işlerinden farklı bir mesaiye sahipti.

45

Onları ilk Ellidge görmüştü.

Her sabah, Edwin Ellidge saat 6'da uyanıp hedef gözeterek ama yavaşça yürüyüş yapardı, Coopers Chase'teki yolun sonuna kadar giderdi. Sığır engelini geçip anayola çıkınca iki tarafa bakar, emin olmak için bir daha bakar, sonra dönüp tüm yolu geri yürürdü. İş hallolmuş olur, 6.30'da dairesine varırdı; ondan sonra da gün boyu bir daha ortalıkta görünmezdi.

Coopers Chase, Coopers Chase olalı kimse ona bunun nedenini sormamıştı. Ne de olsa, Tennyson'da bir kadın da olmayan köpeğini yürütüyordu. Artık sizi yataktan ne kaldırırsa.

Elizabeth, tam kendisinden beklenecek bir şekilde, geri dönüş yolunda bir defasında öylesine önüne çıkmaya karar vermişti. Sabahın erken saatlerinin sisi içinde ona yaklaşırken, donmuş soluğu ile kabanını sırtlanmış ağır aksak yürümekte olan bir adamın silueti ona Doğu Almanya'daki mutlu günlerini anımsatmıştı. Adam, onunla göz göze gelmiş, onu temin edercesine başını sallamıştı. Ardından da, "Gerek yok, ben çoktan kontrol ettim" demişti. Elizabeth, "Teşekkür ederim Bay Ellidge" diye karşılık vermişti. Sonra arkasını dönmüş, ikisi çok keyifli bir sessizlik içinde yolu tırmanmışlardı.

İbrahim, Ellidge'in bir zamanlar okul müdürü olduğunu, sonra da arıcılık yaptığını söylemişti. Elizabeth, konuşmasından onun Norfolklu olduğunu anlamıştı ama bu zaten Bay Edwin Ellidge hakkındaki dosyada onların edinebildiği yegâne bilgiydi.

İlk olarak, sabah altıda Ian Ventham'ın Range Rover'ı gelmişti. Ellidge, ona erişmeden önceki yola dönerken görmüştü ara-

bayı, Playfair'lerin çiftliğine doğru tepeye çıkan yola girmişti. Kazı ekibi 6.20 gibi eve doğru yürümekte olan Ellidge'in yanından geçmişti. Onlara bakmamıştı bile. Belli ki onun beklemekte olduğu araç bunların arasında yoktu. Hafriyat makineleri, tepeyi ağır ağır çıkan dorsenin üzerinde burun buruna dizilmişlerdi.

Bir şafak saati baskını, uyuşturucu tacirlerini veya silahlı çeteleri yakalamak için iyi bir vakitti ama Coopers Chase'te neredeyse işe yaramazdı. Böyle şeylerin kaydı tutulacak olsaydı, ilk telefon aramasının saati 6.21 olurdu. Hafriyat makineleri buradaydı, yolun yukarısına gelmişlerdi, iki taneydi. Yani demek istediğim bilmiyorum, ya siz? Sinyal gönderilmişti, haberler bütün köye sabah en geç 6.45 gibi ulaşmıştı, haberler sadece sabit hatlarla yayılmıştı; İbrahim şubat ayında bir WhatsApp grubu oluşturmayı denemişti ama bu maalesef tutmamıştı. Sakinler belirmeye, aralarında ne yapabileceklerini tartışmaya başlamışlardı.

Sabah 7.30'da Ian Ventham tepeden indi, araç yoluna saptığı gibi bütün köyün dışarda olduğunu keşfetti. Edwin Ellidge hariç ki o zaten bir gün için yeterince heyecan yaşamıştı. Karen Playfair, Ian Ventham'ın yolcu koltuğundaydı. Bu sabah Coopers Chase'te bir kahvaltı konuşması yapacaktı.

Yol boyu zorlu tırmanışını sürdüren dorse şimdi otoparkta dikkatle ilerlemekteydi. Bogdan yolcu koltuğundan inmiş, ağır ahşap kapıyı açıyordu, böylece yolculuk Sonsuz Huzur Bahçesi'nin dar yürüyüş yolu boyunca yukarıya devam edecekti.

"Dur bakalım, evlat." Ron, Bogdan'a yaklaşıp elini sıktı. "Ben Ron, Ron Ritchie. Bu da nedir böyle?"

Bogdan omuz silkti. "Hafriyat makineleri."

Ron, "Ben şimdi sana hafriyatçıları gösteririm evlat. Ne yapıyorlar burada?" dedikten sonra hızla şunu da ekledi: "Sakın hafriyat deme."

Şimdi kapıya daha fazla sakin gelmişti, Ron'un etrafında toplanmaya başlamışlardı, hepsi de bir yanıt beklemekteydi.

"Ee, evlat? Ne için buradalar?" diye sordu Ron.

Bogdan iç geçirdi. "Hafriyat deme dedin. Verecek başka yanıtım yok." Kol saatine baktı.

"Evlat, sen şimdi bu kapıyı açtın ki bu kapı sadece tek bir yere açılır." Ron etrafında toplanan kalabalığı gördü, bu fırsatı kaçırmayacaktı. Kalabalığa döndü. Kendi çetesi de aralarında mıydı şöyle bir baktı. İbrahim'in tek kolunun altında yüzme malzemeleri vardı, Joyce elinde bir içki matarasıyla henüz gelmiş, birini arıyordu. Bernard, ondan zaten kuşku yoktu. Elizabeth arka taraftaydı, yanı başında nadir görülen Stephen duruyordu. Ropdöşambrıylaydı ama bu konuda yalnız sayılmazdı. Ron, Penny'nin kocasını görünce suçluluk hissiyle içi acıdı. John yine takım elbiseliydi, Willows'a giden her zamanki güzargâhında burada duraksamıştı. Ron, Penny'yi uzun süredir ziyaret etmemişti, bunu, bu şansı tamamen yok olmadan yapması gerektiğini biliyordu. Gerçi bunu yapmaya da korkuyordu.

Ron kitlesine hitap etmek için kapının ilk yatay demirine tırmandı. Sonra neredeyse dengesini kaybedince sağlam basmak için yere insem daha iyi olacak diye düşündü. Fark etmezdi, burada iş üstündeydi.

"Aman ne güzel. Sadece biz, bir çift Polonyalı herif ve birkaç da hafriyatçı. Hepsi de sabah havasının keyfini sürüyor. Ventham'ın küçük çetesi. Sabahın altı buçuğunda rahibelerimizi kazıp çıkarmak için sürüne sürüne içeri giriyorlar. Ne bir uyarı ne danışma. Köyümüze gelip rahibelerimizi eşeleyecekler." Bogdan'a döndü. "İşiniz bu, değil mi evlat?"

"Evet, işimiz bu" diye kabullendi Bogdan.

Ventham'ın Range Rover'ı gelip dorsenin yanı başında durdu, adam otomobilden indi. Önce kalabalığa baktı, sonra omuz silken Bogdan'a. Karen Playfair de araçtan inmiş, önündeki sahneye gülümsemişti.

"İşte ta kendisi" dedi Ron, Ventham'ın oraya doğru yürüdüğünü görünce.

"Bay Ritchie" dedi Ventham.

"Sizi sabah sabah rahatsız ettiğimiz için affedersiniz, Bay Ventham" dedi Ron.

"Sorun değil. Konuşmanıza devam edin" diye karşılık verdi Ventham. "Ellili yıllardaymışız gibi yapın ya da siz ne zaman meydanlarda konuşuyorduysanız. Ama bitirdiğinizde biraz hafriyat yapmak üzere bu yolu açmam gerekecek."

"Bugün değil ihtiyar delikanlı, korkarım olmaz" dedi Ron, kalabalığa tekrar yönelerek. "Biz hepimiz zayıfız Bay Ventham, bunu görüyorsunuz değil mi? Bize iyi bakın, bir fiske atsanız devriliriz. Bu bizi son görüşünüz olur. Çoğumuz çelimsiziz, pısırığız. Pısırık, ha? Kolay olmalı. Ama bilirsiniz, burada yaşamlarında bir şeyler yapmış birkaç kişi de var. Haksız mıyım?"

Neşeli tezahüratlar.

"Burada görmüş geçirmiş, alınmayın ama, sizden daha iyi adamlar görmüş birkaç kişi var." Ron duraksadı, kitlesine göz gezdirdi. "Burada askerlerimiz var, bir ya da iki tane. Öğretmenler, doktorlar, sizi parçalarınıza ayırıp sonra tekrar toplayacak insanlar var. Çöllerde gezmiş, roketler inşa etmiş, katilleri kilit altına almış olanlar var."

Ruskin'den Colin Clemence, "Ve sigortacılar da var!" diye bağırınca mutlu alkışlar onu takip etti.

Ian, Ron'un bitirmiş olduğundan emin olmak için bekledi, sakinleşmelerine müsaade etti, sonra aynı kalabalığa konuşmak için öne birkaç adım attı.

"Teşekkürler Ron. Boş konuştun ama yine de teşekkürler. Burada tartışılacak bir şey yok. Danışma toplantınız yapıldı, karşı görüşleriniz dinlendi, hiçbiri kabul edilmedi. Burada aranızda avukatlar da var, değil mi? Bana anlattığın şu çöllerde sürünmüş

insanların yanı sıra dava vekilleri de var mı? Hukuk danışmanlarınız? Yüce İsa, yargıçlar bile var! Bu sizin kavganızdı. Mahkemede. Bu adil bir kavgaydı ve kaybettiniz. O yüzden ister sahibi olduğum arazide saat sekizde otomobilimi sürerim, ister planladığım ve parasını ödediğim işi devam ettiririm, ki bu iş de —sen de alınma ama— hizmet bedellerinizi şu an olduğu gibi makul bir rakamda tutmaya yarayacak. Canım ne isterse yapacağım ve yapıyorum."

"Hizmet bedelleri" terimi kalabalığın içinde gözle görülür bir etki yarattı. Öğle yemeğine kadar geçirmeleri gereken dört saatleri vardı, bir şov izlemek için sabırsızlanıyorlardı ama bu adamın haklı olduğu taraflar vardı.

Ron'un büyük tiradı esnasında oradan süzülüp uzaklaşmış olan Joyce'la Bernard kollarının altında bahçe sandalyeleriyle dönmüşlerdi. Kalabalığın içinden yürüdüler, onları açarak yürüyüş yolunun üzerine koydular.

Kalabalığa hitap etme sırası Joyce'taydı. "Kent Radyosu bunun harika bir sabah olacağını söyledi, bize katılmak isteyen var mı? Kullanmayacağı bir piknik masası olan varsa güzel bir gün geçirebiliriz burada."

Ron kalabalığa döndü. "Kim güzelce oturup çayını yudumlamak ister?"

Kalabalık faaliyete geçmişti. Sandalyelerle masalar toplandı, su ısıtıcıların düğmelerine basıldı, dolapta ne var diye bir bakıldı; içki içmek için çok erkendi ama zamana yayılınca belki olur diye düşündüler. Hiçbir sonuç çıkmasa da eğlenmiş olurlardı. Gerçi, yine de, hizmet bedelleri konusundan bahsetmekle iyi bir noktaya değinmişti.

İbrahim dorsenin hemen yanında duruyor, sürücüsüyle konuşuyordu. Bu araç on üç buçuk metre kadardı, on üç nokta üç

metre olduğunu işitince memnun oldu. Fena değildi, İbrahim'de hâlâ iş vardı.

Elizabeth Stephen'a eve kadar sağ salim eşlik etti. Ona bir kahve yaptı, geri dönmek üzere yola koyuldu.

46

Fairhaven Polis Merkezi'ne Ian Ventham'dan 7.30 sularında çağrı gelmişti. Donna, "Coopers Chase" sözcüklerini işittiğinde bir litrelik karton kutudan yabanmersini suyu içmekteydi. Göreve gitmeye gönüllü oldu, Chris Hudson'a bir mesaj attı. Bu sabah izinliydi ama bunu kaçırmak istemezdi.

Sabah 7'de Peder Matthew Mackie, Maureen Gadd tarafından arandı. 7.30'da, giyinmiş hazırlanmıştı, rahip yakası yerli yerindeydi. İstasyona gitmek için taksi beklemeye başladı.

47

Sonsuz Huzur Bahçesi'ne açılan kapının önünde şimdi yirmi sandalye vardı. Bunların çoğu şezlongdu ama Miriam'ın bel sorunu nedeniyle bir de yemek sandalyesi vardı.

Bir barikat olarak sıra dışıydı ama etkiliydi. Ağaçlar kapının iki yanında öbekler halindelerdi, bu nedenle Sonsuz Huzur Bahçesi'ne giden tek yolda emeklilerin oluşturduğu topluluk vardı, bazıları sabah güneşini yakalama fırsatını kaçırmayıp uzanmış, hak edilmiş hoş bir şekerlemeye dalmışlardı. Hafriyat makineleri bir süre için buradan geçemezlerdi.

Ian Ventham otomobiline dönüp bu gösteriyi izlemeye koyuldu. Karen Playfair dışarı çıkmış, elmalı tarçınlı bir elektronik sigarayı keyifle tüttürüyordu.

Ian piknik masalarını, soğutucuları ve güneş şemsiyelerini gördü. Yastıklı tepsilerde çaylar gidip geliyordu. Torunların fotoğrafları elden ele geziyordu. Sonsuz Huzur Bahçesi bir gösteri alanına dönüşmüştü; çoğu sakin için bu, yaz ortası güneşi altında bir sokak partisiydi. Ian'ın devreye girmesine gerek yoktu; polis gelince çil yavrusu gibi dağılır, rutin işlerine dönerlerdi.

Ian bu gösterinin yakında sona ereceğinden emindi ama polisin bir an önce gelmesini umuyordu. Onun varsayımsal olarak ödediği vergi düşünülünce fazla bir şey istemiyordu yani.

48

Elizabeth orada değildi. Onun yerine, Stephen'ı eve bıraktıktan sonra Blunts Wood'a doğru çıkan bir rota tutturmuştu, ağaçlar bittikten sonra Sonsuz Huzur Bahçesi'ne uzanan geniş yürüyüş yoluna daldı. Ahşap bir banka ulaşana kadar yürüdü, Bernard Cottle'ın bankıydı bu, oturup orada bekledi.

Aşağı, Coopers Chase'e doğru baktı. Yürüyüş yolu aşağı kadar kıvrıla kıvrıla indiğinden barikat görüş alanına girmiyordu. Ancak tepenin aşağısında henüz aşırıya kaçmayan huzursuzluğu işitebiliyordu. Daima aksiyonun olmadığı yere bakmalıydınız çünkü asıl aksiyon orada olurdu. Joyce'un da tepe yukarı tırmanmamış olmasına şaşırmıştı. Galiba Elizabeth'teki bazı sezgilere o sahip değildi.

Elizabeth yolun öteki tarafında yaklaşık yirmi metre aşağıdan gelen bir hışırtı işitti, sonra bu hışırtının, ağaçların arasından silueti beliren Bogdan olduğu ortaya çıktı. Omzunda bir kürek vardı.

Yürüyüş yoluna yöneldi, geçerken Elizabeth'i başıyla selamladı.

Ona başıyla selam verirken, "Hanımefendi" demişti. Elizabeth, başında bir şapka olsaydı kesin çıkarıp selamlardı diye düşündü.

"Bogdan" diye karşılık verdi. "Yapacak işiniz var belli ki ama size bir soru sorabilir miyim acaba?"

Bogdan yürümeyi bıraktı, küreği omzundan indirdi ve ağırlığını sapa verdi. "Lütfen" diye yanıtladı.

Elizabeth geçen gece sürekli düşünmüştü. Ventham eve varıyor, içeri giriyor, mutfağa gidiyor ve sonra Tony Curran'ı iki dakika içinde öldürüyor; bu gerçekten olanaklı mıydı?

Bunun daha önce yapıldığını görmüşlüğü vardı ama bir amatör tarafından değil. Dolayısıyla neyi gözden kaçırıyordu?

"Bay Ventham sizden Tony Curran'ı öldürmenizi istedi mi?" diye sordu Elizabeth. "Şu tartışmalarından sonra? Belki sizden yardım istedi? Belki ona yardım ettiniz?"

Bogdan bir anlığına düşündü. Telaşlanmamıştı.

"Biliyorum bu üç soru ediyor, bu yaşlı kadını affedin olur mu?" diye ekledi Elizabeth.

"Eh, sadece tek bir yanıt var, o yüzden sorun değil" diye başladı Bogdan. "Hayır, ne bana böyle bir şey söyledi, ne yardım istedi, ne de ben ona yardım ettim."

Elizabeth bunun üzerine düşündü. "Yine de her şey size yaradı. Şimdi kazançlı yeni bir işiniz var, değil mi?"

"Evet" dedi Bogdan, başını sallayarak.

"Peki, Tony Curran'ın alarm sistemini siz kurmuş olabilir misiniz?"

Bogdan başıyla onayladı. "Elbette, Ian herkese böyle işler yapmam için beni tutardı."

"O zaman siz içeri kolayca girebilir, onu orada beklemiş olabilirdiniz?"

"Elbette, olabilirdi. Benim için zor olmazdı."

Elizabeth yürüyüş yolunun en aşağısında daha fazla aracın gelip park etmekte olduğunu işitti.

"Böyle sormakla nezaketsizlik ettiğimin farkındayım ama Ian Ventham, Tony Curran'ın ölmesini istese bunu sizin yapmanızı ister miydi? Aranızda böyle bir ilişki var mı?"

"Bana güvenir" dedi Bogdan, düşünceli bir şekilde. "O yüzden belki benden böyle bir şey isteyebilirdi, evet."

"Peki, siz ne derdiniz? Yani sorsaydı?"

"Yaptığım işler var; alarm montajı, yüzme havuzlarının kaplamasını yapmak gibi ve yapmadığım bazı işler var; insanları öldürmek gibi. Dolayısıyla isteseydi, 'Dinle, belki iyi bir nedenin vardır ama onu git kendin öldür Ian' derdim, anladınız mı?"

"Kesinlikle hemfikirim" dedi Elizabeth, başını aşağı yukarı sallayarak. "O zaman Tony Curran'ı kesinlikle siz öldürmediniz, değil mi?"

Bogdan güldü. "Kesinlikle eminim. Öldürsem hatırlardım."

"Epeyce soru oldu Bogdan, ne olur kusura bakmayın" dedi Elizabeth.

"Sorun değil" dedi Bogdan, kol saatine bakarak. "Henüz erken, sohbet güzel oldu."

"Nerelisiniz Bogdan?"

"Polonya."

"Bunu anladım. Ne tarafından?"

"Krakow yakınları. Hiç Krakow'u işittiniz mi?"

Elizabeth Krakow'u kesinlikle işitmişti. "Evet, işittim, çok güzel bir şehir. Aslında oraya gittim de, yıllar önce."

Tam olarak 1968 yılıydı. Ticari delegasyon işindeyken, genç bir Polonyalı ordu albayıyla resmi olmayan bir sorgulamayı icra etmek üzere gitmişti. Sonrasında Polonya ordusu albayı büyük bir keyifle Couldson'da bir bahis işi yürütmeye başlamıştı, hizmetleri için kendisine Britanya Devlet Üstün Hizmet Madalyası verilmişti. Bu madalyayı ölene kadar kilitli bir çekmecede saklamıştı.

Bogdan, Kent tepelerine bir göz attı. Sonra bir elini uzattı. "Çalışmam gerekiyor. Sizle tanışmak güzeldi."

"Sizinle de tanışmak güzeldi, adım Marina" dedi Elizabeth, adamın iri elini sıkarken.

"Marina mı?" diye tekrar etti Bogdan. Gülümsemesi geri gelmişti, yürümeye çabalayan bir bebek geyik gibiydi. "Marina benim annemin adıydı."

"Ah, ne hoş!" dedi Elizabeth. Yaptığı şeyden gurur duymuyordu ama bu çeşit şeylerin ne zaman işe yarayacağını bilemezdiniz. Bir de gerçekten de biri bedenine bu kadar çok kişisel bilgiyi dövme olarak işlemişse, fırsatı değerlendirmesin de ne yapsındı? "Umarım yine görüşürüz Bogdan."

"Ben de görüşmeyi umarım, Marina."

Elizabeth, adamın yürüyüş yolu boyunca ilerleyip ağır demir kapıları açarak küreğini Sonsuz Huzur Bahçesi'ne daldırmasını izledi.

Elizabeth, tepeden aşağı doğru yürüyüşe geçtiğinde hafriyat makinelerinin de çeşitleri var diye düşündü. Aklına sormuş olması gereken bir başka soru geldi. Ian Ventham, Tony Curran'la aynı alarm sistemine mi sahipti? Öyleyse, Tony Curran'ın da evine girmek onun için kolay bir iş olurdu. İhtiyacı olduğunda. Ki Elizabeth olduğuna bahse girebilirdi. Bunu bir sonraki görüşmelerinde Bogdan'a soracaktı.

Elizabeth barikatın oraya geldiğinde kapının asma kilitle kilitlendiğini, kilidi de üç kadının koruduğunu gördü. Bu kadınlardan birisi Derek Archer'la –Elizabeth'e göre oldukça kötü bir şekilde briç oynayan– Maureen Gadd'dı.

Elizabeth kapıya tırmandı, aksiyonun merkezi durumundaki tarafa sıçradı. Bu kaç yıl daha devam edecekti? Üç ya da dört? Chris Hudson'la Donna De Freitas yaklaşırlarken otomobilinden inen Ventham'ı gözleriyle takip etti. Eğlenceye katılmanın vakti geldi diye düşündü, Joyce'un bir omzuna hafiften dokundu. Bernard onun yanındaki bir sandalyede uyumaktaydı ki bu Joyce'un hafiyelik etmeye neden gelmediğini açıklıyordu.

Kuramsal olarak, o, erkeklerin peşinden koşturmayı onaylıyordu yapmak istediğiniz buysa; ama Joyce bunu gerçekten çok yorucu buluyor olmalıydı, değil mi?

49

Joyce

Elizabeth geldiğinde, Bernard çoktan uyumuştu ki bu bence bir lütuftu çünkü Bernard fazlaca heyecanlanabiliyordu. Bu sabah kapısını çaldığımda yorgun görünüyordu. Geceleri iyi uyuduğunu pek zannetmiyorum.

Elizabeth'le ben Donna'yla Chris'i görmeye gittik, yolda Ron'u da yanımıza aldık. Turp gibi görünüyordu, onu böyle görmek güzeldi. Olaylar tazeliğini korurken, sonrasına dair anımsadığım her şey bundan ibaret.

Donna göz farını değişik bir şekilde sürüyordu, ben daima nasıl yaptığını sormak istiyorum ama henüz sormadım. Neyse, konuşmayı yapan Başmüfettiş Hudson'dı, kendi tarzında oldukça etkileyiciydi. Ian Ventham'a o kadar çok şey söyledi ki. Ian Ventham hepimizin yoldan çekilmesini istemiş, bunu destekleyen belgeleri göstermişti. Her şey adil görünüyordu.

Başmüfettiş Hudson sakinlerle konuşmak istediğini belirtti, Ron ona bunun yerine kendisiyle konuşmasını söyledi. Ron bir de Ian Ventham'ın o belgeleri alıp münasip yerine sokabileceğini söyledi. Bildiğiniz gibi bu, Ron söz konusu olunca beklenen bir şeydi. Sonra, Donna Başmüfettiş Hudson'ın benimle konuşmasının daha iyi olacağını belirtti. Her şeye rağmen sakin biri olduğumdan.

Başmüfettiş Hudson bana yasal gereklilikleri açıkladı, hafriyat makinelerini engelleyen herkesi tutuklamaya mecbur olduğu konusunda uyardı. Ben de ona aslında kimseyi tutuklamayacağından emin olduğumu söyledim, o da bunun doğru olduğu konusunda bana katıldı. Neticede başladığımız yere döndük.

Sonra Ron, Başmüfettiş Hudson'a kendisiyle gurur duyup duymadığını sordu, Başmüfettiş Hudson, bunu fazla kilolu, elli bir yaşında, eşinden boşanmış biri olduğunu, dolayısıyla da duymadığını söyleyerek yanıtladı. Bu, Donna'yı gülümsetmişti. Ondan hoşlanıyordu, o açıdan değil ama hoşlanıyordu işte. Ben de öyle. Ona fazla kilolu olmadığını söyleyecektim ama gerçekten de biraz öyleydi, hemşire olarak, her şeyi allayıp pullamadan söylemeniz gerekirdi içgüdünüz hâlâ korumacı bile olsa. Ama onun yerine saat altıdan sonra asla bir şey yememesini, şeker hastası olmak istemiyorsa kilit noktanın bu olduğunu söyledim, o da bana teşekkür etti.

Tam bu sırada İbrahim de bize katılmış, Başmüfettiş Hudson'a pilatesi denemesini söylemişti; Donna bunu kesinlikle görmek isterdi. Ian Ventham eğlenceye katılmak istemedi, Donna'yla Başmüfettiş Hudson'a maaşlarını kendisinin ödediğini söyledi. Donna bu durumda ondan bir zam beklediklerini söylediğinde işte o zaman Ian Ventham onun bunun hakkında bağırıp çağırmaya başladı. Espri duygusu olmayan insanlar bu kadar komik olmanızdan dolayı sizi asla affetmezler. Ama bu bir yana dursun.

Neyse, anlaşmazlıklar, niteliksiz adamlar ve açmazlar karşısında ne yapacağını iyi bilen İbrahim devreye girdi, herkese nefes alabilecek bir alan açmak için "kalabalığı seyreltmeyi" önerdi. Bunun yapılmasında herkes anlaştı.

İbrahim barikat pikniğine doğru yürüdü, tam bir curcuna vardı, tutuklanmayı istemeyen herkesin sandalyesini yoldan alıp gitmesi çağrısında bulundu. Bu birkaç iyi gün dostunun üzerinde etkili oldu. Colin Clemence başı çekti. İbrahim geri kalanına yürüyüş yolunu açmaktan başka çare olmadığı konusunda teminat vererek, işin dışında kalıp olan biteni izlemelerinin bir sakıncası olmayacağını söylediğinde tam bir göç dalgası oldu. Ama bu göç hızlı olmamıştı çünkü bilirsiniz, bizim yaşımızda bahçe san-

dalyesinden kalkmak askeri bir operasyon sayılır. Onlardan birine bir defa oturduğunuzda bütün gün orada kalabilirdiniz.

Sonunda olaylar şöyle gelişti: Kapının ardında sağlam bir şekilde duran barikat sahneydi ve keyifli bir şekilde sandalyelerine geri dönen kenardaki kalabalık da seyirci olmuştu. Peki, sahnedeki kimdi? Derek Archer'la briç oynayan (bana göre sadece briç de değil ama bunu tekrar etmek gerekmez) Maureen Gadd; bir zamanlar Waitrose marketten büsbütün bir somon balığıyla çıkıp gitmiş ve sonra da bunadığını iddia etmiş (hadi canım dedirtmişti ama işe de yaramıştı) olan Ruskin Blokları'ndan Barbara Kelly; yeni olduğundan hakkında pek bir şey bilmediğim Bronagh bilmem ne. Onların hepsini de pazar günleri Katolik ayinine giderlerken görürdüm, saatler sonra yorgun argın dönerlerdi. Kendilerini kapılara, tırabzanlara kilitlenen bisikletler gibi asma kilitlerle kilitlemişlerdi.

Ya onların önünde? Barikat kaybolmuştu, sadece bir adam kalmıştı. Şimdi uyanıktı, dikkatle oturmaktaydı, hareketsiz, boyun eğmeyen, müthiş bir duruş: Bernard. Pek karakterine uygun bir şey değildi ama mezarlık için güçlü duygular besliyor olmalıydı. Onu görmeliydiniz. Son muhafız, Henry Fonda, Martin Luther King veya Kral Midas gibiydi. Bu Ron için çok fazlaydı, o da bir sandalye kapıp yanına oturdu. İster bir dayanışma ister dikkat çekme arzusu deyin, kim bilir? Ama yaptığı beni mutlu etmişti. İkisiyle de gurur duyuyordum, benim inatçı oğlanlarım.

(Bu arada Kral Midas değil, Kral Canute demek istemiştim.)

Ventham şimdilik otomobiline dönmüştü, Donna'yla Chris de yanındaydı.

Bernard'la Ron'a birer kupa çay koydum, eğlence bitmek üzere diye düşünerek kendim de oraya yerleştim.

İşte bu aynı zamanda taksinin geldiği ve esas eğlencenin başladığı zamandı.

Kusura bakmayın, kapı zili çaldı. Hemen dönerim.

50

Peder Matthew Mackie taksicilerle sohbet etmeyi hep sevmişti. Bugünlerde onlar sıklıkla Müslümanlardan oluşuyordu. Kent'te bile çoktular ve yakınlıkları onu oldukça rahatlatıyordu. Rahip yakasına onlar da iyi tepkiler veriyorlardı. Ama peder bugün sessiz kalmıştı.

Bahçeye açılan kapının hâlâ kilitli ve korunaklı olduğunu, hafriyat makinelerinin de dorse üzerinde yattığını görmek onu rahatlatmıştı. Telefon numarasını sırf bu olay için şapelin dışındaki ilan tahtasına bırakmıştı. Maureen Gadd'ın bu sabah aradığı numara da buydu, bütün birlikleri alarma geçirme sözü de vermişti.

Mackie bu "birliklerin" kapıda hareketsiz duran siyahlar giyinmiş üç kadın olduğunu anlamıştı. Onların önünde sandalyelerde oturan bir kadınla iki adam vardı, pek bu işlere uygun tiplere benzemiyorlardı. Aslında, şimdi daha yakından bakınca, bu adamlardan birinin şu danışma toplantısında fikirlerini anlatan beyefendi olduğundan emindi. Ortadaki adam ise geçen sabah bankta oturan adam değil miydi? Yani, her kimseler ve neden orada oturuyorlarsa otursunlardı, bu kendine has sürüye hoş gelmişlerdi. Kapının iki tarafında elli kadar emeklilik köyü sakini oturmuş izliyor, bir gösteri için bekleşiyorlardı. Güzel, onlara bir şov sergileyecekti. Bunun kendisinin son ve tek şansı olabileceğini düşünüyordu.

Taksiden inip şoföre iyi bir bahşiş de veren Peder Mackie, bir Ford Focus'un içinde oturan Ventham'ı gördü, iki polis memuruyla konuşmaktaydı. Onlardan birisi ceketinin içinde fazla-

ca yakışıklı görünen iriyarı bir adamdı, diğeri de üniformalı genç ve siyahi bir kadındı. Bogdan ortalıkta yoktu, hatta dorsenin sürücü kabininde bile değildi. Ama yakınlarda bir yerlerde olduğu kesindi.

Mackie kapıya doğru yürüdü, Ventham henüz onu görmemişti. Konuşmak ve üç muhafızı kutsamak için duraksadı. Onlardan birisi şu gizemli Maureen Gadd'dı, bir çaylarını içmek için fırsatı olup olmadığını sormuş ve Mackie de duruma göre içebileceğini söylemişti. Ventham'la yüzleşmek üzere ilerlemeden önce durdu, sandalyede oturan kişilere kendini tanıttı.

51

Joyce

Kusura bakmayın, çalan zil meğer üst kata gelen bir paketmiş, biz hep birbirimiz için gelen paketleri alırız, o yüzden bir ara kayboldum. Bazen Joanna'nın bana çiçek gönderdiğini biliyorsam evde değilmiş gibi yapıyorum, bir komşum onları görüp alsın diye. Çok kötü bir şey bu yaptığım gerçekten ama insanların daha kötü şeyler yaptıklarından eminim.

Neyse, Bernard polisten emir almayacağını söyledi. Bernard yerinde kalacaktı, işte o kadardı.

Ron bir defasında Glasshoughton'da kırk sekiz saat boyunca bir kuyu miline zincirlenmiş olduğunu ve sandviç torbalarına dışkılamak zorunda kaldıklarını söylemişti. Gerçi o "dışkılama" dememişti, bu benim kullandığım sözcük. İşte Peder Mackie de tam bu sırada tanıtmıştı kendini.

Onu toplantıda görmüştüm. Arkada, tahmin edeceğiniz üzere sessizce oturmuş, sonra kimsenin bakmadığını düşündüğü bir ara cebine oradaki bisküvilerden koymuştu. Dediğim gibi kimse benim onları izlediğimi fark etmez. O kimsenin dikkatini çekmeyen yüzlerden birine sahibim.

Çok kibar olduğunu belirtmeliyim, bize Bahçe'yi koruduğumuz için teşekkür etti. Bernard ona Bahçe'nin sadece başlangıç olduğunu söyledi, birine oranın bir santimini verdiniz mi sonrasında alacakları belliydi. Sonra Ron söylemek istediklerini söyledi, Peder Mackie'ye iş mezarlara geldi mi "onun tarafının" da (Katoliklerin) pürüpak olmadığını söyledi ama bir özgürlük her durumda bir özgürlüktü, kendisi onun alınmasına razı olamazdı.

Peder Mackie, "Ben buradayken böyle bir şey olmayacak" dedi, sonra her şey bir kovboy filmi gibi gelişti ki bu bana gayet uyardı. Adamların bir noktaya kadar adam gibi olması hoşuma gider.

Tam o anda Ventham, Peder Mackie'yi görmüş olmalıydı. Pedere doğru hışımla yürümüş, Chris, Donna ve İbrahim de ardından koşturmuştu. İşte, artık sahne hazırdı.

52

Bogdan epeydir kazıyordu. Neden olmasın? En azından bir şeyler yapmış olurdu. Sonsuz Huzur Bahçesi'nin en tepesinden, duvarın arkasındaki ağaçların geniş dallarının gölgesi altında kalan en eski mezarlardan başlamıştı. Yıllardır güneş ışığı almayan toprak burada daha yumuşaktı, Bogdan buradaki daha eski ve büyük tabutların sağlam olduklarını biliyordu. Onlar masif meşedendi. Çatlamaz ya da çürümezlerdi. Orada ona dik dik bakan, gözyuvaları çukurlaşmış ve çürümüş umut dolu kafatasları olmayacaktı.

Tepenin aşağısından gelen tuhaf heyecan dalgasını işitti ama makinelerden henüz bir ses çıkmamıştı, bu yüzden kazmaya devam etti. Makinelerden birisi koca bir sıra mezarı dakikalar içinde kaldırır atardı, özellikle de çok fazla özen gösterilmezse, ki Bogdan böyle olacağını biliyordu. O yüzden küreğiyle tek başına olduğu sürece düzenli ve titiz çalışmayı tercih ediyordu.

Seçmiş olduğu bir sonraki mezar, mezarlığın tam köşesine sıkı bir şekilde tıkıştırılmıştı. Kazdıkça Marina'yı düşündü, buraya doğru çıkarken karşılaştığı kadını. Onu köyde daha önce görmüştü ama insanlar genelde onunla konuşmazdı, varlığını bile fark etmezlerdi ve bu işine gelirdi. Burada insanları ziyaret etmeye izin yok diye bilinirdi ama bir gün belki ona yine rastlardı, o zaman sorun olmazdı. Bazı günler annesini özlerdi.

Bogdan'ın küreği sonunda sert bir şeye vurdu ama bu tabutun kapağı değildi. Çok sayıda taş ve ağaç kökü vardı ki bu işi zorlaştıran bir etmendi ama aynı zamanda eğlenceli de kılıyordu. Aşağı erişti, engeli kaldırmak için kalın toprak tabakasını temizledi.

Bembeyazdı. Ne olduğunu anlamadan önceki o anda, aslında çok da güzel diye düşünmüştü Bogdan.

Bu Bogdan'ın planının bir parçası değildi. Burada kazı yapmasının temel amacı çürümüş tabutlar ve kemiklerle karşılaşmayacak olmasıydı. Ama yine de işte buradaydılar. Yüz elli yıl önce bile işi kestirmeden halletmek vardı demek? Ucuz tabutlar, kim nasıl anlayacaktı ki?

Acaba mezarı tekrar örtse miydi? Hiç olmamış gibi yapar ve hafriyat makinelerini beklerdi? Bu planda bir şey onu rahatsız etmişti. Bogdan bir kemiği topraktan çıkarmıştı ve bu onu, kemiğin muhafızı yapmıştı. Elinde o kürekten daha küçük bir alet de yoktu. Bu yüzden sıkışmış toprağın üzerine diz çöküp sadece elleriyle çalışmaya başladı. Olabildiği kadar özenle çalışıyordu. Daha fazla toprağı temizlemek için daha iyi bir açı yakalamak adına dizlerine binen ağırlığı duruma göre değiştiriyordu. Bu şekilde çalışmaktayken üzerinde diz çöktüğü o sert şeyin sıkışmış toprak olmadığını fark etti, ondan daha sertti. Masif meşeden yapılmış tabutun aynı malzemeden üretilmiş kapağı olduğunu anladı. Ama bu olamazdı. Bir beden tabuttan çıkıp kaçamazdı. Bogdan aklına gelen ürkütücü düşünceyi zihninden uzaklaştırmaya çalıştı. Yoksa burada birisi canlıyken mi gömülmüştü? Bir şekilde tabuttan çıkmayı başarmış ama daha ileri de gidememiş miydi?

Bogdan kaidelere ve batıl inanca mahal vermeyecek şekilde hızlı çalıştı. Çok sayıda kemik vardı ve sonra kafatası ortaya çıktı yine de onu rahatsız etmemeye çalışmıştı. Tabutun kapağını, altına küreğinin keskin kenarını sokmaya yetecek kadar ortaya çıkardı. Ciddi bir emek harcadıktan sonra kapağı açmayı başardı. İçinde bir başka iskelet vardı.

İki iskelet. Biri tabutun içinde, biri dışında. Biri küçük, biri büyük. Biri gri ve sarı, biri kar beyaz.

Ne yapmalıydı? Birilerinin buna bir bakması gerekirdi, bu oldukça belliydi. Gerçi bu çok zaman alırdı. Onlar küçük kürek-

lerle kazabilirlerdi, Bogdan bunu televizyonda görmüştü. Üstelik sadece bu mezarla da kalmayacak, hepsini kazacaklardı. Bogdan neticede hiçbir şey elde edilemeyeceğini biliyordu. Yani eskiden bu ülkede insanları böyle mi gömüyorlarmış? Belki de bir yıl bir yerde hastalık oldu ve insanlar toplu halde gömüldüler veya başka bir milyon olasılık da vardı elbette. Bu arada proje gecikecek, işe başlamak için beklemek zorunda kalacaktı. Dolayısıyla şu soru askıda kalıyordu: Ne yapmalı?

Bogdan düşünmek için zamana ihtiyaç duyuyordu ama ne yazık ki böyle bir lüksü yoktu. Uzak mesafeden siren sesleri işitmişti. Bir an bekleyince siren sesleri yaklaştı. Bogdan'a bir ambulans gibi gelmişti ama biliyordu ki mantıken polis olması daha muhtemeldi. Bu, barikatın çok yakında kaldırılacağı, sirk gösterisinin başlayacağı anlamına geliyordu. Bogdan kendini mezardan yukarı çekti, onu bir defa daha doldurmaya başladı.

Ian'ın, kendisine ne yapmak gerektiğini söyleyeceğini düşündü, sirenler yürüyüş yolunun sonuna varmıştı.

53

Polis otomobilinden inen Ian Ventham sakindi, hatta mutlu bile sayılabilirdi.

Polis onunla yatıştırıcı bir konuşma yapmıştı. Yarın yine gelecekti. Mezarların bir yere gittiği yoktu. Hafriyat makinelerini bu kadar erken göndermek belki de hataydı. Ama havalı da olmuştu, o yüzden yapmaya değer bir hataydı. Mesaj verilmişti ve verilen mesajlar önemliydi ne olurlarsa olsunlar.

Köy sakinlerinin dayanışmasını umursamamıştı, yakında ilgilerini kaybederlerdi. Onlara şikâyet edecekleri başka bir şey bulurdu. Onların sevdiği elemanlardan birini kovabilirdi; sağlık ve emniyet sorunları nedeniyle torunlara havuzu da yasaklayabilirdi. Sonra hepsi de "Ne mezarlığı?" derlerdi. Gerçekten gülesi geldi, öyle de yaptı.

Fakat tam o sırada Peder Matthew Mackie'yi gördü.

Cüppesi ve beyaz yakasıyla kendi yeriymiş gibi orada dikiliyordu. Olabildiğince cesur görünüyordu.

Tanrı aşkına, bu Ian'ın arazisiydi! Onun mülküydü! Barikata doğru atılarak saniyeler içinde Peder Mackie'nin yanına vardı, tehditkâr biçimde ona doğru parmağını salladı.

"Rahip olmasaydın şimdi seni buracıkta indirirdim." Kalabalık etraflarını çevirmeye başlamıştı, barların arkasındaki otopark kavgalarına benzer bir hal almıştı. "Mülkümden defol ya da ben seni atmasını bilirim."

Mackie'yi omuzlarından ittirdi, yaşlı adam arkaya savruldu. Mackie dengesini sağlamak için ileri uzandı, bu esnada Ian'ın tişörtünü kapınca iki adam da dengelerini kaybedip birlikte yere

düştüler. Donna korkuya kapılmış gibi görünen Karen Playfair'in yardımıyla Ian'ı rahipten ayırıp ayağa kaldırdı. Joyce, Ron ve Bernard'ın da aralarında olduğu bir grup köy sakini, Ian'ın etrafını sarıp onu tuttular, diğer bir grup da Peder Mackie'nin etrafını çevirdi. Peder şimdi başı dönmüş bir halde yere oturmuştu. Gerçekten bir okul müsameresi gibiydi ama sarsılmış görünüyordu.

"Sakin olun Bay Ventham, sakin olun" diye bağırdı Donna.

Ian, "Tutuklayın onu! Mülküme izinsiz girdi!" diye bağırdı. Şimdi yetmişlikler, seksenlikler, hatta İkinci Dünya Savaşı çağrısını bir günle kaçıran ve bundan dolayı üzülen doksanlıklardan oluşan grup tarafından olay yerinden uzaklaştırılıyordu.

"Ben kutsal toprağı koruyorum. Barışçıl ve meşru bir hak olarak" dedi Peder Mackie.

Donna, Peder Mackie'nin ayağa kalkmasına yardımcı oldu, bol siyah cüppesinin tozunu silkelerken bedeninin ne kadar kırılgan olduğunu fark etti.

Chris, Ian Ventham'ı çevresini saran kalabalıktan çekip çıkardı. Ventham'ın adrenalinle dolup taştığını görebiliyordu, bu tür şeyleri pek çok kentte geç saat sarhoşlarında daha önce de binlerce kez görmüştü. Kasları besleyen damarlar tişörtünün altından belirginleşiyordu, bu steroid istismarının göstergesiydi.

"Hemen eve gidin Bay Ventham" diye emretti Chris Hudson, "ben sizi tutuklamadan."

"Ben ona dokunmadım" diye itiraz etti Ian Ventham.

Chris dışarıdan duyulmasın diye konuşmasını sessizce sürdürdü. "O tökezledi Bay Ventham. Gördüm; ama siz ona, ne kadar hafifçe de olsa, temas ettikten sonra tökezledi. Dolayısıyla sizi tutuklamak istersem bunu yaparım. Bir polis memurunu da kalabalığa gönderip bana mahkemede destekleyecek bir ya da iki şahit bulmasını isterim. Bu yüzden bir din adamına saldırıdan

suçlanmak istemiyorsanız, ki bu broşürlerinizde pek iyi durmaz, otomobilinize binin ve gidin. Anlaşıldı mı?"

Ian Ventham başıyla onayladı ama kararlı değildi, aklı başka yerdeydi, başka hesaplar yapmakla meşguldü. Başını Chris Hudson'a çevirip onaylamaz ve üzgün bir havada yavaşça iki yana salladı.

"Burada bir şeyler yanlış gidiyor. Bir şeyler oluyor."

"Her ne oluyorsa yarın da devam edecek" dedi Chris. "Evinize gidin, sakinleşin ve yüzünüzdeki teri silin. Adam olun ve yenilgiyi kabullenin."

Ian dönüp otomobiline doğru yürüdü. Yenilgi mi? Yok ya! Dorsenin yanından geçerken kapısına iki defa vurdu, başparmağını çıkışa doğru salladı.

Yavaş yürüyor, düşünüyordu. Bogdan neredeydi? O, iyi adamdı. Polonyalıydı. Yüzme havuzuna fayans döşemesi için Bogdan lazımdı. Çok tembeldi, zaten hepsi öyleydi. Tony Curran'la konuşacaktı. Tony ne yapacağını bilirdi. Ama Tony telefonunu mu kaybetmişti? Tony'yle ilgili bir mesele vardı.

Ian, Range Rover'ının yanına vardı. Otomobil kelepçelenmişti! Babası köpürecekti, onu ödünç almıştı. Şimdi şehre otobüsle gitmek zorundaydı, babası kesin onu bekliyor olacaktı. Ian korkup ağlamaya başladı. Ağlama Ian, seni görecek. Ian eve gitmek istemiyordu.

Bozuk para için cebini karıştırdı, sonra tökezleyip arkaya doğru sendeledi. Bir şeylere tutunmak için elini uzattı ama tutunacak bir şey bulamadı.

Ian Ventham daha yere düşmeden ölmüştü.

İKİNCİ BÖLÜM

Burada Herkesin Anlatacak Bir Hikâyesi Vardır

54

Joyce

Birkaç hafta önce, Fairhaven'da ayağım gevşemiş bir kaldırım taşma takıldı. Cinayetler, Londra'ya yaptığımız gezi ve benim Bernard'ın peşinde oluşum falan nedeniyle günlüğümde sözünü etmedim. Ama kötü tökezlemiş ve çantamı düşürmüştüm; her şeyim ortalığa dağılmıştı. Anahtarlar, gözlük kabı, haplar, telefonum.

Durun, esas mesele şimdi geliyor. Düştüğümü gören herkes yardıma koştu. Hem de hepsi. Bir bisikletli ayağa kalkmama yardım etti, bir trafik polisi eşyalarımı toplayıp çantamın tozunu silkeledi, pusetli bir hanımefendi nefesim düzelene kadar benimle kaldırımda oturdu. Kafeden çıkıp koşturan kadın bana bir fincan çay getirdi, kendi pratisyen hekimine otomobiliyle götürmeyi teklif etti.

Belki de yaşlı göründüğümden yardıma geldiler. Kırılgan, çaresiz görünüyorum. Ama böyle olduğunu düşünmüyorum. Bir gencin tıpkı benim gibi düştüğünü görsem ben de yardım ederdim. Onunla otururdum, trafik polisi onun dizüstü bilgisayarını yerden alırdı, kafeden çıkıp gelen kadın onu da kendi pratisyen doktoruna götürmeyi teklif ederdi bence.

İşte biz insanlar böyleyiz. Çoğumuz nazik.

Bununla beraber, bir zamanlar tepenin yukarısındaki Brighton General'da birlikte çalışmış olduğum uzman doktoru anımsıyorum da ne kadar terbiyesiz, acımasız ve mutsuz bir adamdı. Bizim yaşamlarımızı da mahvediyordu. Durmadan bağırır, kendi hataları için bizi suçlardı.

Şimdi, o uzman doktor gözlerimin önünde düşüp ölse dans edip oynardım.

Ölünün ardından kötü konuşulmaz diyeceksiniz, biliyorum ama her kuralın istisnaları vardır ve Ian Ventham işte o uzman doktorla aynı türde biriydi. Düşününce doktorun adı da Ian'dı, ilginç bir tesadüf.

O tür insanları bilirsiniz. Dünyayı sadece kendilerinin sanırlar. Herkes bu tiplerden, bu bencilliklerden son zamanlarda giderek daha çok gördüğünü söylüyor ama bazı insanlar her zaman kötüydü. Sayıca çok değiller ama daima birkaç tane çıkıyor demek istiyorum.

Bütün söylemek istediğim şu: Ian Ventham öldüğü için bir bakıma üzgünüm ama buna başka bir açıdan da bakılabilir.

Her gün pek çok insan ölüyor. İstatistikleri bilmiyorum ama binlerce olmalı. Birisi dün mutlaka ölecekse ben bunun, şu bisikletli adam, trafik polisi veya puset süren anne veya oradaki kafeyi işleten kadın olacağına, gözümün önünde ölen Ian Ventham olmasını tercih ederim.

Joanna ya da Elizabeth, Ron ya da İbrahim veya Bernard'dan biri olacağına, ilkyardım ekibinin kurtaramadığı kişinin Ian Ventham olmasını tercih ederim. Kulağa bencilce gelsin istemiyorum ama bir torbaya konup fermuarı çekilen ve bir ambulansa bindirilen ben olacağıma Ian Ventham olsun.

Ama Ian Ventham için dün o gündü. Hepimizin öyle bir günü olacak, onunki dündü. Elizabeth onun öldürüldüğünü söyledi ve Elizabeth öyle söylüyorsa öldürülmüştür. Ama onun dün sabah yataktan kalktığında bunu beklediğini sanmıyorum.

Umarım çok duyarsız görünmüyorumdur; çok insanın ölümünü görmüşlüğüm var, çok da gözyaşı dökmüşlüğüm. Fakat Ian Ventham için hiç dökmedim, bunun nedenini anlamanızı istedim. Ölmüş olması üzücü ama ben üzülmedim.

Şimdi kusuruma bakmazsanız gidip onun cinayetinin çözülmesine yardım etmeliyim.

55

"Hadi bakalım, işte kocaman bir manşet." Chris Hudson toplantı salonunun önünde ayakta dikilmekteydi, ekibi onun karşısında çeşitli yerlere oturmuştu. "Ian Ventham öldürüldü."

Donna De Freitas cinayet ekibine göz attı. Birkaç yeni yüz vardı. Şansına inanamıyordu. İki cinayet ve işte burada, her şeyin tam da merkezindeydi. Elizabeth'e hakkını vermeliydi. Kesinlikle ona bir içki ya da artık ne isterse onu borçlanmıştı. Bir fular belki? Elizabeth nelerden hoşlanıyordur kim bilir. Büyük ihtimalle bir silah.

Chris bir dosyayı açtı. "Ian Ventham'ın ölümüne fentanil zehirlenmesi yol açtı. Büyük bir doz, kolunun üst kısmındaki adalesine enjekte edilmiş. Büyük ihtimalle, çöküşüne neden olmadan kısa bir süre önce. Bu tespitin hızına bakarak resmi bilgi olmadığını anlamışsınızdır; bu verileri, bana bir iyilik yapmalarını isteyerek elde ettim. Bugünlerde patoloji laboratuvarında, aşırı dozda fentanil alımına görür görmez tanıyabilecekleri kadar sık rastlıyorlarmış. Bu bilgi şu anda sadece bizde, o yüzden lütfen olabildiğince uzun süre dışarı sızmamasına özen gösterelim. Basma, aile üyelerine ve arkadaşlara söylemek yasak."

Donna'ya hızlıca bir bakış attı.

56

"Bir cinayete şahit olduk" dedi Elizabeth. "Ki söylemeye gerek yok ama bu harika bir şey."

Kıvrılarak uzanan yirmi kilometrelik bir uzaklıkta Perşembe Günü Cinayet Kulübü olağanüstü bir toplantı için bir araya gelmişti. Elizabeth olay yerinin olası her açıdan fotoğraflarının yanı sıra Ian Ventham'ın cesedinin bir dizi renkli fotoğrafını da ortaya sermişti. Onları, ambulans çağırıyor numarasıyla kendi telefonuyla çekmişti. Sonra 1970'lerde ortaya çıkardığı bir suçuna sessiz kaldığı için kendisine iyilik borcu olan Robertsbridge'ten bir kimyagere gizlice bastırtmıştı.

"Trajik bir yönü var, tabii meseleye genellikle yaptıkları gibi duygusal bakarsak" diye ekledi İbrahim.

"Evet İbrahim, duygusallaşacaksak öyle" dedi Elizabeth.

"O zaman, ilk soru" dedi Ron, "bunun bir cinayet olduğunu nereden biliyorsun? Bana kalp krizi gibi geldi."

"Sen doktor musun Ron?" diye sordu Elizabeth.

"En az senin kadar, Liz" dedi Ron.

Elizabeth bir dosya açıp içinden bir belge çıkardı. "Peki, o zaman Ron, aslında ben bunun üzerinden İbrahim'le geçmiştim çünkü ona vereceğim bir işim vardı; şimdi sen de dikkatle dinle. Ölüm nedeni aşırı dozda fentanil, ölümünden çok kısa süre önce enjekte edildiği belli. Bu bilgi doğruca Kent Polisi Adli Tıp Servisi'nin e-posta yazışmalarına erişimi olan bir adamdan temin edildi ama bu henüz Donna tarafından teyit edilmedi ona defalarca mesaj atmama rağmen. Nasıl Ron, mutlu musun?"

Ron başıyla onayladı. "Evet, hakkını vereyim. Peki nedir bu fentanil? Benim için yeni bir şey."

"Bir uyuşturucu Ron, eroin gibi" dedi Joyce. "Onu anestezide, ağrı kesici olarak ve başka pek çok alanda kullanıyorlar. Çok etkili ve hastalar onu alınca saçmalayabiliyor."

"Kokainle de karıştırabilirsin" dedi İbrahim. "Bir uyuşturucu bağımlısıysan mesela."

"Ayrıca Rus güvenlik teşkilatı onu her türlü iş için kullanır" dedi Elizabeth.

Ron tatmin olmuş havada başını salladı.

İbrahim, "Bir de, ölümünden hemen önce enjekte edilmişse o zaman hepimiz cinayet zanlısı haline geliyoruz."

Joyce ellerini çırptı. "Muhteşem. Her ne kadar bizden birinin fentanili nasıl temin edebileceğini hayal edemesem de yine de muhteşem." Yıllar önce Joanna'nın, bunlardan hoşlanacağını düşünerek aldığı Prens Andrew ile Sarah Ferguson'ın evliliği şerefine basılan tabaklara bisküvileri dizmekle meşguldü.

Ron başını sallıyor, olay yeri fotoğraflarını inceliyordu. Ian Ventham'ın yerde yatan bedenini daha iyi görebilmek için birbirlerinin üzerine uzanan sakinlerin yüzlerine baktı. "O zaman Coopers Chase'ten biri mi öldürdü onu? Bu fotoğraflardaki biri?"

"Ve hepimiz o fotoğraflardayız" dedi İbrahim.

"Tabii Elizabeth hariç" dedi Joyce. "Çünkü o fotoğrafları çekiyordu. Ama doğru dürüst bir soruşturma yapılsa yine de şüpheli olurdu."

"Umarım yapılır" dedi Elizabeth.

İbrahim yazı tahtasına doğru yürüdü. "Elizabeth benden birkaç hesap yapmamı istedi."

Elizabeth, Joyce ve Ron Yapboz Salonu'nun sandalyelerine yerleştiler. Ron bir tane bisküvi aldı, bunu gören Joyce da rahatla-

yarak bisküvilere uzandı. Aynı bisküvinin farklı bir türüydü ama Gregg Walace'ın bir programında hepsinin aynı fabrikada üretildiği söylenmişti.

İbrahim açıklamaya başladı. "Bu kalabalıktan birisi Ian Ventham'a bir enjektörle, onu yaklaşık bir dakika içinde kesin olarak öldürecek bu zehri enjekte etti. Kolunun üst kısmında bir iğne izine rastlandı. Sizden orada gördüğünüz herkesin isimlerinden oluşan birer liste rica etmiştim, ki bunu yaptığınız için teşekkürler, gerçi hiçbirinizin listesi istediğim alfabetik düzene sahip değildi."

İbrahim, Ron'a baktı. Ron omuz silkti. "Doğrusu, F, H ve G'ye gelince karıştırdım, ondan sonra da saldım gitti."

İbrahim devam etti. "Bu listeleri birleştirirsek –bir Excel belgesinde çalışmışlığınız varsa bunun ne kadar kolay olduğunu bilirsiniz– biz de dahil toplamda altmış dört sakinin olay yerinde olduğu görülüyor. Sonra Başmüfettiş Hudson'la Memur De Freitas'ı, inşaatçı Bogdan'ı, ki aslında o pek ortalıkta yoktu, ilave ettik..."

"Tepenin oradaydı" dedi Elizabeth.

"Teşekkür ederim Elizabeth" dedi İbrahim. "Dorsenin sürücüsünü de ekledik. Adı Marie'ymiş, ilginizi çekerse diye söylüyorum, o da Polonyalıymış. Aynı zamanda yoga eğitmeniymiş ama bu ek bilgi. Karen Playfair, tepenin yukarısında yaşayan kadın, o da oradaydı. Yarın bize bilgisayarla ilgili bir konuşma yapacaktı. Bir de elbette Peder Matthew Mackie."

"Bunlarla yetmiş eder İbrahim" dedi Ron, şimdi ikinci kurabiyesini götürüyordu, diyabeti boş vermişti.

"Bir de Ian Ventham, eder yetmiş bir" dedi İbrahim.

"Yani adamın, otomobiliyle gelip ortalığı karıştırdıktan sonra kendini öldürdüğünü düşünüyorsun, öyle mi? Pekâlâ Poirot"[41] dedi Ron.

41) Agatha Christie romanlarında rastlanan kurgusal dedektif Hercule Poirot'ya gönderme yapılıyor. [ç.e.n.]

"Bu düşünmek değil, Ron" dedi İbrahim. "Bu sadece bir liste. Sabırsızlık etme lütfen."

"Sabırsızlık elimde kalan tek şey" dedi Ron. "Benim süper gücüm. Arthur Scargill'i bilirsin, bir zamanlar bana sabırlı olmamı söylemişti. Arthur Scargill!"

"O zaman bu yetmiş kişiden biri Ian Ventham'ı öldürdü. Şimdi bu, Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nün normalde karşılaştığı olasılıklardan çok daha iyi ama alanı biraz daha daraltamaz mıyız?"

"Bu kişi enjektörlere, ilaçlara erişimi olan biri olmalı" diye akıl yürüttü Joyce.

"Buradaki herkes için geçerli bu, Joyce " dedi Elizabeth.

"Çok doğru, Elizabeth" diye onayladı İbrahim. "Görsel bir benzetmeye izin varsa, bu iğnelerden yapılmış bir samanlıkta iğne aramaya benziyor."

İbrahim duraksadı, sanki bu noktada bir alkış beklemişti. Olmayınca devam etti.

"Şimdi, bu enjeksiyon adale altı enjeksiyonlarda deneyimli herhangi birinin salisesini almıştır ki, yine bu hepimiz olabiliriz. Ancak bu ilacın çok yakın mesafeden enjekte edilmiş olması gerekiyor, bu yüzden Ian Ventham'a hiç yaklaşmadığını bildiğimiz bütün isimleri listeden sildim ki bu destekçi kitlenin büyük kısmını listeden çıkarır. Ayrıca elimizde, destekçi kitlenin çoğunun seri hareket edememesi burada şansımıza; o kadar hızlı bir hamleyi bize fark ettirmeden yapmış olmaları olanaksız."

"Zimmer'lar mesela" diye onayladı Ron.

İbrahim hemfikirdi. "Sadece Zimmer'lar sayesinde sekiz ismi elemiş bulunuyoruz. Engelli scooter'ları da burada bize faydalı, tabii katarakt da. Ayrıca Stephen gibi birçok kişi, Elizabeth buna zannederim sen de onay verirsin, o sabah Ventham'ın yakınında hiç bulunmadılar. Onlar da listeden çıkar. Bir de üç köy sa-

kini, birileri itfaiyeyi günün daha ileri bir saatinde çağırmayı akıl edene kadar kendilerini kapıya asma kilitle kilitlemişlerdi. Böylece geriye bu isimler kalıyor."

İbrahim listedeki isimleri meydana çıkarmak için yazı tahtasının en üstteki sayfasını çevirdi.

"Otuz isim. Biz de dahil. Birisi katil. Şunu not etmek isterim ki liste soyadına göre alfabetik dizilmiştir, ben de liste başıyım."

"Aferin İbrahim" dedi Joyce.

"O zaman liste bu" dedi Elizabeth. "Galiba şimdi bunun üzerinde düşünme zamanı ha?"

"Evet. Birlikte bu listeyi biraz daha küçültebiliriz diye düşünüyorum" dedi İbrahim.

"Onun ölmesini kim isterdi?" dedi Ron. "Kim bundan kazanç sağladı? Curran'la Ventham'ı aynı kişi mi öldürdü?"

"Ne tuhaf değil mi?" dedi Joyce, bluzunun üzerinden kırıntıları silkeliyordu. "Bir katili tanıyor olmamız? Yani kim olduğunu bilmiyoruz ama kesinlikle tanıdığımız biri olduğundan eminiz."

"Çok zekice" diye onayladı Ron. Üçüncü bir bisküviyi düşünmekteydi ama fazla geleceğini biliyordu.

"Peki madem, hadi başlayalım" dedi İbrahim. "Fransızca Konuşma Grubu on ikide gelecek."

57

"Bu demek oluyor ki" dedi Chris Hudson, "fentanil o sabah orada bulunan biri tarafından enjekte edildi. Bu durumda, öyle ya da böyle, katilimizi zaten biliyoruz. Bugün, orada olan herkesin tam listesini çıkaracağız ki bu kolay olmayacak ama ne kadar erken bitirirsek katili o kadar çabuk yakalarız. Ayrıca kim bilir, belki de Tony Curran'ın katili de odur. Ventham, Curran'ı öldürmediyse ve bu bir misilleme değilse tabii."

Donna toplantı salonunun penceresine hızlı bir bakış atmıştı. Üniformalı meslektaşı Mark, o somurtkan ifadesini mükemmel bir şekilde tamamlayan bir bisiklet kaskı takmaktaydı. Donna çayından bir yudum aldı –cinayet ekibi çayı– ve şüpheliler üzerine düşündü. Peder Mackie'yi düşündü. Onun hakkında gerçekte ne biliyorlardı? Sonra Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nü düşündü. Hepsi de oradaydı. Hepsi de o veya bu noktada Ventham'ın etrafını sarmıştı. Onların her birini, kendilerine özgü halleriyle, katil olarak hayal etmişti. Varsayımsal olarak yani. Ama ya gerçekte? İhtimal vermiyordu. Onların, kesin bir fikri olmalıydı. Donna'nın uğrayıp onları görmesi iyi olurdu.

"Bu arada" diye devam etti Chris, bir diğer dosyayı açarak. "Sizin için başka eğlenceli işlerim var. Ian Ventham popüler bir adam değildi. Yaptığı iş anlaşmaları karmaşıktı ve geniş bir alana yayılmış haldeydi, telefonu bir ilişkiler listesini ortaya çıkardı ki bu onu bayağı yoruyor olmalıydı. Sevdiklerinize söyleyin, sizi bir süre etrafta göremeyecekler."

Sevdiklerimiz. Donna, eski erkek arkadaşı Carl'ı düşündü, sonra Carl'ın kırk sekiz saat gibi uzun bir süredir aklına gelme-

miş olduğunu fark etti, bu yeni bir rekordu. Gerçi şimdi onu düşünüyor olması işi biraz bozuyordu. Ama şu önümüzdeki doksan altı saat onu düşünmeyeceğini biliyordu, sonra bir hafta olacaktı ve Carl artık eskiden okuduğu bir kitaptaki bir karakter gibi gelecekti ona. Sahiden, Londra'dan niye ayrılmıştı ki? Bu cinayetler çözülüp de üniformasına geri dönünce ne olacaktı?

"Ve geri kalanınız, Tony Curran vakasını bırakmayacak. Bu ikisinin ilintili çıkma olasılığını ihmal edemeyiz. Hâlâ trafik kameraları kayıtlarına ihtiyacımız var. Özellikle de Ian Ventham'ın otomobilinin o öğleden sonra o yolda olup olmadığını bilmek istiyorum. Bobby Tanner'ın yerinin tespit edilmesini istiyorum, o fotoğrafı kimin çektiğini de bilmek gerekiyor. Bir de Curran'ı arayan şu telefon numarasının kime ait olduğunu bilmeliyim."

Tüm bunlar Donna'ya kapıldığı bir şüpheyi anımsatmıştı.

58

Elizabeth Willows'a dönmüş, Penny'nin odasındaki sandalyede oturmaktaydı. Penny'yi olup bitenler hakkında bilgilendiriyordu.

"Herkes oradaydı Penny. Sen olsaydın kesin formunda olurdun, copunu sallar, herkesi tutuklardın."

Elizabeth, uyanık olduğu zamanın çoğunu sandalyede geçiren John'a baktı. "Tahminime göre, sen detayları Penny'ye çoktan anlatmışsındır John?"

John başıyla onayladı. "Belki kendi kahramanlığımı biraz abartmış olabilirim ama bunun dışında bütün detaylar eksiksiz anlatıldı."

Elizabeth memnun olmuştu, el çantasından bir not defteriyle tükenmezkalem çıkardı. Not defterinden bir sayfanın üstüne, üyelerinin dikkatini çekmek isteyen bir orkestra şefi gibi kalemi vurup konuşmaya başladı.

"Peki, nerede kalmıştık Penny? Tony Curran'ı, bilinmeyen biri ya da birileri bir şeyle kafasına vurarak öldürmüştü. Bir yan not: 'Kafasına vurarak öldürme' ifadesini kullanmaktan hiç usanmadım. Eminim sen polisken bu sözcüğü çok kullanmışsındır, seni şanslı şey. Şimdi, Ian Ventham tam da kendisine saniyeler içinde enjekte edilen aşırı dozda fentanil yüzünden öldü. Fentanil nedir biliyorsun, değil mi John?"

"Tabii ki" dedi John. "Eskiden onu hep kullanırdım. Çoğunlukla anestezi için."

John veterinerdi. Elizabeth, John'un Ron'la birlikte sağlığına kavuşturduğu tilkiyi anımsadı. Sağlığına kavuşur kavuşmaz,

hiç vakit kaybetmeden Elaine McCausland'in tavuklarını öldürmeye gitmişti. Suçu kanıtlanmamıştı ama başka şüpheli yoktu. O ara Ron'a bu mevzu konusunda çok sataşmışlardı, o da bundan çok eğlenmişti.

"Birinin bu maddeyi elde etmesi kolay mıdır?" diye sordu Elizabeth.

"Buradan biri için mi?" diye başladı John. "Yani kolay değil ama olanaksız da değil. Eczanelerde bulunur. Buradakine gizlice girerek elde edilebilir zannederim ama çok kararlı olman gerekir ya da şanslı. İnternetten de bulunabilir."

"Tanrı korusun" dedi Elizabeth, "gerçekten mi?"

"Karanlık ağdan. *The Lancet* adlı kitapta okumuştum. Her şeyi oradan bulabilirsin. Gerçekten istersen, bir roketatar örneğin."

Elizabeth başını salladı. "Peki, bu karanlık ağa nasıl girilebilir?"

John omuz silkti. "Yani bunu ancak tahmin edebilirim ama ben olsam ilk iş bir bilgisayar alırdım. Herhalde oradan başlardım."

"Hmm" dedi Elizabeth. "Belki de kimin bilgisayarı var bir bakmaya değer."

"Neler çıkabileceğini asla bilemezsin" diye onayladı John. "Ama bunu yaparak olasılıkları kesin azaltmış olursun."

Elizabeth Penny'ye geri döndü. Orada öylece yatıyor olması ne büyük haksızlıktı. "Bir adam kafasına vurularak öldürüldü Penny, diğeri zehirlendi. Ama bunları kim yaptı? Ventham öldürüldüyse o zaman biri de onu öldürdü demektir. Ben mi, John mu? Ya da Ron veya İbrahim mi? Ya da... kim bilir kim? İbrahim başlangıç için otuz isimden oluşan bir liste çıkardı."

Elizabeth arkadaşına yeniden baktı. Hemen şimdi şu kapıdan onu da alarak kol kola çıkıp gitmek istemişti. Bir şişe beya-

zı paylaşırlar, onun bir tersane işçisi gibi küfürler edişini, küçük ve salaş bir ev hayallerini mutlu ve çakırkeyif anlatışını dinlerdi. Ama bu bir daha asla olmayacaktı.

"İbrahim'in seni ziyaret etmemesi bana hep tuhaf gelmiştir Penny."

"Yoo, aslında geliyor" dedi John.

"İbrahim ziyaret mi ediyor?" dedi Elizabeth. "Hiç söylemedi."

"Hem de düzenli olarak Elizabeth. Her gün bir dergi getiriyor, onunla köprü bulmaca çözüyor. Devamlı onlar hakkında konuşuyor. Bir bulmaca çözüyorlar, Penny'nin elinden öpüp gidiyor ve yarım saat sonra yine yanında bitiveriyor."

"Ya Ron?" diye sordu Elizabeth. "O da ziyaret ediyor mu?"

"Hiç etmedi" dedi John. "Zannederim bu herkese göre değil Elizabeth."

Elizabeth başını salladı. O da öyle zannediyordu. İşine döndü. "Peki, o zaman Penny, Ian Ventham'ı öldürmeyi kim ister? Neden tam da o sırada, kazı başlamak üzereyken? Belki de bu projenin devam etmesinden kim bir şeyler kaybederdi diye sormaktasın? Öyle düşünmedin mi? Bir ara sana Bernard Cottle'dan söz edeceğim. Onu anımsadın mı? Hani şu *Daily Express* okuyan ve hoş bir eşi olan? Orada ortaya çıkarılmayı bekleyen bir cinayet nedeni olabilir diye düşünüyorum."

Elizabeth ayaklandı, gitmeye hazırlandı.

"Kim ne kaybeder Penny? Asıl soru bu değil mi?"

59

Chris Hudson'ın kendi ofisi vardı, çalışıyormuş gibi yapabildiği küçük bir sığınaktı. Masanın üzerinde normalde bir aile fotoğrafının hoşça durabileceği bir boşluk vardı, öyle bir şeyin olmadığını her fark ettiğinde içini ufak bir utanç duygusu kaplardı. Belki de yeğeninin bir fotoğrafını koymalıydı? Şimdi kaç yaşındaydı acaba? On iki? Ya da belki on dörttü? Erkek kardeşi bilirdi.

Peki, Ventham'ı kim öldürmüştü? Chris olay gerçekleştiğinde hemen oradaydı. Öyle ya da böyle, aslında onu öldürülürken izlemişti. Kimleri görmüştü? Perşembe Günü Cinayet Kulübü, hepsi de oradaydılar, peder de öyle. Eşofmanları ve spor ayakkabılarıyla şu çekici kadın. Peki o kimdi? Bekâr mıydı? Şimdi bunun zamanı değil Chris. Odaklan.

Ventham'la Tony Curran'ı aynı kişi mi öldürmüştü? Bu mantıklı görünüyordu. Birini çözünce diğeri de çözülür müydü?

Tony Curran'ın telefonundaki üç arama kimden gelmişti? Birinin ona hayat sigortası satmaya çalıştığı neredeyse kesindi ama bunu asla bilemezdiniz. Chris, Tony Curran'ın telefonunun anlatacağı bir sürü hikâye olduğundan emindi. İnsan hakları çok iyi, çok güzeldi ama Chris Fairhaven'da en ufak bir şüphe bile uyandıran herkesin telefonunu dinlemek isterdi. Tıpkı hapiste yaptıkları gibi.

Bir silahlı soyguncuyu anımsamıştı şimdi. Adı Bernie Scullion'du. Parkhurst'te parası bitmişti ama kendine PlayStation almak istemiş, o yüzden amcasını arayıp ona yarım milyon sterlini nereye gömdüğünü anlatmıştı. Polis parayı ve amcayı bir saat içinde bulmuştu, Bernie de PlayStation'ına hiç kavuşamamıştı.

Kapı vuruldu, Chris gelenin Donna olmasını umdu. Bunu fark edince de biraz huzursuz oldu.

"Gelin."

Kapı açıldı. Müfettiş Terry Hallet'ti. Oldukça becerikli ve herkesin sevdiği şu Kraliyet Donanması'ndakiler gibi yakışıklıydı, aynı zamanda can sıkıcı şekilde iyi bir adamdı. Chris hayatta bu kadar dar bir tişört giyemezdi. Bir gün bu ofis Terry'nin olacaktı. Dört çocuğuyla mutlu bir evlilik sürdürüyordu. Onun bu masanın üzerine koyacağı fotoğrafları düşünün. Chris, Terry'nin yerinde olmak isterdi ama evinde durumun nasıl olduğunu kim bilebilirdi ki? Belki de gizlediği bir derdi vardı, belki yatmaya gittiğinde kendi kendine ağlıyordu. Chris buna fazla olasılık tanımadı ama en azından bu da bir avuntuydu işte.

"Sonra da gelebilirim?" dedi Terry. Chris ona bakarken uzun süre dalmış olduğunu fark etti.

"Hayır, hayır, affedersin Terry, dalmışım."

"Ian Ventham'ı mı düşünüyordun?"

"Evet" diye yalan söyledi Chris. "Ne buldun?"

"Kusura bakma, konuyu Tony Curran meselesine getireceğim ama hoşuna gideceğini düşündüğüm bir şey buldum" dedi Terry. "Tony Curran'ın evinin her iki tarafındaki iki trafik kamerası arasındaki yaklaşık sekiz yüz metrelik mesafeyi on iki dakikada alan bir araç tespit ettim. Tam olarak doğru zaman çerçevesine de oturuyor."

Chris detaylara baktı. "O zaman ikisi arasında bir yerde durdu ha? Kim bilir ne için ama belli ki on dakikalık bir duraklama söz konusu?"

Terry Hallet başıyla onayladı.

"Tony Curran'ın evi dışında oralarda başka bir şey var mı? Duracak bir yer?"

"İşemek için kenara çekmeye ihtiyacın olursa bir cep var. Fakat..."

"Bu işemek için uzun bir süre" dedi Chris onaylar havada. "Hepimizin başına gelmiştir ama öyle bile olsa... Peki, plakayı alabildiniz mi?"

Terry yeniden başını salladı, sonra da gülümsedi.

"Bu gülümsemeyi sevdim Terry. Ne buldun bakalım?"

"Kayıtlı sahibine inanamadım patron."

Terry, Chris'in masasının üzerine bir diğer belgeyi koydu. Chris inceledi.

"Bu çok iyi bir haber. Bu zamanlamalar konusunda emin misin?"

Terry Hallet başıyla onayladı, Chris'in masası üzerinde parmaklarını tıkırdattı. "Katilimiz bu, kesin değil mi?"

Chris'in hak vermekten başka çaresi yoktu. Şimdi gidip biriyle konuşma zamanıydı.

60

Bogdan, Marina'nın yaşadığı yeri görmüştü, şimdi olabilecek en iyi zamandı. Kemiklerle ne yapması gerektiğini o bilirdi, onunla karşılaştığı anda bunu sezmişti. Ona çiçek götürüyordu. Onları mağazadan almamıştı; kırdan toplamış, annesinin eskiden yaptığı gibi bağlayarak buket yapmıştı.

8 numaralı daire. Zile bastı, bir adam sesi yanıt verdi. Bu, Bogdan'ı şaşırtmıştı. Bir süre onu izlemiş ama etrafta bir adam görmemişti.

Dairenin dış kapısı açıldı. "Marina için gelmiştim? Marina'yı görmeye?" dedi içeri girerken. İlk kapı, halı döşemeli koridora açılıyordu, sık beyaz saçlarını taramakta olan, yaşlı ve pijamalı bir adam gördü. Belki de yanlış gelmişti? Olsun, herhalde adam Marina'yı tanıyordu ve onu doğru bir şekilde yönlendirebilirdi.

"Marina'yı arıyordum?" dedi Bogdan. "Burada yaşadığını düşünmüştüm ama belki başka bir dairedir?"

Bir koluyla omzuna sarılarak adam Bogdan'ı içeri aldı. Bogdan, Marina'nın bir fotoğrafını koridordaki masanın üzerinde görünce rahatladı, bu daha genç bir Marina'ydı. Doğru dairedeydi.

"Nerede olduğunu bilmiyorum ihtiyar delikanlı ama gelmesi uzun sürmez" dedi Stephen. "Ya alışverieştedir ya da annesinin oralarda. Kendine oturacak bir yer bul, sessizliğin tadını çıkaralım, ne dersin? Satrançtan anlar mısın?"

61

Chris Hudson merkezden çıkarken kabanını ceketinin üzerine geçirdi. Ardından gelen "Efendim?" seslenişi üzerine dönüp baktı.

Bu Donna De Freitas'tı. Ona yetişti.

"Her nereye gidiyorsanız sanırım planınızı değiştireceğim" dedi Donna.

"İşte bu zor Memur De Freitas" dedi Chris. İşteyken ona hâlâ Memur De Freitas diye sesleniyordu. "Biriyle ufak bir konuşma yapmaya gidiyorum."

"Yalnız, şu arama kayıtlarına bakıyordum" dedi Donna, "ve numarayı anımsadım."

"Tony Curran'ı arayan cep telefonu?"

Donna başıyla onayladı, sonra Chris'e birkaç belge çıkarıp gösterdi. "Bunu anımsadınız mı? Jason Ritchie'nin numarası. Cinayet sabahı Tony'yi üç defa arayan oydu. Bu planınızı değiştirmeye değer mi?"

Chris onu susturmak için bir parmağını kaldırdı. Terry Hallet'in kendisine vermiş olduğu kâğıt parçasını ceketinin cebinden çıkarıp Donna'ya uzattı. "Cinayet gününden araç kayıtları."

Donna belgeyi inceleyip Chris'e baktı.

"Jason Ritchie'nin otomobili?"

Chris başıyla onayladı.

"Jason, Tony Curran'ı o sabah aradı. Jason'ın otomobili, öldüğünde Tony'nin evinin dışındaydı. Bu yüzden Jason'ı görmeye gidiyoruz."

"Belki bu sefer ben tek giderim" dedi Chris.

"Hiç sanmam" dedi Donna. "İlk olarak, ben sizin gölgenizim ki bu kutsal bir güven bağı falan filan demektir. Ve ikinci olarak, vakayı az önce çözdüm."

Jason'ın telefon numarasını ona doğru salladı.

Chris de ona doğru araç plakası kayıtlarını salladı. "İlk ben çözdüm Donna. O yüzden tek başıma, ona evinde hızlı bir ziyaret gerçekleştirmem gerek, bakalım birkaç soruya yanıt verebilecek mi? Çok patırtı gürültü çıkarmadan."

Donna başıyla onayladı. "İyi fikir. Gerçi kendisi evde değil. Ben kontrol ettim bile."

"Nerede o zaman?"

"Beni de yanınızda götürürseniz gösteririm" dedi Donna.

"Ya nerede olduğunu söylemeni emredersem?" diye sordu Chris.

"Yani bunu deneyebilirsiniz" dedi Donna. "Sonra da ne olacağını görürüz."

Chris başını iki yana salladı. "Hadi o zaman, sen kullan."

62

Maidstone'da bir buz pateni pisti olduğunu ne Chris ne de Donna biliyordu. Maidstone'a neden buz pateni pisti yaparlardı ki? Yolda ettikleri sohbetin büyük bölümü bu konuya ayrılacaktı. Bu, Donna'nın Chris'ten henüz başlarını dinlemekte oldukları Oasis'in erken dönem albümlerinden birinin B yüzünü kapatmasını rica etmesinden sonra olmuştu.

Donna, Chris'i ufak ufak onun çağından kendininkine doğru taşımak istiyordu.

Otomobili Ice Spectacular'ın otoparkına çektiklerinde gizem henüz çözülmüş değildi. İnsan çevre yolunda hırdavatçı dükkânıyla halı mağazasının arasında sıkışmış bir buz pateni pistinden nasıl para kazanırdı ki?

Chris, mesai arkadaşlarına mahallelerindeki bir işyeri oraya uymuyorsa, müşterisi de yoksa oranın uyuşturucu ticareti için bir paravan olduğunu sık sık söylerdi. Daima da doğru çıkardı. Gerçek müşterilere ihtiyaç yoktu, gerçek bir kâr gerekmiyordu, bu sadece para aklamanın bir yoluydu. Her kasabada bir tane vardı, yan yana dizili ufak mağazaların arasına bir yere ya da tren garının orada veya bir halı mağazasının yanına tıkışmış olurdu. Bu ister ağda salonu olsun, ister bir parti öteberisi kiralama dükkânı ya da neon tabelası en son 2011'de yanmış bir buz pateni pisti olsun, değişmezdi.

Her zaman paravandır, her zaman uyuşturucudur diye düşündü Chris, Focus'unun ön yolcu kapısını kaparken. Chris'le Donna'nın buraya görmeye geldiği kişi düşünüldüğünde bu gayet uygundu.

Ön kapıdan geçerek ilerlediler, yapış yapış, halı döşeli bir fuayeden geçip piste ulaştılar. Günün bu vakti genel olarak boştu, sadece yaşlı bir adam plastik koltuk sıralarındaki patlamış mısır artıklarını elektrikli süpürgeyle temizlemekteydi, iki kişi de pistin üzerinde kayıyordu.

Görkemli zamanlarında Jason Ritchie'yi gören herkes size aynı şeyi söylerdi. Güçlü ama zarifti, ayakları ringde süzülerek kayardı. Havada yay çizen veya kaburga kemiklerini zangırdatarak öne fırlayan o güçlü kollar. Gözleri rakibine kitlenir, aldatıcı ufak çalımlarla bütün bedeni hücum etmeye ve saldırmaya hazır olurdu. O sert bir boksör, bir çam yarması, bir zombi değildi. O güçlü ve cesur bir atlet, muhteşem bir makineydi; ona her şey bahşedilmişti, hiçbir şey gereksiz değildi. Zarafeti, duruşu ve hareketleriyle Jason Ritchie'yi izlemek güzeldi.

Bununla beraber, Chris'le Donna kahvelerini yudumlayarak izlerlerken Jason Ritchie'nin buz pateni yapmayı bilmediği ortaya çıkmıştı.

Seans bitmek üzere gibi görünüyordu. Jason pistin bir tarafına doğru ihtiyatla kayarken, dirseği mor mayo giymiş ufak tefek bir kadın tarafından destekleniyordu. Öyle bile olsa, o tarafın emniyet koridorundan bir metre kadar mesafede Jason'un sol pateni altından kayboluverdi, sağ paten üzerinde kaydı, ağırlığı mayolu kadının kurtarma hamlesi yapamayacağı kadar fazlaydı. İri adam yine düşmüştü. Chris'le Donna izlemeye başlayalı daha dakikalar olmuştu ama şimdiden kaç kere düştüğünün sayısını şaşırmışlardı.

Chris pistin kenarından elini uzattı. Jason iki memurun varlığını ilk o an fark etmişti. Öncesinde fark edemeyecek kadar meşguldü. Uzattığı elini tutarken Chris'in gözlerinin içine baktı, sonra nihayet pistten çıktı.

"Beş dakikan var mı Jason?" diye sordu Chris. "Bayağı uzun yoldan geldik."

"İyi misin Jason?" diye sordu mayolu kadın.

Jason başını salladı, gidip işine bakabileceğini ima eden bir işarette bulundu. "Evet, bir çift dost. Onlarla konuşmak için duracağım."

"Bak, bunların hepsini yazacağım ve yapımcılara göndereceğim" dedi patenci. "Senin için hâlâ umut var, söz veriyorum!"

"Tatlım, sen bir süperstarsın, bana katlandığın ve kıçımı topladığın için teşekkür ederim."

"Umarım seni ekranlarda görürüm!" dedi patenci ve el salladı, dik merdivenleri patenleriyle tırmanarak gözden kayboldu.

Jason Ritchie, orada bulunan bir plastik sandalyeye çöktü. Sandalye, ağırlığı altında biraz bükülmüştü. Patenlerinin bağını çözmeye başladı.

"Siz ikinizi yeniden göreceğim aklıma gelmişti. Bir başka fotoğrafımı mı buldunuz?"

"Eh, doğruca konuya girelim mi?" diye başladı Chris. "Öldürüldüğü gün Tony Curran'ın evinde ne yapıyordun?"

"Sizi ilgilendirmez" dedi Jason. İlk pateni neredeyse çıkarmıştı, belli ki bayağı zorlu bir işti.

"Yani orada bulunduğunuz konusunda anlaşıyoruz o zaman?" diye sordu Donna.

"Tutuklu muyum?" dedi Jason.

"Henüz değil" diye yanıtladı Donna.

"O zaman orada olmam ya da olmamam sizi ilgilendirmez." İlk paten nihayet çıkmıştı. Jason üç raunt dövüşmüş gibi pufladı.

"Sadece konuyu iyice anla diye" dedi Chris, cebinden telefonunu çıkarıp parmağını üzerinde kaydırarak ekranı açtı. "Ian Ventham'ın otomobilini Tony Curran'ın evinin civarındaki trafik kameralarında bulmaya çalışıyorduk. İyi bir aç-kapa vakası işte. O öğleden sonra Tony Curran'ı Ian Ventham ziyaret etmedi ama

biz daha ilginç bir şey bulduk. Tony'nin evinin yaklaşık dört yüz metre doğusundaki ilk trafik kamerası senin otomobilini üçü yirmi altı geçe yakalamış Jason ve ardından bir sonraki kamera, yani Tony'nin evinin öbür tarafındaki seni üçü otuz sekiz geçe yakalamış. Dolayısıyla yaklaşık sekiz yüz metreyi otomobilinle on iki dakikada almışsın ya da bu arada bir yerde durmuşsun."

Jason, Chris'i çok sakin bakışlarla süzdü. Sonra omuzlarını silkip sağ patenini çıkarma işlemine başladı.

"Tamam, ben de bir şey buldum" dedi Donna. "Tony Curran'ın öldürüldüğü gün hiç onu aradınız mı?"

"Korkarım anımsamıyorum." Jason bağcıklarındaki açılması olanaksız gibi görünen bir düğümle uğraşıyordu.

"Böyle bir şeyi anımsardınız ama Jason, değil mi?" diye sordu Donna. "Tony Curran'ı aradığınızı? Eski çete arkadaşlarınızdan birini, öyle değil miydi?"

"Hiçbir zaman bir çetede yer almadım" dedi Jason, sonunda düğümü çözmeye yaklaşmıştı.

Chris başıyla onayladı. "Ama bizim meselemiz şu, Jason. Gizemli bir telefon numarası, öldürüldüğü sabah Tony Curran'ı üç defa aramış. Bu bizim takip edemeyeceğimiz bir numara, Vodafone ve kişisel bilgileri koruma düzenlemeleri sağ olsun. Ama bu öyle bir numara ki, neyse ki sen kendi elinle yazıp onu Memur De Freitas'a verdin. Yani senin numaran, Jason."

Jason sonunda ikinci pateni de çıkarmıştı. Başını sallayarak onayladı. "Bu benim aptallığım."

"Ardından, o öğleden sonra, otomobilinle Tony Curran'ın evinin önünde görüldün, bir tür angarya için —şu yaklaşık on dakika kadar süren işin için— durdun. Tam da Tony Curran'ın öldürüldüğü dakikada."

Chris, bir yanıt beklentisiyle Jason'a baktı.

"Evet. Burada gerçekten de bir gizem keşfetmişsiniz gibi görünüyor" dedi Jason. "Şimdi patenlerimi çıkardığıma göre geri döneceğim."

Jason ayaklandı. Chris'le Donna da öyle.

"Merak ediyorum da bizimle gelip parmak izi ve DNA örneği verir miydin?" dedi Chris. "Sadece soruşturmamızdan seni eleyebilmemiz için? Böylece seni bir kerede iki cinayetten birden elemiş oluruz. Bu harika olurdu."

"Belki de kendinize parmak izlerimle DNA örneğime neden şimdiye kadar sahip olmadığınızı sormalısınız" dedi Jason. "Ben hayatımda hiç tutuklanmadığımdan olabilir mi acaba?"

"Hiç yakalanmadığından Jason" dedi Chris. "Bu farklı."

"Bir de cinayet nedenini işitmek ilginç olurdu" dedi Jason.

"Soygun mu?" dedi Chris. "Bu gibi adamların ortalıkta pek çok parası olur. Bu sıralar parasal sorunlar yaşıyor musun?"

"Zannederim burada işimiz bitti, değil mi?" dedi Jason, soyunma odalarına doğru merdivenleri tırmanmaya başlarken. Chris'le Donna peşinden gitmediler.

"Yoksa prestij için *Ünlüler Buz Pateninde*'ye mi katılıyorsunuz Jason?" diye sordu Donna. Jason dönüp samimi bir şekilde gülümsedi. Sonra ortaparmağını kaldırıp yeniden döndü, soyunma odalarına doğru devam etti.

Chris'le Donna onun gözden kayboluşunu izlediler, ardından plastik sandalyelerine tekrar oturup boş piste baktılar.

"Bundan ne çıkardın?" diye sordu Chris.

"Yaptıysa, neden gidip cesedin yanı başına kendinin de olduğu bir fotoğraf koysun?" diye sordu Donna.

Chris başını iki yana salladı. "Bazı insanlar sadece aptal olamaz mı?"

"Aptala benzemiyordu" dedi Donna.

Chris, "Bence de" diyerek onayladı.

63

Elizabeth bir şeylerin ters gittiğini daha dışardan görebilmişti. Stephen'ın çalışma odasının perdesi açıktı. Onlar her zaman kapalı olurdu. Stephen yazarken sabah güneşinin yarattığı parlamalardan hoşlanmazdı.

Beyni bütün olası hesaplamaları saniyeler içinde yapıyordu. Stephen uyanmış ve olağan düzenini bozmuş olabilir miydi? Öylece yerde mi yatıyordu? Yaşıyor muydu? Ölmüş müydü?

Yoksa daireye biri mi girmişti? Kendi geçmişinden biri olabilir miydi? Bu şimdi bile söz konusuydu. Böyle şeylerin olduğunu işitmişti. Yoksa belki de karmaşık günümüzden biri miydi ziyarete gelen?

Elizabeth Larkin Court Blokları'nın arka tarafındaki yangın kapısına gitmek için binanın etrafında döndü. Onun itfaiye teşkilatının elindeki bir ekipman olmadan dışarıdan açılması olanaksızdı. Elizabeth onu açtı ve içeri süzüldü.

Ayakları halı döşeli koridorda hiç ses çıkarmadı ama onlar Doğu Alman Toplama Merkezi'nin beton zemininde de hiç ses çıkarmamışlardı. Anahtarlarını çıkardı, Yale anahtarına dudak kremi sürdü. Böylece onu kilide soktuğunda hiç ses çıkarmazdı, Elizabeth kapıyı elinden geldiği kadar sessizce açtı. Son derece sessizce içeri girmeyi başarmıştı.

Dairede biri vardıysa, Elizabeth zamanının belki de dolmuş olabileceğini biliyordu. Anahtarlığını avucunun içinde tutmuş, yumruğunun her bir boşluğuna bir anahtar geçirmişti.

Stephen koridora yığılmamıştı, en azından bu iyi haberdi. Çalışma odasının kapısı açıktı, sabah güneşinin ışıkları içeriyi

doldurmuştu. Kapıdan sızan ışığın içinde dans eden tozlar yüzünden bir an için utandı.

"Şah mat" dedi bir ses salondan. Bir Doğu Avrupalıya aitti.

"Daha neler" diye yanıtladı Stephen.

Elizabeth anahtarlarını kimseye çaktırmadan çantasına geri koydu, salonun kapısını açtı. Stephen'la Bogdan satranç masasına karşılıklı oturmuşlardı. Onu görünce ikisi de gülümsedi.

"Elizabeth bak kim geldi!" dedi Stephen, Bogdan'ı işaret ederek.

Bogdan'ın bir an kafası karıştı. "Elizabeth mi?"

"O bana böyle seslenir. Bir şeyleri karıştırır." Stephen'a dönerek, "Ben Marina tatlım, anımsadın mı?" dedi. Bu iyi hissettirmiyordu ama gerekliydi.

Stephen, "Adamın dediği gibi" dedi.

Bogdan sandalyesinden kalktı, elini Elizabeth'e uzattı. "Size çiçek getirdim. Kocanız onları bir yerlere koydu. Nereye bilemiyorum."

Stephen tahtadaki bitmiş oyunu gözden geçirdi. "Bu haylaz beni hakladı Elizabeth. Adil ve dürüst bir oyundu."

Elizabeth kocasına baktı. Stephen tahtaya eğilmiş, hamleleri geriye doğru takip ediyor, yakalandığı tuzağa hayranlıkla bakıyordu. Elizabeth, yaşam bu yaşlı çomarı hâlâ terk etmemiş demek diye düşündü ve belki bininci defa ona yeniden âşık oldu. Tekrarladı: "Marina tatlım."

"Ben de size Elizabeth diye seslenirim, sorun değil" dedi Bogdan.

"Çalışma odamdaki lambayı da tamir etti tatlım" dedi Stephen. "Elimize bir sihirbaz geçti."

"Çok naziksiniz Bogdan. Kusura bakmayın, olması gerektiği kadar temiz olamıyoruz. Pek misafirimiz gelmez, o yüzden bazen..."

Bogdan elini Elizabeth'in koluna koydu. "Çok güzel bir eviniz var Elizabeth ve harika bir kocanız. Merak ediyorum da acaba sizle konuşmam mümkün müdür?"

"Elbette Bogdan" dedi Elizabeth.

"Size güvenebilir miyim?" diye sordu Bogdan, Elizabeth'in gözlerinin içine derin derin bakarak.

"Güvenebilirsiniz" dedi Elizabeth, gözlerini onunkinden asla ayırmadan.

Bogdan başıyla onayladı. Ona inanıyordu.

"Bir yürüyüş yapabilir miyiz? Siz ve ben? Bu akşam?"

"Bu akşam mı?" diye sordu Elizabeth.

"Size gösterecek bir şeyim var. Karanlığı beklemek en doğrusu."

Elizabeth Bogdan'ı tartmaktaydı. "Bana göstereceğiniz bir şey mi? Bir ipucu yok mu?"

"Var. Görmeyi isteyeceğiniz bir şey" diye yanıtladı Bogdan.

"Ona ben karar vereceğim" dedi Elizabeth. "Peki, nereye yürüyeceğiz Bogdan?"

"Mezarlığa" dedi Bogdan.

"Mezarlığa mı?" Hafif bir ürperti duydu. Bu dünya bazen ne harika olabiliyordu!

"Sizinle orada buluşurum" dedi Bogdan. "Sıcak tutacak elbiseler giyin, bir süre orada olacağız."

"Varım o halde" dedi Elizabeth.

64

Joyce

Evet, biliyorum, Ian Ventham öldü ve bu konuya geleceğiz, söz. Peki, tahmin edin başka ne var? Joanna burada!

Yeni otomobiliyle kendimizi Fairhaven'ın merkezine attık (Markasına birazdan bakacağım). Anything with a Pulse'ta mola verdik. Çok rahat davranıyor ama bunun için de büyük bir çaba harcıyordum. Ne bir şikâyet ne de "Artık kimse vegan değil anne" veya "Şu köşeyi dönünce, oradaki Lübnan marketinde benimkinden daha iyi browni yapıyorlar, anne" laflarını duydum. Sadece yeşil çay, küçük börekler, makaronlar. Böyle olabileceğini hiç düşünmemiştim.

Bu tarafta bir toplantısı vardı. "Optimizasyon"la ilgili bir şeylermiş. Geriye dönüp balık kroket ve patatesle yapılmış waffle yiyen ama bezelyelerini yerken yaygara koparan o kızı düşünecek olsam, onun ilerde "optimizasyon" konulu –artık her neyse– toplantılara katılacağını hayal bile edemezdim.

Şu erkek arkadaş tarih olmuş tahmin ettiğimiz gibi. Bugünlerde kimse karıştırmasın diye cep telefonlarınızı kilitleyebildiğinizi biliyor muydunuz? Bir de kilitlerini başparmak izinizle açabileceğinizi? Her neyse, bir akşam kanepede uyuyakalmış, bizim kız da onun başparmağını telefonunun kilidini açmak için kullanıp mesajlarına bakmış. Adam uyandığında valizlerini toplanmış ve koridora bırakılmış halde bulmuş. İşte benim kızım.

Mesajların detayları açıklanmadı ama Joanna, bazı fotoğrafların buna neden olduğunu ima etti. Neticede ben de işin özünü

anlayacak kadar *Woman's Hour*[42] dinliyorum yani. Böyle konuştuğum için bağışlayın ama ne aptal bir adammış.

Bu konuda bolca kıkırdadık, o yüzden kalbinin kırık olduğunu sanmıyorum.

Joanna'nın şekerlemeden kalkmış olduğunu işitebiliyorum, o yüzden şimdilik hoşça kalın diyeceğim. Siz bilemezsiniz ama yazarken sessiz olmaya çalışıyordum.

Benim güzel bebeğim, mutlu mesut yatağımda uyuyor ve çözülmesi gereken iki cinayet var. İnsan daha ne ister?

Joanna yanında bir şişe şarap getirmiş. Şarabın bir özelliği varmış ama korkarım ne olduğunu unuttum. Bir gün anlayacak ki zaten kendisi özel. Her neyse, bu akşam Elizabeth'i bizimle içmeye davet ettim ama "başka planları" varmış.

Bu konuda ben de ancak sizin kadar tahmin yürütebilirim. Cinayetle ilgili bir şeyler içindir, buna bahse girerim.

(SONRADAN EKLENEN NOT: ARABA BİR AUDI A4)

42) Kadınların sorunlarını konu edinen bir radyo programı. [ç.e.n.]

65

Sonsuz Huzur Bahçesi'nin olduğu tepeye çıkan yürüyüş yolu akşam karanlığında solgun bir şerit halinde uzanıyordu. Bogdan koluna girmesini teklif etti, Elizabeth de kabul etti.

"Stephen iyi değil mi?" dedi Bogdan.

"Hayır canım, değil."

"Kahvesinin içine sanırım bir şey koydunuz? Yanımızdan gittiğinde ha?"

"Hepimiz bir şeyler için ilaçlar alıyoruz canım."

Bogdan başıyla onayladı, anlıyordu.

Bernard Cottle'ın gününün çoğunu geçirdiği bankın yanından geçtiler. Bernard, Elizabeth'in aklına bu koşullar altında giderek daha fazla takılmaya başlamıştı. Onun mezarlığa bir nevi bekçilik yapmaya çalıştığı gibi bir izlenime kapılırdı hep. O bankta bir tür nöbet tutuyor gibiydi. İçeri girmiyor ama hiçbir zaman da oradan uzaklaşmıyordu. Şu proje gerçekleşecek olursa Bernard ne kaybederdi? Bir noktada onunla konuşması lazımdı ya da daha iyisi, Ron'la İbrahim'den onunla konuşmalarını istemek olurdu. Bu da Joyce'un yanında dikkatli olmalarını gerektirecekti.

"Uzun süredir satranç oynamamıştı, Bogdan. Bunu görmek güzeldi."

"İyiydi. Benim için sağlam bir rakip oldu."

Sonsuz Huzur Bahçesi'nin demir kapılarına ulaşmışlardı. Bogdan onlardan birini ittirerek açtı, Elizabeth'e mezarlığın içinde rehberlik etti.

"İyi bir oyuncu olmalısınız?"

"Satranç kolay" dedi Bogdan, mezarların arasındaki koridorda yürümeye devam etti, şimdi bir el feneri açmıştı. "Her zaman en iyi hamleyi yapmak lazım."

"Sanırım öyle" dedi Elizabeth. "Satrancı hiç böyle düşünmemiştim. Fakat ya en iyi hamlenin ne olduğunu bilmiyorsanız?"

"O zaman kaybedersiniz." Bogdan en tepedeki köşelerden birinde bulunan eski bir mezarın başında durmadan önce ona birkaç adım daha rehberlik etti.

"Size güvenebileceğimi söylediniz, değil mi?" dedi Bogdan.

"Tamamen" dedi Elizabeth.

"Hatta size gerçekte Elizabeth diye sesleniyorlar olsa bile mi; çünkü çalışma odasındaki faturaları gördüm."

"Kusura bakmayın" dedi Elizabeth. "Ama bunun dışında tamamen."

"Tamamdır, siz nasıl isterseniz öyle olsun. Ama size bir şey göstereceğim, polise söylemeyeceksiniz, kimseye söylemeyeceksiniz, olur mu?"

"Söz veriyorum."

Bogdan başıyla onayladı. "Ben kazarken oturabilirsiniz."

Bir Yüce İsa heykelinin kaidesine oturmak için hoş bir akşamdı ve Elizabeth, Bogdan onun solunda, solgun el feneri ışığı altında mezarı kazmaya başladığında keyifle manzarayı seyre koyulmuştu. Ne keşfetmiş olabileceğini merak ediyordu. Ortaya çıkaracağı nasıl bir gizemdi acaba? Aklındaki olasılıkların üzerinden geçti. En bariz yanıt paraydı. Bir valiz olabilir ya da kanvas bir spor çantası ve Bogdan onu ortaya çıkaracak, ayakları dibine serecekti. Banknotlar, altın belki, bir değerli eşya, kim bilir kim tarafından, ne zaman gömülmüştü. Belli ki büyük bir paketti yoksa Bogdan onu gecenin bu saatinde ta buraya kadar neden

çıkarsındı? Belki birini öldürmek için yeter bir miktardı? Birkaç bin olsaydı Bogdan onu elbette çoktan almıştı. Kim bulursa onundur, kimseye bir zararı yoktu. Ancak elliliklerle dolu bir valiz, o zaman yani...

"Tamamdır, görmeye gelebilirsiniz" dedi Bogdan, mezarın içinde dikiliyordu, küreği omzuna koymuştu.

Elizabeth doğruldu, mezara kadar yürüdü ve Bogdan'ın, Ian Ventham'ın öldürüldüğü sabah gördüğü şeyi gördü. Bir mezarda bulabilecekleriniz arasında en sıradan şey bir ceset olabilirdi ki bu hiç de şaşırtıcı değildir diye düşündü. Ancak Bogdan'ın el fenerinin ışığı kemiklerle üzerinde durdukları tabutun kapağını aydınlatınca, orada gördüğü şeyin beklentilerinin dışında olduğunu kabul etmek zorunda kaldı.

"Paradır diye düşünmüştünüz değil mi?" dedi Bogdan. "Belki ne yapacağımı bilemediğim bir para ya da öyle bir şey bulmuşumdur diye, ha?"

Elizabeth başıyla onayladı. Para ya da öyle bir şeydi. Bogdan çok iyiydi.

"Biliyorum. Kusura bakmayın, para yok. Olsa fena olmazdı gerçi. Onun yerine kemikler. Tabutta kemikler. Başka kemikler, farklı kemikler, tabutun dışında."

"Ve bunları dün buldunuz, öyle mi Bogdan?" diye sordu Elizabeth.

"Tam Ian öldürüldüğü zaman, evet. Ne yapmalı bilemedim. Düşünmek için bir gün geçirdim. Belki önemli bir şey de değil, ne dersiniz?"

"Korkarım önemli, Bogdan" dedi Elizabeth.

"Evet, önemli de olabilir" diye onayladı Bogdan somurtarak.

Elizabeth şimdi oturmuş, ayaklarını mezara sarkıtmıştı. Aşağıya tabutun kapağına bakıyordu. "Tabutu açtınız o zaman?"

"En iyisi öyle yapmak diye düşündüm. Bir kontrol ettim."

"Çok doğru" diye onayladı Elizabeth. "Ve oradakinin farklı bir ceset olduğundan eminsiniz?"

Bogdan mezarın içine atladı, tabutun kapağının bir parçasını içerdeki kemikleri görülebilir kılacak şekilde çekip kaldırdı. "Evet. Buradaki kemikler olmaları gereken yerde. Bunlar çok daha eski."

Elizabeth başıyla onayladı ve düşündü. "O zaman, iki ceset var. Biri belli ki buraya ait ve çok daha yeni olan da buraya ait değil demektir?"

"Evet, belki polise söylemem gerekirdi ama bilemedim. Polisin nasıl olduğunu bilirsiniz."

"Çok iyi bilirim Bogdan. Bana gelmekle iyi ettiniz. Bir noktada belki polisle konuşmamız gerekecek ama bence şimdi değil."

"Peki o zaman ne yapacağız?"

"Zahmet olmazsa üzerini tekrar örtün Bogdan. Şimdilik. Bana düşünmem için zaman verin."

"Kazar doldururum, kazar doldururum. İş hallolana kadar siz nasıl isterseniz Elizabeth."

"Birbirimize çok benziyoruz Bogdan" dedi Elizabeth, Austin'i araması gerektiğini düşünerek. O, bu durumda ne yapılması gerektiğini bilirdi.

Elizabeth aşağı, köyün ışıklarına doğru baktı. Şimdi çoğu sönüktü ama İbrahim'in ışığı parıldıyordu. Çalışıyor olmalıydı. Aferin ona.

Dönüp Bogdan'a baktı. Kir ve ter içinde mezara toprak dolduruyordu. Kırılmış tabut kapağını, cesetlerden birinin üzerine ötekini rahatsız etmemeye özen göstererek kaydırıp kapattı. Bu kesinlikle sahip olmak isteyeceğim türde bir evlat olurdu diye düşündü Elizabeth.

66

"Bu konuda sürekli konuşuyorlar" dedi Ron. "Her zaman da konuşmuşlardı. Bu her neyse, Katolik Kilisesi'nin de bir alacağı vardır bundan."

"Öyle olsa dahi..." dedi İbrahim.

İbrahim'le Ron, Ian Ventham'ı kimin öldürmüş olabileceğini tartışıyorlardı.

Otuz isimden oluşan liste üzerinde çalışıyor, olasılıkları tartıyorlardı. Bu akşam sadece erkekler toplanmıştı. Joyce'ta Joanna vardı. Elizabeth ortalıkta yoktu. Gerçi akşamın bu saatinde bu biraz kuşku uyandırıcıydı ama fazla kafayı takmadan işlerine bakmayı tercih etmişlerdi.

Ron herkesi on üzerinden puanlama konusunda ısrarcıydı, daha fazla viski içtikçe belirlediği skorlar da tırmanışa geçmişti. Larkin Blokları'ndan Maureen yedi puan almıştı, bunun nedeni bir keresinde akşam yemeği sırasında Ron'u ittirip önüne geçmiş olmasıydı, ki bu "pek çok şeyin göstergesiydi."

"Peder Mackie bizim ilk on puan toplayanımız İbrahim, onu listenin tepesine yaz. Mezarlardan birinde gömülü bir şeyi vardır onun. Garanti veririm. Ya altındır ya ceset ya da porno. Ya da hepsi birdendir. Kazıp ortaya çıkaracaklar diye endişe etmiştir."

"Olası görünmüyor Ron" dedi İbrahim.

"Eh, Sherlock Holmes ne demiş bilirsin ihtiyar delikanlı. Kimin yaptığını bilmiyorsan, o zaman... ya bir şeydir ya da öbürü filan."

"Gerçekten bilgece bir lafmış" dedi İbrahim. "Ve Peder Mackie bunu kendi başına kazıp çıkarmaz mıydı Ron? Yani bir ara gelip bunu yapabilirdi? Böylece endişelenmesine gerek kalmazdı."

"Küreğini kaybetmiştir, ne bileyim? Bunu yaz bir kenara bak" dedi Ron. Bu sözler, nazik, samimi bir şekilde dilinin dolanmasının başlangıcıydı. Gecenin o geç saatinde viski, çözülmesi gereken bir şeyler, hayat buydu işte. "Benden ona on puan."

"Bu *Strictly Come Poisoning* [43] değil Ron." İbrahim Ron'un puanlama sistemine tamamen karşıydı ama yine de Peder Mackie'nin adının yanma "10" yazdı. Yeri gelmişken, İbrahim aynı zamanda *Strictly Come Dancing*'in[44] puanlama sistemine de temelli karşıydı. Onun kamuoyuna, jürilerin puanlamasıyla kıyaslandığında çok fazla ağırlık verdiğine inanıyordu. Bir defasında bu konuda BBC'ye bir mektup yazmış, dostane ama çekimser bir yanıt almıştı. Listedeki bir sonraki isme baktı.

"Bernard Cottle, Ron. Onun hakkında ne düşünüyoruz?"

"İşte bana göre bir ağırtop daha." Viski bardağını tutan elini havaya kaldırdığında içindeki buzlar tıkırdadı. "O sabahki halini gördün mü?"

"Giderek daha fazla sinirleniyordu, sana hak veriyorum."

"Ayrıca onun orada, şu bankta, arazinin sahibiymiş gibi uzun saatler oturduğunu biliyoruz" dedi Ron. "Eskiden orada eşiyle otururdu değil mi? Yani orası onun huzur bulduğu bir yer, öyle mi? Bir adamın elinden bunu öylece almaya kalkamazsın, özellikle de bizim yaşlarda. Çok fazla değişim bize uymaz."

İbrahim başını sallayarak hak verdi. "Çok fazla değişim, doğru. Öyle bir zaman geliyor ki ilerleme sadece başkaları için oluyor."

İbrahim'e göre, Coopers Chase'in güzel yönlerinden birisi oranın acayip yaşam dolu olmasıydı. Bir ton gülünç komiteler, gülünç siyasetler, bolca tartışmalar, eğlence ve gıybet. Her

43) *Ünlüler Dans Ediyor* reality şovuna gönderme yapılarak *Ünlüler Zehirleniyor* gibi bir benzetmeyle espri yapılıyor. [ç.n.]

44) *Ünlüler Dans Ediyor* reality şovunun İngiltere'de yayınlanan versiyonudur. [ç.n.]

yeni gelen, dinamiği belli belirsiz değiştiriyordu. Bütün elvedalar da öyle oluyordu, onlar da size bu yerin asla aynı kalmayacağını anımsatıyordu. Burası bir topluluktu ve İbrahim'e göre insanlar bir toplulukta yaşamalıydı. Coopers Chase'te ne zaman yalnız kalmak isterseniz ön kapınızı kapatmanız yeterliydi. İnsanlarla olmak isterseniz de tek yapmanız gereken kapıyı yeniden açmaktı. Mutluluğun bundan daha iyi bir reçetesi vardıysa o zaman İbrahim'in henüz bundan haberi yoktu. Fakat Bernard eşini kaybetmişti, yaşadığı yasla başa çıkmanın bir yolunu bulduğuna dair bir belirti göstermemişti. Bu yüzden Fairhaven İskelesi'nde oturması gerekiyordu ya da bir tepenin üzerindeki bankta ve kimsenin niye diye sormak aklından geçmemişti.

"Senin yerin neresi Ron?" diye sordu İbrahim. "Huzuru nerede buluyorsun?"

Ron dudaklarını büzüp kıkırdadı. "Böyle bir soruyu birkaç yıl önce sorsaydın gülerdim, sonra da kalkar giderdim, değil mi?"

"Evet" diye ona katıldı İbrahim. "Seni başarıyla değiştirdim."

"Bence" diye başladı Ron, ciddileşmişti, gözleri parlıyordu. "Bence..." İbrahim Ron'un düşünmek yerine sadece gerçeği söylemeye karar verdiğini, böylece yüzünün gevşediğini gördü. "Dürüst olmamı ister misin? Kafamda sürekli bunu tartıp durdum, söylenmesi gereken şeyleri. Ama dinle bak. Orası belki burası, bu koltuk, dostumla oturmuşum viskimi içiyorum, dışarısı karanlık, konuşacak bir şeyler bulmuşum."

İbrahim parmaklarını birbirine doladı, Ron'un konuşmasına müsaade etti.

"Burada olmayan herkesi düşün İbrahim. Ölüp giden bütün o haylazları? Ve biz işte buradayız, Mısır'dan bir oğlan ve Kent'ten bir oğlan, her şeyi gördük geçirdik, sonra İskoçya'dan biri bize bu viskiyi yaptı. Bu da bir şey değil mi? O yer burası, öyle değil mi ihtiyar? O yer burası."

İbrahim başıyla onayladı. Onun huzur bulduğu yer doğrudan arkasındaki dosyalardan oluşan şu duvardı ama ânın büyüsünü de bozmak istemedi. Ron artık konuşmuyordu, İbrahim onun kendi içinde bir yerlerde çok derinlerde olduğunu görebiliyordu. Anılarda kaybolmuştu. İbrahim sessiz kalmayı, Ron'u nereye gidecekse gitmesi için rahat bırakmayı bilirdi. Ne düşünecekse düşünsündü. Bu, İbrahim'in yıllar içinde, tam da o koltukta oturan insanlarda defalarca gördüğü bir şeydi. İşinin en sevdiği tarafı da buydu. Birinin kendi içlerinde derinlere gömülmesini, orada olduğunu bilmedikleri şeylere erişmesini izlemek. Ron kafasını yukarı kaldırdı, yeniden konuşmaya hazırdı. İbrahim hafifçe ileri uzandı. Ron az önce nereye gitmişti acaba?

"Sence Bernard, Joyce'la yatıyor mudur İbrahim?" dedi Ron.

İbrahim hafifçe arkasına yaslandı. "Bunu hiç düşünmedim Ron."

"Bal gibi düşünmüşsündür, öyledir biliyorum psikiyatrist. Bahse girerim yatıyordur, şanslı pezevenk. Bütün o keklerle diğer şeyler. Hâlâ yapabiliyor musun, yani mecbur kalsan mesela?" diye sordu.

"Yok, birkaç yıldır hayır."

"Aynen, aynen. Bazı açılardan bir lütuf. Bir zamanlar onun kölesiydim. Her neyse, diyeceğim o tam dokuz puanlık, sence de öyle değil mi? İhtiyar Bernard? Oradaydı, o yere dozerlerin girmesini istemediğini görebiliyordun, ayrıca o bilim alanında ya da öyle bir şeylerde çalışmamış mıydı?"

"Galiba petrokimyaydı."

"Al sana fentanil. Dokuz."

İbrahim hak verdi. Bernard büsbütün zarafet içinde yaşıyor gibi görünmüyordu. Bernard Cottle'ın karşısına "9" yazdı.

"Elbette yatıyorlarsa, Joyce dokuzdan hoşlanmayacaktır" dedi Ron.

"Joyce'ta da bizdeki bilgi var. Onun dokuz olduğunu zaten biliyor."

"Aptal değil" dedi Ron. "Ya şu tepenin üstündeki kıza ne demeli? Çiftçinin kızı, bilgisayarlardan anlayan?"

"Karen Playfair" dedi İbrahim.

"Oradaydı değil mi? Her şeyin tam ortasında. Büyük ihtimalle ilaçlarla ilgili bir ya da iki şey de biliyordur. Güzel de... Bu daima sorun demektir."

"Öyle mi?"

"Daima" dedi Ron. "En azından benim için."

"Cinayet nedeni olarak?" diye sordu İbrahim.

Ron omuz silkti. "Yasak ilişki olabilir mi? Mezarlığı unut, genellikle mesele ilişkilerdir."

"Yedi belki?" dedi İbrahim. "Ya da yıldızlı bir yedi ve yıldızı açıklayan bir de dipnot: 'Daha detaylı soruşturulmayı hak ediyor' diye, ne dersin?"

"Yaldızlı yedi" diye onayladı Ron, gerçi "yıldızlı" sözcüğünü biraz değişik telaffuz etmişti. "Ve geriye sadece biz dördümüz kaldık, ha? Listede kalanlar?"

İbrahim listeye bakıp başıyla onayladı.

"Başlayalım mı?" diye sordu Ron.

"Bizden birinin yapması olasılığı olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Ben yapmadım, o kesin" dedi Ron. "Onlar neyi yıkıp yeniden yapıyorlarsa yapsınlar, daha eğlenceli olur bana kalırsa."

"Ama yine de danışma toplantısında itirazlarını belirttin, konseyde lobi yaptın ve barikatı sen başlattın. Bütün bunlar yeni projeyi durdurmaya yönelikti."

"Tabii ki" dedi Ron, arkadaşı aklını kaçırmış gibi. "Kimse benden özgürlüklerimi alamaz. Ayrıca seksene merdiven daya-

dığında biraz bela yaratma şansını başka nerede bulacaksın ki? Ama dostum, hizmet bedellerini, yeni tesisi bir düşün. Galiba şimdi olmayacak. Onu öldürmüş olmam imkânsız, bu bindiğin dalı kesmek olur. Bana bir dört ver."

İbrahim başını iki yana salladı. "Yedi alırsın. Çok kavgacısın, öfkelisin, genelde mantıksızsın, oradaki didişmenin tam kalbindeydin ve insülin bağımlısısın, o yüzden bu iğneyi nasıl kullanacağını da biliyorsun. Her şey uyuyor."

Ron, "tamam ya" der gibi başını salladı. "İyi anladık, hadi bana da bir altı verelim."

İbrahim kafasını kaldırıp bakmadan önce kalemiyle defterine yedi defa vurdu. "Hem oğlun, bence, Tony Curran'ı biraz tanıyor. Bu da yediyi tamamlar."

Ron artık huzur mekânında değildi, buz küpleri artık farklı bir telden çalıyordu. Sakin değilse de sessiz kaldı. "Jason'ı bu işe bulaştırma İbrahim. Bunu gayet iyi biliyorsun."

İlginç diye düşündü İbrahim ama bir şey demedi. "Kendimize puan verecek miyiz Ron yoksa vermeyecek miyiz?"

Ron arkadaşına uzun bir süre gözlerini dikip baktı. "Vereceğiz, vereceğiz, haklısın. Madem ben yediyim, o zaman sen de yedisin."

"Bana uyar" dedi İbrahim ve defterine yazdı. "Bir nedenin var mı?"

Çok neden var dostum diye düşündü Ron. Şimdi gülümsüyordu, gerilim dağılmıştı. "Fena halde zekisin, bu bir. Bunları bir kenara yazmak istersin belki. Bir psikopatsın ya da sosyopat, hangisi kötüyse o yani. El yazın berbat, bu net bir işaret. Sen bir göçmensin ve onlar hakkında sürekli bir şeyler okuyoruz. Zavallı Britanyalı bir psikiyatrist, beyaz bir adam, senin yüzünden evde işsiz oturuyor. Bir de saçın seyreliyor diye sinirlerin bozuk olabilir, insanlar bundan azına bile cinayet işliyor."

"Benim saçım seyrelmiyor" dedi İbrahim. "Anthony'ye sorabilirsin. Saçıma hayran."

"Oradaydın, her zamanki gibi ön saflarda. Ayrıca sen şu filmlerdeki sırf bu işten sıyırabilecek miyim bakalım diye mükemmel bir cinayet işleyebilecek tipte birisin."

"İşte bu çok doğru" diye hak verdi İbrahim.

"Ömer Şerif oynar hatta seni" diye ekledi Ron.

"Yani, o zaman saçım olduğu konusunda hemfikiriz. Peki, ben de yediyim. Şimdi sıra Joyce'la Elizabeth'te."

İbrahim gecenin geç saatlerine kadar sohbet etme düşüncesinin tadını çıkarmaktaydı. Ron gidince geriye yalnızca bir şeyler okumak, başka listeler yapmak, sonra da zorla yatağa gidip her zaman geç gelen uykusunu beklemek kalıyordu. Onun dikkatini isteyen çok fazla ses oluyordu. Karanlığın içinde yardım isteyen çok fazla kaybolmuş insan vardı.

İbrahim Coopers Chase'te genellikle geceleri uyanık kalan son kişi olduğunu biliyordu ve bu gece bir arkadaşa sahip olma mazereti onu memnun etmişti. İki yaşlı adam, geceye karşı savaşıyordu.

İbrahim not defterini yeniden açıp penceresinden Joyce'un dairesine doğru baktı. Her yer karanlıktı. Bütün köy uykudaydı.

Elbette Elizabeth tepeden aşağı, eve doğru yürürken el fenerinin ışığının görülmesine izin vermeyecek kadar profesyoneldi.

67

Jason Ritchie köşedeki masalardan birinde oturmaktaydı, öğle yemeğini bitirmekle meşguldü. Kelerbalığı ve pançeta yiyordu, ikisi de yerel ürünlerdi.

Ne yapması gerektiğini tam olarak kestiremiyordu.

Jason, The Black Bridge'teki değişikliklerden şaşkınlığa uğramıştı. Şimdi orası Le Pont Noir adında bir gastropuba dönüşmüştü. Tabelada adı, minimalist küçük harflerle gri zemin üzerine siyah olarak yazılıydı. Fairhaven'ın bazı varoş mahalleleri yıllar içinde gerçekten de değişmiş, bazı karanlık köşeler de yok olup gitmişti.

Ben de aynı durumdayım diye geçirdi içinden Jason, sodasını yudumlarken.

Jason fotoğraf hakkında düşündü. Bir tabancayla daha güvende hissederdi, yirmi yıl önce bu kolay olurdu. The Black Bridge'e doğru yürürdü, büyük bardakta birasını bitirmeden önce Geoff Goff'a telefon eden Mickey Landsdowne'la konuşurdu. BMX marka bisikletiyle bir çocuk bara kahverengi bir paket getirirdi, ona zahmeti karşılığında patates cipsiyle bir paket sigara verilirdi.

Basit zamanlardı.

Şimdi Mickey Landsdowne kundakçılıktan ve sahte viagra satmaktan Wandsworth Cezaevi'ndeydi.

Geoff Goff Fairhaven Futbol Kulübü'nü satın almaya kalkmıştı, parasını gayrimenkul krizinde kaybetmiş, çalıntı bakır satarak yeniden bir servet yapmış ve sonunda bir jet ski üzerindeyken vurularak öldürülmüştü.

Ayrıca çocuklar artık BMX'e biniyorlar mıydı yahu?

Fotoğraf Jason'ın masasının üzerinde duruyordu. The Black Bridge'te uzun zaman önce çekilmişti. Pançeta ve ekşi hamur ekmeği günlerinden önce.

Ah şu çete, daha dün gibiydi. Köşenin ardında bekleyen hiçbir bela yokmuş gibi kahkahalar atarlardı.

Jason oraya oturduğu andan itibaren, Tony Curran'ın, şu şansını sakin Fairhaven'da aramak üzere Londra'dan gelen uyuşturucu satıcısını barın neresinde vurduğunu çözmeye çalışmıştı. 2000 yılı olmalıydı sanki? Çözmesi zordu çünkü bir duvarı kaldırmışlardı ama galiba tadilatın ardından kurulmuş şu şöminenin yanında olmalıydı diye düşünmüştü.

"Kahve, efendim?" dedi kadın garson. Jason bir sütlü kahve sipariş etti.

Jason, herifin karnını, kâğıt kadar ince duvarı doğrudan delip geçen ve dışardaki otoparka çıkarak Türk Gianni'nin otomobilinin ön camından içeri giren mermiyi anımsadı. Gianni'nin aklının başından gitmiş olduğunu görebilirdiniz ama bu Tony'ydi yani, ne yapabilirdi ki?

Türk Gianni... Jason onun üzerine epey düşünmüştü. Cesedin yanına bırakılan o fotoğrafı Gianni'nin çektiğinden emindi. O, fotoğraf makinesini sürekli yanında taşırdı. Polis bunu biliyor muydu? Gianni kente geri mi dönmüştü? Bobby Tanner da dönmüş olabilir miydi? Jason listelerindeki bir sonraki hedef miydi?

Tony'nin vurduğu oğlan sonunda ölmüştü. O günlerde Londra'dan gelen çok oluyordu. Bazen güney Londra'dan, bazen de kuzeyden; çeteler genişlemek istiyordu, girebilecekleri yeni pazarlar peşindeydiler.

Kadın garson kahvesini getirdi. Yanında bademli bisküvi vardı.

Jason, Tony'nin vurduğu oğlanı hâlâ anımsıyordu. Daha çocuk sayılırdı. Steve Georgiou'ya, sahil kenarında, Oak'ta bir kâğıt parçasına sarılı kokain teklif etmişti. Steve Georgiou Kıbrıslıydı, eskiden çeteyle takılırdı, işin içine girmekten hiç hoşlanmazdı ama sadıktı. Şimdi bir jimnastik salonu sahibi. Steve Georgiou ona kumpas kurmuştu, genç uyuşturucu satıcısına şansını The Black Bridge'te denemesini söylemişti. Oğlan bunu yapınca şansının çabuk tükendiğini hızlı bir şekilde anlamıştı.

Çok kanaması olmuştu, Jason bunu anımsıyordu; hiç eğlenceli de değildi, bunu da gayet iyi anımsıyordu. Geriye dönüp baktığında, oğlan on yedi civarıydı. Şimdi genç gibi görünüyordu ama o zaman onlara öyle gelmemişti. Birileri onu Bobby Tanner'ın eski British Telecom minibüsüne koymuştu, Tony'nin bu tür durumlarda kullandığı ve sevdiği bir taksici onu A2102 üzerindeki "Fairhaven'a Hoş Geldiniz" tabelasının oraya götürüp bir kenara atmıştı. Burası, onu ertesi sabah buldukları yerdi. Oğlan için artık çok geçti, çoktan ölmüştü ama riskleri biliyordu. Taksici de vurularak öldürüldü çünkü Tony hiçbir zaman arkada şahit bırakılmaması gerektiğini bilirdi.

Bu Jason için işlerin sonu olmuştu. Aslında hepsi için işlerin sonu olmuştu. Artık olay, para kazanan genç adamlardan, eğlenen arkadaşlardan, Robin Hood'muş gibi ya da o zamanlar ne olduğunu düşünüyorsa oymuş gibi davranmaktan ibaret değildi. Olay artık mermiler ve ölü bedenlerdi, polisler ve kederli ana babalardı. Tam bir geri zekâlıydı o zamanlar. Bunu çok geç anlamıştı.

Çok geçmeden Bobby Tanner gitmişti. Kendinden küçük kardeşi Troy, Manş Denizi'nde bir botta ölmüştü. Uyuşturucu mu taşıyordu? Jason bunu hiç öğrenememişti. Gianni de taksici öldürüldükten hemen sonra kirişi kırmıştı. Hepsi buydu. İşte tam böyle olmuştu, bir mermi yüzünden o günler gidivermişti. Aslında onlar için iyi bir kurtuluştu.

Dediklerine göre şimdi Fairhaven'daki işleri St. Leonards'tan iki kardeş yürütüyormuş. Onlara iyi şanslar diye düşündü Jason. Hâlâ olayı yerel kaynaklar içinde tutuyorlardı.

Şömineye doğru yürüdü, sonra çömeldi. Evet, kesin burasıydı. Parmaklarını eskitilmiş tuğlalar üzerinde gezdirdi. Onları çıkarıp kazımayı sürdürseniz, yirmi küsur yıl önce Mickey Landsdowne'un doldurup üzerini boyadığı mermi deliğini bulabilirdiniz. Bir mermi her şeyi değiştirmişti.

Burada The Black Bridge'te geriye artık anıları ve ginsengli yeşil çayı da dahil hiçbir şey kalmamıştı. Bütün çete gitmişti. Tony Curran, Mickey Landsdowne, Geoff Goff. Şu delikli otomobil şimdi neredeydi acaba? Bir arazide paslanıyor muydu? Bobby Tanner neredeydi? Ya Gianni neredeydi? Onlar Jason'ı bulmadan Jason onları nasıl bulabilirdi?

Jason yeniden gidip oturdu, kahvesini yudumladı. Eh, galiba bunun yanıtını biliyordu. Başından beri biliyordu.

Jason iç geçirdi, bisküvisini kahvesine daldırdı ve babasını aradı.

68

"Fotoğrafı salı sabahı buldum" dedi Jason Ritchie. "Posta kutuma elden bırakılmış."

Baba oğul birlikte, Ron'un balkonunda şişede bira içiyorlardı.

"Ve onu tanıdın, öyle mi?" diye sordu Ron.

"Yani fotoğrafı değil, fotoğrafı daha önce hiç görmemiştim. Ama onun ne olduğunu, nerede olduğunu, hepsini anımsadım" dedi Jason.

"Peki, neydi ve neredeydi? Ve diğer hepsi?" diye sordu babası.

Jason fotoğrafı eline alıp Ron'a gösterdi.

"İşte burada. Tony Curran, Bobby Tanner ve ben. Üçümüz The Black Bridge'te bir masanın etrafındayız, orası bizim eskiden içmeye gittiğimiz yerdi. Anımsarsan, seni de bana uğradığın bir gün oraya bir kez götürmüştüm?"

Ron başıyla onayladı, fotoğrafa baktı. Küçük çetenin önündeki masanın üzeri parayla örtülmüştü. Binlerce sterlindi, belki yirmi beş bini bulurdu, hepsi de banknotlar halinde, öylece masanın üzerine dağılmıştı ve üçü de bundan son derece memnun görünüyordu.

"Peki, para neredendi?" diye sordu Ron.

"O zamanlar mı? Bir fikrim yok, böyle çok sayıda akşamdan biriydi yalnızca bu."

"Ya uyuşturucu?" diye sordu babası.

"Uyuşturucu. O günlerde her zaman öyleydi" diye onayladı Jason. "Yatırım yaptığım iş buydu. Parayı güvende tutmak için."

Ron başını aşağı yukarı salladı, Jason da "Savunacak değilim" dercesine ellerini kaldırdı.

Ron, "Polis fotoğrafı mı elde etmiş?" diye sordu.

"Evet, hakkımdaki başka bir sürü şeyi de."

"Jason, biliyorsun sormak zorundayım. Tony Curran'ı öldürdün mü?"

Jason başını iki yana salladı. "Öldürmedim baba, yapmış olsam sana söylerdim çünkü sen de bilirsin ki yapmış olsaydım iyi bir nedenim olurdu."

Ron başıyla onayladı. "Yapmadığını kanıtlayabilir misin?"

"Bobby Tanner'ı ya da Gianni'yi bulabilirsem o zaman zannederim yapabilirim. Onlardan birisidir. Biliyorsun, başka birinin o fotoğrafı cesedin yanı başına koymasını, polisler bulsun diye bir aldatmaca olarak anlayabiliyorum. Ama onu neden bana da göndersinler? Tabii Bobby veya Giannni bunu kendilerinin yaptıklarını bilmemi istemedikçe?"

"Polise konuşmayacaksın öyle mi?"

"Beni bilirsin. Onları kendim bulurum diye düşündüm."

"Ee, nasıl gidiyor peki?"

"İşte bu yüzden buradayım, değil mi baba?"

Ron başını salladı. "Elizabeth'i arayacağım."

69

Donna'yla Chris, Fairhaven Polis Merkezi'ndelerdi. Sorgu Odası B'de.

Donna'nın bu odada kendini rahibe gibi gösteren biriyle görüşmesinin üzerinden çok zaman geçmemişti. Şimdi de kendini peder gibi gösteren birinin karşısında oturuyordu. Bu paralellik gözünden kaçmamıştı.

Donna bu büyük gelişmeyi bizzat açığa çıkarmıştı. Sadece Peder Matthew Mackie'nin geçmişine yönelik birkaç yoklama yapmıştı. Onu sistemden kontrol etmiş, ekrana dökülenlere bakmıştı.

Bu geçmiş yoklaması birkaç gün almıştı çünkü aslında ekrana dökülen hiçbir şey yoktu ki bu çok mantıksızdı. O yüzden Donna parçaları bir araya getirmek, ne olduklarını anlamak için zaman harcadı, bilgiyi Chris'e vermeden önce neyin ne olduğunu çözdü ve işte şimdi buradaydılar.

"Sürecin her adımında, Bay Mackie" diye Chris devam etti, "her adımında, kendinizden 'peder' olarak bahsettiniz. Kendinizi 'peder' olarak tanıttınız, doğru mu?"

"Evet" diye onayladı Matthew Mackie.

"Şimdi bile, hâlâ bir rahip yakası takmaktasınız, mutabık mıyız?"

"Takıyorum, evet." Mackie onaylamak amacıyla parmaklarıyla yakasına dokundu.

"Ve gerisi de. Yani tam takım olarak diyelim?"

"Resmi cüppe, evet."

"Ama sizi araştırmaya başlayınca ne bulduk dersiniz?"

Donna izliyor ve öğreniyordu. Chris bu yaşlı adama karşı nazik davranıyordu. Bildikleri şeyler düşünülünce acaba tavrını değiştirir mi diye merak etti.

"Bence... yani, bence, olasılıkla, bazı yanlış anlamalar var." Chris arkasına yaslandı, Matthew Mackie'ye konuşması için fırsat tanıdı. Nitekim o da bunu bekliyormuş ki konuşmaya başladı. "Kendi payıma suçumu kabul ediyorum ve eğer beni... özetle, yani zannederim, bir şekilde, niyetim yanlış yönlendirmek değildi ama işin gerçeği bilinmediğinde nasıl göründüğünü anlıyorum."

"İşin gerçeği nedir Bay Mackie?" dedi Chris. "Mükemmel! Hadi gerçeklere gelelim. Siz Peder Matthew Mackie değilsiniz, işte bu gerçek. Katolik Kilisesi ya da herhangi bir kilise için çalışmıyorsunuz. Bu da bir diğeri. Bunu keşfetmek Ulusal Sağlık Sistemi kayıtlarında on beş dakikalık bir taramayı gerektirdi ama siz Doktor Michael Matthew Noel Mackie'siniz. Bu gerçeği de ötekilerin yanına ekleyebilir miyiz?"

"Evet" diye kabullendi Matthew Mackie.

"Özel muayenehanenizden pratisyen hekim olarak on beş yıl önce emekli oldunuz. Bexhill'de bir bungalovda yaşamaktasınız, oradakilere sorunca öğrendik ki hiçbir ayine bile katılmıyormuşsunuz."

Matthew Mackie yere bakıyordu.

"Hepsi gerçek mi?"

Mackie başını aşağı yukarı salladı. "Hepsi gerçek."

"Acaba rica etsem şu rahip yakasını çıkarabilir misiniz Bay Mackie?"

Mackie başını kaldırıp doğrudan Chris'e baktı. "Hayır. Sizce sakıncası yoksa kalsın. Tabii tutuklanmadığım sürece ki bundan söz etmediniz."

Şimdi Chris başını aşağı yukarı salladı. Donna'ya baktı, sonra gözlerini yine ona çevirdi ve parmaklarını masada tıkırdattı. İşte başlıyor diye düşündü Donna. Chris kolay kolay parmaklarını masada tıkırdatmazdı.

"Bay Mackie bir adam öldü" dedi Chris. "Siz ve ben bunu olurken izledik, öyle değil mi? Ve gördüğüm şey hakkında ne düşünüyorum biliyor musunuz? Ben bir adamın bir Katolik pederi ittirdiğini gördüm. Katolik mezarlığını korumaya çalışan bir Katolik pederi. Bir polis memuru olarak, bu benim bir şeyleri farklı yorumlamama yol açtı. Anlıyor musunuz?"

Mackie başıyla onayladı. Donna sessizliğini koruyordu. Ekleyeceği hiçbir şey yoktu. Merak etmişti, Chris acaba onun yüzünden de parmaklarını masada tıkırdatır mıydı bir gün? Umarım tıkırdatmaz diye düşündü.

"İyi de gördüğüm şey aslında neydi? Gördüğüm şey bir adamın, sadece kendisinin bildiği nedenlerden ötürü pedermiş gibi yapan bir başka adamı itmesiydi. Bir dolandırıcıyı itmesiydi, işte siz buydunuz. Mezarlığı koruyan bir dolandırıcı."

"Ben dolandırıcı değilim" dedi Matthew Mackie.

Chris, Mackie'yi elini kaldırarak susturdu. "Bu dolandırıcıyla boğuştuktan bir an sonra, ilk adam ölümcül bir enjeksiyon yüzünden düşüp öldü ki bu işleri daha da karmaşıklaştırıyor, özellikle de bu dolandırıcı bir doktor çıkınca. Ancak belki de ben bir şey kaçırmışımdır, ne dersiniz?"

Mackie sessiz kaldı.

"Size bir kere daha soracağım, efendim. Şu rahip yakasını çıkarır mısınız?"

"Şu anda bir peder değilim, bunu kabul ederim" dedi Mackie uzunca bir iç çekerek. "Ancak, uzun yıllar boyunca öyleydim. Bunun getirdiği bazı ayrıcalıklar vardır, rahip yakası da bunlardan birisidir. Onu giymeyi tercih edip etmeyeceğim ya da bana hâlâ

Peder Mackie diye seslenmelerini isteyip istemeyeceğim bana kalmış bir şey."

"Doktor Mackie" dedi Chris, "bu bir cinayet vakası. Bana yalan söylemeyi bırakmanız gerekiyor. Buradaki Memur Donna De Freitas bütün kayıtları inceledi. Kilise çok yardımcı oldu. Bize ne söylerseniz söyleyin, konseye, Ian Ventham'a, kapıyı koruyan hanımefendilere ne derseniz deyin bir din adamı değilsiniz ve hiçbir zaman da olmadınız. Bunla ilgili hiçbir yerde kayıt yok, ne tozlu bir kayıt defteri ne de eski bir fotoğraf. Bize neden yalan söylediğinize dair bir fikrim yok ama elimizde bir ceset var ve bir katil arıyoruz, o yüzden her şeyi bir an önce öğrensek iyi olur. Önemli bir şeyi gözden kaçırıyorsam söylemenizi istiyorum."

Mackie bir an için düşünceli gözlerle Chris'e baktı. Sonra başını iki yana salladı.

"Ancak beni tutuklamanızı söylerim" diye karşılık verdi Mackie. "Yoksa şimdi eve gitmek istiyorum. Gücenmiş değilim, işinizi yaptığınızı biliyorum."

Matthew Mackie ıstavroz çıkardı ve ayaklandı. Chris de ayaklandı.

"Yerinizde olsam burada kalırdım Doktor Mackie."

"Bana bir suçlama yönelttiğiniz anda, söz veriyorum kalacağım" dedi Mackie. "Ama o zamana kadar..."

Donna ayağa kalkıp ona sorgu odasının kapısını açtı, Matthew Mackie çıktı.

70

Bir saunada sigara içmek çok zordur ama Jason Ritchie elinden geleni yapıyordu.

"Bunu sorun etmediğine emin misin baba?" diye sordu kaşlarından ter damlarken.

"Onlara her şeyi söyle" diye yanıtladı Ron. "Ne yapacaklarını bilirler."

"Onları bulabileceklerini sanıyorsun yani?" diye sordu Jason.

"Öyle düşünüyorum" dedi İbrahim. Alçak bir banka ayaklarını öne doğru uzatarak oturmuştu.

Sauna kapısı açıldı, içeri Elizabeth'le Joyce girdi, havlularını mayolarının etrafına sarmışlardı. Jason sigarasını bir yığın sıcak külün üzerinde söndürdü.

"Hah, işte bu güzel" dedi Joyce. "Okaliptüs."

"Seni görmek güzel, Jason" dedi Elizabeth, yarı çıplak boksörün karşısındaki koltuğa yerleşirken. "Sana bir yardımımız dokunacağını düşündüğünü zannediyorum. Bunda anlaştığımızı söylemeliyim."

Hoşbeş bu kadardı. Elizabeth gözlerini Jason'a sabitledi.

"Ee?"

Jason, Elizabeth ve Joyce'a babasına anlattığı hikâyeyi tekrarladı. Fotoğrafın bir kopyası saunada elden ele geçti. İbrahim onu presletmişti.

"Fotoğrafı ben de aldım" diye onayladı Jason, "ve bu da nereden çıktı şimdi dedim? Nereden geldi? Gazetelerden miydi? Yoksa *Sun* gazetesinin yarınki ön sayfası mı? Düşündüğüm şey

buydu. Fakat herhangi bir mesaj yoktu, hiçbir şey yoktu. Telefonda bir gazeteci yoktu, bana bir numara mı yapıyorlardı, ne oluyordu?"

"Peki neymiş?" diye sordu Elizabeth.

"Yani hâlâ düşünüyorum, acaba basın danışmanımı mı aramalıyım? Belki de onunla konuşmuşlardır. Çok şaşırmıştım, dürüst olmak gerekirse, bu yirmi küsur yıl önceki bir olaydı, bu fotoğraf ve ardımda bıraktığım bir dünya. O yüzden ne olursa inkâr etmeye ya da bekârlığa veda partisi, maskeli balo veya bunu açıklayacak bir şeyle çıkmaya hazırım."

"Vay be, çok iyiymiş" dedi Joyce.

"Sonuç olarak işte buradayım, hâlâ bu fotoğrafa bakıyorum ve bir şeyler aklıma gelmeye başladı. Zannediyorum ki bu bir oyun. Belki Tony bu fotoğrafı ele geçirdi, ünlü bir boksör, etrafı para dolu, her yerde eski mahkûmlar. Bana bir kopya yolladı, biraz para koparmak istedi. Bana yirmi bin filan ver, ben de gazetelere gitmeyeyim. Olabilir dedim, evet onu arayayım, ufak bir sohbet edelim diye düşündüm. Meseleyi çözebilir miyiz diye anlamak istedim."

"Tony Curran sana şantaj yapacak türden bir adam mıydı?" diye sordu Elizabeth.

"Evet, Tony her şeyi yapabilecek karakterde bir adamdır. O yüzden, ilk iş olarak kasabadan yeni bir telefon aldım, şu ucuzlarından."

"Sonra bana nereden aldığını söyler misin, bu sıralar ben de öyle bir şey arıyorum" dedi İbrahim.

"Tabii ki Bay Arif" dedi Jason. "Sonra onu bir defa aradım, açmadı. Yeniden aradım, yine açmadı; yirmi dakika bekleyip sonra tekrar denedim. Yine yanıt vermedi."

"Tanımadığım numaraysa ben hiçbir zaman telefonumu açmıyorum" dedi Joyce. "Bunu haberlerde görmüştüm."

"Çok akıllıca Joyce" diye devam etti Jason. "Sonra babamla iki tek atayım diye buraya geldim, işte o zaman onu bizzat gördüm, Curran'ı, Ventham'la tartışmaktaydı."

"Bana bunların hiçbirini anlatmadın o zaman" dedi Ron ve Jason da haklısın dercesine elini kaldırdı.

"Ben ve babam birkaç bira içtikten sonra..."

"Bir de ben vardım" dedi Joyce.

"Ve Joyce" diye onayladı Jason. "Sonra, otomobille gezindim sadece düşünmek için. Ardından oraya Tony'nin evine yöneldim, güzel yerdir. İşin aslı biz birbirimizin yanında daima dikkatliydik, ben ve Tony, çok sırlarımız var ama onun kapısına nedensiz yere gitmem. Otomobili evin önündeki otoparktaydı, o yüzden telefonu açmayınca güvenlik kamerasından beni gördü ama konuşmak istemedi diye düşündüm. Onu suçlamadım, o yüzden zili birkaç defa daha çaldım, sonra oradan ayrıldım."

"Ve bu onun öldüğü gündü, öyle mi?" diye sordu Joyce.

"Öldüğü gün. İçeriden bir şey işitmedim. O yüzden olaydan önce miydi sonra mıydı ya da her neyse artık bilmiyorum. Neyse, eve gidip birkaç saat sonra şu WhatsApp grubundaydım..."

"Bir WhatsApp grubu mu?" diye sordu Elizabeth ama Joyce elini salladı ve Jason devam etti.

"Eski tanıdıklardan birkaçı işte, sonra onlardan biri Tony'nin evinde ölü bulunduğunu söyledi. Ürperdim, biliyor musunuz? O sabah bana şu fotoğraf gönderildi, öğleden sonra Tony öldürüldü. Bu beni çok endişelendirdi. Demek istiyorum ki başımın çaresine bakabilirim ama Tony de bakabilirdi ve bakın ne oldu. Bu yüzden sinirlerim bozuldu, bu doğal tabii, sonra polis benim Tony'nin oralarda olduğumu keşfetmiş, o gün Tony'yi aradığıma dair kayıtlar da ellerindeydi. Bir de şu cesedin yanına bırakılan fotoğrafım vardı. Onları suçlayamazsınız, birtakım kokular geldiğini düşünüyorlar, neticede ben de öyle düşünürdüm."

"Ama Tony Curran'ı öldürmedin?" diye sordu Elizabeth.

"Hayır, ben değilim" dedi Jason. "Ama polisin neden benim yaptığımı düşündüğünü de görüyorsunuz."

"Sağlam kanıtları var" diye hak verdi İbrahim.

"Ve buraya senin için eski arkadaşlarınızı bulabilir miyiz diye sormaya geldin, doğru mu?" dedi Elizabeth.

"Yani" dedi Jason, "babamın dediğine göre polisler ne kadar iyi olurlarsa olsunlar siz onlardan daha iyiymişsiniz."

Her yönden sessiz baş sallamaları geldi.

"Ve bunlar eski arkadaşlar" dedi Jason. "Fotoğrafı çeken adam da var tabii."

"Peki o kimdi?" diye sordu Elizabeth.

"Türk Gianni, bizim ufak çetenin dördüncü üyesiydi."

"Türk mü?" diye sordu Joyce.

"Yok" dedi Jason.

İbrahim bir yandan not alıyordu.

"Kıbrıs Türküdür, yıllar önce de yine oraya tüydü."

"Kıbrıs'ta birkaç iyi ajan tanırım" dedi Elizabeth.

"Bakın" dedi Jason. "Bana bir şey borçlu değilsiniz. Hem de hiç. Burada hiçbir iyi şey yapmadım, Tony de öyle. Ama Bobby ya da Gianni Tony'yi öldürdüyse, o zaman hâlâ ortalıkta geziyorlar demektir ve öyleyse, neden bir sonraki ben olmayayım? Yine de sizi ilgilendirmez, biliyorum ama babam bu işin size uyacağını düşündü, ben de yardım teklifini geri çevirmedim."

"Yani... Senin tahminin ne?" diye sordu Ron.

"Peki" dedi Elizabeth. "İşte benim görüşüm. Diğerleri bana katılmayabilir, her ne kadar öyle olacağını zannetmesem de. Bu pislik tamamen kendi eserin. Açgözlülük ve uyuşturucudan gelen bir pislik. Bunlar benim açımdan dezavantaj. Ama burada bir avantaj da söz konusu. Ve bu da senin Ron'un oğlu olman. Ayrıca

haklı olduğuna da inanıyorum, gerçekten de biz Bobby Tanner'la Türk Gianni'yi senin için bulabiliriz. Hatta oldukça hızlı buluruz. Ayrıca her ne yapmışsan ve bu konuda biz ne düşünürsek düşünelim, bir katili yakalamak hoşuma gider. O katil seni yakalamadan önce."

"Aynen" dedi Joyce.

"Aynen" dedi İbrahim.

"Teşekkürler" dedi Jason.

"Teşekkürler" diye ilave etti Ron.

"Bir şey değil" dedi Elizabeth ayaklanırken. "Şimdi, seni saunanda bırakıyorum. Birkaç telefon açmam gerekiyor. Ron, seni bu gece saat onda mezarlıkta görmem gerek müsaitsen. Joyce ve İbrahim, sizlere de orada ihtiyacım olacak."

"Çok hoş görünüyor. Kaçıramam" dedi Ron. Oğlu ona merak dolu bir bakış attı.

"Ve Jason?" dedi Elizabeth.

"Evet?" dedi Jason.

"Bu bir blöfse, çok riskli bir blöf. Çünkü bu katili yakalayacağız. Sen bile olsan."

71

"Mezara inmek için yardım ister misiniz?" diye sordu İbrahim.

"Evet, lütfen" dedi Austin, "çok naziksiniz."

Bogdan bir ark lambası ödünç almıştı, onu mezarın orada Ian Ventham öldürüldüğü sabah denemişti. Mezarda, tabutun üzerinde fazladan bir sakin olduğu ortaya çıkmıştı. Gömülmeye hakkı olmayan bir yere gömülmüş bir iskeletti.

Austin İbrahim'in kolundan tuttu, mezarın içine bir adım attı. Tabutun etrafına saçılmış kemiklere basmamaya özen gösterdi. Elizabeth'e baktı, kıkırdadı. "Bu beni eskilere götürdü Lizzie. Leipzig'i anımsıyor musun?"

Elizabeth gülümsedi, kesinlikle anımsıyordu. Joyce da gülümsüyordu çünkü Elizabeth'e Lizzie diye seslenildiğini hiç duymamıştı. Diğerleri de bunu işitti mi acaba diye merak etti.

"Ne düşünüyorsun Prof?" diye sordu Ron, Yüce İsa'nın ayaklarının dibinde oturmuş, bira içiyordu.

"Yani, bunu genellikle öyle sıradan bir şeymiş gibi söylemek istemem" diye karşılık verdi Austin, gözlüklerini o anda elinde tutmakta olduğu uylukkemiğine yakından bakmak için kaldırmıştı, "ama madem dostlar arasında dedikodu yapacağız, bunların epeydir burada olduklarını söyleyebilirim."

"Epeydir mi Austin?" diye sordu Elizabeth.

"Bunu söyleyebilirim" dedi Austin düşünceli bir halde. "Sırf renge bakarak."

"Daha da detaylandıracak olursan?" diye sordu Elizabeth.

"Ah!" dedi Austin. "Benden detay isterseniz, diyebilirim ki..." Düşüncelerini toparlamak için duraksadı. "Uzunca bir süredir orada."

"O zaman Rahibe Margaret'la aynı zamanda gömülmüş olabilirler?" diye sordu Joyce.

"Mezar taşındaki tarih ne?" diye sordu Austin.

"1874" diye okudu Joyce.

"İşte bu olanaksız. Otuz, kırk, elli yıl belki, toprağa bağlı olarak değişir ama yüz elli yıl, yok olmaz."

"O halde bir noktada" dedi İbrahim, "birisi bu mezarı kazdı, içine başka bir cesedi gömdü ve onu yeniden doldurdu, öyle mi?"

"Belli ki" diye onayladı Austin. "Kendinize bir gizem buldunuz."

"Diğer bir rahibedir belki de Austin?" diye sordu Elizabeth. "Herhangi bir mücevher var mı orada? Ya da kıyafet parçası?"

"Bunda hiçbir şey yok" dedi Austin. "Çırılçıplak soyulmuş. Eğer bu bir cinayetse, işleyen ne yaptığını biliyormuş. Birkaç kemiği yanıma alıyorum, sakıncası var mı? Onlara sabah bir bakacağım size daha net bir resim sunmak için."

"Kesinlikle Austin, istediğini seç" dedi Elizabeth.

Bogdan iç çekti. "O zaman şimdi polise mi söyleyeceğiz?"

"Bence Austin bize geri dönene kadar bunu kendimize saklayalım" diye yanıtladı Elizabeth. "Tabii herkes onaylıyorsa?"

Herkes onaylamıştı.

"Biri bana mezardan çıkmam için yardım edebilir mi?" dedi Austin. "Bogdan, delikanlı?"

Bogdan başını salladı ama önce bir şeyi netleştirmek ister gibiydi. "Dinleyin, bir şey söylemem gerekiyor, tamam mı? Delirip delirmediğimi anlamam lazım. Bu normal bir şey değil, doğru mudur? Yaşlı bir adam mezarda kemiklere bakıyor. Belki de birisi öldürüldü ama kimse polise bunu söylemiyor?"

"Bogdan kemikleri ilk bulduğunda polise bir şey söylememiştin" dedi Joyce.

"Evet ama ben böyleyim" dedi Bogdan, "normal değilim."

"Eh, biz de böyleyiz" dedi Joyce "ve biz de normal değiliz. Eskiden öyle olsam bile."

"Normal, aldatıcı bir kavramdır Bogdan" dedi İbrahim.

"Bogdan bize güvenin" dedi Elizabeth. "Bizim bütün istediğimiz bu kalıntıların kime ait olduğunu ve onu buraya kimin gömdüğünü bulmak, gerçekten gerekmedikçe polisin burnunu sokmaması her şeyi çok daha kolaylaştıracaktır. Bu kemikleri önce polis bulsaydı, bunu en son bizim işiteceğimize bahse girebilirdiniz. Bu, o kadar sıkı çalışmamıza bakınca hiç de adil görünmüyor."

"Size güveniyorum" dedi Bogdan, sonra aklına bir şey gelmiş gibi yüzünü buruşturdu. "Gerçi işler raydan çıkacak olursa hapse beni atacaklarına eminim."

"Böyle bir şeye izin vermem, siz çok faydalısınız" dedi Elizabeth. "Şimdi lütfen Austin'in mezardan çıkmasına yardımcı olun da benim için şu kemikleri toplayıverin. Hep beraber Joyce'a gidip birer kupa çay içmeyi öneriyorum."

"Çok iyi olur!" dedi Austin, Bogdan'ın uzattığı koluna uzanmadan önce seçtiği kemikleri mezarın kenarlarına yerleştirdi.

Ron, "Bize sen rehberlik et Lizzie" deyip kutu birasını bitirdi.

72

Joyce

Neşeli bir ortam vardı ve nedenini anlayabiliyordum. Her birimiz bir çete olduğumuzu ve sıra dışı bir şeylerin ortasında olduğumuzu anlıyorduk. Bir de, bana sorarsanız yasadışı bir şey yapıyorduk ama umursayacak yaşı çoktan geçtik. Sönmekte olan ışığımıza karşı bir kavga veriyorduk ama bu bir şiirdi, yaşamın kendisi değil. Gözden kaçırdığım başka nedenler de olacaktır ama tepeden aşağı dönüş yolunda kendimizi uçarı tipler gibi hissetmiştik. Çok geç saatlere kadar sokakta kalan ergenler gibi.

Ama Austin salondaki yemek masama bir yığın kemiği serince, hâlâ bunun bir macera olduğunu bilmekle beraber, o görüntü bence hepimiz üzerinde ayıltıcı bir etki yapmıştı. Ron'un bile.

Hepsi de çok güzeldi, Perşembe Günü Cinayet Kulübü, tüm o gözü peklik ve yaşımızın verdiği özgürlük, kendimize söylediğimiz diğer her şey. Ancak biri ölmüştü ne kadar önce olursa olsun, dolayısıyla durup bir düşünmek doğru olurdu.

Bu olayda bir çıkış yolumuz yoktu, bu fazladan cesedin orada olmasına dair tek bir mantıklı neden bulamamıştık. Portakallı kek eşliğinde, daha yakından yapılan bir muayeneden sonra Austin cesedin bir erkeğe ait olduğundan emin oldu, öyleyse o bir rahibe olamazdı.

İyi de o zaman kimdi? Ve onu kim öldürmüştü? Yanıtları bulmanın ilk adımı ne zaman öldürüldüğünü keşfetmekti. Otuz yıl önce miydi? Yoksa elli yıl mı? Bunların arasında büyük fark vardı.

Austin kemikleri yanında götürüp başka testler yapabileceğini açıkladı. Herkes evden ayrıldıktan sonra ona Google'dan

baktım ve "Sir" unvanına sahip olduğunu anladım. Şaşırdım diyemezdim, kemikler hakkında gerçekten çok şey biliyordu. Gecenin onunda, seksenli yaşlarında, bir mezarın içinde niye dikildiği onu ilgilendirirdi ama sanırım Elizabeth'in bütün arkadaşları böyle şeylere alışıktı. Çayına üç şeker atıyordu, gerçi ona bakarak bunu anlayamazdınız.

Sonra buradaki en büyük soru geliyor elbette. Siz bu konuda benden ilerdesiniz. Çok daha yakın bir zamanda işlenmiş bir başka cinayetin işlenme nedeni bulunabilmiş miydi? Orada gizlenen bu kemiklerden başka birinin haberi var mıydı? Ian Ventham, Sonsuz Huzur Bahçesi'ni ve bu kemiklere ait sırrı korumak için mi öldürülmüştü?

Bir saate yakın konuştuk zannederim. Polisi işe karıştırmamakta haklı mıydık? Onlara eninde sonunda söylemek zorundaydık ama bunun bizim hikâyemiz, bizim mezarlığımız, bizim evimiz olduğu düşüncesiyle, şimdilik bunu kendimize saklamak istiyorduk. Austin'den haberleri alır almaz elbette ki her şeyi söylemek zorundaydık.

Dolayısıyla iki cinayeti çözmeye çalışıyorduk ve olası bir üçüncüyü de, yani şu iskelet öldürülmüşse. Ya da acaba öldürülmüş birinin iskeleti mi demeliyim? Yani bir iskelet biri midir? Bu soru daha parlak zekâlara göre.

Elizabeth'in Bobby'yle Gianni'nin izini sürmek istediğini biliyorum ama şimdilik önceliği kemiklere vermek zorunda olduğumuz konusunda hepimiz hemfikirdik.

Chris'le Donna acaba hiç ilerleme kaydetmişler miydi? Merak içindeydim. Öyleyse de bunu işitmemiştik. Umarım bizden bir şeyler saklamıyorlardır.

73

Chris'le Donna, Chris'in ofisine çıkan üç kat merdiveni tırmanıyorlardı. Donna, Chris'i yürümeye zorlamak için asansörlerden korkarmış gibi yapmıştı.

"O zaman, Tony Curran cinayetine Jason Ritchie uyar" dedi Chris. "Ve Matthew Mackie de Ian Ventham'ınkine, ne dersin?"

"Bir şeyleri gözden kaçırmadıysak" dedi Donna.

"Bunu bize yakıştırmam" dedi Chris. "Dolayısıyla hadi işimizi yapalım. Matthew Mackie'nin o gün orada bulunduğunu da, yalancı olduğunu da biliyoruz. O bir doktor, din adamı değil."

"Dolayısıyla fentanil elde edebileceğini, onu nasıl kullanacağını bildiğini de biliyoruz" dedi Donna.

"Aynen" dedi Chris. "Neden dışında her şeyi bulduğumuzu düşünüyorum."

"Mezarlığın taşınmasını istememesi" dedi Donna. "Bu yeter mi?"

"Onu tutuklamaya yetmez. Oranın neden taşınmasını istemediğini keşfetmediğimiz sürece."

"Bir din adamıymış gibi yapmak suç mudur?" dedi Donna. "Tinder'da biriyle tanışmıştım bir zamanlar, pilotmuş gibi yapmıştı ve beni All Bar One'ın dışında taciz etmeye kalkmıştı."

"Bahse girerim bunu yaptığına pişman olmuştur."

"Hayalarını yumrukladım, sonra plakasını alıp eve dönerken alkol muayenesi yaptırdım."

İkisi birden gülümsediler. Ama bu gülümsemeler geçiciydi. İkisi de Matthew Mackie'nin ellerinden kayıp gitmesi tehlikesinin farkındaydılar. Şimdiye kadar bir kanıt elde edememişlerdi.

"Senin şu Perşembe Günü Cinayet Kulübü'ndeki arkadaşlarından bir şey işitmişliğin var mı?" diye sordu Chris.

"Çıt çıkmadı" dedi Donna, "ki bu beni geriyor."

"Beni de" dedi Chris. "Ve Jason Ritchie konusunu açan kişi olmayı gerçekten istemiyorum."

Chris sahanlıkta bir an için durdu. Düşünüyormuş gibi yaptı ama aslında biraz nefeslenmesi gerekmişti.

"Galiba Mackie'nin mezarlıkta gömülü bir şeyi vardır?" dedi Chris. "Kazılsın istemiyor olabilir mi?"

"Bir şeyler gömmek için güzel yer" diye hak verdi Donna.

74

Joyce

Hiç Skype kullandınız mı?

Bu sabaha kadar ben kullanmamıştım, şimdi kullanmış bulunuyorum. İbrahim kurdu, o yüzden onun dairesine gittik. Dairesini o kadar temiz tutuyor ki temizlik için kimseyi evine aldığını sanmıyorum.

Her yerde dosyalar var ama hepsi de kilitli, o yüzden onları görüyor ama okuyamıyorsunuz. Bir terapist olsaydınız işiteceğiniz hikâyeleri bir hayal edin. Kim kime ne yaptı? Yoksa şöyle miydi: Kime kim ne yaptı? Her durumda, bahse girerim her türlüsünü işitmiştir.

Austin bir Sir'den bekleyeceğiniz gibi tam onda aradı, bize öğrendiklerini söyledi. Onu ekranda görebiliyorduk, ekranın başına sırayla oturduk. Biraz zordu çünkü gözüktüğümüz kutucuk çok küçüktü ama birkaç defa daha konuşsak alışırdık sanırım.

Ceset bir erkeğe aitti ki bunu bize zaten söylemişti. Uyluk kemiğinde bir kurşun yarası vardı. Austin bize onu göstermek için eline almıştı. Bunun için hepimiz de kutunun içine girmeye çalıştık. Onu öldüren bu yara mıydı? Austin kesin bir şey söylemek istemedi ama büyük ihtimalle değildi. Daha önceden kalma bir yaraydı.

Bir ara karısı arkadan geçti. Ne düşünmüş olabilirdi? Kocası elinde kemiklerle bir bilgisayar ekranına bakıyordu. Herhalde böyle şeylere alışıktı.

Şimdi, kemiklerin kaç yaşında olduğunun nasıl söylenebileceği hakkında ne kadar şey biliyorsunuz? Ben hiçbir şey bilmi-

yordum ve Austin her şeyi detaylarıyla açıkladı. Çok etkileyiciydi. Orada bir makine vardı, özel bir boya ve karbonla ilgili bir şeyler de. Tüm bunları eve doğru giderken anımsamaya çalıştım ki yazabileyim ama korkarım hepsi uçtu gitti. Ama çok ilginçti. Austin ihtiyaç halinde *The One Show*'a[45] çıksa çok iyi bir performans sergilerdi.

Beraberinde biraz toprak da götürmüş, onları da teste tabi tutmuştu ama toprak o kadar ilginç değildi. Kemiklere dönelim lütfen diye geçirmiştim içimden.

Yine de uzun lafın kısası şuydu ki Austin bazı matematiksel hesaplar yapmıştı, kesin bir şey söylemek mümkün değildi, birçok değişken söz konusuydu ve kimse bütün yanıtları veremezdi; elinden tek gelen, en iyi tahmini yapmaktı. Bu noktada Elizabeth ona gevelemeyi bırakıp sadede gelmesini söyledi. Elizabeth bu tür şeylerde işini iyi bilirdi, karşısındaki bir Sir bile olsa.

Böylece baklayı çıkardı. Ceset 1970'lerde gömülmüştü, daha geç değilse de daha erken olabilirdi. O zaman aşağı yukarı elli küsur yıl önce.

Austin'e teşekkür ettik ama sonra aramanın nasıl kapatılacağını kimsenin bilmediği ortaya çıktı. İbrahim bir süre uğraştıysa da yenilgiye uğramış yüzünü görebiliyorduk. Sonunda Austin'in karısı gelip onun tarafında gerekli kurtuluşu sağladı. Çok tatlı görünüyordu.

İşte böyleydi. Birbirinden elli yıl farkla iki potansiyel cinayet. Oradaki herkesin, üzerinde yıllarca kafa yormasına yeter de artardı bile. Galiba Chris'le Donna'ya yaptıklarımızı söylemenin vakti gelmişti. Umarım kişisel algılamazlardı.

Sonra Elizabeth, bugün Brighton'daki krematoryuma bir şüphesini doğrulamak için kendisiyle gelir miyim diye sordu.

---

45) BBC'de yayınlanan magazin içerikli bir söyleşi programıdır. [ç.n.]

Ben de Bernard'a öğle yemeği yapacağıma söz verdiğimi, yapacak bir şey olmadığını söyledim.

Biliyorum kokusunu alamazsınız ama ona etli turta yaptım. Giderek zayıflıyor, o yüzden ne yapabileceğime bir bakacağım.

75

Chris'le Donna A21 üzerindeki BP benzin istasyonunun içinde BP'nin Wild Bean Café'sinin sunduğu ücretsiz kahvelerini bekliyorlardı. İrlanda pasaport ofisindeki o sonu gelmez dosyalara bakmayı bırakabilmek, yarım saatliğine merkezden çıkabilmek için ne yapılabilirse artık. Chris bir çikolata aldı.

"Chris buna ihtiyacın yok" dedi Donna.

Chris kötü kötü baktı.

"Lütfen" dedi Donna, "bırak da yardım edeyim. Biliyorum zor."

Chris başıyla onaylayıp çikolatayı geri koydu.

"Ee, Mackie için durum ne şimdi?" diye sordu Donna. "Mezarlıkla olan bağlantısı nedir? Bir din adamı değilse neden mezarlığı korumaya çalıştı?"

Chris omuz silkti. "Belki de bu sadece Ventham'a ulaşmanın bir yoluydu. Belki aralarında başka bir bağlantı var. Doktor Mackie'nin hasta listesine bakmış mıydık? Olur ya, bir şey çıkabilir."

Chris bu defa bir tahıl barı aldı.

"Bu çikolatadan bile kötü" dedi Donna. "Şekeri daha fazla."

Chris onu da geri koydu. Bu gidişle iş sadece bir parça meyve yemeye kalacaktı.

"Adam acayip tehlikeli" dedi Chris. "Bütün eksiğimiz cinayet nedeni."

Donna'nın telefonu titredi, mesajı okudu. Dudağını büzdü, kafasını kaldırıp Chris'e baktı.

"Elizabeth. Bu akşam bir uğrar mıyız diye soruyor."

"Bence beklemek zorundalar" dedi Chris. "Ona iki cinayet çözmekle meşgul olduğumuzu söyle."

Donna mesajı kaydırmaya devam etti. "Bizim için bir şeyi varmış. Okuyorum: 'Bulduğumuz şeyi görmeden lütfen bir dosya daha okumayın. Yanında şerimiz de olacak. Saat sekizde görüşürüz.'" Donna telefonunu cebine koyup patronuna baktı.

"Ee?" diye sordu.

"Ee, ne?" Chris hafiften kirli sakalını sıvazladı, Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nü düşündü. Şunu kabullenmeliydi; onlardan hoşlanmıştı. Onların çayını içmekten, keklerini yemekten ve kayıt dışı sohbet etmekten keyif almıştı. Oradaki akıp giden tepeleri ve o koca gökyüzünü sevmişti. Bilgi almak için onu kullanıyorlar mıydı? Büyük ihtimalle öyleydi ama şimdilik, karşılığını da bolca alıyorlardı. Bu durum ortaya çıksa çok mu fena olurdu? Evet ama çıkmayacaktı. Çıkarsa da disiplin soruşturmasına Elizabeth'i çağırır, orada sihrini kullanmasına izin verirdi.

Sonunda bakışlarını, yanıt bekler havada kaşlarını kaldırmış olan Donna'ya çevirdi.

"Çok gönüllü olmasam da tamam."

76

"Şimdi, bunu iki yoldan da yapabiliriz" dedi Elizabeth. "Ya hır çıkarır, küfredersiniz ve bir sürü zamanımız heba olur ya da olanları kabul eder ve şerimizin keyfini çıkarır, işimize gücümüze bakarız. Seçim sizin."

Chris kısa bir süre konuşamadı. Önce dördüne baktı, sonra havaya ve yere. Bir şeyler söylemek istiyordu ama o sözcükler bir türlü gelmiyordu. Gerçekliği bir an için duraksatma çabasıyla elini kaldırdı. Ama nerde o şans...

"Siz..." diye başladı ağırdan, "siz... bir cesedi kazıp çıkardınız?"

"Yani teknik olarak kazan *biz* değildik" dedi İbrahim.

"Ama bir ceset kazılıp çıkarıldı, öyle mi?" dedi Chris.

Elizabeth'le Joyce başlarıyla onayladı. Elizabeth şerisinden bir yudum aldı.

"Aşağı yukarı öyle oldu" diye onayladı Joyce.

"Sonra da kemikler üzerinde bir adli tıp analizi yaptınız?"

"Yani, yine bizzat kendimiz değildik yapan. Sadece birkaç tanesinin üzerinde yapıldı" dedi İbrahim.

"Ha, oldu o zaman, sadece birkaç taneyse..." Chris'in sesi gittikçe yükseliyordu, Donna bunu ilk defa deneyimlediğini fark etti. "O zaman hepinize iyi akşamlar dilerim. Burada görecek bir şey kalmamış."

"Dramatikleşeceğinizi biliyordum" dedi Elizabeth. "Şunu atlatıp işimize dönsek olmaz mı?"

Donna devreye girdi.

"Dramatikleşmek mi?" Doğrudan Elizabeth'le konuşuyordu. "Elizabeth şu anda bir cesedi mezardan kazıp çıkardınız ve bunu polise bildirmediniz. Bu çantası çalınmış rahibe numarası yapmaya benzemez."

"Ne rahibesi?" diye sordu Chris.

Donna çarçabuk, "Yok bir şey" dedi. "Bu ciddi bir suç. Elizabeth bu yüzden hepiniz hapse girebilirsiniz."

"Hiç de bile" dedi Elizabeth.

"'Hiç de bile'nin çok ötesinde" dedi Chris. "Ne halt ediyorsunuz siz? Bir sonra söyleyeceğiniz şeyi iyice düşünün. Neden bir cesedi kazıp çıkardınız? Hadi, adım adım ilerleyelim bari."

"Yani önceden de ifade ettiğim gibi, cesedi kazıp çıkaran biz değiliz. Ama bir ceset kazılıp ortaya çıkarılınca bir şekilde bizim dikkatimizi çekti" dedi İbrahim.

"Yani doğal olarak merak ettik" dedi Ron.

"Dikkatimizi çekti" diye hak verdi İbrahim.

"Ian Ventham'ın cinayetiyle alakalı olarak" dedi Joyce, "bize önemli olabilirmiş gibi göründü."

"Bu noktada Donna'yla ben de bu konuyla ilgilenebileceğimizi düşünmediniz yani?" diye sordu Chris.

"Öncelikle Chris, 'Donna'yla benim' olmalı doğrusu" dedi Elizabeth. "İkinci olarak, kemiklerin ne olduğunu kim nereden bilecekti? Neyle karşılaşacağımızdan emin olana kadar sizin zamanınızı harcamak istemedik. Ya sizi çağırsaydık, sonra da kemikler bir ineğe ait çıksaydı? O zaman biz aptal, bunak ihtiyarlar gibi görünmeyecek miydik?"

"Zamanınızı harcamayı istemedik" diye onayladı İbrahim. "İki cinayetle zaten çok meşgul olduğunuzu biliyorduk."

"Sonra analize gittiler" diye devam etti Elizabeth, "ve geri döndüler, vergi mükelleflerine bir yükümüz olmadan insan ke-

mikleri oldukları onaylanmış oldu. Erkek, yaklaşık 1970'lerde ölmüş, bacakta bir kurşun yarası izi var ama ölüm nedeninin bu olduğuna dair bir şey söylemek olanaksız. Böylece anladık ki bir bakmaları ve buradaki duruma el koymaları için Chris'le Donna'yı çağırmak gerekiyor. Biz de öyle yapıp profesyonelleri devreye soktuk. Belki de bize teşekkür bile edersiniz diye düşünmüştük."

Chris zihninde buna bir yanıt hazırlamaya çalışıyordu. Donna bunun kendi sorumluluğu olabileceğine karar verdi.

"Tanrım, Elizabeth, dur bir saniye yahu. Bize rol yapmayı bırakabilirsin. Siz bu kemikleri kazıp çıkardığınız anda onların insan kemiği olduğunu biliyordunuz çünkü bence farkı anlayabilecek durumdasınız. Joyce sen kırk yıl boyunca hemşireydin, insan kemiğiyle inek kemiği arasındaki farkı biliyor musun?"

"Yani, evet" diye kabullendi Joyce.

"Bunu yaptığınız anda, Elizabeth, sen ve bütün çeten..."

"Biz Elizabeth'in çetesi değiliz" diyerek araya girdi İbrahim.

Donna itiraz edercesine elini kaldıran İbrahim'e kaşlarını çattı. Devam etti. "Hepinizin başı şu andan itibaren fena halde belada. Bu öyle ufak bir oyun falan değil. Dünyanın geri kalanını belki kandırabilirsiniz ama beni kandıramazsınız. Hiç de cesur mazlumlar ya da yardımsever amatörler değilsiniz. Bu ciddi bir suç. Ciddi bir suçtan bile fena. Bu öyle bir kadeh şeri içip kıkırdamayla bitmez. Mahkemede biter. Nasıl bu kadar aptal olabildiniz? Dördünüz birden? Biz arkadaştık ve bana bu muameleyi hak gördünüz."

Elizabeth iç geçirdi. "Yani ben de tam olarak bunu söylemek istiyordum Donna. Siz ikinizin yaygara çıkaracağınızı zaten biliyordum."

"Yaygara mı?" dedi Donna, şaşkınlıkla.

"Evet, yaygara" dedi Elizabeth. "Ama bu şartlar altında bunu anlayabiliyorum."

"Siz işinizi yapıyorsunuz" diye hak verdi Ron.

"Hayran kalınacak şey, yani benim fikrimi soracak olursanız" diye ekledi İbrahim.

"Ama yaygara burada biter" dedi Elizabeth. "Bizi tutuklayacaksanız tutuklayın. Dördümüzü merkeze götürün, bütün gece sorgulayın. Gece boyu aynı yanıtı alın."

"Yorum yok" dedi Ron.

"Yorum yok" dedi İbrahim.

"Tıpkı *24 Hours in Police Custody*'deki[46] gibi" dedi Joyce.

"Cesedi kimin kazıp çıkardığını bilmiyorsunuz, bu yanıtı hiçbirimizden de alamayacaksınız" diye devam etti Elizabeth. "Kemikleri analiz için kim aldı bilmiyorsunuz, bunu da bizden öğrenemeyeceksiniz. Akşamın sonunda savcıya, yetmişlerinde ve seksenlerinde dört kişi kazıp çıkarılmış bir cesedi polise bildirmediler diye anlatmayı deneyin. Neden yapmışlar? Bu akşam bizden aldığınız kabul edilemez ifadeler dışında hangi kanıta dayanarak? Üstelik bu, mahkemeye çıkmaktan gayet memnun olan, mutlulukla gülümseyen, yargıcı torunlarından biriyle karıştırmış gibi yapan ve neden daha sık ziyaret etmiyorsun diye soran bir dört kişi olacak. Zor, maliyetli ve zaman yiyen bir süreç, sonuçta ele geçen ne, hiçbir şey. Kimse hapse gitmeyecek, kimse ceza yemeyecek, kimse yol kenarında çöp toplamayacak."

"Benim bu belimle çok zor" dedi Ron.

"Ya da" diye devam etti Elizabeth, "bizi affedebilir, size yardım etmeye çalışıyorduk dediğimiz zaman bize inanırsınız. Bırakırsınız aşırı şevkimiz için sizden özür dileriz çünkü yaptığımız şeyin yanlış olduğunu biliyorduk; yine de bir şekilde yaptık. Şu son yirmi dört saati karanlıkta geçirdiğinizi, size ne kadar minnettar olmamız gerektiğini biliyoruz. Bizi affederseniz yarın sa-

46) Britanya'da Channel 4 kanalında yayınlanan ve suçluların polis gözetimindeki bir günlerine kamera tutan bir belgesel serisidir. [ç.n.]

bah, müthiş bir sezgiyle, Sonsuz Huzur Bahçesi'nin incelenmesi için emir verebilirsiniz. Cesedi kazıp çıkarabilir, onu kendi adli tıp ekibinize teslim edersiniz ki onlar da size onun bir erkeğe ait olduğunu ve büyük ihtimalle 1970'lerin başlarında gömülmüş olduğunu söylerler ve biz de mutlu bir şekilde aynı sayfada oluruz."

Herkes bir an için sessiz kaldı.

"O zaman" diye sordu Chris yumuşak bir edayla, "kemikleri geri gömdünüz?"

"En iyisi bu diye düşündük" dedi Joyce. "Şanı şerefi size bıraktık."

"En üst sol köşedeki dördüncü ya da beşinci mezarı yerinizde olsam öylece bırakırdım" dedi Ron. "Çok belli etmek istemezdim."

"Bu arada" diyerek devam etti Elizabeth, "hepimiz daha fazla bağrışmadan güzel bir akşam geçirebiliriz. Bildiğimiz her şeyi söyleriz. Böylece sabahleyin ortalığı ayağa kaldırırsınız."

"Sizce de uygun olursa bizimle de bir parça bilgi paylaşımında bulunursunuz" diye ilave etti İbrahim.

"Adaletin işleyişini saptırmaktan hapis cezasına çarptırılabilme olasılığınız hakkında biraz bilgiye ne dersiniz? Ya da bir mezarı taciz etmekten?" dedi Chris. "On yıla kadardır, bilmek isterseniz."

Elizabeth iç çekti. "Ah, bunları az önce konuşmamış mıydık Chris? Tribünlere oynamayı, gururu bir kenara bırak. Ayrıca biz engellemiyor, yardımcı oluyoruz."

Ron, Chris'le Donna'ya, "Ben ikinizin de bir cesedi mezarından kazıp çıkardığını görmüş değilim" diye ekledi.

"Şu âna kadar epeyce iş yaptığımız kesin" dedi İbrahim.

"Ben de meseleyi şöyle görüyorum" diye ona katıldı Elizabeth. "Ya bizi tutuklarsınız, ki bunu hepimiz anlayışla karşılarız, hatta Joyce aslında oldukça eğlenirdi."

"Yorum yok" dedi Joyce, keyifle başını salladı.

"Ya da tutuklamazsınız ve akşamın kalanını birinin neden bir cesedi 1970'lerde bu tepenin üstüne gömdüğü üzerine konuşmakla geçiririz."

Chris, Donna'ya baktı.

"Ve aynı kişi, acaba bunu saklı tutabilmek için Ian Ventham'ı da öldürmüş olabilir mi diye de müzakere ederiz" dedi Elizabeth.

Donna, Chris'e baktı. Chris'in bir sorusu vardı.

"Yani siz iki cinayeti aynı kişinin işlemiş olabileceğini düşünüyorsunuz? Ama arada neredeyse bir elli yıl var?"

"Bu ilginç bir soru değil mi?" diye sordu Elizabeth.

"İlginç bir soru ve onu dün gece de sorabilirdik" dedi Chris.

"1970'lerde burada olan ve hâlâ burada bulunan birini aradığımızı düşünmek faydalı olabilir" diye ilave etti Donna.

"Gerçekten üzgünüz" dedi Joyce. "Fakat Elizabeth inatçıdır ve onu bilirsiniz."

"Hadi ilerleyelim" dedi Elizabeth. "Bunu ardımızda bırakalım."

"Başka seçeneğimiz var mı Elizabeth?" diye sordu Chris.

"Seçim şansı fazla büyütülüyor; bunu yıllar geçtikçe öğreneceksin" dedi Elizabeth. "Şimdi işimize dönelim. Şu din adamıyla ne yaptınız, merak ediyorum? Şu Peder Mackie'yle? Belki Coopers Chase bir manastırken buralardadır?"

"Bu sorunuzdan Matthew Mackie hakkında hiçbir şey bulamadığınızı anlıyorum?" dedi Chris. "Bana bir açığınızı bulduğumu söyleme."

"Soruşturmam devam ediyor" dedi Elizabeth.

"Gerek yok Elizabeth, biz bu işi senin yerine hallettik" dedi Donna. "O, Doktor Mackie. Bir din adamı değil, hiç de olmadı, asla da olmayacak. İrlanda'dan bir doktor. Buraya doksanlarda taşınmış."

"Bu çok merak uyandırıcı" dedi Elizabeth. "Neden din adamı taklidi yapıyor ki?"

Ron, İbrahim'e, "Sana o adamda bir tuhaflık var demiştim" dedi.

"Yani Ian Ventham'ı öldürmüş olabilir" dedi Donna. "Kesin bir şeylerin peşinde. Ama bunun sizin kemikleriniz olduğundan emin değilim."

"Bu saatten sonra bu bilgilerin hepsinin gizli olduğunu söylememin bir kıymeti kaldı mı?" dedi Chris.

"Bize tamamen güvenebilirsiniz. Bunu biliyorsunuz, değil mi? Bu odadan hiçbir şey dışarı çıkmaz" dedi Elizabeth. "Bu olanları, şu kemik işini filan unutup bilgilerimizi bir havuzda toplasak olur mu artık?"

"Bence bir gün için epeyce havuz yaptık, Elizabeth" dedi Donna.

"Aa, gerçekten mi?" dedi Elizabeth. "Fakat şimdiye kadar bize Tony Curran fotoğrafı hakkında hiçbir şey söylemediniz. Bunu kendimiz bulmak zorunda kaldık."

Donna'yla Chris ikisi birden Elizabeth'e baktılar. Chris dramatik bir şekilde iç geçirdi.

"Barışma hediyesi olarak" dedi İbrahim, "fotoğrafı kimin çektiğini bilmek istersiniz belki?"

Chris başını kaldırıp göğe baktı. Ya da Joyce'un desenli alçıpan tavanı mıydı baktığı? "Bunu gerçekten bilmek isterim, evet."

"Türk Gianni denilen bir adam" dedi Ron.

"Türk olmadığı halde" diye ilave etti Joyce.

"Fotoğrafı gördün mü Ron?" diye sordu Donna.

Ron başıyla onayladı.

"Jason hoş çıkmış, değil mi?"

"Benim görüşümü ne diye istiyorsun ki?" dedi Ron. "Türk Gianni veya Boby Tanner'ı buldunuz mu Tony Curran'ın katilini buldunuz."

"İyi o zaman, madem bütün kartları masaya açıyoruz" dedi Chris, "Jason şu cinayet sabahı Tony Curran'ı neden aradığını size açıkladı mı? Bir de otomobilinin tam olarak cinayet saatinde Tony Curran'ın öldürüldüğü çevredeki varlığını?"

"Evet" dedi Elizabeth, "memnun olacaksan."

"Paylaşmak istediğiniz bir şey mi?" diye sordu Donna.

"Dinleyin, ondan sizi aramasını ve her şeyi açıklamasını isterim, merak etmeyin" dedi Ron. "Ama bu Gianni denilen herifle Bobby Tanner'ı bulacak mıyız artık?"

"Bunu bize bırakın lütfen" dedi Chris.

"Bunu sana bırakmamız pek de mümkün görünmüyor Chris" dedi Elizabeth. "Çok üzgünüm."

"Biraz şeri alır mıydınız?" diye sordu Joyce. "Sainsbury's'ten ama Taste the Difference serisinden."

Chris koltuğuna yaslanıp iyice gömüldü ve teslim oldu.

"Bu konuşulanlardan biri amirime gidecek olursa sizi bizzat tutuklar, mahkemeye kadar da eşlik ederim. Yaşamım üzerine yemin ederim."

"Chris, kimse bir şey bilmeyecek" dedi Elizabeth. "Eskiden hayatımı nasıl kazandığımı biliyorsun, değil mi?"

"Yok, dürüst olmak gerekirse gerçekten bilmiyorum."

"Aynen öyle."

Odaya sessizlik hâkim oldu, akşam içkisi şimdi samimi bir ortamda başlayabilirdi.

"Bir takım olarak birlikte çalışıyor olmamız beni çok gururlandırıyor" dedi İbrahim. "Şerefe."

77

Joyce

Chris'le Donna'ya kemikleri anlattığımız için memnunum. Doğru olan buydu. Şimdi herkes araştırabilir. 1970'lerde burada olup da hâlâ burada bulunan kim vardı? Bu onları biraz da olsa meşgul ederdi.

Şimdi herkes her şeyi biliyordu ve bu adil görünüyordu.

Peki, Gianni'yle Bobby neredeler? Şimdi kemik işini hallettiğimize göre, Elizabeth'in onların izini nasıl süreceğimizi düşündüğünü biliyorum. Bu tam onun işi, değil mi? Sabah bir telefon alacağım, Elizabeth bana, "Joyce, Reading'e gidiyoruz" ya da "Joyce, Inverness'e ya da Timbuktu'ya gidiyoruz" diyecek, sonra neden gittiğimizi parça parça anlatmaya başlayacak, sonunda bir bakacağız Bobby Tanner'la bir fincan çay ya da Türk Gianni'yle sütlü kahve içiyor olacağız. Bekleyin de görün. Yarın sabah 10'dan önce. Garanti ederim.

Pasaportumu kullandığım tek durum bir paketi almam gerektiği zamandı ama onu az önce kontrol ettim, üç yıl daha geçerli. Onu ilk çıkarttırdığım zamanı anımsıyorum, acaba sonuncusu mu olacak diye merak da ediyorum. Pasaport yenileme ihtimalimin olup olmadığı bana kalmış. Neyse, bu sadece Gianni'yle Bobby Tanner yurtdışında bir yerde olabilir diye. Elizabeth uçağa atlayıp peşlerine düşmeyecek biri değildir. Buradan Gatwick Havalimanı'na otomobille çok sürmüyor.

Joanna'ya bir kart gönderirim. "Kim, ben mi? Ah, birkaç günlüğüne Kıbrıs'tayım. Bir kaçağın peşindeyiz. Olasılıkla silahlı ama endişe etme." Gerçi artık kimsenin kart gönderdiği yok,

gönderiyorlar mı? Joanna bana telefondan nasıl fotoğraf gönderileceğini öğretmişti ama ben deneyince çalışmıyor. Yalnızca şu dönen çember çıkıyor.

Belki Bernard'dan benimle gelmesini rica edebilirim. "Güneşin altında birkaç gün? Son dakika kaçamağı. Canımız istedi." Zannederim zavallı adam ölümüne korkardı.

Kovalamaktan vazgeçmek istemem ama Bernard benden giderek uzaklaşıyor gibi. Öğle yemeğinde pek keyfi yoktu, bir sürü etli turta tabakta kaldı.

Başkalarının ne düşündüğünü, neyden şüphelendiklerini bilmediğimi sanmayın. Şimdi onlar Bernard'ın elli yıl önce burada olup olmadığını kontrol ediyor olacaklar. Bana bu konuda bir şey söylemediler ama benim sözlerime dikkat edin. Kontrol edin, bana aldırmayın.

Timbuktu gerçek bir yer bu arada. Bunu biliyor muydunuz? Bir defasında radyodaki bir bilgi yarışmasında çıktı. İbrahim neresi olduğunu anımsıyordur ama ben de ilginç olduğunu düşünmüştüm.

78

Chris elindeki viski bardağını sallıyordu. Şöminede gerçek kütük ateşini seviyordu, Le Pont Noir'da hoş bir tane vardı. Burada hiç yemek yememişti çünkü kimle yiyecekti ki ama barı seviyordu. Şömine eskitilmiş tuğlalarla çevriliydi, pek hoştu. Yirmi yıl önce ona sorsalardı buranın yaşanabilecek bir yer olduğunu düşünürdü. Deri koltuk, elinde viski, eşi karşısında kitap okuyor. Bunların hepsi onu aşan bir ödül olurdu ama eşi karşısında oturur, sayfaları çevirir, alaycı alaycı gülümserdi. Hindistan'da geçen bir aşk hikâyesi olurdu okuduğu. Kendisi de cinayet vakası notlarına bakabilirdi. Bir şeyleri ağır ağır çözerdi.

Hâlâ Mackie'nin epeyce suçlu olduğundan emindi. Her şey örtüşüyordu. Fakat şu kemikler? İşleri değiştirmiş miydi? Elli yıl arayla iki cinayet mi işlenmişti, biri ötekinin açığa çıkmasını engellemek için miydi? Öyleyse, onların adamı Mackie değildi, kayıtları incelemişlerdi, doksanlara kadar İrlanda'dan hiç ayrılmamıştı.

Zihni düşlediği yaşama doğru kaydı. Üst katta uyuyan çocuklar da olur muydu? Yeni pijamalarıyla. İki yıl arayla bir oğlan ve bir kız. Uykuları düzenli. Ama yoktu, hiçbiri yoktu, çok işlek olmayan bir barda bir şömine, götüreceği kimsesi olmayan bir restoran. Sonra eve bir yürüyüş, yolda sabaha kadar açık dükkânlardan birinde durup çikolata alma. Şöyle büyük bir kalıp. Sonra anahtar, apartman, üç kat yukarı tırmanış, temizlikçinin temiz tuttuğu, kimsenin yemek yapmadığı, misafir odası hiç kullanılmamış daire. Penceresini açacak olursa denizin sesini duyabilirdi ama göremezdi. Bu da resmi tamamlamıyor muydu işte?

Chris'in bir türlü elde edemediği bir yaşam vardı. Aileler, garaj yolları, trambolinler, akşam yemeğine gelen dostlar, reklamlarda hep gördüğünüz tüm o şeyler. Bu şimdi sonsuza kadar mıydı yani? Solgun duvarları olan boş bir daire ve Sky Sports kanalı? Belki bir çıkış vardı ama Chris onu bir türlü göremiyordu. Durmadan çabalamak, gittikçe kilo almak, az gülmek. Chris'in roket yakıtı bitmişti. İşini sevmesi bir şanstı. İşinde iyiydi de. Chris sabahları erken kalkma konusunda hiç sıkıntı yaşamazdı. Onun için zor olan, gece uykuya dalmaktı.

Mackie'yi bir an için bir kenara bırakıp Tony Curran'ın cinayetine odaklan. Jason Ritchie onu öncesinde aramıştı. Hikâyesini anlatmıştı. Aramaları ve otomobilini açıklamıştı. Yalan söylüyorsa o zaman iyi bir iş çıkarmıştı. Ama iyi bir iş çıkarması da ondan beklenirdi, değil mi?

Bobby Tanner hâlâ kaçaktı. Amsterdam'dan sonra, hiçbir resmi kayıtta bir daha Bobby Tanner görünmüyordu. Ama bir yerlerde olmalıydı. Belki Brüksel'de bir takma adla yaşıyordur, orada onu kullanabilecek çok sayıda çete vardı. Her zaman yaptığı şeyleri yapıyor olabilirdi. Kaçakçılık, kavgalar, bir işe yaramak. Kimsenin endişeleneceği kadar büyük bir balık da değildi. Dikkatli olacak kadar görmüş geçirmişti. Onu bir gün göçmenlere ait bir fitness salonundan çıkarken yakalayacaklardı, ellerini omzuna koyacaklar, onu uçağa atıp birkaç soru için buraya getireceklerdi.

Gerçi Bobby Tanner'ın ölmüş olma olasılığı da büyüktü. Stereoidler, bar kavgası, bir feribottan düşmek, o kadar çok olasılık vardı ki ve onun kimliğini belirleyebilecek tek şey de sahte bir pasaporttu. Ama Chris Hudson, Bobby Tanner'ın hâlâ ortalıkta dolaştığını düşünüyordu, öyleyse neden Tony Curran'a uzun zaman önce unutulmuş bir nedenle bir ziyaret yapmasındı? Acaba şu ağzına kadar uyuşturucu dolu bir botla boğulan kardeşiyle bir ilgisi olabilir miydi? Kim bilir?

Sonra yeni bir isim, Türk Gianni. Chris ona dair bolca kayda rastlamıştı. Gianni Gunduz gerçek ismiydi. The Black Bridge silahlı çatışması sonrası onun bir taksiciyi öldürdüğüne dair bir ihbardan sonra 2000'lerin başlarında ülkeden kaçmıştı. Her şey dönüp dolaşıp bu mekâna bağlanıyordu. Tam şu an bulunduğu bara.

Gianni dönmüş olabilir miydi?

Chris viskisini bitirdi, tuğlalara bir defa daha baktı. Gerçekten güzeldi.

Eve gitse iyi olurdu.

79

Joyce

Bu sabah sadece iki şeyden hızlıca bahsedeceğim, acele etmem gerekiyor da.

İlk olarak Timbuktu Mali'de. Posta kutuma bakmak için çıktığımda İbrahim'e rastlayınca ona sordum. Bernard'ı da gördüm, ağır adımlarla tepeye tırmanıyordu. Artık her gün yapıyor bunu; ama boş verin şimdi.

Dediğim gibi, Mali'de. Peki, artık biliyorsunuz.

İkinci olarak, Elizabeth 9.17'de aradı, Folkestone'a gidiyormuşuz. Görünüşe bakılırsa iki aktarma olacak, birisi St Leonards'ta, biri de Ashford International'da, o yüzden erkenden yola çıkıyoruz. Ashford International'da bulunmadım ama isminde International geçen bir istasyonda Marks & Spencer vardır mutlaka. Ya da en azından Oliver Bonas. Yani, umarım vardır.

Sonra size her şeyi rapor edeceğim, söz.

80

Doğrusu şu ki komşuları Peter Ward'a pek çok açıdan bir teşekkür borçlulardı, dürüst olmak gerekirse çoğu da bunun farkındaydı.

Pearson Caddesi her daim biraz yıkık döküktü. Önünde hiç gazete olmayan bir gazete büfesi, tezgâhın ardında ucuz alkollü içki standının dağ gibi yükseldiği bir mini market, posterleri güneşten solmuş bir seyahat acentesi, iki bahisçi, son demlerinde bir bar, bir parti aksesuarları dükkânı, bir manikür-pedikürcü, pencereleri tahtalarla kapatılmış bir kafe.

Ama sonra The Flower Mill açıldı. Peter Ward'ın dükkânıydı, rengârenkti, bu gri caddede minik bir gökkuşağı gibiydi.

Hem de ne çiçekler! Peter Ward bu şeylerden anlıyordu, küçük bir kasabada işini iyi bildiğin zaman haberi her yere çabuk dağılırdı. İnsanlar kasabanın merkezinden buraya kadar yollarından sapıp gelmeye başlardı. Arkadaşlarına söylerlerdi, onlar da kendi arkadaşlarına ve siz daha ne olduğunu anlamadan Londra'dan gelen birisi şu pencereleri tahtalarla kapatılmış kafeyi fark edip kiralayınca artık Pearson Caddesi'ni ziyaret etmek için iki neden birden olurdu. Sonra biri gelir Peter'dan çiçek sipariş eder, kafede sütlü kahvenin keyfini çıkarırken bu küçük caddenin yükselişte olduğunu görür, küçük bir hırdavatçı dükkânı açmaya uygun olup olmadığını merak ederdi. İşte böylece şimdi The Tool Chest, The Flower Mill'in yanına, Casa Café'nin de karşısına yerleşmişti. Seyahat acentesinin önünden geçen insanların sayısı aniden artmıştı. O da bunun üzerine posterleri değiştirmiş, insanlar dükkânı ziyaret etmeye başlamıştı. Bir seyahat acentesi-

nin ne olduğunu hiç bilmeyen, çoğunlukla otuz yaşının altında tiplerdi. Kafe sahibi Londralı, barı da satın aldı, yemek servisine başladı. Gazete büfesindeki Terry daha fazla gazete, daha çok süt ve her şeyden daha fazla sipariş eder olmuştu. Manikür-pedikürcü daha fazla oje sürdü, parti dükkânı bolca balon sattı, mini market stoklarına votkanın yanı sıra cin de ekledi. Asda'nın kasap reyonundan John risk alıp kendi mağazasını açtı, kendi müşterilerini de beraberinde götürdü. Yerel bir sanat grubu boş duran bir mağazanın vitrinini kiraladı, birbirlerinin eserlerini satın almaya başladılar.

Hepsi Peter Ward'ın orkideleri, ıtırşahileri ve gerberaları sayesindeydi.

Pearson Caddesi artık tam bir alışveriş caddesiydi. Canlı, dostane, otantik, mutluluk veren bir yerdi. Joyce oranın öyle mükemmel olduğunu düşünüyordu ki oraya bir Costa açılmasıyla şu anki havasını kaybetmesine yaklaşık altı aylık bir süre olduğunu tahmin ediyordu. Bu üzücü olurdu ama Joyce Costa'yı sevdiğini itiraf etmeliydi, o zaman suçun birazını da kendinde aramalıydı.

Joyce'la Elizabeth Casa Café'deydi. Peter Ward az önce ikisine de kahve ısmarlamıştı. O yarım saatlik bir mola verirken The Tool Chest'ten Becky müşterilere göz kulak oluyordu. İşte böyle bir caddeydi.

Peter Ward, yaşamında bir dizi doğru kararlar almış olmanın huzurlu havasına sahip, saçları aklaşma eğiliminde, gülümseyen biriydi. Şansın yaşam boyu nezaket ve huzur bahşettiği bir Folkestone çiçekçisiydi. Yaptığı iyilikler sayesinde şimdi mutlulukla ödüllendiriliyordu.

Bu izlenim yanıltıcıydı. Sağ gözünün altındaki yara iziyle iri pazılarından anlayacağınız üzere Peter Ward, Bobby Tanner'dı. Ya da belki de Peter Ward, Bobby Tanner'ı ardında bırakmıştı? İşte onların öğrenmeye geldikleri şey buydu. Acaba içten içe hâlâ

o kavgacı adam mıydı? Belki de katil? Acaba yakınlarda Fairhaven kıyılarına gelmiş, eski patronunun kafasına bir şeyle öldüresiye vurmuş olabilir miydi? Elizabeth fotoğrafı aralarındaki masanın üzerine koydu, Peter Ward onu gülümseyerek aldı.

"The Black Bridge" dedi Peter. "Orada birkaç gecemiz olmuştu. Nereden buldunuz bunu?"

"Birkaç yerden" dedi Elizabeth. "Yani aslında iki yer. Biri Jason Ritchie'ye gönderildi, öteki de Tony Curran'ın cesedinin yanı başında bulundu."

Peter Ward, "Tony Curran'ın haberini okudum" dedi başını sallayarak. "Vakti gelmişti."

"Bu fotoğrafı daha önce hiç görmediniz mi?" diye sordu Elizabeth.

Peter yeniden baktı, "Hiç görmemiştim" dedi.

"Size bir kopyasını göndermediler mi?" diye sordu Joyce, kahvesinden bir yudum aldı.

Peter başını iki yana salladı.

"O zaman ya sizin için ya da bizim için güzel haberler var" dedi Elizabeth.

Peter Ward soran bir havada kaşını kaldırdı.

"Sizin için iyi haber şu olabilir ki Tony Curran'ın katili yerinizi bilmiyor. Ya da bizim için iyi haber, Tony Curran'ı siz öldürdünüz ve Folkestone'a boşa gelmiş olmadık."

Peter Ward hafifçe gülümsedi, fotoğrafa yeniden baktı.

"Seyahat aslında boşa gitmiş olmaz" dedi Joyce. "Çok güzel bir gün geçiriyoruz."

"Polis, Tony Curran'ı Jason'ın öldürdüğünü düşünüyor" diye başladı Elizabeth. "Belki de öyledir. Fakat biz bazı özel nedenlerden dolayı onun yapmış olmamasını tercih ediyoruz. Bu konuda bir fikriniz var mı Bobby?"

Peter Ward elini kaldırdı.

"Buralarda Peter deyin lütfen" dedi.

"Bu konuda bir fikriniz var mı Peter?" diye bir daha sordu Elizabeth.

"Bana mantıklı gelmedi" dedi Peter Ward. "Jason işlerin o tarafından uzak dururdu. Kötü biri gibi görünür ama pelüş ayıcıklardan farksızdır."

Joyce bir an için notlarına göz attı. "Çok büyük bir uyuşturucu şebekesini finanse eden bir pelüş ayıcık."

Peter başını sallayarak hak verdi.

Elizabeth fotoğrafı masaya yeniden koydu. "O halde Jason değilse, belki de sizsiniz? Ya da Türk Gianni de olabilir?"

"Türk Gianni mi?" dedi Peter.

"Fotoğrafı o çekti."

Peter Ward bir süre düşündü. "Öyle miymiş? Anımsamıyorum ama olabilir, mantıklı geliyor. Sanırım hikâyeyi biliyorsunuzdur? Tony'nin Black Bridge'te vurduğu şu oğlanı? Gianni cesetten kurtulmak için kullandıkları taksiciyi vurmuştu hani?"

"Bu hikâyeyi biliyoruz, evet" diye onayladı Elizabeth. "Sonra Gianni Kıbrıs'a dönüp kaybolmuş."

"Yok, o kadar basit değil" dedi Peter Ward.

"Can kulağıyla dinliyorum" dedi Elizabeth.

"Birisi Gianni'yi polise ispiyonladı. Dairesine baskın yapıldı ama çoktan kayıplara karışmıştı."

"Peki onu ihbar eden kimdi?" diye sordu Elizabeth.

"Kim bilir? Ben değilim."

"Kimse ispiyoncuları sevmez" dedi Joyce.

"Kim olduğunun önemi yok" dedi Peter Ward. "Önemli olan Gianni'nin tüyerken Tony'nin yüz binini de yanında götürmüş olması."

"Öyle mi?"

"Onun dairesinde duran bir paraydı ama Tony'nindi. Hepsi de gitti. Tony kafayı yemişti. O zamanlar yüz bin sterlin Tony için çok paraydı."

"Gianni'yi bulmayı hiç denedi mi?" diye sordu Elizabeth.

"Denediğine bahse girebilirsiniz. Birkaç defa Kıbrıs'a gitti. Bir şey bulamadı."

"Alıştığınız çevrede olmayınca kolay değildir" dedi Elizabeth.

"O zaman, zannederim Gianni'yi siz de bulamadınız?" diye sordu Peter Ward.

Elizabeth başını iki yana salladı.

"Beni nasıl buldunuz bu arada?" diye devam etti. "Sormamın sakıncası yoksa? Gianni buraya geri dönmüş, cesetlerin yanı başına fotoğraflarımı bırakıyorsa kimsenin beni bulmasını istemem açıkçası."

Elizabeth kahvesinden bir yudum aldı. "Kardeşiniz Troy'u defnettiğiniz yer Woodvale Mezarlığı'ydı değil mi?"

Peter Ward başıyla onayladı.

"Bir ara bir trende amcasını kurtarmış olduğum cenaze levazımatçısı sayesinde güvenlik kameralarına erişim sağladım" dedi Elizabeth. "Sizi öyle buldum."

Peter Ward Elizabeth'e baktı.

"Elizabeth, yılda iki kez oraya giderim. Beni güvenlik kameralarından bulmuş olmanız olanaksız. Bu samanlıkta iğne aramaya benzer."

"Oraya iki defa gittiğiniz doğru" diye onayladı Elizabeth. "Ama hangi günlerde?"

Peter Ward geriye yaslandı, kollarını kavuşturdu, sonra başını sallayıp gülümsedi. Şimdi anlamıştı.

"Martın on ikisiyle eylülün on yedisi" diye devam etti Elizabeth. "Troy'un doğum günü ve öldüğü gün. O günlerde aynı otomobili göreceğimi umuyordum, otomobil plakasını bir kenara yazacak, bir arkadaşın arkadaşını bulup bir yerlerdeki bilgisayarlardan bakıvermesini rica edecektim. Ama on iki martta, orada Folkestone'dan beyaz bir çiçekçi minibüsü gördüm ki bu Brighton'daki bir mezarlık açısından sıra dışı gelmişti. Olmayacak şey değildi ama bir bakmaya değerdi. Sonra aynı minibüsü on yedi eylülde de görmek bana çok sıra dışı geldi. Hakikaten de bir bakmaya değerdi. İşte böyle, şimdi oldu mu?"

"Kesinlikle oldu" diye başını salladı Peter Ward. "Tabii otomobil plakasına da ihtiyacınız olmadı."

"Çünkü aracın üstünde isminiz, adresiniz ve telefon numaranız yazıyordu" dedi Elizabeth.

Peter Elizabeth'i sessizce alkışlamaktan kendini alamadı, o da küçük bir reveransla karşılık verdi.

"Çok iyi Elizabeth" dedi Joyce. "O çok iyidir Peter."

"Bunu görebiliyorum" dedi Peter. "O zaman yerimi başka bilen yok, ha? Başka kimse beni bulamaz yani?"

"Ben söylemedikçe hayır" dedi Elizabeth.

Peter Ward ileri uzandı. "Peki, bu sizden bekleyebileceğim bir şey mi?"

Elizabeth de ileri uzandı. "Yarın bizi görmeye gelir, Jason'la ve polisle oturup onlara bize anlattıklarınızı anlatırsanız değil."

81

"Ceviz ister misin?" diye sordu İbrahim.

Bernard Cottle önce ona, sonra teklif edilen ceviz dolu poşete baktı.

"Hayır, teşekkür ederim."

İbrahim poşeti geri çekti. "Cevizin kalori oranı düşüktür. Ölçülü yendiğinde kuruyemişler çok sağlıklıdır. Ama kaju değil tabii, o bir istisnadır. Seni rahatsız etmiyorum ya Bernard?"

"Hayır, hayır" dedi Bernard.

"Manzaranın tadını mı çıkarıyordun?" diye sordu İbrahim. Bernard'ın, bankını paylaşmaktan rahatsız olduğunu hissedebiliyordu.

"Kafamı dağıtıyorum" dedi Bernard.

"Gömülmek için ne yer ama" dedi İbrahim. "Sence de öyle değil mi?"

"Birinin gömülmesi gerekiyorsa" dedi Bernard.

"Ne yazık ki en iyilerin bile başına geliyor, değil mi? Ne kadar ceviz yersek yiyelim."

"Seni gücendirmek istemem ama ben sessizce oturmayı seviyorum" dedi Bernard.

"Bu mantıksız değil" dedi İbrahim, başını sallayarak. Bir parça ceviz yedi.

İki adam oturup manzarayı izlediler. İbrahim döndü, yürüyüş yolunu tırmanan Ron'u gördü. Topallamasını gizlemeye çalışıyordu. Bastonu vardı ama onu kullanmıyordu.

"Oo, bu iyi işte" dedi İbrahim. "Ron geliyor."

Bernard dudaklarını büzdü. Ron banka kadar geldi, Bernard'ın öbür yanına oturdu. "Tünaydın beyler" dedi.

"Tünaydın Ron" dedi İbrahim.

"Ee, Bernard, ihtiyar delikanlı" dedi Ron. "Bekçiliğe devam, ha?"

Bernard Ron'a baktı. "Ne bekçiliği?"

"Mezarlık. Burada yer cücesi gibi oturuyorsun, 'Yasaktır, geçilmez' filan havalarında. Ne iş?"

"Bernard sessizlik istiyor, Ron" dedi İbrahim. "Bana öyle söyledi."

"Benimle de bu bayağı zor" dedi Ron. "Hadi dostum, çıkar ağzından baklayı. Ne saklıyorsun burada?"

"Saklamak mı?" diye sordu Bernard.

"Ben bu yas ayaklarını yemem evlat. Hepimiz eşlerimizi özlüyor, büyük bir saygıyla anıyoruz. Burada başka bir şey dönüyor."

"Ron bana kalırsa yas, insanları farklı şekillerde etkileyebiliyor" dedi İbrahim. "Bernard'ın davranışı hiç de anormal değil."

"Bilmiyorum İbrahim" dedi Ron, kafasını iki yana sallarken tepeye doğru bakmıştı. "Şu adam daha önceki gün öldürüldü, bütün istediği mezarlığı kazmaktı. Bernard her gün, gün boyu aynı mezarlığın yakınında oturuyor. Bu benim için işleri değiştirir."

"Burada olan bu mu yani?" diye sordu Bernard, sesi sakin ve seviyeliydi, Ron'a bakmıyordu. "Benimle cinayet hakkında mı konuşuyorsunuz?"

"Aynen öyle Bernard" dedi Ron. "Aşağıda biri adama bir şey enjekte etti ve onu öldürdü. Hepimizin eli onun üzerindeydi, anımsıyor musun? Herhangi birimiz bunu yapmış olabilir."

"Soruşturmamız için insanları elememiz gerekiyor yalnızca" dedi İbrahim.

"Belki iyi bir nedenin vardır?" dedi Ron.

"Birini öldürmek için iyi bir neden olabilir mi Ron?" diye sordu Bernard.

Ron omuz silkti. "Belki burada, mezarlıkta bir şey saklıyorsundur. Diyabet hastası mısın? Enjektörlerle aran iyi mi?"

"Hepimiz öyleyiz Ron" dedi Bernard.

"Yetmişlerde neredeydin dostum? Sen buranın yerlisi misin?"

"Bu tuhaf bir soru, Ron" dedi Bernard. "Söylememde sakınca yoksa."

"Tuhaf olması fark etmez, buraların yerlisi misin?" dedi Ron.

"Biz sadece olasılıkları değerlendiriyoruz" dedi İbrahim. "Herkese soruyoruz."

Bernard, İbrahim'e döndü. "Bana bir oyun mu oynuyorsunuz? İyi polis, kötü polis?"

İbrahim bunun üzerine düşündü. "Yani, evet, anafikir o. Psikolojik açıdan genelde çok etkilidir. İlgilenirsen bu konuda elimde bir kitap var."

Bernard uzun bir nefes verip Ron'a döndü. "Ron, sen eşimle tanışmıştın. Asima'yı bilirdin."

Ron başını salladı.

"Sen ona karşı hep naziktin. Seni severdi."

"Evet, ben de onu severdim Bernard. İyi biriydi seninki."

"Ondan herkes hoşlanırdı Ron" dedi Bernard. "Sonra da gelmiş bana hâlâ burada niye oturuyorsun diyorsun. Mezarlık ya da enjektörlerle hiçbir ilgisi yok. Ya da elli yıl önce nerede yaşadığımla. Sadece eşini özleyen yaşlı bir adamım. O yüzden beni eleyebilirsiniz."

Bernard ayaklandı.

"Beyler, sabahımı mahvettiniz. İkinize de yazıklar olsun."

İbrahim başını kaldırıp Bernard'a baktı. "Bernard, korkarım sana inanamıyorum. İstiyorum ama yine de olmuyor. Anlatma-

yı çok istediğin bir hikâyen var. O yüzden, konuşmak istediğinde beni nerede bulacağını biliyorsun."

Bernard gülümseyerek başını iki yana salladı. "Konuşmak mı? Seninle mi?"

İbrahim başını salladı. "Evet, konuş benimle Bernard. Ya da Ron'la. Artık ne olduysa, yapacağın en kötü şey sessiz kalmaktır."

Bernard gazetesini kolunun altına sıkıştırdı. "İbrahim, Ron size saygım sonsuz ama benim yapabileceğim en kötü şey hakkında en ufak fikriniz bile yok."

Bernard bunu dedikten sonra ağır adımlarla tepeden aşağı yürüdü.

82

Joyce

Ah bu çok eğlenceliydi. Başlangıç olarak, Folkestone'a daha önce hiç gitmemiş olduğumu söylemeliyim.

Peter Ward, Bobby Tanner'ın şimdiki adıymış ama bunu kimseye söylememeye yeminliyiz. Kendisi çiçekçi dükkânının sahibi.

O zaman, zannederim yazacak iki şeyim var: Peter Ward neden bir çiçekçiydi? Bir de çiçekçi veya değil, Tony Curran'ı kimin öldürdüğünü düşündü?

Bernard hakkında da yazabilirim belki ama bunu sona bırakacağım çünkü ötekileri yazarken onun üzerine biraz düşünmek istiyorum.

Peter Ward –burada Peter diye bahsedeceğim– kardeşi öldükten kısa süre sonra Fairhaven'dan tahmin edeceğiniz nedenlerden ötürü ayrılmış. Kendine yeni bir pasaport çıkarttırmış. Elizabeth'le Peter'ı dinleyecek olursanız bunun kolay olduğunu sanırsınız ama ben nasıl yapardım doğrusu bilmem, ya siz? Soluğu Amsterdam'da almış, tuhaf işlere girmiş. Bizim düşünebileceğimiz türden lağım açma ya da çit boyama gibi tuhaf işler değil elbette, Manş Denizi'nden karşıya feribotlarla kokain kaçakçılığı yapmış. Veya sanırım, insanları tehdit ediyormuş. Görünüşünün altında bu yanını da fark edebiliyordunuz.

Liverpoollu bir çeteye rastlamış. Adını bize söylemedi, sanki söyleseydi bir şey yapacaktım. Çevirdikleri iş, hani Hollanda ve Belçika'dan geldiğini gördüğümüz şu büyük çiçek kamyonlarında uyuşturucu kaçakçılığı yapmakmış. Bu onların numarasıymış.

Başta, yüklemeyi Peter yapıyormuş. Bir sürücü Belçika'daki bir park alanında kamyonu kenara çekmek üzere para karşılığı ayarlanıyormuş. Peter'la birkaç arkadaşı arkaya atlıyor, ellerinde ne varsa buldukları yerlere zulalıyorlarmış. Kamyon gidiyormuş, Kent'te bir başka yerde yine duruyormuş, hepsi bu kadarmış. Bu kamyonlar sürekli gidip geliyormuş. Bu günlük bir rutindir, değil mi? Öyle olmalı çünkü çiçekler başka türlü taze olmazdı. Yani mükemmel bir sistemdi.

Onların tek yaptığı şu tuhaf sürücüyü burası ve orası için ayarlamakmış, başta düzen böyleymiş. Sonra işler büyümüş, fidanlıklardan birisi satın alınmış. İş her zamanki gibi yürüyormuş ama Peter her nakliyeyi bizzat "kontrol ediyor", her birine özel bir şey koyuyormuş. Böylece günde üç kamyon, Zeebrugge üzerinden çalışıyormuş, onları kullanarak istediklerini yapabiliyorlarmış. Gerçekten çok zekiceydi.

Peter bütün zamanını fidanlıkta geçiriyormuş, orayı işleten delikanlıya sessiz kalması için ödeme yapılıyormuş. Belçika'da kâğıt oynuyor, sohbet ediyor ve gün boyu daha başka ne yapılırsa onu yapıyorlarmış.

(Bir dakika için konu dışına çıkacağım ama öbür gün Brüksel'e yapılacak bir turla ilgili bir not panoya iliştirilmişti, ben de kaydolmayı düşündüm. Joanna birkaç yıl önce gitti ve hükmü şöyleydi: "Fazla şirin, anne ama bence sen seversin." O yüzden galiba bunu bir deneyeceğim. Elizabeth de bundan hoşlanır mıydı acaba?)

Hikâye böyleydi, sonrasında ne olduğunu aşağıda göreceksiniz. Ortada bir hata varmış ve kimse nasıl veya neden olduğunu bilmiyormuş, en azından Peter bilmiyormuş ama neticede Gillingham'daki küçük bir çiçekçi dükkânı yanlışlıkla iki kilogram kokaini begonvilleriyle birlikte teslim alınca derhal polise bildirmiş.

Polislerin akıllı bir ânına denk geldiğinden sürücüyü hemen tutuklamamışlar, onun yerine takip edip nereye gittiğine ve ne-

ler döndüğüne bakmışlar. Sonunda bütün ekip devreye girmiş, tek tek kimin ne yaptığını bulup yakalayabildikleri herkesi tutuklamışlar.

Peter'ın söylediğine göre, fidanlıkta çalışan şu delikanlıyla birlikte, polisin geldiğini bir buçuk kilometre öteden görmüşler (Belçika da Hollanda gibi dümdüz diyor Peter) ve polis oranın altını üstüne getirirken altı saat boyunca bir ayçiçeği tarlasının içinde saklanmışlar. Bu olaydan kısa bir süre sonra Amsterdam'da Liverpoollulardan birisi bir Sırp tarafından öldürülmüş, olay buymuş.

İşler nereye doğru gidiyor, eminim görebiliyorsunuz. Peter hiçbir zaman bu işte yükselememiş, aslında bu işlerin adamı da değilmiş ama biraz para kazanmış, çiçekler hakkında da bir sürü şey öğrenmiş. Bir de elbette, onları en güzel halleriyle görmüş. Renklerini filan öyle şiirsel bir anlatışı vardı ki. Elizabeth acele etmesi için onu uyarmak zorunda kalmıştı.

Yani, şimdi o büyük kamyonlardan biri Pearson Caddesi'ne her gün yanaşıyor ve Peter her zamanki gibi onun arkasına atlıyor ama bu sefer sadece çiçekleri indirip dükkânına götürüyor. Sonra o kamyon, duraklarına uğradıktan sonra Belçika'ya, ayçiçeği tarlasında birlikte saklanıp kâğıt oynadığı o genç delikanlının işlettiği fidanlığa dönüyor.

Bu güzel bir hikâye. Bahse girerim, Liverpoollularla Sırplar Amsterdam'ın sağında, solunda ve ortasında birbirlerine yine ateş ediyorlardır ancak Peter'ın güzel bir dükkânı var herkesin adını bildiği o sevimli sokakta. Ya da bilmiyorlardır belki ama siz ne dediğimi anladınız. Meşru işler yapmanın faydası, onu kimsenin aramaya gelmemiş olmasıydı, kimse onu tutuklamamış ve pasaportuna daha yakından bakmamıştı, bu yüzden Peter Ward geçmişini geride bırakmış, biraz huzur bulmuştu ki bunu yapmak kolay değildir.

Peter, Elizabeth'in merakını gidermek için onu The Flower Mill'e götürdü ve Tony Curran'ın öldürüldüğü günün güvenlik kamerası kayıtlarını izletti. Peter oradaydı, yani kasanın arkasında, bu açıkça görülüyordu. Ki bence bu onu liste dışına çıkarmaktaydı. Ona sorarsanız bizim adamımızın Türk Gianni olduğundan emindi. Onu polise Tony ihbar etmiş, Gianni de buna misilleme olarak Tony'den çalmıştı. Sanırım bu işi oldukça netleştiriyor.

Elizabeth'le bunu trende konuştuk. Ashford International'da yarım saatimiz vardı ve inanır mısınız bilmem ama tek bir mağaza bile yoktu. Belki de dükkânlar pasaport kontrolünün ilerisindeydi. Kesin vardır yani, değil mi?

Nihayetinde Bobby Tanner işte buydu. Yatma vakti, Joyce. Acaba Ron'la İbrahim bugün ne yaptılar?

Biliyorum Bernard'la ilgili bir şey söyleyecektim ama henüz tam olarak formüle edemedim, bu yüzden vazgeçtim.

Bernard'a Peter Ward'ın dükkânından frezya aldım. Bir şey almak istemiş ama kime alacağımı bilememiştim, sonra belki Bernard onları sever diye düşündüm. Kadınlar erkeklere çiçek verir mi? Benim memleketimde vermezler ama belki de artık memleketim orası değildir. Çiçekler şimdi suyun içinde, onları yarın sabah götüreceğim.

Bernard Brüksel'i severdi, ne dersiniz?

83

Yürüyüş yolu bayağı engebeliydi ama yola tuttuğu bir fenerin ışığında dikkat çekmeden hobi bahçelerine kadar gidebilirdi. Geç olmuştu, herkes uyumuş olmalıydı ama risk almaya ne gerek vardı? Kulübeye ulaştı. Kapıda ucuz bir asma kilit asılıydı, karısının şapka iğnesi devreye girince çok geçmeden açılıverdi.

Kulübe, Coopers Chase'te hobi bahçesi olan tüm sakinler tarafından paylaşılıyordu. Seçkin bir gruptular. Güzel havalar için bir çift katlanır sandalye, soğuk havalar için de bir su ısıtıcı vardı. Bir duvar boyunca gübre ve malç torbaları dizilmişti. Bunlar toplu sermayeden alınmıştı, minibüs Garden Center'dan geri döndüğünde Carlito onları taşırdı. Gübrenin üzerine, Coopers Chase Hobi Bahçesi Kullanıcıları Derneği'nin kuralları iğneyle iliştirilmişti. Uzunca bir listeydi ve sıkı bir şekilde uygulanırdı. Bir yaz gecesi için oldukça soğuktu. El feneri gezinmesini sürdürüyordu. Pencere yoktu, bu da işi kolaylaştırıyordu.

Kürek, kulübenin arka duvarına dayanmıştı.

Bir bakış ona bilmesi gereken her şeyi anlatmıştı. Doğrusunu söylemek gerekirse, yürüyüş yolundayken zaten her şeyi biliyordu. Ama yapacak bir şey yoktu, denemek zorundaydı.

Sapından kaldırır kaldırmaz aletin ağırlığına yenik düştü. Ne zaman bu kadar güçsüzleşmişti? Bedenine ne olmuştu böyle? O kadar önemsenecek bir şey değildi belki ama artık bir küreği bile zar zor mu kaldırıyordu? Bir de onunla bir yerleri kazmak söz konusu bile değildi.

Ee, şimdi ne yapacaktı? Kim yardım edebilirdi? Kim anlayabilirdi? Çaresiz kalmıştı.

Bernard Cottle katlanan sandalyeye oturdu, yapmış olduğuna ağladı.

84

Chris'le Donna, birer fincan çay almış, Yapboz Salonu'nda oturuyorlardı. Karşılarında Jason Ritchie'yle Bobby Tanner vardı. Şu sekiz teşkilattan bir sürü dedektifin bir türlü bulamadığı Bobby Tanner. Elizabeth, onu nerede ve nasıl bulduğunu söylemeyi defalarca reddetmişti.

Tony Curran öldürüldüğünde Bobby'nin başka bir yerde olduğuna dair kanıtları Elizabeth de Joyce da görmüştü. Chris, bu kanıtı görme olanakları olup olmadığını sorduğunda Elizabeth arama emri çıkarır çıkarmaz kesinlikle görebileceklerini belirtmişti. Bobby bildiği her şeyi anlatması karşılığında, yeniden kalabalıklara karışıp bir daha kimseye görünmemek üzere onlarla anlaşmıştı.

"Yüz bin küsur" demişti Bobby Tanner. "Gianni onu dairesinde Tony için saklıyordu."

Joyce, "Dairesi nasıldı, hoş bir yer miydi?" diye sordu.

"Hem de nasıl, ön taraftaki, en büyük olanlardan biriydi" dedi Bobby.

"Aa, evet, şu panoramik penceresi olanlardan" dedi Joyce. "Güzeldirler."

"Ve Tony onu aramaya Kıbrıs'a mı gitti?" diye sordu Chris.

"Evet, birkaç kez. Ama hiçbir şey bulamadan döndü. Ondan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı. Jason, sen de başka mecralara sürüklendin, değil mi? Televizyona falan çıkmaya başladın."

Jason başını salladı. "Artık o işler bana göre değildi Bobby."

Bobby başıyla onayladı. "Kardeşim öldükten birkaç ay sonra kasabayı terk ettim. Ondan sonra burada bana göre hiçbir şey kalmamıştı."

"Ama birisi Gianni'yi kesinlikle görürdü, değil mi?" diye sordu Donna. "Yakınlarda kasabaya dönmüş olsa, biri onu mutlaka görürdü, biri konuşabilirdi."

Bobby kafasında bunu tahlil etti. "O günlerden geriye çok fazla kişi kalmadı."

Jason, "Kalacak bir yere ihtiyacı olunca Gianni'nin kime gideceğini kestirmek zor" dedi.

Bobby, Jason'a baktı. "Tabii o değilse, Jase?.."

Jason da Bobby'ye baktı, bir an düşünüp başını aşağı yukarı salladı. "Doğru, doğru, eğer o değilse..."

Jason bir mesaj yazmaya başladı.

"Bunu grupla paylaşacak mısın?" diye sordu Elizabeth.

"Sadece ben ve Bobby'nin konuşması gereken biri" diye karşılık verdi Jason. "Kesin olarak bilecek biri. Bize bırakın. Her şeyi sen çözersen bu adil olmaz Elizabeth."

"Belki bunu polisle paylaşırsınız?" dedi Donna.

"Hadi ama" dedi Bobby gülümseyerek.

"Denemeye değerdi" dedi Donna.

Jason'ın telefonu öttü. Ekrana bakıp Bobby'ye döndü.

"Bizimle ikide buluşabilir. Senin için uygun mu?"

Bobby başıyla onayladı, Jason yeni bir mesaj yazmaya başladı.

"Buna uygun tek bir yer var, değil mi?"

85

Le Pont Noir'da öğle yemeği. Tıpkı eski günlerdeki gibiydi ancak şimdi her şey elbette farklıydı.

"Astronot mu?" diye bir tahmin yürüttü Jason Ritchie.

Bobby Tanner gülümseyerek başını iki yana salladı.

Jason'ın tahmini bu defa, "Jokey mi?" oldu.

Bobby Tanner yine başını iki yana salladı. "Tahmin etsen bile sana söylemeyeceğim."

Bu yeterince makuldü.

"Mutlusun ama değil mi Bobby?" diye sordu Jason.

Bobby başını aşağı yukarı salladı.

"İyi bir adamsın" dedi Jason. "Hakkındır."

"İkimizin de hakkı" dedi Bobby Tanner. "Öyle ya da böyle."

"Yani biraz öyle, biraz böyle işte" dedi Jason.

Bobby Tanner hak verircesine başını salladı. Belki gerçekten durum buydu.

Tatlılarını yerken hâlâ misafirlerini bekliyorlardı, bir şişe de Le Pont Noir'ın en güzel Malbec'i gelmişti.

"Demek istediğim, mutlaka Gianni olmalı, değil mi?" diye sordu Bobby. "Hep bir yerlerde öldüğünü düşünmüştüm."

"Ben de hep senin bir yerlerde öldüğünü düşünmüştüm" dedi Jason. "Öyle olmadığına sevindim gerçi."

Bobby, "Teşekkürler Jase" dedi.

Jason saatine baktı. "Yakında bundan emin olacağız."

Bobby, "Sence gerçekten biliyor mudur?"

"Gianni buralardaysa bilir. Onun kalacağı yer orasıdır."

"Artık öğle içkisini kaldıramıyorum, ya sen?" diye sordu Bobby.

"Artık ihtiyar adamlarız Bob" diye onayladı Jason. "Ama şimdi bir şişenin daha vaktidir, ha?"

Yeni bir şişe için vakitleri olduğu konusunda uzlaştılar. Sonra içeri Steve Georgiou girdi.

86

Donna, o akşamı son iki haftadır Kıbrıs'a gidip gelen uçakların yolcu listelerine bakarak geçirdi. Gianni Gunduz son zamanlarda kendi ismini kullanırmış gibi. Olur ya, asla bilemezdiniz.

Yolcu listeleri eğlenceli olsa da Donna şimdi Instagram'a dönmüştü.

Toyota çoktan tarih olmuştu ama Carl çok da boş kalmazdı. Acaba şimdi kiminle görüşüyordu? Donna nihayetinde başarılı bir dedektifti. Facebook'ta fotoğrafını beğendiği, işyerindeki şu kadınla, Poppy'yle mi görüşüyordu? Fotoğrafını sadece beğenmekle kalmamış, bir de göz kırpan emojiyle yorum yazmıştı. Daha sol cepheden ve suratını asmadan fotoğrafını çekmeyi beceremeyen Poppy. Evet, Carl için yeterince dikkat çekiciydi. Donna kadının adını sistemden taratmış ama hiçbir kayda ulaşamamıştı.

Donna yatma vaktinin geldiğini biliyordu ama hâlâ Penny Gray'i düşünüyordu.

Perşembe Günü Cinayet Kulübü toplantısından sonra, Elizabeth onu biriyle tanıştırmak istediğini söylemiş, Donna'yı Coopers Chase'in yanı başındaki bir bakımevi olan Willows'a götürmüştü.

Bej rengi badanalı sessiz koridorları loş floresan aydınlatmalarla, duvarları da sahil temalı suluboya resimlerle kaplamışlardı. Hepsi şaşırtıcı bir ağırlık taşıyordu, ucuz imal edilmiş sehpalardaki güzel çiçeklerin dalları buna karşı güçsüzdü. Bu çiçekleri her gün getiren kimdi? Bu kaybedilen bir mücadeleydi ama alternatif neydi ki? Donna derin bir nefes aldı. Willows, kaçışın müm-

kün olmadığı bir hapishaneydi. Serbest kalmanın tek bir anlama gelebileceği bir yerdi.

Odaya girmişler, sonra Elizabeth, "Memur De Freitas, Dedektif Penny Gray ile tanışmanızı istiyorum" demişti.

Penny yatakta yatıyordu, hafif bir çarşaf boynunu kapatmış, bir battaniye aşağıya katlanarak örtülmüştü. Burnundan ve bileklerinden hortumlar uzanıyordu. Donna bir zamanlar Lloyd's Binası'nda bir okul gezisine gitmişti, nasıl bir yerdiyse içeride olması gereken her şey dışarıdaydı. Her şeyin düzen içinde olmasını her zaman tercih ederdi.

Donna selamladı. "Hanımefendi."

"Otur Donna, ikinizin birbirinizi tanımasının iyi olacağını düşündüm. Bence siz iyi geçinirsiniz."

Elizabeth, Penny'nin mesleki yaşamı hakkında Donna'yı biraz bilgilendirdi. Zeki, dirençli, dediğim dedik, cinsiyeti ve mizacı yüzünden her aşamada ve her fırsatta engellenmiş bir polis memuru. Ya da asla bu ikisinin kabul görmez bileşimi nedeniyle.

Elizabeth, "O bir gülle gibidir" demişti. "Ben ince bir bıçağım, biliyorsun. Penny'yse tam kaba kuvvettir. Bunu şu an anlayabiliyor musun, bilmiyorum."

Donna, Penny'ye bakıp bunların söylenebileceği zamanları hayal etti.

Elizabeth, "O zamanlar polisler arasında modaydı" diye devam etti. "Bir parça kaba kuvvet. En azından erkekler arasında ama bunun Penny'ye hiçbir faydası olmadı, asla dedektiflikten daha fazla yükselemedi. Onu tanısaydın bunu sen de saçma bulurdun. Haklı olduğumu biliyorsun John, sence de saçma değil mi?"

John Elizabeth'e baktı, başını salladı. "Onu harcadılar."

"Sorun olarak görülüyordu, Donna" dedi Elizabeth, "daha iyi bir tanımlama gelmiyor aklıma. Penny'nin eski vakalara bakmak-

tan zevk alması da bu yüzdendi. Sonunda orada tam yetkili olabiliyordu. Sonunda dilediği kadar kaba saba olabiliyordu. Kibar olması, şakalara gülmesi ve çay yapması gerekmiyordu."

Donna, Elizabeth'in Penny'nin elini tuttuğunu gördü.

Elizabeth ona bakıp başını salladı. "Yine de savaştık, değil mi? Penny her şeyi gördü, dedikleri gibi günbegün hiç şikâyet etmeksizin hepsine katlandı."

"Çok şikâyet etti." Bu John'du. "Seni gücendirmek istemem ama Elizabeth."

"Yani, evet, istediğinde epeyce öfkeli biri olabiliyordu."

"Hem de oldukça" diye onayladı John.

Aynı mesleğin farklı kuşaklarından olan Elizabeth'le Donna, yan yana ve uyumlu adımlarla oradan çıktılar. Elizabeth Donna'ya dönerek, "Benden daha iyi bilirsin Donna ama sanırım tüm savaşlar kazanılamıyor, ha?" dedi.

"Bence de öyle galiba" diyerek hak verdi Donna. Dostça bir sessizlik içinde, dış dünyanın havasını soluyabilecekleri için minnettar halde Willows'un ön kapısından dışarı çıktılar.

Eve döndüğünde —burası gerçekten evi miydi artık?— Donna Instagram'a bir türlü odaklanamaz olmuştu. Penny ziyareti, onu hem gururlandırmış hem de üzmüştü. Onu tanımayı çok isterdi. Gerçekten tanımayı. Donna'nın bu cinayetleri çözen kişi olmak istemesinin ardında pek çok neden vardı, listeye Dedektif Penny Gray'i gururlandırmayı da eklemişti.

Tony Curran'ı öldüren Gianni miydi? Matthew Mackie de Ventham'ın katili miydi? Elizabeth ona başka bir köy sakinini araştırmasını söylemişti. Bernard Cottle. Bunu ona yazıp vermişti.

Ya kemikler? Acaba bir önemleri var mıydı?

Ne diyorsun Penny Gray?

Hepsini çözmek ne güzel olurdu. Aynı yollardan geçmiş birine güzel bir hediye olurdu. Şu yolcu listelerine bir daha bakmakta fayda vardı.

Donna son fotoğraflara bakınıyordu. Poppy, kanser araştırmaları için bungee jumping yapmıştı. Tabii ki yapar; bu tam Poppy'lik bir şeydi.

87

Joyce

Biliyorum, sabahları pek yazmam. Ama bugün yazıyorum. Yazmam gerektiğini hissettim. İşte buradayım.

Dün çok ilginçti, değil mi? Şu oğlanlar ve tüm o cinayetler, uyuşturucu işleri filan. Bahse girerim daha sonra oradan beraber çıktıklarında hâlâ konuşacakları çok şey vardı. Acaba kimle buluşacaklardı?

Gerçekten benim gibi biri için her şey çok ilginçti. Hem de çok. Gianni hakikaten de suçlu gibi duruyor, değil mi?

Merak ediyorum eğer... Ah kes şunu Joyce, kes şunu. Hep erteliyorsun. Bir türlü yazasın gelmiyor.

Tamam madem. Bazı üzücü haberlerim var, o da şu:

Bu sabah Bernard'a "Her Şey Yolunda" aramamı yaptım.

Pek çok insanın "Her Şey Yolunda" anlaşması vardır. Biriyle arkadaş olursun, onu sabah 8'de arar, iki kez çalmasına izin verip telefonu kapatırsınız. Sonra aynısını karşı taraf size yapar. Yani size bir kuruşa mal olmadan diğerinin iyi olduğunu anlamış olursunuz. Bir konuşma yapmanız da gerekmez.

Böylece bu sabah Bernard'ı aradım. Bende her şeyin yolunda olduğunu, düşme tehlikesi filan yaşamadığımı bilmesini sağlayacak iki çaldırmayı yaptım. Ama dönüş olmadı. Bu beni normalde çok endişelendirmez, bazen unutuyor, ben de gidip zilini çalıveriyorum, sabahlığıyla pencereyi itiyor ve suçlu bakışlarla başparmağını yukarı kaldırarak iyi olduğunu işaret ediyordu. Hep, "Ah, bırak da içeri gireyim seni şapşal ihtiyar, hadi birlik-

te kahvaltı yapalım, sabahlıklı olmanı falan umursamam ki ben" diye düşünüyordum ama Bernard o tarz bir adam değildi.

Bugün de öyle yaptım, ona uğramaya çıktım. Biliyor muydum? Zannederim biliyordum ama bir yandan da bilmiyordum çünkü bilinemeyecek kadar büyük bir şeydi. Ama sanırım biliyordum çünkü Marjorie Walters beni yolda görüp el salladığını söyledi ama ben hiç fark etmemiştim, kendi dünyamda kaybolmuştum ki ben böyle biri değildim. Yani evet, zannederim biliyordum.

Zili çalıp pencereye baktım. Perdeler çekiliydi. Uyuyordu belki? Biraz soğuk almış, yatıyor olabilirdi. "Erkek gribi", geçen gün biri *This Morning*'de öyle demişti. Bu beni çok güldürmüştü, Joanna'ya söylemiştim ama o, bu ifadenin yıllardır ortalıkta olduğunu söyledi; gerçekten hiç duymamış mıydım? Bu beni kendime getirdi.

Oyalanıyorum, biliyorum. Hadi madem başlayalım.

Yedek anahtarlıkla bloğa girdim, merdivenleri çıktım ve Bernard'ın kapısına bantla yapıştırılmış bir zarf gördüm. Ön tarafına "Joyce" yazılmıştı.

Üzgünüm, burada kesmek zorundayım.

"O"nun içinde bir gülen yüz bile vardı. Bernard'ın sağı solu hiç belli olmazdı.

88

Joyce zarfı açıp el yazısıyla yazılmış mektubu içinden çıkardı. Belki üç veya dört sayfaydı. Arkadaşlarının dairesine gelmiş olmaları Joyce'u çok memnun etmişti. Bugün bir daha dışarı çıkmak istememişti.

"Evet, şimdi okuyacağım. Hepsini değilse de ilgili kısımlarını. Aklımızdaki birkaç soruyu yanıtlıyor. Bazılarınızın onun hakkında ne düşündüğünü biliyorum. Belki onun... şu Ian Ventham'ı... Neyse."

Ron, "Acele etme" dedi, elini bir an için Joyce'unkinin üstüne koydu.

Joyce, onda nadir görülen titrek bir sesle okumaya başladı:

Sevgili Joyce, verdiğim bu rahatsızlıktan dolayı üzgünüm. İçeri girmeye çalışma, kapıyı sürgüledim. Onu buraya taşındığımdan beri ilk defa kullandım. Yapmış olduğum şeyi öğreneceksin, sanırım bu senin binlerce kez görmediğin bir şey değil. Ben yatakta yatıyor olacağım, her şey iyi olacak ve belki huzurlu görüneceğim, belki de görünmeyeceğim. Bu riski göze almak istemediğimden senin hoşça kal demene yetecek kadar iyi durumda olup olmadığımın kararını o adamlara bırakıyorum, ambulans görevlilerine. Tabii elveda demek istersen.

Joyce bir an duraksadı. Elizabeth, Ron ve İbrahim'den çıt çıkmıyordu. Kafasını kaldırıp onlara baktı. "Ne yazık ki onu görmeme izin vermediler. Aileden olmadığın zaman bunun bir kural olduğunu iyi bilirim. Yani bunda biraz yanıldı, değil mi? Bir de ambulans görevlilerinin ikisi de kadındı."

Joyce belli belirsiz gülümsedi, arkadaşlarının üçü de ona aynı biçimde karşılık verdi. Sonra okumayı sürdürdü:

Haplarım yanımda, bir de zor günler için sakladığım bir şişe viski var. Çevremdeki ışıkların söndüğünü görüyorum, birazdan sıra bana gelecek. Yatağın yanında bana aldığın güzel çiçekler var. Bir süt şişesindeler çünkü benim vazolarla ilişkimi bilirsin. Ama gitmeden önce, sanırım sana her şeyi anlatmalıyım.

"Her şeyi mi?" dedi Elizabeth.

Joyce bir parmağını dudaklarının üstüne götürdü. Elizabeth kendisine söyleneni yaptı. Joyce, Bernard'ın son sözlerini okumaya devam etti:

Bildiğin gibi Asima —bu karısıydı— Coopers Chase'e taşındıktan kısa süre sonra öldü ki bu bütün planları bozmuştu. Gerry hakkında çok konuşmadığını biliyorum Joyce ama beni anladığını biliyorum. Sanki biri kalbimle ciğerlerimi çıkardı, sonra da öylece yaşamaya devam et dedi. Uyanmaya devam et, yemeye devam et, bir ayağını diğerinin önüne atarak yürümeye devam et. Ne için? Buna gerçekten bir cevap bulduğumu sanmıyorum. Biliyorsun, sık sık tepeye çıkıp bankta otururdum, Asima'yla buraya ilk taşındığımızda onunla otururduk, orada ona yakın hissettiğimi bilirsin. Ama o tepeye tırmanmak için başka bir nedenim daha vardı, bundan dolayı büyük utanç duyuyorum. Dayanamayacağım kadar büyük bir utanç.

Joyce bir an duraksadı. "Biraz su alabilir miyim acaba?"

Ron ona bir bardak su koyup verdi. Joyce içtikten sonra mektuba döndü.

Pek çok Hindunun küllerinin Ganj'a saçıldığını bilirsin. Bugünlerde başka nehirler de iş görüyor ama belli bir nesil küllerinin yalnızca Ganj'a saçılmasını ister. Bu, Asima'nın yıllar, yıllar öncesine ait bir dileğiydi ki kızımız Sufi de onu işiterek büyü-

müştür. Asima'nın cenazesi düşünmek veya yazmak istediğim bir şey değil ama iki gün sonra Sufi'yle Majid –yani kızımızla damadımız– Hindistan'daki Varanasi'ye gidip Asima'nın küllerini Ganj'a saçtılar. Ama Joyce –haplar ve viski bu sebepten– korkarım onlar Asima'nın külleri değildi.

Joyce duraksadı, başını kaldırdı.

İbrahim, "Hadi be. Vay canına!" dedi ve Joyce okumaya devam ederken öne doğru eğildi.

Bildiğin gibi ben dindar değilim Joyce. Fakat son yıllarında Asima da değildi. Hiçbir şey kalmayana kadar, bir ağacın yaprakları gibi inancını yavaşça silkeleyip döktü. O kadını sahip olduğum her şeyle sevdim ve o da beni sevdi. Yanımdan ayrılacağı, bir el bagajına koyulacağı, uzaklaşması düşüncesi Joyce. Ona veda ettikten iki gün sonra, bu tasavvur edemeyeceğim bir şeydi. Bunların hiçbiri eylemlerimi mazur göstermiyor ama umarım onları açıklayabilir. İlk gece küller dairemdeydi. Sufi'yle Majid benim misafir odamda değillerdi, her şeye rağmen bir otelde kalmayı tercih etmişlerdi.

Yıllar önce Asima'yla eski bir antika dükkânına göz atarken kaplan biçimli bir çay demliği eline almıştı. Ben de, "Tamam işte, bu sensin" demiştim ve gülüşmüştük. Ondan sonra ben ona Küçük Kaplan diye hitap etmeye başladım, o da bana Büyük Kaplan, bilirsin işte. Bir hafta sonra, sürpriz bir Noel hediyesi olarak onu alayım diye geri döndüm ama çoktan satılmıştı. Her neyse, o Noel onun bana aldığı hediyeyi açtım, bir de ne göreyim, işte oradaydı. Belli ki hemen geri dönüp benim için satın almıştı. Onu o zamandan beri saklarım. Bu yüzden, küllerin durduğu kavanozu alıp ondaki külleri kaplan demliğine döktüm, demliği de dolaba geri koydum. Kavanozu talaş ve kemikli bir karışımla doldurdum, şaşırtıcı bir şekilde ikna ediciydi, sonra onu kapattım.

Sufi'nin Varanasi'ye götürüp Ganj'a savurduğu şey buydu. Doğru dürüst düşünemediğimi unutma Joyce, kederden felç olmuştum. Asima'mın uçup gitmesini engellemek için her şeyi yapardım. Elbette onun Sufi'nin de Asima'sı olduğunu unutmuştum. Ertesi gün, hava kararduktan sonra cesaretimi toplayıp hobi bahçesi kulübesinden bir kürek alıp tepeye doğru yürüdüm. Bankın altındaki çimleri kestim, bir çukur kazdım ve demliği oraya gömdüm. O zaman bile bunun geçici olduğunun farkındaydım ama gitmesine izin vermeye hazır değildim. Çim yeniden yeşerdi, kimse bir şey fark etmedi —neden etsinlerdi ki?— ve her gün gidip bankta otururr, insanlar yanımdan geçtiğinde merhaba der, geçmediğindeyse Asima'yla konuşurdum. O zaman bunun yanlış olduğunu biliyordum, kızıma ihanet ettiğimi ve asla telafi edemeyeceğimi biliyordum. Ama acım çok büyüktü.

İbrahim, "Bazı insanlar çocuklarını eşlerini sevdiğinden daha çok seviyor, bazıları da eşlerini çocuklarından daha çok seviyor. Ama kimse ikisini de kabul etmez" dedi.

Joyce dalgın bir halde başını sallayıp yeni bir sayfaya geçti.

İlk ânın acısı neticede sen ne kadar kalmasını istersen de geçip gidiyordu, ben de yaptığımın ne kadar kötü olduğunu kavramaya başlamıştım. Korkunç bir bencillik, kibir. Durumu düzeltme arayışıyla planlar kurmaya başladım. Belki demliği çıkarırdım, otobüse binip Fairhaven'a götürürdüm, bir kısmının gitmesine izin verir, bir kısmını yanımda tutardım. Sufi'ye ne yaptığımı asla söyleyemezdim ama en azından annesi dalgaların arasında olurdu, Sufi'nin hayal ettiği yere geri dönecekti. Bunun yeterli olmadığını biliyordum ama yapabileceğimin en iyisiydi. Ta ki tepeye tırmanıp bizim banka beton bir kaide inşa etmeye çalışan işçileri gördüğüm sabaha kadar. Demliği bulacak kadar derin kazmayıp deliği çimentoyla doldurdular. Yarım saatte işi bitirmişlerdi. Sanırım bu çok aptalca ama demliği kazıp çıkarmanın kolay

bir yolu yoktu. Bu yüzden tepeyi tırmanmaya ve hiç kimsenin işitemeyeceği zamanlarda Asima'yla konuşmaya devam ettim, ona son haberleri verdim, onu ne kadar sevdiğimi ve üzgün olduğumu söyledim. Dürüst olmak gerekirse, Joyce, bunu sadece sana söylüyorum, hayata devam etmemizi sağlayan şeyin bende tükendiğini anlamış bulunuyorum. Yani korkarım ben buyum.

Joyce bitirmişti, kısa bir an için mektuba bakmayı sürdürdü, bir parmağını mürekkep boyunca gezdirdi. Başını kaldırıp arkadaşlarına baktı, gülümsemeye çalıştı ama bu anında gözyaşlarına, gözyaşları da hıçkırıklara dönüştü. Ron koltuğundan kalkıp önünde eğildi, ona sarıldı. Ron çok iyi sarılırdı. Joyce başını Ron'un omzuna gömdü, kollarını ona sardı. Gerry için, Bernard için, Asima için ve *Jersey Boys*'a giden, eve dönüş yolunda teneke kutudan cin tonik içen kadınlar için ağladı.

89

Fairhaven Polis Merkezi'nde bulunmak için çok geç bir saatti ama Donna'yla Chris'in gidecek başka yerleri yoktu.

Chris diz çöküp fotokopi makinesinde sıkışan kâğıtları çıkardı. Son günlerde kramp girmediği halde diz çökmekte zorlandığını fark etmişti. Ne olduğundan emin değildi. Çok tuz mu yoksa az tuz mu? Ya oydu ya öteki.

Donna'ya, "Sorunu çözdüm" dedi.

Donna "yazdır" düğmesine bastı, Kıbrıs Polis Teşkilatı'nın gönderdiği raporların bir dizi kopyasını almaktaydı.

"Hepsini senin için bir araya getireceğim" dedi Donna. "Biraz zaman alacak ama işleri senin için kolaylaştıracak."

"Çok kibarsın Donna" dedi Chris, "ama yine de Kıbrıs'a benimle gelmiyorsun."

Donna dilini çıkardı.

Chris'in çok ilginç bir görüşmesi vardı. Bu kişinin Gianni Gunduz'un yerini kesin olarak söyleyeceğini düşünüyordu.

Gianni'nin adı, Donna'nın baktığı yolcu listelerinin hiç birinde yoktu. Birleşik Krallık'a girip çıkan ne bir uçakta ne de gemi ya da trende görünüyordu. Ancak Chris Gianni'nin eski adını hâlâ kullanmasının pek olası olmadığını düşünmekteydi. Onu şu genç taksici cinayeti nedeniyle polis ve 100.000 sterlinini çalmış olduğundan da Tony Curran aramaktayken bu olmazdı.

Ama kimse öylece ortadan kaybolamazdı. Bir yerlerde mutlaka bir iz bırakılırdı.

Chris bilgisayarını kapadı. Türk Gianni'nin, aradıkları adam olduğundan çok emin hissediyordu. Bir şeyler her bakımdan mü-

kemmel bir şekilde oturdu mu bunu hissedecek kadar bu işlerin içindeydi. Kanıt başka bir şeydi ama Lefkoşa'ya yapacağı bu seyahat ona bu konuda yardımcı olacaktı.

"Bu gecelik bu kadar mı?"

"Hızlı bir içki mi?" dedi Donna. "Pont Noir?"

"Uçak sabah altı ellide" dedi Chris.

"Daha fazla hava atma" dedi Donna.

Chris ayaklandı, ofisinin jaluzilerini indirdi. Gianni bir şeydi ama ya Ian Ventham? Bu daha zordu. Gerçekten de elli yıl önceki bir cinayetle bağlantılı olabilir miydi? Değildi herhalde? Orada kaç kişi olabilirdi? Chris zaten belki bir şeyler anımsarlar diye rahibelerin peşine iki dedektif takmıştı. Mutlaka onlardan birisi bir noktada kiliseyi bırakmış olmalıydı. İnançlarını kaybedip gerçek dünyaya dönüyorlardı. Şimdi kaç yaşlarında olabilirlerdi ki? Seksen küsur mu? Gerçi kayıtlar çok üstünkörüydü, Chris'in pek umudu yoktu. Ya da hepsi de çok daha basit bir şeyi atlamaktaydılar?

"Ben ortalıkta yokken davayı çözme sakın, lütfen."

"Hiçbir şeye söz veremem" dedi Donna.

Chris evrak çantasını kaptı. Eve yollanma vakti gelmişti. En sevmediği saatti. Chris'in düşlediği yaşam sadece altı kilo uzaktaydı. Ancak evrak çantasında tuz ve sirke aromalı cips, bir çikolata, bir diyet kola vardı. "Diyet" kola mı? Chris kimi kandırdığını sanıyordu?

Bazen Chris bir arkadaşlık sitesine katılması gerektiğini düşünüyordu. Zihnindeki mükemmel kişi, boşanmış bir öğretmendi. Küçük bir köpeği olacak ve bir koroda şarkı söyleyecekti. Ama o kişi beklediği gibi çıkmazsa da hiç üzülmezdi. Sadece nazik ve neşeli olsa yeterdi.

Chris, Donna için kapıyı tuttu ve ardından çıktı.

Chris'i nasıl bir kadın isterdi ki? Bugünlerde kadınlar birkaç fazla kiloya takılıyorlar mıydı acaba? Yani, evet, tabii ki takılıyorlardır ama öyle bile olsa? Bir cinayeti çözmek üzereydi ve şu kesindi: Koca Kent'te bir yerlerde bunu çekici bulacak biri olmalıydı.

90

Joyce

Of, uyuyamıyorum. Mesele elbette Bernard, Bernard, Bernard. Cenazeyi şimdiden merak ediyorum. Burada mı olacak? Umarım öyle olur. Biliyorum, onu çok tanıyamadım ama mezarının Vancouver'da olması ihtimali hiç hoşuma gitmiyor.

Dolayısıyla sabahın ikisinde, size bazı haberler vermeye buraya döndüm. Meraklanmayın, bu defa kimse ölmedi.

Ian'dan sonra hepimiz Coopers Chase'te bize ne olacağını merak etmeye başlamıştık. İşleri kim devralacaktı? Kimsenin pek endişelendiğini de düşünmüyordum; yeterince kârlı bir işletme, o yüzden mutlaka birileri alacaktı. Ama kim?

Zannederim bu bilgiyi kimin öğrendiğini siz de tahmin edebilirsiniz.

Elizabeth dün Ian Ventham'ın talihsiz dul eşi Gemma Ventham'a, Robertsbridge'te açtıkları yeni şarküteride "kazara" rastladı. Eskiden orası, Claire meslekten menedilene kadar Claire'ın Kuaförü'ymüş. "Menedildi" ifadesi kuaförler için doğru terim mi acaba? Herhalde, yerel pratisyen hekimimizin eşi kulağının üst tarafını kaybedince olanlar oldu. Claire'in dükkânının şimdi Brighton'da olduğunu söylüyorlar, galiba en iyisi de bu.

Gemma, Elizabeth'in tarifine göre "tenis koçu" tipinde bir adamla berabermiş. Gerçi son günlerde bu ifade için "pilates eğitmeni" tipli denilebileceğini de kabul etti. Kesinlikle yasından dolayı acı çeken bir dul gibi değilmiş, bence hepimiz onun bir parça mutluluğu hak ettiği kanaatinde uzlaşıyoruz. O yüzden onun için iyi olmuş.

Öyle görünüyor ki bolca para da kazanmış durumda. Bunlar Elizabeth'in ona bakınca anladığı şeyler. Tam olarak nasıl anlamış bilmiyorum ama bir noktada bayılırmış gibi yapmış olduğunu biliyorum çünkü dirseğini bir şekilde sıyırmayı başarmıştı. Her zaman bir yolunu bulur o.

Neyse, Gemma Ventham, Coopers Chase Holdingleri'ni, Bramley Holding adındaki bir şirkete satmış. Elbette, Bramley Holding hakkında elimizden geldiği kadar çok bilgi toplamaya çalıştık ancak şimdiye kadar hiç şansımız olmadı. Joanna'yla Cornelius'u bile aradık ama onların da buldukları koca bir hiçti. Cornelius'un sabrının biraz zayıflamaya başladığını anlamamıza rağmen, aramaya devam edeceklerine söz verdiler.

Ama beni böyle uyanık tutan başka bir şey var: Şu isim.

Bramley Holding? Bir yerden tanıdık geliyor, nereden olduğunu bir türlü çözemiyorum. Elizabeth isimleri rasgele seçiyorlar dedi, belki de haklıdır ama bu isim aklımı kurcalayıp duruyor, düşünmeden edemiyorum.

Bramley? Bu ismi daha önce nerede işitmiştim? Bir de biliyorum ki yaşlı bir kadınım ama elmalardan demeyin.[47] Bu başka bir şey. Önemli bir şey.

Anne, *Cut to the Chase*'in editörlüğünü yapan kadın, bugün beni görmeye geldi. Bir dostunuzu kaybettiğiniz zaman insanlar her zaman sizi ziyarete gelirler. Şimdiye kadar söyleyecek doğru şeyleri epeyce toparladık. Onları yeterince söylüyorduk zaten.

Bunu sadece hoş görünmek için yaptığını zannetmiyorum ama Anne *Cut to the Chase*'e bir makale yazar mıyım diye sordu. Yazmayı sevdiğimi biliyor, burnumu her şeye soktuğumu da biliyor, o yüzden de Coopers Chase'te olup biten bir şeyler hakkında yazabilir miymişim? "Evet, elbette" dedim ve köşeye "Joyce'un Tercihleri" adını vermeye karar verdik ki ben bu ismi be-

47) Bramley adındaki elma türüne gönderme yapılıyor. [ç.e.n.]

ğendim. Ben "Joyce'un Sesi"ni önermiştim ama Anne bunun akıl sağlığıyla ilgili bir çağrışım uyandırabileceğini düşündü. Benim bir fotoğrafımı istedi, o yüzden yarın birkaçına bakıp iyi bir tanesini seçeceğim.

Yarın Gordon Playfair'i de görmeye gideceğiz. Şu tepedeki çiftçiyi. Bizlerden herhangi birinin hem 1970'lerin başlarında hem de günümüzde burada olduğunu düşünebildiğimiz tek kişi o. Ventham öldürüldüğünde yakınlarda değildi, o nedenle onu şüpheliler arasında sayabileceğimizi düşünmüyorum ama belki o yıllardan yararlı olabilecek bir şeyler anımsar diye umuyoruz.

Yeniden uyumayı denemeliyim.

91

"Hoş mu?" diye gülerek tekrarladı Gordon Playfair. "Burası mı? Siz de ben de buranın çökmekte olan bir adama ait, çökmekte olan eski bir ev olduğunu biliyoruz."

"Hepimiz çöküyoruz Gordon" dedi Elizabeth.

Playfair çiftliğine olan yürüyüş beklenenden uzun sürmüştü çünkü Sonsuz Huzur Bahçesi'nin etrafı bir polis kordonuyla çevriliydi. Her durumda, iki polis otomobili ve herkese göre adli tıp birimine ait olan beyaz bir minibüs, saat sabah on civarında özenle etrafa park etmişlerdi ve belli bir sayıda, beyaz tulumlar giymiş polis memuru ellerinde küreklerle tepeye tırmanıyordu. Larkin Blokları'nda en üst katta bir dairesi olan Martin Sedge orayı dürbünle gözlüyordu ama şimdilik bir haber yoktu. Verdiği en son haber, "Sadece biraz kazı var" olmuştu.

"Bu evle ben birlikte yaşlandık. Çatı çökmek üzere" dedi Gordon ve başında kalan son birkaç saçı eliyle arkaya doğru ittirdi. "Eskiden gıcırdamayan şeyler şimdi gıcırdıyor. Su tesisatı kaçırıyor. Birbirimize benziyoruz."

"Sizi çok rahatsız etmiyoruz ya? Yani köy olarak?" diye sordu Elizabeth.

"Çıt bile çıkmıyor" dedi Gordon. "Aşağıda hâlâ rahibeler varmış gibi."

"Gelip arasıra bizi ziyaret etmelisiniz" dedi Joyce. "Restoranımız, yüzme havuzumuz var. Zumba da var."

"Eski günlerde aşağı sık sık inerdim. Ufak tefek şeyler ve biraz da sohbet için. İbadet etmedikleri zaman çok canlı bir grup olurlardı. Bir de parmağınıza çivi batacak olursa ya da ayağını-

zı bir tavşan deliğinden çıkaramayacak olursanız yardım ederlerdi" dedi Gordon.

Elizabeth doğrudur der gibi başını salladı. "Öldürüldüğü sabah Ian Ventham'la görüşmüşsünüz?"

"Ne yazık ki evet. Benim tercihim değildi."

"Kimin tercihiydi?"

"Benim en küçük çocuğum Karen'ın. Onu dinlememi istemişti. Satmamı istiyor. Neden istemesin ki?"

"Peki ne konuştunuz?" diye sordu Elizabeth.

"Aynı eski saçmalık. Aynı teklif, aynı havalar. Kibarca söylemek gerekirse Ian Ventham'dan asla hoşlanmadım. İsterseniz daha az kibar olabilirim?"

"Kararınızı değiştirmediniz mi?"

"İkisi de beni ikna etmeyi denedi. Karen olmayacağını gördü ama Ventham biraz daha uzattı. Çocuklar hakkında beni suçlu hissettirmeye çalıştı."

"Ama siz fikrinizi değiştirmediniz?"

"Nadiren yaptığım bir şeydir."

"Ben de genelde aynıyım" dedi Elizabeth. "Sonra nasıl ayrıldınız?"

"Bana arazimi bir şekilde elde edeceğini söyledi."

"Siz ne karşılık verdiniz?" diye sordu Joyce.

"Dedim ki, 'Ölümü çiğnersin'" diye yanıtladı Gordon Playfair.

"Evet, öyle görünüyor" dedi Elizabeth.

"Neyse" dedi Gordon Playfair, "bana başka bir teklif geldi. Şimdi Ventham devreden çıktığından onu kabul edeceğim."

"Sizin için çok iyi olmuş" dedi Elizabeth.

"Şimdi ben de sorabilir miyim, bu öylesine bir ziyaret mi?" dedi Gordon Playfair. "Yoksa size yardımım dokunabilecek başka bir şey mi var?"

"Sorduğunuz iyi oldu" dedi Elizabeth. "Buraya dair anılarınız olup olmadığını öğrenmek istemiştik. Mesela yetmişlerden?"

"Hem de ne anılar" dedi Gordon Playfair. "Hatta birkaç fotoğraf albümüm bile var, belki bir yardımı olur, ne dersiniz?"

"Bir bakmanın hiçbir zararı olmaz" dedi Elizabeth.

"Sizi şimdiden uyarıyorum, fotoğraflarımda genelde koyunlar olur. Siz ne arıyordunuz?"

92

Joyce

Böylece Gordon Playfair'e bulunan kemikler hakkında bilgi verdik. Sonra, onu o kadar yıl önce oraya kimin gömmüş olabileceğine dair sıkı bir sohbet ettik. O yıllarda, yani Coopers Chase henüz bir manastırken, genç Gordon Playfair yine aynı tepenin üzerindeki aynı evde genç ailesiyle yaşarken.

Bu arada arazisi için bir teklif söz konusuydu ya? Bu teklif Bramley Holding'deki gizemli arkadaşlarımızdan gelmekteydi. Bu isim hâlâ beni deli ediyordu. Ama elbet aklıma gelir. Sırf Ventham'a gıcık olduğundan Nuh diyor peygamber demiyor, satmayı reddediyordu. Ventham devreden çıktığı anda satışa izin vermişti.

Gordon'a parayla ne yapacağını sordum, çoğunun çocuklara gidecek olacağını bilmek sizi şaşırtmayacaktır. Üç taneydiler. Onlardan sadece birini biliyorduk elbette: Karen. O, yan arazideki köy evinde yaşıyordu, beklenmedik işler araya girene kadar bize bilgisayar dersleri vereceği varsayılıyordu.

Evlenmemişti ama Joanna da öyleydi. Ben de öyleyim, yani düşününce.

Şanslı çocuklardı ama Gordon, hoş bir yer almaya yetecek bir kısmını da kendine ayıracağını söyledi ve sanırım bu iş nereye gidiyor siz de görmeye başladınız, ona birkaç gün içinde rehberliğimizde Coopers Chase'i dolaştıracağımız bir tur önerdik. Bakalım hoşuna gidecek miydi? Eğlenceli olmaz mıydı? Gordon'ın sert bir yüzü var, pek yakışıklı değil ama çok geniş çiftçi omuzlarına sahip.

Neyse kemiklere dönecek olursak, Gordon 1970'lere dair anılarını neden dinlemek istediğimizi şimdi anlamıştı. Bir de fotoğraf albümünü neden o kadar merakla incelediğimizi tabii. Tepeden indiğinde çektiği fotoğraflara şöyle bir bakıyor, bize bir şeyler çağrıştıracaklar mı diye aranıyorduk.

Sonunda, bakmakta olduğumuz ikinci albümüydü. Düğün fotoğraflarıyla başlamıştı, Gordon'la Sandra (ya da Susan, korkarım dalıp gitmişim, diğer insanların düğün fotoğrafları işte, bilirsiniz), ardından şüphe uyandıracak kadar kısa bir süre sonra gelen bebek fotoğrafı. Bu en büyükleri olmalıydı. Sonra sayfa sayfa koyun fotoğrafları, inanın bunu uydurmuyorum, tıpkı Gordon'ın söylediği gibi. Ve sonra şarap, şömine ateşi ve koyunlar tam bizi iyice uyuşturmuşken albümdeki son fotoğraflara gelmiştik. Hepsi altı adet ve siyah beyazdı. Altı fotoğrafın hepsi de manastırdaki bir Noel partisinde çekilmişti. Galiba bildiğimiz partilerden de değildi ama Noel olduğu kesindi.

Grup olarak çekilmiş olan beşinci fotoğraftaydı. İlk bakışta onu gerçekten tanıyamazdınız. Elli yılda epeyce değişiriz, örneğin Elizabeth'i tanıyamayacağımdan eminim ya da onun beni tanıyamayacağından. Ama hepimiz defalarca baktık. Sonunda da hemfikir olduk.

Kanıtımızı işte böyle ele geçirmiş olduk, bir planımız da var. Yani Elizabeth'in var.

Bir de fotoğraflardan söz etmişken, *Cut to the Chase*'teki köşem için ben de hoş bir tane buldum. Eski bir fotoğraf; eski bir fotoğraf seçmek biraz abes, biliyorum ama yine de ben olduğumu anlayabiliyorsunuz. Gerry de orada ama Anne bana onu bilgisayarda fotoğraftan çıkarabileceğini söyledi. Affedersin aşkım.

93

Coopers Chase'in tam kalbinde yer alan şapelde hâlâ bir günah çıkarma kabini bulunur. Şimdi temizlikçilerin ardiyesi olarak kullanılıyor. Joyce Elizabeth'e oranın temizliğinde yardımcı olmuştu. Zemin cilası kutularını sunağın üzerindeki, İsa'nın arkasına özenle istiflemişti. Elizabeth oraya iyice çekidüzen vermiş, parmaklıkları bile cilalamıştı. Son bir dokunuş olarak, sert ahşap koltuklara Orla Kiely minderleri koymuştu.

Elizabeth zamanında çok sorgulama yapmış, pek çok kişiyi bir tür adalete teslim etmişti. Bu sorgulamalardan birinin kayıtları uzun zaman önce ya gömülmüş ya yakılmış ya da silinmişti. En azından Elizabeth öyle umuyordu.

Avukat? Yoktu. Yasal süreçler? Onlar hiç yoktu. Sadece en hızlı çözümler yürütülüyordu.

Ama fiziksel bir şey olmazdı, bu Elizabeth'in tarzı değildi. Zaman zaman yaşandığını ama hiçbir zaman etkili bir yöntem olmadığını biliyordu. İşin anahtarı psikolojideydi. Her zaman beklenmeyeni dene, her zaman belli bir açıdan yaklaş, her zaman sırtını sandalyene yasla ve sonsuza kadar zamanın varmış gibi her şeyi söylemeleri için bekle. Öncelikle bütün süreç aslında onların fikriymiş gibi davran. İşte bu yüzden bir açıya ihtiyacınız vardır, beklenmedik bir şeye. Konuşulmamış bir şeye.

Bir din adamını bir günah çıkarmaya davet etmek öyle bir şeydir örneğin.

Elizabeth, Donna'yla Chris'i ne kadar çok sevdiğini fark etmişti. Perşembe Günü Cinayet Kulübü ikisini bulduğu için şanslıydı. Sırtlarındaki yükü bir hayal etsenize. Donna'yla Chris'in de

bir sınırı olduğunu biliyordu ve bu iş onların sınırlarının çok ötesindeydi. Ama sihrini Matthew Mackie üzerinde kullanabilirse, onu affedeceklerini biliyordu.

Ama ya sihri işlemezse? Ya artık o sihir sadece bir tarihse? Neticede Ian Ventham'ın Tony Curran'ı öldürdüğü konusunda yanılmamış mıydı?

Fakat Matthew Mackie farklıydı. Ventham'la itişip kakışmışlardı. Hiç var olmamış gibi görünen ama yine de tam da bu şapelde çekilmiş bir fotoğrafta yer almış bir adamdı. Hem bir din adamıydı hem de değildi. Ayak izlerini silmiş bir adamdı.

Ta ki biri bir mezarı kazmaya karar verene kadar. Bu, onun mezarı olabilir miydi?

Ve bu adam tam da şu sırada şapele doğru yoldaydı. Evde kalmak onun için daha kolay olacağı halde. Günah çıkarmaya mı geliyordu? Elizabeth'in ne bildiğini öğrenmek için mi? Ya da fentanil dolu bir enjektörü saplamaya mı?

Elizabeth ölümden hiç korkmamıştı ama şu anda Stephen'ı düşünüyordu.

Çağlarla yıllanmış karanlık şapel soğuktu, Elizabeth'in içi titredi. Hırkasının önünü ilikledi, ardından saatine baktı. Öyle ya da böyle yakında işin içyüzünü anlayacaktı.

94

Chris Hudson, küçük bir hücrede, iri bir adamın karşısındaydı. Lefkoşa Merkez Hapishanesi'nde bulunan bu küçük hücre bir görüşme odasıydı, iri adam da Costas Gunduz'du. Gianni Gunduz'un babası.

Chris zemine cıvatalarla tutturulmuş beton bir koltuğa oturdu. Yaslanma yeri dimdikti. Kıbrıs'a Ryanair'le uçmuş olmasa Chris'in hayatında oturduğu en rahatsız koltuk bu olabilirdi.

Chris iş gereği uzun aralarla birkaç kez yurtdışına seyahat etmişti. Uzun yıllar önce, Billy Gill'in ülkeye getirilmesine eşlik etmek üzere İspanya'ya gitmişti. Hove'dan yetmiş yaşındaki bir antika taciriydi ve sahil yakınlarındaki bir tamirhaneden madeni sterlin kalpazanlığı işi yürütmüştü. Küçük ve rahat bir işti, madeni iki sterlinler çıkana kadar yıllarca dikkat çekmeden işi yürütmeyi başarmış, sonra Billy açgözlülüğe kapılmıştı. Madeni paraları harika görünüyordu ama ortaları devamlı düşüyordu ve Portslade'deki bir çamaşırhanenin uzunca süre takibe alınmasından sonra izi bulununca Billy koşarak kaçmaya çalışmıştı, cepleri şıngırdıyordu.

Chris'in bu seyahate dair anıları Shoreham Havalimanı'ndan yapılan ağzına kadar dolu bir charter uçuşu, İspanya'da A ile başlayan bir yere iniş, yakıcı sıcakta yapılan kırk beş dakikalık bir sürüş, minibüsün duruşu ve Billy Gill'in kelepçelenip kendisine teslim edilmesi, yedi saat geri dönüş uçağı bekleme ve tüm bu sırada da Billy Gill'in ona İspanya'da Marmite[48] bulmanın olanaksızlığını anlatmasından ibaretti.

48) Marmelat gibi yenen bir bira mayasıdır. [ç.n.]

Birkaç yıl sonra Isle of Wight'ta zorunlu bir bilgi teknolojileri kursu da olmuştu. Şimdiye kadarki küresel seyahatleri bununla sınırlıydı.

Ama Kıbrıs biraz daha iyiydi. Çok sıcaktı ama daha iyiydi. Larnaka Havalimanı'nda karşılanmış, Joe Kyprianou tarafından başkente götürülmüştü, şimdi yanında oturmakta olan Kıbrıslı dedektifti kendisi. Hapishane hoş ve serindi, Chris Hudson beton bir koltukta terlemenin imkânsız olduğunu gördü. Hücre kapıları kapandığı andan itibaren mutluydu.

Costas Gunduz, Chris'in tahminine göre yetmişlerinin ortalarında olmalıydı ama Billy Gill'den çok daha az gevezeydi.

"Gianni'yi en son ne zaman gördünüz? " diye sordu Chris.

Costas doğruca ona bakıp omuz silkti.

"Geçen hafta? Geçen yıl? Hiç ziyaret eder mi? Hadi, Costas."

Costas tırnaklarına baktı. Onların hapisteki biri için çok bakımlı oldukları Chris'in dikkatini çekmişti.

"Durum şöyle Bay Gunduz. Elimizde oğlunuzun en son 17 Mayıs 2000'de Kıbrıs'a döndüğüne dair kayıtlar var. Öğleden sonra iki sularında Larnaka Havalimanı'na inmiş. Ve bu andan itibaren, ona dair ne bir kayıt ne bir iz bulduk. Bu neden böyle sizce?"

Costas bir an düşündü. "Gianni'yi neden istiyorsunuz? Bunca zaman sonra?"

"Birleşik Krallık'ta işlenen bir suçla ilgili kendisiyle konuşmak istiyorum. Onu listeden çıkarmak için."

"Buraya kadar uçtuğunuza göre bayağı büyük bir suç, öyle mi?"

"Bayağı büyük bir suç, Bay Gunduz, evet."

Costas Gunduz yavaşça başını salladı. "Ve Gianni'yi bulamadınız?"

"17 Mayıs 2000'de öğleden sonra ikide nerede olduğunu biliyorum, bundan sonrası bulanık" dedi Chris. "Nereye gitmiş olabilir? Onu kim görmüş olabilir?"

"Eh" dedi Costas, sandalyesinde dimdik oturmaktaydı, "Beni görmeye gelebilirdi."

"Geldi mi?"

Costas ileri uzandı, Chris'e gülümsedi. Sonra yeniden omuz silkti. "Sanırım zaman bitti. Size iyi şanslar. Kıbrıs'ın keyfini çıkarın."

Joe Kyprianou şimdi öne doğru eğilmiş, Costas Gunduz'dan bahsediyordu.

"Costas'la erkek kardeşi Andreas, eskiden tam da burada Lefkoşa'da motosiklet çalar, onları Türkiye'ye gemiyle kaçırırdı Chris. İki limanda birden adamın varsa çok kolay iş. Küçük bir atölyeleri vardı, seri numaralar siliniyordu, plakalar değiştiriliyordu, öyleydi değil mi Costas?"

"Uzun zaman önceydi" dedi Costas.

"Sonra zaman zaman otomobillere de el attılar. Ama aynı tekneleri kullanıyorlardı, gümrükte aynı adamlar bunları görmezden geliyordu. Dolayısıyla Costas'la Andreas için her şey yolundaydı. Yıllar boyunca motorlar ve otomobiller, motorlar ve otomobiller. Ama otomobiller daha büyük bir atölye demekti, daha büyük kamyon ve kasalar gerektirdi."

"Ee, bu da Costas için daha çok para demekti, ha?" diye sordu Chris, Costas'a bakarak.

"Aynen öyle, daha büyük para demekti. Böylece her şey yolunda gidiyor, herkes mutlu oluyordu ve Costas'la Andreas çok iyi işler yaptılar, çok teşekkür ederiz. Sonra 1974'e gelindi ve Türkiye orayı ele geçirdi. Hikâyeyi biliyorsun, değil mi?"

"Evet" dedi Chris. Bilmiyordu aslında ama uçuşundan önce bir şeyler yemek istiyordu ve bahse girerdi ki bu uzun bir hikâyeydi. Bu bir önem kazanırsa Vikipedi'den bakardı.

"Türkler Kuzey Kıbrıs'ı ele geçirdi. Büyük bölümünü. Kuzeydeki Kıbrıslı Rumlar güneye geldiler, güneydeki Kıbrıs Türkleri de kuzeye gitti. Costas'la Andreas için de öyle oldu."

"Yani Costas, kuzeye taşındı?"

Joe Kyprianou güldü. "Kuzeye taşındın ha, Costas? Üç cadde kadar kuzeye. Lefkoşa ikiye bölündü, kentin kuzeyinde Türkler, güneyinde de Rumlar var. Dolayısıyla onlar yeşil hattın kuzeyine taşındılar, kendilerini tamamen yeni bir dünyada buldular."

Yeşil Hat... Google araması yapmak lazım diye düşündü Chris.

"Sonra Costas, bu yeni dünyada fırsat kokusu aldın, ha? Yeni bir iş kurdun kendine."

"Uyuşturucu?" diye sordu Chris. "Yaramaz Costas."

Costas omuz silkti.

"Uyuşturucu" diye onayladı Joe Kyprianou. "Rüşvetle doğru insanları bağladılar. Türkiye'den gelen uyuşturucu Kuzey Kıbrıs'a giriyordu. Kuzey Kıbrıs'tan da artık nereye ve kime gidiyorsa oraya. Çok büyük işti gerçekten, çok hızlı büyüdü ve tam bir koruma altındaydı. Sınır ülkesi, bilirsin. On yıl boyunca her şeyi biraderler yürütüyordu, kuzeyin krallarıydılar. Dokunulmazlardı Chris, bütün aile. Hayır işlerine büyük paralar harcıyorlardı, okullar açıyorlardı, bütün oyun böyle devam etti. Gunduz. Bu ismi Kuzey Kıbrıs'ta telaffuz etmen yeter, ne olduğunu hemen anlarsın."

Chris başını aşağı yukarı salladı, anlamıştı. "Gianni buraya 2000'de indi, kayboldu, bir daha da görülmedi. Bir arama emri var, buraya gelen memurlar var, Kıbrıs polisi de aradı ama bir şey bulamadılar."

Joe başını salladı. "Çok basit Chris, gerçekten. Gianni İngiltere'den apar topar kaçtıysa hemen babasını arar. Havalimanına iner, Costas onu almaya birilerini gönderir, pasaport yakılır, he-

men yenisi çıkarılır. Yeni bir adam, yeni isim, Kuzey Kıbrıs'a dönüş, işlere dönüş. İşe ertesi gün başlamıştır, garanti ederim. Böyle mi oldu Costas?"

"Hiçbir şey olmadı" dedi Costas.

"Ya arama?" diye sordu Chris. "Bizimkiler? Sizinkiler?"

"Sıfır. Hem de kocaman bir sıfır" dedi Joe. "Kötü şeyler söylemeyeceğim Chris çünkü bu işler nasıldır bilirsin. Ama şöyle bir bakmış bile olmaları mümkün değil. Doğru yerlere bakmamışlardır. Sizin adamlar bu konuda ne yazmışlar bir bak. Onlar Kuzey Kıbrıs'a ayaklarını bile basmamıştırlar. 2000'de Costas'ın sahip olduğu güce inanamazdın. Her şeye ve herkese sahiptin, ha birader?"

Joe, Costas'a baktı. Costas hemfikir, başını salladı.

"Hâlâ öyledir, hapishaneden bile. O yüzden de ne kadar iyi bir polis olursan ol denemenin ne anlamı var ki? Gianni burada olabilir, Türkiye'de olabilir, ABD'de olabilir ya da Birleşik Krallık'a geri dönmüştür. Costas'ın onun nerede olduğunu bildiğini anlamışsındır ama size asla yardım etmeyecektir."

Costas ellerini uzattı.

"Birleşik Krallık'a dönmüş olabilir mi?" dedi Chris. "Herhangi bir isimle, Tony Curran'ı öldürüp dönmüş, biz de bihaber kalmış olabilir miyiz?"

Joe hak verir havada başını salladı. "Kesinlikle. Gerçi Birleşik Krallık'a uçmuşsa oraya ulaşınca yardım görür. Oradaki herhangi bir Kıbrıslı ona yardım etmiş olabilir? Misafir etmiştir? Burada Costas'tan korkan herhangi biri zaten ne yapsın ki?"

Chris omuz silkti ama bunu bir kenara yazmıştı.

Costas sıkılmıştı, ayaklandı. "Bitirdik mi beyler?"

Chris olur anlamında başını salladı, cephanesi bitmişti. Sorguya çektiği kişi bir profesyonelse bunu hemen anlardı. Chris kartını çıkardı, masaya, Costas'ın önüne koydu.

"Kartım, aklınıza bir şey gelirse diye."

Costas karta baktı, sonra Chris'e, sonra tekrar karta ve karnını tuta tuta kahkahalarla gülmeye başladı. Joe Kyprianou'ya baktı, Chris'in ne olduğunu anlayamadığı bir şey söyledi. Joe Kyprianou da güldü. Costas geri dönüp Chris'e son defa baktı, başını iki yana sertçe ama kaba olmayan bir tavırla salladı.

Chris Costas'a omuz silkti. O da profesyoneldi.

Chris önceden Google'dan Larnaka Havalimanı'nda bir Starbucks'la Burger King olduğunu öğrenmişti. Bugünlerde Burger King'ler giderek azalmaya başlamıştı. İz sürmenin zamanıydı. Ayaklandı.

"Peki, seni ne için içeri aldılar Costas?" diye sordu Chris. "İşin sonunda?"

Costas bıyık altından gülümsedi. "ABD'den bir Harley Davidson satın aldım, kargolandı. Gümrük vergisini ödememişim."

"Dalga mı geçiyorsun? Sonra da sana ömür boyu ceza mı verdiler?"

Costas Gunduz başını hayır anlamında salladı. "Cezam iki haftaydı ama sonra bir gardiyanı öldürdüm."

Chris Hudson başını salladı. "Ne aile."

95

Matthew Mackie, Elizabeth kendisini arayınca şaşırmıştı. Bir günah çıkarma için müsait mi diye sormuştu. Bahçeyle uğraşıyor ve düşünüyordu. Polisin sorgusu onu şaşırtmış, sinirini bozmuştu. Birkaç ay önce yaşam ne kadar da basitti. İşin gerçeği mutlu bir yaşamı yoktu, yıllardır mutsuzdu ama en azından huzurluydu sanki? Artık ne kadar huzurlu olabilirse.

Bir evi vardı, bahçesi, emekli maaşı. Onu gözetecek iyi komşuları vardı. Karşıya geçenlerde genç bir aile taşınmıştı, çocuklar kaldırımda bisiklete biniyorlardı. Pencereyi açık tuttuğu zaman zil sesleriyle gülüşmeleri işitebiliyordu. Denize beş dakika içinde yürüyerek ulaşabiliyordu. Oturup martıları izliyor, çok rüzgârlı değilse gazetesini okuyordu. İnsanlar onu tanıyordu, gülümsüyor ve nasıl olduğunu soruyorlardı, çok meşgul değilse ona burun kanamalarından ya da kalçalarından veya uykusuz gecelerinden söz etmek için izin istiyorlardı. Yaşamı buydu, bir ritme ve bir rutine sahipti; hayaletleri içeri sokmuyordu. Gerçekten, insan daha ne isteyebilirdi ki?

Fakat şimdi? Münakaşalar, polis sorgulamaları, hiç bitmeyen bir endişe. Bir daha huzurlu dünyasına dönebilecek miydi acaba? Bu iş geçip gidecek miydi? Öyle olamazdı, biliyordu. Zamanın iyileştirici gücüne dair söylenenler ne olursa olsun, yaşamda bazı şeyler bir kırıldı mı bir daha bir araya asla gelmiyordu. Şimdilik, Matthew Mackie penceresini kapalı tutuyordu. Ziller yoktu, gülüşmeler yoktu ve bir daha da asla olmayacağını bilecek kadar yaşı vardı.

Şu geçen ay içinde kendine ulaşan her haber kırıntısı kötüydü. Bu telefon da kim bilir neyin nesiydi? Nasıl anlamlandırmalıydı?

St Michael's Şapeli'ndeki günah çıkarma kabinini bilip bilmediğini sormuştu. Biliyor muydu? Hâlâ rüyalarına giriyordu şapelin karanlığı, yankılar, üzerine çullanan duvarlar. Bu yer yaşamını ikiye bölmüş, bir daha onarılması mümkün olmamıştı.

Oraya yeniden gitmeli miydi? Bu adil bir soru değildi. Hiç ayrılmamıştı ki. Yaşamının onu bir gün yeniden oraya götüreceğini biliyordu. Tanrı'nın espri anlayışı vardır, hakkını vermek gerekir.

Elizabeth'i görmüştü, bundan emindi. Danışma toplantısında ve o felaket cinayet günü. Dikkatini çekmişti. Peki, o zaman Elizabeth'in aklında ne vardı? Artık saklayamayacağı o günah da neydi? Bir de neden ondan rica etmişti? Hem de neden orada? Cinayet günü bu kadın onu görmüş olmalıydı, öyle zannediyordu. Rahip yakasını görmüş olmalıydı ki o genelde insanların zihinlerine hemen kazınırdı. Sıklıkla insanlarda sırlarını söyleme, her şeyi ortaya dökme isteği uyandırırdı. Elizabeth'te neyin kilidi açılmıştı, kendisine telefon ettiren şey neydi? Hatta düşününce, telefon numarasını nasıl bulmuştu? O fihristlerde de yer almıyordu. Belki internet üzerinde vardı? Bir yerden bulmuş olmalıydı.

İşte böyle olmuştu. St Michael's Şapeli'ne geri dönüş. Elizabeth'le günah çıkarma kabinine giriş. Her şeyin başladığı ve bittiği yere dönüş. Korkunç bir tesadüftü. Elizabeth bilseydi.

Matthew Mackie, Elizabeth'in kimin günah çıkaracağını söylememiş olduğunu Bexhill İstasyonu'nun peronundayken fark edebilmişti.

Hemen geri dönmeyi düşündü. Ama o noktada artık bir bilet bile almıştı.

Elizabeth biliyor olabilir miydi? Nereden bilebilirdi ki?

96

O halde diye düşündü Chris, bu muydu, buydu. Gianni Gunduz ortadan kaybolmayı başarmıştı. Haylaz oğlan eve dönmüş, güçlü ailesi tarafından koruma altına alınmıştı. Şimdi Gianni'nin İngiltere'ye dönüş uçağına binip binmediğini bulmak lazımdı. Hafızasında ufak bir seyahat yaptı. Fakat ne isimle? Ve ne yüzle? Gianni istediği gibi gidip gelebilirdi.

Chris havalimanına bolca boş zamanı olacak şekilde ulaşmıştı, Starbucks'tan aldığı üçlü çikolatalı muffin'in keyfini çıkarmaktaydı. Elbette bunu yememesi lazımdı, sadece içi boş kaloriydi ama bunu muffin'i bitirince düşünürdü. İngilizce bir ses işitti.

"Bu koltuk müsait mi?"

Chris başını kaldırmadan koltuğun müsait olduğunu ifade eden bir işarette bulundu. Ama bu, beyni sesin bir tanıdığa ait olduğunu tespit edene kadardı. Tabii... *Tabii ya*... Chris kim olduğunu görünce başını salladı.

"Tünaydın Ron."

"Tünaydın Chris" dedi Ron, otururken. "Bir muffin'de dört yüz elli kalori var, biliyor muydun?"

"Beni mi takip ediyorsun Ron?" diye sordu Chris. "Görecek ne var diye bakmaya mı geldin?"

"Hayır, biz buraya dün geldik evlat" dedi Ron.

"Biz derken?" dedi Chris.

İbrahim bir tepsiyle yanlarına geldi. Chris'e başıyla selam verdi. "Sana rastlamak ne hoş, başmüfettiş! Burada olduğunu duymuştuk. Ron, neskafe nasıl ısmarlanır gerçekten bilmiyorum, o yüzden ikimiz için de caramel frappuccino aldım."

Ron, "Teşekkürler İbrahim" deyip içeceğini aldı.

"Siz ikiniz burada ne arıyorsunuz diye sorsam acaba vaktimi harcamaya değer mi diye merak ediyorum" dedi Chris. "Sadece ikiniz olduğunu varsayarak tabii? Belki de Joyce gümrüksüz bölümde stok yapmakla meşguldür, ha?"

"Erkek erkeğe" dedi Ron. "Kıbrıs'ta ufak bir eğlence."

"Bağları bayağı güçlendiriyor aslında" dedi İbrahim. "Hiç yakın erkek arkadaşlarım olmadı. Ya da yakın kadın arkadaşlarım. Kıbrıs'ta da hiç bulunmamıştım."

"Bizi Elizabeth gönderdi, birtakım talimatları var" dedi Ron. "Birini tanıyan birini tanıyor, o da başka birini tanıyor ve işte buradayız. Galiba sen ne bulduysan biz de onu bulduk."

"Çok güçlü bir aile" dedi İbrahim. "Gianni için kayıplara karışmak çok kolay. Kimliğini değiştirmek. Ardından hiçbir iz bırakmamak."

"Bir hayalet" dedi Ron.

"Kini olan bir hayalet" diye onayladı Chris. Muffin'i bırakmıştı. Yarısını yemişti, bu kaç ederdi, iki yüz yirmi kalori mi? Kapı Starbucks'tan iyi bir yürüme mesafesindeyse bir kısmını da yakmış olurdu. Sonra uçakta hiçbir şey yemek yoktu.

"Gianni'nin babasıyla görüşmüşsün, duyduk" dedi Ron. "Bir şey buldun mu?"

"Bunu nereden duydunuz?" diye sordu Chris.

"Fark eder mi?" diye sordu Ron.

Chris etmeyeceğini düşündü. "Gianni'nin nerede olduğunu biliyor. Ama Elizabeth bile bunu ondan alamaz."

Adamlar başlarını salladılar.

"Belki Joyce" diye ilave etti Chris, onlar da yine başlarını salladılar, bu defa gülümsemişlerdi.

"Çok sık gülmüyorsun başmüfettiş" dedi İbrahim. "Söylememe izin varsa tabii? Sadece bir gözlem."

Chris, İbrahim'in haklı olduğunu fark etmiş ama bunu o an orada düşünmek istememişti. "Ben de bir gözlemde bulunabilir miyim?" dedi. "Elizabeth birini tanıyan birini tanıyorsa ve o da başka birini tanıyorsa, o zaman neden o burada değil? Neden Cagney ve Lacey[49] gelip işi halledebilecekken Starsky ve Hutch[50] burada?"

"Starsky ve Hutch, iyi bir benzetme" dedi İbrahim. "Hutch ben olabilirim, o daha metodik."

Uçağa biniş anonsu yapıldı, üç adam eşyalarını toparladı. Chris Ron'un yanında bir baston olduğunu gördü.

"Seni baston kullanırken ilk kez gördüm Ron."

Ron omuz silkti. "Baston olunca uçağa ilk alınıyorsun."

"Elizabeth'le Joyce nerede?" diye sordu Chris. "Ya da bilmek istemez miyim?"

"İstemezsin" dedi İbrahim.

"Aman ne güzel!" dedi Chris.

49) İki kadın dedektifin maceralarını konu edinen Amerikan yapımı dizi. [ç.e.n.]

50) İki beceriksiz erkek polisin yaşadığı bir macerayı konu edinen Amerikan yapımı film. [ç.e.n.]

97

Şapeli mumların titrek ışıkları aydınlatıyordu. Elizabeth'le Matthew Mackie birbirlerine birkaç santim mesafede, günah çıkarma kabinindeydiler.

"Lafı dolandırmanın bir faydası yok biliyorum. Sizden ya da Tanrı'dan af talep etmiyorum. Sadece kayıtlara geçsin istiyorum, ben ölmeden ve her şey karanlıklara gömülmeden önce birinin tanıklık etmesini istiyorum. Günah çıkarma kabininde de olsa, kuralları biliyorum, o yüzden bu bilgiyle ne yapmanız gerekiyorsa yapabilirsiniz. Bir adam öldürdüm. Çok uzun yıllar önceydi, bana saldırmıştı ve ben de kendimi savundum ama onu öldürmüş oldum."

"Devam et."

"Fairhaven'da pansiyonda yaşıyordum. Bilmiyorum yargılayıcı bir tip misinizdir ama onu eve ben davet etmiştim. Aptallık belki ama o zamanlar siz de benim gibi aptaldınız belki. İşte bana orada saldırdı. Detaylar dehşet verici olabilir ama bu mazeret değil. Mücadele ettim ve onu öldürdüm. O kadar korkmuştum ki nasıl göründüğünü biliyorum. Kimse olan biteni görmedi, bana kim inanırdı ki? Farklı zamanlardı, bilirsiniz, anımsayabiliyor musunuz?"

"Anımsıyorum."

"Cesedi perdeye sardım. Otomobilime kadar sürükleyerek götürdüm, sonra ne yapmalı diye düşünürken onu otomobilde bıraktım. Her şey o kadar hızlı oldu ki, bunu anlamanız gerek. O sabah herkes gibi uyanmıştım ve şimdi bu durumdaydım. Her şey çok saçma gözüküyordu."

"Onu nasıl öldürdün? Sorabilir miyim?"

"Silahla vurdum. Bacağından. Öleceğini düşünmemiştim ama kanaması oldu, hem de çok. O kadar çok ve hızlı kan geldi ki. Belki ses çıkarsaydı daha farklı olabilirdi. Ama sadece inledi. Zannederim şoktaydı. Şimdi sizinle olan benzer bir mesafeden ölmesini izledim."

Günah çıkarma kabini sessizleşti. Şapel sessizleşti. Elizabeth kapıyı kilitleyip sürgülemişti. İçeri kimse giremezdi. Ve elbette kimse de dışarı çıkamazdı. İş o noktaya gelecek olursa tabii.

"Sonra... sonra oturup ağladım, başka ne yapabilirdim ki? Omzuma konacak bir el bekledim, biri beni alsın götürsün istedim. O kadar korkunçtu ki. Ama orada otururken —epey oturmuştum— hiçbir şey olmadı. Kapıyı çalan olmadı, çığlık atan olmadı. Gök gürüldemedi. Ben de kendime çay yaptım. Demlik kaynar ve buhar tüterken ceset hâlâ bendeydi, perdeye sarılı bir halde otomobilimin bagajındaydı. Bir yaz gecesiydi, o yüzden kablosuzu açtım ve karanlık çökene dek bekledim. Sonra buraya kadar geldim."

"Buraya?"

"St Michael's'a evet. Bir süre burada çalışmıştım. Bilmiyorum biliyor muydunuz?"

"Bilmiyordum."

"Kapıları geçtim, farlarımı kapayıp tepeye kadar sürdüm. Rahibeler her zaman erkenden yatarlardı. Sürmeye devam ettim, St Michael's Şapeli'ni geçtim, hastaneyi geçtim ve Sonsuz Huzur Bahçesi'nin hizasına kadar çıktım. Orayı biliyorsunuz, değil mi?"

"Biliyorum."

"Kuşkusuz. Küreğimi aldım ve bu duvarların tepemize yıkılmasını istemem ama rahibelerden birisinin mezarını seçtim. Hemen tepedeydi, toprak yumuşaktı, kazdım. Ta ki bir tabutun ahşabına varana kadar devam ettim. Sonra otomobilime gittim.

Cesedi bagajdan ve perdeden çıkardım. Elbiselerini falan çıkarmadım çünkü bana saldırırken çıplaktı zaten, anlıyorsunuz ya. Sonra cesedi yürüyüş yolundan yukarı, mezar taşlarının arasından sürüyerek taşıdım. Çok zorlandığımı anımsayabiliyorum. Bir ara küfür etmiştim, sonra af diledim. Cesedi çukurun başına kadar getirip mezarın içine ittirdim. Tabutun tam üstüne. Küreği yeniden alıp mezarı doldurdum, bir dua okudum. Sonra otomobilime döndüm, küreği bagaja koyup eve sürdüm. Anlatabileceğim en basit hali bu."

"Anlıyorum."

"Sonrasında kapıyı kimse çalmadı. Zannederim bunca zaman sonra size söylemem de bundandır. Çünkü kapımı kimse çalmadı, elbette birileri çalmalıydı. Düşlerimde her gece kapım çalınıyordu. Birtakım sonuçları olmalıydı. Ee, ne düşünüyorsunuz? Lütfen bana dürüst olun."

"Size karşı dürüst mü olayım?" Matthew Mackie uzun uzun, ağır ağır iç geçirdi. "Dürüst olacağım, tek bir kelimesine bile inanmadım Elizabeth."

"Tek kelimesine bile mi?" diye sorguladı Elizabeth. "Size bir sürü detay verdim Peder Mackie. Tarih, bacaktan vurulma, hatta belli bir mezar. Uydurmak için ne tuhaf şeyler."

"Elizabeth, 1970'te burada çalışmıyordun."

"Hmm ama siz çalışıyordunuz. Fotoğrafları gördüm."

"Çalışıyordum, evet. Hatta buraya daha önce oturdum. Şimdi senin olduğun yere de."

Elizabeth onu biraz sıkıştırmaya başlamaya karar verdi.

"Konuşmak isteyen bir adama benziyorsunuz. Söylediklerim sizde bazı anıları mı tetikledi acaba? Belki bir şeyler biliyorumdur diye mi düşündünüz?"

Matthew Mackie'nin suratından hüzünlü bir gülümseme geçti. Elizabeth onu bırakmıyordu.

"Bunu söylememden alınmazsanız Peder Mackie, Sonsuz Huzur Bahçesi'nden bahsettiğim zaman hafiften yerinizden sıçradınız sanki?"

"Bunu söylemenize alınıyorum aslında Elizabeth ama zannederim konuşmak isterim. Her zaman istemişimdir. Madem ikimiz de buradayız, neden gerçek kartlarımızı açıp sizi nereye götürecek bir bakmıyoruz?"

"Emin misiniz?"

"Burada kendimi evimde gibi hissediyorum Elizabeth. Tanrı'nın evinde. Hadi bir süre konuşalım, olur mu? İki yaşlı budala olarak? Siz bir yerden başlayın, ben de girebileceğim yerde girerim."

"Ian Ventham'la başlayalım mı?"

"Ian Ventham mı?"

"İyi, en azından oradan başlayalım. Her zaman geriye doğru gidebiliriz. Bir soruyla başlamak istiyorum, Peder Mackie, izin verirseniz?"

"Sorun gitsin. Bir de bana Matthew diye seslenin lütfen."

"Teşekkür ederim. Öyle yaparım. O zaman, önce baştan Matthew. Ian Ventham'ı neden öldürdün?"

98

Joyce

Bana hızlı talimatlar verilmişti, Elizabeth uzun süredir ortalıkta yoktu. Ron'la İbrahim'in burada benimle olmalarını isterdim. Bunları Donna'yı beklerken yazıyorum, umarım çabuk gelir.

Tüm bunlar şimdi pek de şakası olmayan işlermiş gibi geliyor artık bana. Her şeyin kendi kendine çözüldüğü bir maceraydı ve hepimiz gelecek hafta aşağı yukarı aynı şeyler için toplanıyorduk. Elizabeth iki saat demişti ve şimdi iki saat dolmuştu. İki saatten biraz fazla. İşin başında böyle bir şeyi kabul ederken ne düşünmüştüm acaba? Chris'le Donna'dan sakladığımız çok fazla şey olmuştu ama bu şimdiye kadarkiler içinde en tehlikeli olanıydı. Doğamda yalan söylemek yoktur. Sırlarımı kendime saklayabilirim ta ki biri gelip de sorana dek.

O yüzden Donna'yı aradım, Elizabeth'in gittiği yeri ve henüz dönmediğini söyledim.

Donna çok kızdı, bunu anlıyordum. Yalan söylediğim için üzgün olduğumu dile getirdiğimde asıl yalancının Elizabeth olduğunu belirtti, ben sadece bildiğin korkakmışım. Sonra benim burada tekrarlamayacağım bir şey olduğumu da söyledi ama kabul etmeliyim ki adil bir yorumdu.

İnsanların benden hoşlanmasını çok isterim ve o yüzden ona bir fırsatını bulup göz farını ne kadar sevdiğimi söyledim, onu nereden aldığını sordum. Ama telefonu çoktan kapamıştı.

Donna yola çıkmıştı bile. Çok endişeli olduğunu biliyordum çünkü ben de öyleyim. Elizabeth'i her zaman yıkılmaz biri olarak düşünmüşümdür. Umarım yanılmıyorumdur.

99

Elizabeth bu yürüyüşü daha önce birçok defa yapmıştı, yay çizen patikayı aşıp ağaçlıklı yol boyunca ilerleme ve Sonsuz Huzur Bahçesi'ne varış. Matthew Mackie'nin, onu yönlendiren elini sırtında hissediyordu.

Orası hep sessizdi ama bu kadar sessiz olduğunu da anımsamıyordu. Kuşlar bile susmuştu. Ne biliyorlardı? Yağmur yağacak gibiydi. Güneş bulutlardan oluşan örtüyü delebilmek için elinden geleni yapsa da Elizabeth ürperiyordu. Birkaç gün öncesine kadar burada bir polis olay yeri şeridi vardı. Bir parçası bir fidana bağlanarak bırakılmıştı, mavi beyaz kuyruğu rüzgârda sallanıyordu.

Bernard'ın bankını geçtiler. Boş ve anlamsız görünüyordu.

Bernard bu ikisinin, yani tepeye doğru taş kesmiş suratlarla tırmanan Elizabeth'le rahibin ne yapmakta olduğunu merak ederdi. Başını gazetesinden kaldırıp onlara bakardı, iyi günler diler, yürüyüşlerinin geri kalanı boyunca gözlerini onlardan ayırmazdı. Fakat Bernard gitmişti. Kendinden önceki birçokları gibi. Zaman bitmişti, hepsi buydu. Dönüş yoktu. Sessiz bir tepede boş bir bank.

Kapıya ulaştılar, Matthew Mackie kanatları ittirerek açtı. Elizabeth'e içeriye girmesini işaret etti, eli hâlâ sırtındaydı ve menteşelerin onların arkasından gıcırdayarak kapandığını işitti.

Matthew Mackie, onu, Sonsuz Huzur Bahçesi'nin daha eski mezarlarının kendi sırlarını saklamakta olduğu en tepesindeki sağ köşesine kadar yürütmedi. Bunun yerine elini sırtından çekip yürüyüş yolundan çıktı, daha yeni, temiz ve daha beyaz me-

zar taşlarının arasından ilerledi. Onun hep takip ettiği güzergâh buydu. Elizabeth bu defa onu izledi. Bir mezar taşının başında durdular. Elizabeth yazıyı okudu.

Rahibe Margaret Anne
Margaret Farrel, 1948-1971

Elizabeth Matthew Mackie'nin elini tuttu, onun parmaklarını kendininkine kenetledi.

"Burası çok güzel bir yer Elizabeth" dedi.

Elizabeth dışarı, duvarın ötesine, inişli çıkışlı tepelere, tarlalara, ağaçlara ve kuşlara baktı. Gerçekten de güzel bir yerdi. Sessizliği tepenin aşağısından gelen bir karmaşa sesi bozmuştu, yukarı doğru koşturan ayak sesleri vardı. Elizabeth saatine baktı.

"Beni kurtarmaya geliyorlar" dedi. "Onlara iki saate dışarı çıkmazsam, kapıyı kırın demiştim. Gerekirse ateş edecekler."

"İki saat mi?" diye sordu Mackie. "Gerçekten iki saat oldu mu yahu?"

Elizabeth başını salladı. "Söyleyecek çok şey vardı Matthew."

O da başını salladı.

"Galiba bu kalabalık, tepenin üzerine varınca üzerinden bir daha geçmen gerekecek."

Elizabeth şimdi Chris Hudson'ı görebiliyordu, uçaktan yeni inmiş olmalı diye tahmin etti, elinden geldiği kadar hızlı koşuyordu. Ona dostane bir şekilde el salladı, yüzündeki rahatlamayı gördü. Hem Elizabeth yaşıyor diye, hem de artık koşması gerekmeyeceğinden.

100

Bulmaca Çözme Kulübü'nde bir gruplaşma söz konusuydu. Colin Clemence'in haftalık bulmaca çözme skoru, Irene Dougherty tarafından arka arkaya üçüncü defa geçilmişti. Frank Carpenter hile suçlaması yaptı, suçlama giderek ivme kazandı. Ertesi gün saygısızca bir kare bulmaca ipucu Colin Clemence'in kapısına iğnelenmişti ve onu çözdüğü anda kızılca kıyamet koptu.

Bütün bunların neticesi Bulmaca Çözme Kulübü'nün bu hafta, taraflar biraz sakinleşsin diye ertelenmesi olmuştu, Yapboz Salonu beklenmedik bir şekilde boştu. Perşembe Günü Cinayet Kulübü üyeleri her zamanki koltuklarına yerleşmişlerdi, Chris'le Donna lobi salonundan kendilerine birer tane katlanan sandalyelerden getirmişlerdi. Matthew Mackie köşedeki koltukta oturuyordu. Odak noktası o olacaktı.

"İrlanda'dan ayrılalı çok olmamıştı. Sadece macera için yola çıkmıştım, gerçekten. Bugünlerde seni her yere, Afrika ya da Peru'ya gönderebiliyorlar ama bunca değişim bana göre değil. İşte böylece buraya geldim, 1967'de kimseye görünmeden yelken açtım. Gördüğünüz gibi aslında. Çok güzel, çok sakin bir yerdi, yüz rahibe yaşıyor olmasına rağmen oldukça sessizdi. Etrafta dolaşırlardı. Burada, manastırda huzur vardı ama burası aynı zamanda bir işyeriydi de, hastane her zaman yoğundu. Ben de orada dolaşmaya başladım. Vaazlar vermeye, günah çıkaranları dinlemeye başladım. İnsanlar mutlu olduğunda gülümsedim, üzüldüklerinde ağladım, benim işim buydu. Yirmi beş yaşındaydım, kafamda tek bir düşünce, tek bir bilgelik kırıntısı yoktu. Ama ben bir erkektim ki önemsenen tek şey bu gibiydi."

"Ve burada yaşadınız?" Soru Chris'ten gelmişti. Elizabeth, Chris'le Donna'nın sorgulamayı yürütmesini önermişti çünkü o gün çevirdiği işlerden sonra onların gözünde biraz puan toplamaya ihtiyacı olduğunun farkındaydı.

"O zaman orada bir bekçi kulübesi vardı, odalarım oradaydı. Bana yetiyordu, neticede rahibelerin odalarından kesinlikle daha iyiydi. Ziyaretçi alınmıyordu elbette. En azından kural böyleydi."

"Uyduğunuz bir kural mıydı?" diye sordu Donna.

"Başta evet. Her şeyi iyi yapmaya, herkesi mutlu etmeye çok istekliydim. Eve gönderilmek istemiyordum. Bunlardan dolayı yani."

"Ama... bir şeyler değişti, öyle mi?" diye sordu Chris.

"Değişti, doğru. Bir şeyler hep değişir. Maggie'yle işin çok başında tanıştım. Şapeli temizliyordu. Temizlik işinde dört kişiydiler."

"Ama tek bir Maggie vardı?" dedi Donna.

"Sadece bir Maggie" dedi Matthew Mackie gülümseyerek. "Bilirsiniz, birinin gözlerinin içine baktığınız zaman bütün dünya paramparça olur hani? Sonra, 'Elbette, elbette, işte bunca zamandır beklediğim şey buydu' dersiniz. İşte o Maggie'ydi. Tabii başta 'Günaydın Rahibe Margaret', 'İyi günler peder' ve böyle şeylerdi. İşine bakardı, ben de kendi işime bakardım. Böyleydi. Ben ona gülümserdim, o da bana. Sonunda bu selamlaşmalar, 'Ne güzel bir sabah Rahibe Margaret, ne güzel bir gün ışığı bahşedildi bize' ve 'Haklısınız peder, çok şanslıyız'a dönüşecekti. Sonra, 'O zeminde kullandığınız nedir, Rahibe Margaret?' ve 'Zemin cilası peder' şeklinde konuşmalar başlayacaktı. Ama bu hemen olmadı, birkaç hafta sürmüştü."

Ron bir şey söylemek için ileri uzandı ama Elizabeth ona bir bakış atınca vazgeçti.

"Her neyse, Maggie günah çıkarmaya geldiğinde oradaki kalışımın birinci ayı falandı. Sadece ikimizdik. Ne ben tek kelime ettim ne de o. Öylece orada oturduk, öylece oturduk, bedenlerimiz birkaç santim mesafede, aramızda ahşap bir paravan dışında bir şey olmadan. Onun solumasını, kendi kalp atışlarımı işitebiliyordum. Göğsümden fırlayıp uçmaya çalışıyordu. Ne kadar sürdü sormayın, hiçbir tahminde bulunamam ama sonunda, 'Yapmanız gereken işler var galiba Rahibe Margaret' diyebildim, o da 'Teşekkür ederim peder' dedi, hepsi buydu. Artık birbirimize kenetlenmiştik ve ikimiz de bunu biliyorduk. Günah çıkarmanın kendisinin bir günah olduğunu, bunun da son olmayacağını biliyorduk."

"Doldurmamı ister misiniz?" diye sordu Joyce, çay demliğini ona doğru uzatarak. Mackie hayır, teşekkür ederim demek için parmaklarını kaldırdı.

"Baş başa buluşuyorduk, ki bunu söylememe bile gerek yok, biliyorum. Onu her sabah görüyordum ama tabii ki etrafta birileri varken konuşamıyorduk. Böylece onunla günah çıkarma kabininde, orada konuşuyorduk. İşte o iki ahşap sandalyede birbirimize âşık olduk. Maggie ve Matthew. Matthew ve Maggie. Parmaklıkların arasından konuşarak. Böyle kader mahkûmu bir aşk hayal edebiliyor musunuz?"

"Beni affedin ama sadece kayıtlar açısından soruyorum. Maggie, Rahibe Margaret Anne, değil mi? " diye sordu Chris.

"Evet."

"Bin dokuz yüz kırk sekizden bin dokuz yüz yetmiş bire kadar?"

Matthew Mackie başını sallayarak onayladı. "Gitmek zorunda olduğumuzu biliyordum. Bu çok kolaydı. Bir iş bulurdum, bütün sınavlarımı geçmiştim, Maggie hemşirelik yapardı, sahil boyunda bir yer alırdık. İkimiz de deniz kenarında büyümüştük."

"Rahipliği bırakacaktınız?"

"Elbette. İzin verirseniz bir soru sorayım. Neden polis oldunuz Başmüfettiş Hudson?"

Chris bir an düşündü. "Dürüst olayım mı? Okulu bitirmiştim, annem bana bir iş bulmam gerektiğini söylemişti ve o gece *Juliet Bravo*[51] izlemiştim."

"Yani zaten olay da bu değil mi?" dedi Matthew Mackie. "Farklı bir kentte, farklı bir ülkede belki pilot ya da manav olabilirdim ama tamamen koşullara dayalı olarak rahip olmuştum. Aslında pek inançlı değilimdir, hiç de olmadım. Bu bir işti, benim için kalacak bir yer demekti ve evden uzaklaşmamın bir yoluydu."

"Ya Maggie?" diye sordu Donna. "O da bırakacak mıydı?"

"Maggie için daha zordu. Dindar bir insandı, içinde vardı. Ama yine de bırakacaktı. Bence bir gün bırakacaktı. Bexhill'de o pırıl pırıl yeşil gözleriyle benimle birlikte olacak diye düşünüyordum. Ama onun için zordu. Benimki genç bir adamın alacağı bir riskti ama onunki genç bir kadının alacağı bir riskti ve bugünlere göre, o zamanlar çok daha büyük bir riskti, öyle değil mi?"

Joyce uzanıp elini tuttu. "Maggie'nize ne oldu Matthew?"

"Beni ziyaret ederdi. Geceleri, ne demek istediğimi anladıysanız. Bekçi kulübesinde. Işıklar kapanınca fark edilmeden çıkmak kolay oluyordu. Maggie aptal değildi, hemen herkesle uyum sağlardı, sorun etmezdi. Salı ve perşembe günleri beni görmeye gelirdi, en güvenli günler bunlardı. Ona bir mum yakardım yukarıdaki odada. Mum yoksa bu 'bir yerlere çağırıldım' ya da 'misafirim var' demekti ve gelmemesi gerektiğini bilirdi. Ama mumu yakarsam daima gelirdi. Bazen hemen gelirdi, bazen biraz bekler ve volta atardım ama her zaman gelirdi."

51) Kadın bir polisin başında olduğu merkezdeki maceraları anlatan İngiliz dizisi. [ç.e.n.]

Mackie boğazını temizledi, kaşlarını çattı. Joyce elini sıktı.

"Bu hikâyeyi elli yıldır anlatmadım ve şimdi bir günde iki kez anlatıyorum." Belli belirsiz gülümsedi, sonra devam etti. "Martın on yedisi, çarşamba günüydü, mum yakıp bekleyerek volta attım. Oturma odasında bir parke vardı, üzerinde volta atarsan üç ufak gıcırtı yapardı. İleri geri gidip geliyordum ve 'gıcır, gıcır, gıcır', 'gıcır, gıcır, gıcır' ediyordu. Sonra dışarda ufak bir ses işittim, 'Bu o' diye düşündüm, durup biraz daha dinledim ama her defasında sadece sessizlik vardı. Bekleyiş çok uzun sürmüştü, endişelenmiştim. Gelmeye çalışırken yakalanmış olabilir miydi? Rahibe Mary çok öfkeli biriydi. Her şeyin yoluna gireceğini biliyordum çünkü o yaşta her şey öyle olurdu. Böylece yukarı çıktım, mumu söndürdüm, aşağı indim, botlarımın bağcıklarını bağladım ve manastıra doğru yollandım. Artık ne görebilirsem bir bakacaktım."

Matthew Mackie yere baktı. Genç bir adamın hikâyesini anlatan yaşlı bir adamdı. Elizabeth Ron'la göz göze geldi, göğüs cebine hafiften dokundu. Ron olur anlamında başını salladı, sonra ceketinin iç cebine uzandı ve oradan küçük bir cep matarası çıkardı.

"Azıcık viski alacağım. Matthew umarım bana eşlik edersin ha?"

Yanıtı beklemeden, Ron viskiyi Matthew Mackie'nin kupasına döktü. Mackie teşekkürler anlamında baş salladı, gözlerini yerden ayırmamıştı.

"Peki, ne gördünüz Peder Mackie?" diye sordu Donna.

"Yani manastır karanlıktı ki bu iyiydi. Kaçarken yakalansaydı bir yerlerde ışık açık olurdu. Rahibe Mary'nin ofisindeydi belki. Ya da şapelde bir gece temizliğiydi. Ama sadece revirin ışıkları açıktı. Maggie'nin iyi olduğundan emin olmak için küçük bir tur atayım dedim. O gece bana gelmemesi için yüzlerce iyi neden

düşünebilirdim ama içimi rahatlatmam lazımdı. Ufak ofisimden birkaç belge alırım, şapele dönerim diye düşündüm. Biliyorsunuz, beni gören olursa iş peşinde sansınlardı. Uyuyamamış olabilirdim. Belki etrafta dolaşıyordum. Yapabilseydim, yatakhanelerin oraya sırf yatmakta olduğunu göreyim diye bir göz atardım."

"İçinde bulunduğumuz bu oda" dedi Joyce, "o yatakhanenin odalarından biriydi."

Matthew Mackie etrafına bakınıp başını salladı. Sol eli koltuğunun koluna hafiften vurdu ve devam etti.

"Şapelin anahtarı bendeydi. Şu çok ağır kapıyı bilirsiniz, kilit de çok ses çıkarırdı ama elimden geldiği kadar sessizce onu açtım, sonra ardımdan kapadım. Zifiri karanlıktı ama etrafı iyi bilirdim elbette. Sunağa yakın yerde, orada olmaması gereken eski bir ahşap sandalyeye çarptım. Büyük bir gürültüyle yere devrildi. Sunağın yanındaki lambalardan birini, sırf biraz daha sakin olabilmek için açayım diye düşündüm. Böylece hırsız gibi görünmezdim. Lambayı yaktım, çok loş bir ışığı vardı, dışarıdan göremezdiniz. Parlak bir ışık olduğunu düşünmedim. Gerçekten de sadece zayıf bir parlaklık söz konusuydu. Bu lambayla ilgili söyleyebileceğim her şey bu kadar yani."

Matthew Mackie kupasını kaldırıp bir yudum aldı. Onu geri koydu.

"Yani, ışık buydu benim yakmış olduğum. Gerçekten ortamda sadece sunağı görebiliyordunuz, sadece gölgesini ama görmeye de yetiyordu. Yetti yani."

Matthew Mackie elinin tersiyle ağzını sildi.

"İşte Maggie oradaydı. Sunağın üzerinde bir kiriş var. Yani öncesinde vardı. Tütsünüzü takıp dileklerinizi dileyebilirdiniz. O temel, yapısal bir parçaydı ama yine de kullanırdık. Neyse, Maggie uzunca bir ipi direğin etrafına sarıp kendini asmıştı. Bu ben oraya gelmeden çok da önce olmamıştı. Belki de bağcıklarımı

bağlarken. Ya da belki mumu söndürürken? Ama ölmüştü, bunu net bir şekilde görebiliyordum. Bu yüzden gelmemişti."

Yapboz Salonu'na sessizlik çökmüştü. Matthew Mackie kupasından bir yudum daha aldı.

"Teşekkürler Ron, bunun için."

Ron elleriyle "lafını bile etme" işareti yaptı.

"Peder Mackie, not bırakmış mıydı?" diye sordu Chris.

"Not yoktu. Hemen harekete geçtim ama sessizce; bu herkesin göreceği bir şey değildi. Rahibe Mary'yi uyandırdım, bana hikâyeyi anlattı."

"Hikâye mi?" diye sordu Donna.

Matthew Mackie başını aşağı yukarı salladı, Elizabeth bir anlığına kontrolü eline aldı.

"Maggie hamileydi."

"Vay anasını!" dedi Ron. Matthew başını kaldırıp baktı, hikâyesine devam etti.

"Birine açılmış, diğer genç rahibelerden birine. Kim olduğunu asla bulamadım. Maggie ona güveniyor olmalıydı her kimse ama bu bir hataymış meğer. Söz konusu bu rahibe, Rahibe Mary'ye her şeyi anlatmış, ayinden sonra altı gibi Rahibe Mary onu odasına çağırmış. Rahibe Mary bana ona ne söylediğini söylemedi ama tahmin edebiliyorum, Maggie kovulmuş. Bir gece daha kalacakmış, sabah onu alıp doğruca İrlanda'ya götüreceklermiş. Mumu yedi gibi yakmıştım, yani zannederim. Maggie yatakhaneye geri dönmüştü, belki de şimdi bizim oturduğumuz bu yerdeydi. Nasıl kaçılacağını biliyordu ve kaçmıştı da. Ama o gece bana gelmedi. Şapele gitti, boynuna bir ip doladı. Sonra hem kendisine hem de çocuğumuza kıydı."

Matthew Mackie odadaki diğer altı kişiye kafasını kaldırıp baktı.

"Ve bu benim hikâyem. Gördüğünüz gibi çok da iyi değil, ha? Sonra da hiçbir şey bir daha iyi olmadı."

"Peki, tepeye nasıl gömüldü?" diye sordu Ron.

"Yaptığım anlaşma buydu" dedi Mackie. "Oradan gidecektim ki yaptım, kimseye bir şey söylemeyecektim. İrlanda'ya döndüm. Bana Kildare'de bir iş buldular, bir eğitim hastanesinde. Bütün kayıtlar imha edildi, yenileri yapıldı, kilise o zamanlar istediğini yapacak güçteydi. Benim ortadan kaybolmamı istediler ki bir skandala yol açmayayım. Onu kendini asmış halde benle Rahibe Mary dışında hiç kimse görmedi. Diğerlerine ne anlattılar hiçbir fikrim yok ama bir rahip, bir çocuk ve bir intihar hikâyesi değildi. Ben de karşılık olarak onun Sonsuz Huzur Bahçesi'ne defnedilmesini rica etmiştim. Eve geri dönmek istemezdi, St Michael's Maggie'nin bildiği yegâne başka yerdi."

"Rahibe Mary kabul etti mi?" diye sordu Donna.

"Onun için de daha iyi görünüyordu. Aksi halde insanlar sorular sorardı. Benim ani ayrılışımla Maggie'nin defnedilmeye gönderilmesi halinde insanlar ne olup bittiğini hemen anlardı. O yüzden anlaştık ve ertesi sabah Maggie'yi alacak olan otomobil onu değil beni aldı. Holyhead'e kadar aralıksız devam ettik. Eve döndüm. Sonra Rahibe Mary'nin vefat haberini alana kadar da orada kaldım. O da bu mezarlıkta yukarıda bir yerdedir, mezar taşındaki melek resimlerini görebilirsiniz. Haberi alır almaz işten çıktım, valizi toplayıp yeniden buraya geldim. Maggie'ye olabildiğince yakın olmak istedim."

"Mezarlar buradan nakledilmesin diye elinizden geleni yapma nedeniniz bu, öyle mi?"

"Onun için yapabileceğim tek şey buydu. Ona nihai ve huzurlu bir yer sağlamak. Hepiniz oradaydınız, anlarsınız. Bu, üzgünüm, seni hâlâ seviyorum demek için elimden gelen her şeydi. O kadar güzel bir yer ki tek aşkım ve minik oğlumuz için. Ya da

kızımız ama bence oğlandı. Onu hep kalbimde taşıyacağım. Ona Patrick adını verdim, saçma biliyorum."

"Kabalık etmek istemem ama peder" dedi Chris, "söylemeliyim ki bu size Ian Ventham'ı öldürmek için oldukça sıra dışı bir neden veriyor gibi görünüyor."

"Çok incelik yapılacak bir gün de değil ama ben yapmadım. Onu öldürseydim, Maggie'nin beni hiç affedebileceğini hayal edebiliyor musunuz? Onu tanımadınız ama istediğinde fena öfkelenen biriydi. Her adımımı, onun isteklerine göre ve Patrick'in benimle gurur duyacağı bir baba olmak için attım. Bildiğim her yolla bu meseleyle mücadele ettim ama Maggie'yi bir gün yeniden göreceksem ve minik oğlumla buluşacaksam bunu temiz bir kalple yapmak gibi bir niyetim var."

101

"Pilates sever misiniz?" diye sordu İbrahim.

"Bilmem" dedi Gordon Playfair. "O nedir?"

Coopers Chase turu bitmişti. Gordon Playfair, İbrahim, Elizabeth ve Joyce'la, İbrahim'in balkonunda oturmaktaydılar. İbrahim brendi içiyordu, Elizabeth bir cin tonik ve Gordon da bira. İbrahim onları dolapta Ron için tutuyordu, gerçi Ron bugünlerde şarap içiyordu.

Chris'le Donna Fairhaven'a dönmüştü. Oradan ayrılmadan önce, Chris onlara biraz Kıbrıs'ı ve Gianni'nin bağlantılarını anlatmıştı. Adamlarını belirlediklerinden epeyce emindi.

Donna onlara belli ki hâlâ kızgındı ama zamanla üstesinden gelirdi. Güneş batıyor, gün soluyordu.

Matthew Mackie Bexhill'e evine geri dönmüştü, her zaman orada iki mum yakacaktı. Joyce uğrayacağına söz vermişti, Bexhill'i severdi.

"Kontrollü hareket sanatıdır" dedi İbrahim.

"Hmm" dedi Gordon Playfair, üzerinde düşünmüştü. "Burada dart var mı?"

"Bilardo var" dedi İbrahim.

Gordon başını salladı. "Yeterince yakın."

Coopers Chase'e bir baktılar. Ön planda Larkin Court Blokları vardı, Elizabeth'in dairesinin perdeleri kapalıydı. Onun ötesinde Ruskin Court Blokları, Willows ve manastır vardı. Sonra şu güzel tepeler, ufuğa doğru sıralanarak uzanıyorlardı.

"Buna alışabilirim" dedi Gordon. "Galiba burada epeyce içiliyor."

"Her zaman" diye onayladı İbrahim.

Telefon çaldı, İbrahim yanıtlamak için ayaklandı. Giderken Gordon Playfair'le omzunun üzerinden konuşuyordu.

"Galiba pilatesi çok iyi anlatamadım. Kaslar ve esneklik için çok faydalıdır. Neyse, her salı ders var."

Gordon aşağıdan gelip geçen sakinlerden bazılarını izledi, birasını yudumladı. "Şaka yapmıyorum, o zamanlar buradaki kadınların hiçbirini şimdi tanımazdım. Kim nereden bilsin? Bütün o rahibeler. Bilemem. Sen bile onlardan biri olabilirsin Joyce."

Joyce güldü. "Son birkaç yıl öyleymişim gibi geliyor. Aksi yönde ilerlemeyi denemediğimden de değil."

Elizabeth de Gordon Playfair gibi düşünüyordu. Şu rahibeler. Belki de bir sonra izlemeleri gereken rota buydu. Yarın Perşembe Günü Cinayet Kulübü toplantısı vardı. Belki de başlamaları gereken yer burasıydı. İçmekte olduğu cin büyüsünü göstermeye başlamıştı, hissedebiliyordu. İbrahim telefon görüşmesini bitirip dönmüştü.

"Ron'du. Birer içki için ona katılmamızı istiyor. Jason'ın hepimize bir hediyesi varmış galiba."

102

"Bobby'yle buradan ayrıldıktan sonra Black Bridge'te, Le Pont Noir'da işte, her neyse, ufak bir kavuşma içkisi içtik."

Jason Ritchie bira şişesinden bir yudum aldı. Ron'da da bira vardı, Jason ortalarda olduğunda hep yaptığı gibi. Rol model olmak önemliydi.

"Bir şekilde birbirimize güvendiğimiz anlaşılıyordu, anlarsınız ya. İkimiz de yıllar içinde olumlu yönde değişmiş olduğumuzu hissettik. Bobby bu sıralar ne yaptığını söylemedi ama mutlu görünüyordu, yani her şey yolunda. Şimdi ne yapmakta olduğunu bana söyleyecek kimse yoktur herhalde?"

Jason, Elizabeth'le Joyce'a beklentiyle baktı ama ikisi birden başlarını sağa sola salladı.

"İyi madem" dedi Jason. "İspiyoncuyu kimse sevmez. Ama biliyor musunuz yine de emin olamayız. İçimizden birinin bu işi yapmadığından, Gianni olduğundan, onun hâlâ hayatta ve intikam peşinde olduğundan. O yüzden birine telefon ettim."

"Aaa, kime?" diye sordu Joyce.

Jason gülümsedi. "Kimse neyden hoşlanmaz Joyce?"

Joyce yenilgiyi kabullendi. "Bir ispiyoncudan Jason."

"Bir arkadaşımı aradım diyelim. Hepimizin güvendiği birini, Gianni'nin de farklı nedenlerle güveneceği birini. Sonra o geldi –biz ikimiz aradık mı başka şansı yoktu gerçekten– ve ona dosdoğru sorduk. Gianni buralara geldi mi? Onu gördün mü? Aramızda kalacak ve kimse bilmeyecek."

"Peki, söyledi mi?" dedi Elizabeth.

"Söyledi" dedi Jason. "Gianni, Tony öldürülmeden üç gün önce gelmiş, öldüğü gün de gitmiş. Dediğine göre yıllar önce kendisini ispiyonladı diye Tony'yi suçluyormuş, Gianni'nin sağı solu belli mi olur?"

Joyce bilgece başını salladı, Jason devam etti.

"Belki doğru zamanlama diye düşündü. Kendince hesabı kapattı. Bazı insanlar hiçbir şeyi unutmaz."

"Bu kaynağa güveniyorsunuz öyleyse? Peter da güveniyor mu?" diye sordu Elizabeth.

"Peter mı?" diye sordu Jason.

"Affedersin Bobby" dedi Elizabeth. "Yaşım ortaya çıktı. Sen ve Bobby ona güveniyor musunuz?"

"Yaşamlarımızı ortaya koyacak kadar" dedi Jason. "Bulabileceğin en dürüst adamdır. Gianni'ye yardım etmesi için nedenleri vardı. Polis arkadaşlarınız adamın kim olduğunu çözemezlerse, söz ben onlara söylerim. Ama zannederim işi çözecek kadar başarılı tipler."

"Gianni neden sana fotoğrafı yollamış Jason?" diye sordu İbrahim.

Jason omuz silkti. "Bence kendisi olduğunu bilmemizi istedi. Bir gösteriydi yani. Gianni hep böyleydi. Adresimi çok kolay bulabilirdi, beni buralarda bilmeyen yok ki. Gianni her ne yaptıysa size her zaman söylemeliydi."

"Gianni'nin görünümü aynı mıdır? Yeni adı nedir?" diye sordu Elizabeth.

Jason başını iki yana salladı. "Bizi ilgilendirmez. Biz soracağımızı sorduk. Sadece emin olmak için bilmek istedik. Bu yeterli."

"Ne yazık" dedi Elizabeth.

"Yani polis bulamazsa siz dördünüz bulursunuz eminim" dedi Jason. "Ve dinleyin, ben ve Bobby size teşekkür etmek istedik. Bizi bir araya getirdiğiniz ve gerçeği anlamamıza yardım et-

tiğiniz için. Bunların hiçbiri siz olmadan olmazdı. Dürüst olmak gerekirse, galiba bu iş benim üstüme kalacaktı. O yüzden size ufak bir şeyler aldım sorun etmezseniz."

Hiç de sorun etmezlerdi. Jason ayağının dibindeki bir spor çantasının fermuarını açıp hediyelerini çıkardı. İbrahim'e bir ahşap kutu uzattı.

"İbrahim purolar, Küba elbet."

"Bu kent soyluluğun tepe noktasıdır Jason, teşekkür ederim" dedi İbrahim.

Bir sonraki hediye Ron'a gitti.

"Baba, bir şişe şarap, güzeldir de ha. Yanımdayken birayı tercih edermiş gibi yapmayı da bırakabilirsin artık."

Ron hediyesini aldı. "Oo, beyaz. Teşekkürler Jase."

Jason, Joyce'a bir zarf uzattı. "Joyce, *Celebrity Ice Dance'e* iki bilet. Çekimler gelecek ay yapılacak."

Joyce'un gözleri ışıldadı.

"VIP hem de. Joanna'yı götürürsün diye düşünmüştüm."

"Joanna olmaz" dedi Jason. "Bu ITV'de, onda çıkmıyor."

"Ve Elizabeth" dedi Jason, elinde telefonundan başka bir şey yoktu. "Sana hediyem bu."

Jason telefonunu kaldırıp çok bilinçli bir şekilde, ekranda parmağını kaydırdı, sonra da onu cebine geri koydu. Ardından nasıl bir tepki vereceğini bilemeyen Elizabeth'e baktı.

"Yani teşekkür ederim Jason. Ama Chanel'in Coco parfümünü filan bekliyordum" dedi Elizabeth.

"Zannederim bundan daha büyük bir hevesle neyi beklediğini biliyorum" dedi Jason. "Ian Ventham'ı öldüreni yakalamak ha?"

"Hediyen bu mu Jason?" diye sordu Elizabeth.

"Sanırım öyle. Babamla işi çözdük. Değil mi baba?"

Ron başını salladı. "Öyle yaptık evlat."

"Kendini beğenmiş görünmek istemem ama" dedi Jason, "sanırım o küçük dokunuş bunu onaylayacak."

103

Joyce

Merak ediyorum, Tinder'ı bilir misiniz?

Ben radyodan duydum, hakkında espriler işittim ama Jason bana göstermeden önce hiç görmemiştim.

Ne olduğunu biliyorsanız burayı geçebilirsiniz.

Tinder birileriyle tanışmak içinmiş. Bir uygulamaya fotoğraflarınızı yolluyorsunuz. Uygulama da internet gibi ama telefonunuzda. Jason bana bazı fotoğraflar gösterdi. Erkeklerin fotoğrafları genelde bir dağda odun keserlerken. Bazen fotoğraflar eski eşler görünmesin diye ortasından kesilmiş gibiydi. *Cut to the Chase*'teki fotoğrafım sayesinde bunun nasıl yapıldığını artık biliyorum.

Kadınların fotoğrafları genellikle sandallarda ya da diğer kadınlarla grup halinde, hangisinin o olduğundan emin olamayacağınız şekilde. Galiba böyle olanlarda şansınızı deniyorsunuz.

Ona, "İnsanlar bunu 'tek gecelik ilişkiler' için mi kullanıyorlar?" diye sordum, "Bunun için kullanmayan çok az kişi var" dedi. Yani biraz eğlence diyebilirsiniz ama olay beni mutsuz hissettirdi. Ne kadar gülümseme gördümse o kadar mutsuz hissettim.

Belki de sadece ben öyleyimdir. Gerry'yle bir dansta tanışmıştım, annemi kızdırmak için son dakikada gitmeye karar verdiğim bir danstı. Gitmemiş olsam asla tanışmazdık. Bunun gerçek aşkınızı bulmak için iyi bir yol olmadığını biliyorum ama bizde işe yaramıştı. Gözlerimi ona diktiğim andan itibaren kurtuluşu yoktu. Şanslı şey.

Evet, Tinder'da yakınlarda yaşayan yalnız insanların fotoğrafları arasında geziniyorsunuz ya da bazen yakınlarda yaşayan evli insanlarınkinin arasında. Tinder'da Ian Ventham'ın bir resmi var, karate elbisesi içinde, ölmüş olduğu halde hâlâ orada.

Birinin görünüşünü beğendiğiniz zaman onların fotoğrafını sağ tarafa sürüklüyorsunuz (ya da sola, şimdi anımsayamadım). Bu arada, yakınlarda bir yerlerde onlar da fotoğraflar arasında geziniyor, onlar da beğendiklerini sağa (ya da sola) sürüklüyor ve böylece ikiniz eşleşmiş oluyorsunuz.

İşin gerçeğini isterseniz, böyle fotoğraflar arasında gezinmek kalbinizi kırabilir. Bana bu fotoğraflar direklerdeki kayıp kedi ilanlarını anımsattı. Hep bir umut diye düşündüm.

Neyse, Jason sola ya da sağa sürükleyince eşleşmeden gayet emindi, bu eşleşmenin katil olduğundan da emindi. Onun bu özgüvenine ilk meselede güvenmiştim, esas ikinciden kuşku duymuştum.

Eşcinseller için bir başka arkadaşlık sitesi daha vardı. Adı Grindr'dı. Galiba eşcinsel kadınlar da içindi. Bilemiyorum, sormadım. Aynısını kullanabilirler miydi? Bence bu hoş olurdu.

En azından anladığım şuydu ki bu çevrimiçi tanışmalar bana göre değildi. Bu dünyada çok fazla seçeneğe sahip oluyordunuz. Herkes çok fazla seçeneğe sahip olunca, seçilmek de o kadar zorlaşıyor. Hepimiz de seçilmek istiyoruz.

Herkese iyi geceler. İyi geceler Bernard. İyi geceler Gerry, aşkım.

104

Karen Playfair hazırlanarak, kıyafetlerini değişerek ve arkadaşlarına mesaj göndererek geçirdiği mutlu bir sabahtan sonra şimdi bir an için yalnızdı. Yabancı bir koltukta oturuyordu. Başını sallıyor, bu sabahın iyimser havasını düşünüyordu, sonra henüz yediği öğle yemeği gerçeğini.

Karen, Tinder'dan tanıştıklarıyla kötü buluşmalar yaşamıştı. Ama ilk kez bir cinayetle suçlanıyordu.

Eşleşme telefonuna dün akşam düşmüştü. Jason Ritchie. Yani, o tamamsa ben de tamamım diye düşünmüştü. Bu, onun ortalamasından yüksek biriydi. Jason mesaj göndermişti, o da yanıt vermişti ve farkına bile varmadan kendilerini Le Pont Noir'da bulmuşlardı, hindibalı karides salatası sipariş etmiş yiyorlardı. Büyük bir aşk kapıda gibiydi.

Karen koltuğunda pozisyon değiştirdi, boş gözlerle sehpanın üzerindeki yığından bir dergi seçti. O daha çok bir haber bülteniydi. *Cut to the Chase.*

Buluşmaya dönecek olursak, biraz havadan sudan konuşmuşlardı, çok değil ama Karen boks hakkında çok az şey biliyordu, Jason da bilgi teknolojileri hakkında. Sodaları geldi ve tam o sırada Jason Ritchie Ian Ventham'dan söz etti. Karen bunun romantik bir buluşma olmadığını o anda hemen anlamıştı ve aptal hissetti. Ama daha kötüsü geliyordu.

Şimdi Jason'ın mutfağında Ron Ritchie'nin sesini işitebiliyordu, bir şişe şarap açıyordu. Jason tuvalete gitti. *Cut to the Chase*'in sayfalarını karıştırıyordu ama zihni Le Pont Noir'ya geri dönüyordu.

Jason'ın ona sorduğu tüm o sorular. Ian Ventham öldürüldüğü gün orada değil miymiş? Evet, oradaydı. Babası arazisini Ian Ventham'a satmayı reddetmiyor muydu? Yani, evet öyle ama bak karidesler geliyor. O, babasının araziyi satmasını istemiyor muymuş parayı almak için? Bu onun önerisiydi, evet ama karar babasınındı. Satmış olsaydı, paranın bir kısmı ona gelecekti elbette? Bunu elbette varsayabilirsin Jason ama neden bana bunları soruyorsun, neden kısa kesip söylemek istediğine gelmiyorsun?

Jason da öyle yaptı. Neredeyse komikti diye düşündü Karen, gözünde yeniden canlandırırken. Tuvaletin sifon sesini işitti. Ne demişti Jason?

Jason ileri doğru uzandı çok emin havada, kesin aslında. Anlayacağın polis hem 1970'lerde hem de şimdi buralarda olan birini arıyor ve doğru yoldalar. Kemikler buldular, biri öldürülmüş olabilirmiş yıllar önce. Fakat kemikleri unutun. Onlar kitaptaki en basit numarayı kaçırıyorlar: Açgözlülük. Ventham Karen'ın milyonlar kazanmasının önünde bir engeldi. Babası fikrini değiştirmiyordu, o zaman Ventham gitmeliydi. Jason ancak karanlık ağdan elde edilebilecek bazı ilaçlardan söz etti ve Karen da IT'de çalışmıyor muydu? Ne kadar da uygundu her şey. Jason Ritchie vakayı çözmüştü, bir itiraf geleceğinden emindi. Ah şu bazı adamlar yok mu!

Karen'ın, yüzüne kahkahalarla gülmesini beklememişti, kendisinin bir ortaöğretim kurumunda veri tabanı yöneticisi olduğunu, karanlık ağa erişim sağlamanın kendisi için aya gitmekten farkı olmadığını açıkladı. Bir de Jason'ın fentanil diye ifade ettiği ismi ventolin diye yanlış anlamış, ne yapmaya çalıştığını anlayamadığını söylemişti. O, İngiltere'nin en güzel yerlerinden birinde yaşamıştı, Hove'da babasını perişan ederek şu idari binalardan birisinde yaşamayı bir milyon sterlin verseler kesinlikle babasıyla mutlu olmaya değişmezdi. Jason Ritchie zekice bir yanıtla geri dönecekmiş gibi göründü ama deneyince olmadı.

Jason odaya dönmüştü ve Karen ne kadar üzgün göründüğünü anımsıyordu. Jason, Karen'ın ona gerçeği söylediğini biliyordu. Küçük teorisi yanlıştı. Özür diledi ve ayrılmak istedi ama Karen, kötü başlayan bir buluşmadan en iyi şekilde yararlanıp yemeğin geri kalanının tadını çıkarsalar ne olur diye düşündü. Belki de anlaşırlardı? O zaman bu en muhteşem "nasıl tanıştınız" hikâyelerinden birisi olmaz mıydı? Ki bu ikisini de güldürmüştü, sohbete başlamışlardı, derken bütün olay çok tatlı, uzun süren, bol içmeli bir öğle yemeğine dönüvermişti.

Jason da bu yüzden ona geri dönüşte bir içki daha içip babasına durumu bir parça açıklamalarını teklif etmişti.

Ron Ritchie tam da lafının üzerine hoş bir şişe beyaz şarap ve üç kadehle geldi.

Jason Karen'ın yanına oturdu, kadehleri babasından aldı. Onu cinayetle suçladığından beri fazlasıyla kibar davranıyordu.

Karen Playfair *Cut to the Chase*'i yığının üstüne geri koydu. Bunu yaparken, o fotoğrafı gördü. Sayfanın diğer yarısındaki. Haber bültenini yeniden eline aldı, yakından uzun uzun baktı. Emin olmak istemişti.

"İyi misin Karen?" diye sordu Jason, Ron şarabı kadehlere koyarken.

"Polis yetmişlerde ve günümüzde hâlâ burada olan birini arıyor, öyle mi?" diye sordu Karen, yavaş ve dikkatli bir şekilde.

"Öyle zannediyorlar" dedi Jason. "Açıkçası yanıldıklarını düşünmüştüm ama bunun nasıl sonuçlandığını gördük."

Jason güldü ama Karen gülmüyordu. Ron'a bakıp fotoğraftaki yüze işaret etti. "Hem yetmişlerde hem de şimdi burada olan biri."

Ron baktı ama aklı almamıştı.

"Emin misin?" diye sormayı başardı.

"Uzun zaman oldu ama eminim."

Düşünceler hızla aklından geçiyordu. Bu olamazdı. Bunun yanlış olması için nedenler arıyordu ama hiçbir şey bulamamıştı. Şarabı sehpanın üstüne koyup *Cut to the Chase*'i eline aldı.

"Gidip Elizabeth'le konuşmalıyım."

105

Steve'in Spor Salonu sahibine epeyce benziyordu. Derme çatma tuğla bina, ilk bakışta göz korkutucu bir yerdi ama kapısı hep açıktı ve herkes daima iyi ağırlanırdı.

Chris'le Donna eşikten geçtiler.

Mezarlıktaki dünkü heyecandan sonra, Chris'le Donna, Fairhaven'a dönmüşler, Joe Kyprianou'nun orijinal soruşturma hakkındaki önsezisini kontrol etmişlerdi. Kent polisinden kimse Kuzey Kıbrıs'a gitmemişti. Gianni'nin aile bağlantılarından hiç bahsedilmemişti. Yani hiçbir anlamlı soruşturma söz konusu değildi. Chris Lefkoşa'ya gönderilmiş olan iki memurun isimlerini görmüştü. Şaşırmamıştı. Bronzlaşarak dönmüşlerdi, akşamdan kalmaydılar ve hepsi buydu.

Sonra Donna'yla birlikte yolcu listelerine bir daha baktılar. Larnaka'dan Heathrow ve Gatwick'e cinayetten bir hafta önce gelenlere. Yaklaşık üç bin isim, çoğu erkek ve çoğu Kıbrıslı.

İsimlerden oluşan listelere peş peşe bakarak, Chris, Joe Kyprianou'nun söylediği bir şeyi anımsamıştı. Gianni Birleşik Krallık'a gelmişse yardıma ihtiyaç duyacaktı. Kıbrıslı bir dost elbette ki ilk tercihi olacaktı. Chris hiç böyle birini tanıyor muydu?

Gözlerinin önünde isimler akıp geçerken, böyle birini tanıdığını fark etti.

Sonra asıl dosyalarına, Tony Curran'a döndüler. Eski günlerde, Steve Georgiou'nun Tony Curran çetesinin etrafında takılan bir isim olduğu kuşkusuzdu. Sevkıyatlarda adı geçmekle beraber merkeze çağrılmasına neden olacak hiçbir şey yoktu. Tony için her ne yapıyorduysa çok da uzun sürmemişti. Yıllar önce Steve'in

Spor Salonu'nu açmıştı, işi giderek büyütmüştü. Chris'le Donna memurların orada vücut çalıştıklarını biliyordu. Acayip tipler değil, kaliteli memurlar gidiyordu oraya. İyi bir ünü vardı ve bu, bütün spor salonlarının sahip olabildiği bir şey değildi.

Bugün bile salon tıka basa doluydu. Bir çarşamba öğleden sonrasıydı; üste başa bakmadan, kasılmadan sessiz ve sıkı bir çalışma atmosferi söz konusuydu. Chris'in bir spor salonuna gitmeye niyeti vardı ama şu anda dizinin iyileşmesini bekliyordu. Zorlamanın anlamı yoktu, iyileşir iyileşmez gidecekti. Gözünü karartıp bu işi bitirecekti. Elizabeth'i kurtarmaya tepedeki mezarlığa koştururken kolunda bıçak gibi keskin bir ağrı hissetmişti. Büyük ihtimalle bir şey değildi ama ne olur ne olmazdı.

Steve Chris'le Donna'yı bekliyordu, onları kemiklerini kırarcasına bir tokalaşma ve kocaman bir gülümsemeyle kapıda karşılamıştı. Şimdi onun ofisindeydiler. Steve bir yoga topunun üzerine oturmuştu, keyifle sohbet ediyorlardı.

"Dinleyin, siz de neredeyse herkes gibi biliyorsunuz ki bizim burada kimseyle bir sorunumuz yok ve sorun da yaratmayız" dedi Steve Georgiou.

"Bunu iyi biliyorum" dedi Chris.

"Tam tersi değil mi? Siz bunu bilirsiniz. İnsanları alırız, sonra hayatlarını doğru yöne çevirirız. Sır yok, ne istiyorsan sor, tamam mı?"

"Geçenlerde Kıbrıs'taydım Steve."

Steve gülmeyi bıraktı, hafifçe sıçradı. "Peki..."

"Gitmeden önce ben de orası hakkında pek bir şey bilmiyordum, sadece tatil gibi düşünmüştüm, bilirsin."

"Çok güzel yerdir" dedi Steve Georgiou. "Sırf dedikodu mu yapacağız?"

"Steve sen nesin? Kıbrıs Rumu mu yoksa Kıbrıs Türkü mü?" diye sordu Donna.

Anlık bir kalp çarpıntısı olmuştu, çok kısa sürmüştü ama iyi bir polise çok şey söylüyordu bu. Steve başını iki yana salladı. "Benimle bir alakası yok o işlerin. İnsan insandır."

"Bunda hemfikiriz Steve" dedi Chris. "Ama öyle bile olsa, çizginin hangi tarafındansın? Başka bir yoldan da bulabiliriz ama buradayken..."

"Türk tarafı" dedi Steve Georgiou. "Kıbrıs Türkü." Omuz silkti, önemli bir şey değildi.

Chris onaylar havada başını salladı, sadece Steve'i bir süre bekletmek için bir şeyler yazdı. "Gianni Gunduz gibi mi?"

Steve Georgiou başını yana eğdi, Chris'e farklı bir bakış attı. "Bu uzun zaman öncesinden bir isim."

"Öyle değil mi?" dedi Chris. "Her neyse ben de bunun için Kıbrıs'taydım. Onun izini sürmeye çalışıyordum."

Steve Georgiou gülümsedi. "Gideli uzun zaman oldu. Gianni deliydi. Adama iyi şanslar ama şimdiye kadar onu birileri öldürmüştür. Garanti ederim."

"Yani bu onu neden bulamadığımızı açıklardı. Ancak biliyorsun Steve, ben bir polis memuruyum ve bazen bir şeyler doğru görünmez."

"İşin bu, değil mi?" dedi Steve Georgiou.

"Bir hikâye önermek istiyorum" dedi Chris. "Düşündüğümüz bir şey. Bir şey söylemek zorunda değilsin. Bir tepki vermen gerekmez, sadece dinle. Bunu yapabilir misin?"

"Sana karşı dürüst olacağım, işletmem gereken bir spor salonum var ve hâlâ burada ne aradığınızı bilmiyorum."

Donna elini kaldırıp konuyu bir sona bağladı. "Haklısın. Ama sadece bizi dinle. İki dakika, ardından işine döneceksin."

"İki dakika" diyerek kabullendi Steve.

"Sen iyi adamlardan birisin, Steve" dedi Chris. "Bunu biliyorum, hakkında hiç kötü bir söz işitmedim."

"Buna minnettarım, teşekkür ederim" dedi Steve.

"Ama burada endişelendiğim şey başıma geldi" diye devam etti Chris. "Zannederim birkaç hafta önce bir mesaj aldın ya da belki de doğrudan kapın çalındı, bilemiyorum. Her halükârda, bu Gianni Gunduz idi."

"Hayır" dedi Steve Georgiou başını iki yana sallayarak.

"Gianni yardıma ihtiyaç duymuştu. Kente bir şey için dönmüştü. Belki söylemek istemedi, belki söyledi. Sonra yanına geldi, eski günler hatırına ufak bir iyilik istedi. Kalacak bir yer mi? Belki sadece buydu. Yeni ismi her neyse, kentin hiçbir yerinde kayıtlara geçsin istemiyordu. Kimse de bilemezdi."

"Gianni Gunduz'u yirmi yıldır görmedim. Ya ölmüştür ya hapistedir ya da Türkiye'dedir" dedi Steve Georgiou.

"Belki" dedi Chris. "Ama Gianni istediğini elde edemezse sorun yaratabilir. Burayı kolayca yakabilir diye düşünüyorum. Bunu yapabilecek karakterde biri, dolayısıyla belki seçeneğin yoktu. Sadece birkaç gündü. Sadece birkaç işini halledecekti, yarım kalmış bir işi tamamlayacaktı. Sonra gitmiş olacaktı. Bu sana nasıl geliyor Steve?"

Steve Georgiou omuz silkti. "Çok tehlikeli bir hikâye gibi."

"Spor salonunun üzerinde bir dairen var, değil mi?" diye sordu Donna.

Steve, "evet" anlamında başını salladı.

"Orada kim kalıyor?"

"Kimin ihtiyacı olursa. Buraya gelen herkes iyi bir geçmişe sahip olmayabiliyor. Bir oğlan bana eve gidemediğini söylemişti, nedenini sormadım, ona anahtarları verdim. Güvenli bir yerdir."

"On yedi haziranda dairede kim kalıyordu?" diye sordu Chris.

"Fikrim yok, ben Hilton değilim. Belki bir çocuk, belki ben."

"Belki hiç kimse?" diye sordu Donna.

Steve Georgiou omuz silkti.

"Ama sen belki birinin kalmış olabileceğini düşünüyorsun?" dedi Chris.

"Belki."

"Gianni'nin çok iyi bağlantıları var Steve. Kıbrıs'ta" dedi Chris.

"Benim dünyam değil."

"Orada hâlâ ailen var mı?" diye sordu Donna.

"Evet" dedi Steve Georgiou. "Çoğu orada."

"Steve, Gianni Gunduz buraya geldiyse ve kalmak istediyse" diye başladı Chris. "Sana herhangi bir baskı yaptıysa. Ya da para verdiyse. Anlaştıysanız. On yedi haziranda yukarıda kaldıysa. Bana katiyen söylemez miydin?"

"Hayır."

"Sonuçları çok mu büyük olurdu? Kıbrıs'taki ailen açısından kötü sonuçları mı olurdu?"

"Bence iki dakika doldu dürüst olacaksak."

"Anlaştık" dedi Chris. "Teşekkür ederim Steve."

"Her zaman. Daima beklerim, dürüstçe söylüyorum. O göbeği anında eritiriz."

Chris gülümsedi. "Benim de aklımdan geçti Steve. Gitmeden önce yukarıya bir göz atmama izin yoktur herhalde değil mi? Sadece Gianni bir şey bıraktı mı diye?"

Steve Georgiou başını iki yana salladı. "Ama bana bir iyilik yapabilirsiniz."

"Devam et" dedi Chris.

"Bunu kayıp eşyalar arasına koyar mısınız? Biri birkaç hafta önce düşürmüş, herkese sordum ama kime ait olduğunu bulamadım." Steve çekmeceye uzandı, plastik bir cüzdan çıkarıp Chris'e uzattı. İçi parayla doluydu. "Beş bin euro. Turistlerden biri yana yakıla arıyordur herhalde."

Chris önce paraya, sonra başını kaldırıp Donna'ya baktı, ardından Steve'e döndü. Üzerinde parmak izi olabilir miydi? Kuşkuluydu ama en azından Steve ona haklı olduğunu söylüyordu. "Sende kalmasını istemiyor musun?"

Steve Georgiou başını iki yana salladı. "Yok, nereden geldiğini biliyorum."

Chris cüzdanı Donna'ya uzattı, o da onu bir kanıt poşetine koydu. İkisi Steve Georgiou'nun şu aşamada çok cesur davrandığını biliyordu. Chris ayaklanıp onunla el sıkıştı.

"Tony Curran'ın bir piç kurusu olduğunu biliyorum" dedi Steve Georgiou. "Ama bunu hak etmemişti."

"Bence de" dedi Chris. "Bir noktaya kadar. Her neyse. Ben ve göbeğim buraya yakında döneceğiz."

"İşte, iyi delikanlı."

106

Elizabeth Stephen'ı uyur halde bıraktı. Bogdan işten sonra bir satranç oyunu için uğrayacaktı. O geri döndüğünde ikisini bir arada burada bulmayı umuyordu. Eşlik edecek birine ihtiyacı olacaktı.

Yatak odasındaki dolabın topuzu arada bir çıkıp elde kalıyordu, Elizabeth de onu mutfak masasına bırakıveriyordu. Bahse girerdi ki Bogdan onu tamir etmeden öylece bırakmaya dayanamazdı.

Ron, Karen Playfair'in gördüğü fotoğrafla çıkagelmişti. Karen o zamanlar gençti ama emindi. Elizabeth her şeyi kafasında bir araya getirmeye çalıştı. Önce olanaksız gibi göründü. Ama üzerinde daha fazla düşündükçe, korkunç bir şekilde doğru gelmeye başladı. Adımları tek tek çözdü. İbrahim bir saat önce yapbozun son parçasıyla dönmüştü, o halde şimdi zamanıydı. Vaka çözülmüştü ve sadece adaletin tecellisi kalmıştı.

Elizabeth soğuk akşam havasına doğru yürüyordu, artık dönüş yoktu. Gökyüzü daha erken kararmaya başlamıştı, atkılar dolaplardan çıkıyordu. Yaz, sonbaharın kapağını biraz daha kapalı tutmaya çalışıyordu ama bu çok sürmeyecekti. Acaba Elizabeth'in kaç sonbaharı kalmıştı? Kaç yıl daha rahat botlarla solmuş yapraklar arasında turlayacaktı? Bir gün, bahar o olmadan gelecekti. Şu göl kenarındaki nergisler hep orada yeşerirdi ama siz onları görmek için her zaman burada olmayacaktınız. Bu iş böyleydi, olabildiği kadar onların keyfini çıkarmalıydı.

Ama tam şimdi, Elizabeth çok sevdiği yaz sonunda bu işle uğraşıyordu. Hayata hâlâ tutunabilen yapraklar ağaçların üzerinde oynaşıyorlardı, oyunbaz sıcak son numaralarını yapıyordu.

Ron'un suratı asıktı ama hazır görünüyordu.

Topallamasını gizliyor, acısını kendine saklıyordu. Şu Ron ne iyi arkadaş diye düşündü. Ne güzel bir kalbi var. Umarım uzun süre atmaya devam eder.

Köşeyi dönerken kapının yanında İbrahim'i gördü, elinde bir dosya vardı. Yapbozun son parçasıydı. Ne kadar yakışıklı görünüyordu, duruma uygun giyinmişti, ne gerekirse yapmaya hazırdı. İbrahim'in bir gün ölecek olması Elizabeth'e çok saçma gelirdi. Kesinlikle en sona o kalacaktı. Ormandaki son meşe orada öylece dimdik yükselirken, uçaklar tepede vızır vızır gezerken.

Nasıl başlamalı? diye düşündü Elizabeth. Nasıl başlamalı?

107

Chris mesajı almıştı. Gianni Gunduz'un Tony Curran cinayetiyle ilgili olarak sorguya çekilmek üzere tutuklanması için uluslararası bir arama emri çıkarılmıştı. Gün için iyi bir sondu. Steve Georgiou'nun verdiği eurolarda parmak izi yoktu ama Kuzey Kıbrıs'taki bir döviz bürosundan Tony Curran cinayetinden üç gün önce satın alınmışlardı. Joe Kyprianou'ya büronun adresini vermişti, güvenlik kameraları için ama Kyprianou adrese bakmış ve sadece gülmüştü. Olanaksızdı.

Kıbrıslı yetkililer onu bulacaklar mıydı? Kim bilir. Öyle düşünebilirsiniz ama başlangıçtaki bir koşuşturmacadan sonra birinin gidip bir bakması ne kadar zor olabilirdi ki? Belki Chris Kıbrıs'a bir ziyaret daha yapardı. Güzel olurdu. Her durumda elinden geleni yapmıştı, şimdi iş Kıbrıslılara kalmıştı şanslarını denerlerse tabii. Ne olursa olsun, Chris iyi görünecekti.

Bu kutlama nedeniydi ama Chris yıllar içinde polislerle barlarda çok geceler geçirmişti. Esas istediği evde oturup köri soslu tavuk yemek, Donna'yı da çağırıp televizyonda bir şeyler izlemek, bir şişe şarap ve onu saat onda evine göndermekti. Belki biraz Ventham hakkında konuşurlardı. Neyi ıskalamışlardı?

Chris öncesinde endişe verici bir düşünceye kapılmıştı. Aptalca bir düşünceydi gerçekten. Sadece manastır bir revire sahip değil miydi tüm o yıllar öncesinde? Joyce eski bir hemşire değil miydi? Joyce Meadowcroft ismini bilgisayarda arasa? Donna'yla bu konuda konuşabilir miydi?

Ancak Donna'nın bu gece gizemli bir randevusu vardı. Steve'in Spor Salonu'ndan dönerlerken öylesine söyleyivermişti. O

halde eve gidebilir, kendi başına yemek yediği bir gece geçirebilirdi. Chris bu işin nereye gittiğini biliyordu. Dartlar havadaydı.

Chris bunun trajik bir plan olup olmadığını merak etti ya da insanların trajik olduğunu düşüneceği türde bir plan mıydı? O tek başına sevdiği şeyleri yapan tatminkâr bir adam mıydı? Yoksa elindekiyle en iyisini yapan yalnız bir adam mıydı? Tek başına mıydı, yalnız mıydı? Bu soru bugünlerde çok sık gündeme geliyordu, Chris artık kendi yanıtından pek emin değildi. Gerçi iddiaları seven bir adam olsa parasını yalnıza yatırırdı.

Onun randevusu neredeydi peki?

Şimdi çıkacak olsa trafiğe takılırdı. Dolayısıyla Chris, Tony Curran dosyasını kapadı, Ventham dosyasını açtı. Bir cinayeti çözebildiyse, iki tane daha çözeceği kesindi ha? Neyi gözden kaçırıyordu? Kimi gözden kaçırıyordu?

108

Elizabeth ve İbrahim birlikte koridor boyunca yürüyorlardı, Ron da birkaç fazladan sandalye taşıyordu. Yapılacak bir işleri vardı.

Arkalarında kanatlı kapılar açıldı ve Joyce arkadaşlarının ardından telaşla içeri girdi.

"Affedersiniz, geç kaldım. Fırınımın alarmı çalıp duruyordu, nedenini bir türlü çözemedim."

"Bazen çok kısa elektrik kesintileri olabiliyor. O zaman da saat kendisini sıfırlıyor" dedi İbrahim.

Joyce öyledir anlamında başını salladı. Düşünmeden İbrahim'in elini tuttu. Onların önünde Elizabeth de Ron'un elini tutmuştu, kapıya ulaşana kadar sessizce yürüdüler.

Koşullara rağmen, Elizabeth kapıyı çaldı. Her zaman yaptığı gibi.

Kapıyı açtı, işte oradaydı. Karen Playfair'in onca yıl sonra tanıdığı adam. Fotoğrafı Ron'un yanındaydı, fotoğrafta, kurtarmış olduğu tilkiyi tutmaktaydı.

Aynı eski kitap aynı eski sayfada açıktı. Başını kaldırıp baktı, dördünü birden gördüğüne şaşırmamış gibiydi.

"Ah, çetenin hepsi burada."

"Çetenin hepsi burada John" diye onayladı Elizabeth. "Oturmamızın sakıncası var mı?"

John onlara tam da öyle yapmalarını işaret etti. Kitabını kapattı, burnunu kaşıdı. Ron, yatakta bilinçsiz halde yatan Penny'ye şöyle bir baktı. Gerçekten de ondan geriye hiçbir şey kalmamış

diye düşündü. Tükenmiş. Neden onu görmeye gelmemişti? Niye böyle olmuştu?

"Bunu nasıl yapacağız John?" diye sordu Elizabeth.

"Sana kalmış Elizabeth" diye yanıtladı John. "Yaptığım şeyden beri kapının bunun için çalmasını bekliyordum. Fazladan her gün bir kazançtı. Gerçi biraz daha geç gelmenizi isterdim. Sonunda ne beni ele verdi?"

"Karen Playfair seni tanıdı" dedi İbrahim.

John başını salladı, kendine kendine güldü. "Öyle mi? Minik Karen. Vay canına!"

"Altı yaşındayken köpeğini uyutmuşsun John" dedi Joyce. "Nazik bakışlarını asla unutmadığını söylüyor."

Elizabeth Penny'nin yatağı başındaki her zamanki koltuğuna yerleşmişti. "Başlamak ister misin John? Yoksa biz mi başlayalım?"

John, "Ben başlayayım mı?" diyerek gözlerini kapadı. "Kafamın içinde o kadar çok üzerinden geçtim ki."

"Mezardaki kim John? Kimin kemikleri onlar?"

Gözleri hâlâ kapalı halde John göğe bakıyordu, asırlar öncesini düşünerek iç geçirdi ve başladı.

"Yetmişlerin başlarıydı, buradan on altı kilometre kadar uzakta bir yer vardır. Greyscott, şu koyun çiftliklerinden birisi. Eskiden burada onlardan çok vardı, bilirsiniz. Uzun zaman önceydi tabii. Zannederim 1967'de başladım, Penny kesin anımsardı ama o zamanlar işte. Matheson adında yaşlı bir çiftçi vardı, onu yeterince tanırdım. Oraya arasıra giderdim. Bilirsiniz, bir şeyler olurdu hep. O zamanlar, yeni doğurmuş bir kısrağı vardı. Tay öldü ama kısrak sıkıntılıydı. Öyle ağrısı vardı ki çığlıklar içindeydi ve onu vurmak istememişti. Onu anlıyordum, kısrağa bir iğne yaptım ve işi bitirdim. Daha önce de defalarca yaptığım bir

şeydi. Bazı çiftçiler onları vuruyorlardı, hatta bazı veterinerler de öyle yapıyordu ama ben ve Matheson öyle yapmadık. Neyse, çay yaptı ve biraz sohbet ettik. Aslında hep acelem olurdu ama çok yalnız bir adam olduğunu düşünmüştüm. Ailesi yoktu, çiftlikte yardımına koşacak kimse yoktu, parası bitiyordu, ona eşlik etmem onu memnun etmişti diye düşünmüştüm. O kadar kasvetli bir yerdi ki, bana o gün öyle görünmüştü. Yola koyulmalıydım ama gitmemi istemedi. Beni yargılayacaksınız biliyorum veya belki de yargılamazsınız ama bir şey bana bir anda apaçık görünmüştü. Çok sıkıntısı vardı hem de büyük bir sıkıntı. Matheson bir hayvan olsaydı çığlıklar atardı, buna inanın. Ben de çantama uzandım ve ona bir grip aşısı yapmayı teklif ettim kışı rahat geçirsin filan diye. Teklifimden memnun oldu. Gömleğinin kolunu sıyırdı ve ona iğneyi yaptım. Kısrağa yaptığımın aynısıydı. O da çığlıklara ve acılara bir son vermişti."

"Onu o sefillikten kurtardın yani John?" diye sordu Joyce.

"Yani ben öyle gördüm. O zaman da, şimdi de. O an kafam birazcık çalışabilseydi, otopside görünmeyecek küçük ve zekice bir karışım uydurur, sonra da onu postacı, süt kamyoneti ya da artık kapıyı her kim çalarsa onun tarafından bulunması için orada bırakırdım. Ama her şey anlık bir dürtüyle olmuştu, işte oradaydı, bedeni pentobarbital doluydu ve birinin onu araştırması riskini göze alamazdım."

"Dolayısıyla onu gömmen gerekiyordu değil mi? Matheson'u?" diye sordu Elizabeth.

"Aynen öyle. Onu oraya öylece gömerdim ama anımsarsanız o günlerde her yerde tarım arazileri satın alınıyor, her yere evler inşa ediliyordu; o yüzden onu gömerim, ardından inşaatçılar bir ay sonra kazıp çıkarırlar diye düşündüm. İşte o zaman orası geldi aklıma."

"Mezarlık" dedi Ron.

"Mükemmel yerdi. Gordon Playfair'e yaptığım ziyaretlerden biliyordum orayı. Çiftlik arazisi değildi ve Tanrı aşkına kimse gidip de bir manastırı almazdı. Oranın ne kadar sakin bir yer olduğunu da biliyordum, kimsenin ziyaret etmediğini de. Böylece birkaç gün sonra bir gece oraya otomobilimle gittim, farlarım kapalıydı. Küreği aldım ve yapılması gerekeni yaptım. İşte böyle oldu. Ta ki kırk yıl sonra bir gün orası hakkında bir reklam panosu görene kadar."

"Ve işte buradayız" dedi Elizabeth.

"Ve işte buradayız. Penny'yi emekli olup yerleşmek için iyi bir yer olduğuna ikna ettim ve bu konuda yanılmamıştım da. Sadece olup bitenlerden haberdar olmak için. Bir mezarlığı kazmazlar diye düşünüyorsunuz ama bugünlerde hiç belli olmuyor ve ben de en kötüsü başıma gelirse diye yakınlarda olayım demiştim."

"Ki öyle de oldu John" dedi Joyce.

"Bedeni geri kazıp çıkaramadım, çok çürümüş ve dağılmaya yüz tutmuştur dedim. Mezarın kazılıp kemiklerin bulunması riskini de göze alamadım. Dolayısıyla o sabahki panikle, onu tutmaya çalışırken yaşanan arbede esnasında Ventham'ın koluna şırıngayı soktum, saniyeler içinde öldü. Her bakımdan affedilemez. Affedilemez. Sonra o andan itibaren, yaptığım şeyin sonuçlarıyla yüzleşmek üzere ne zaman geleceksiniz diye sizi bekler oldum."

"O fentanil dolu şırınga o gün nasıl yanındaydı John?" diye sordu Elizabeth.

John güldü. "Onu uzun süredir yanımda taşıyordum. Burada da gerekebilir diye yanımda getirmiştim. Olur ya Penny'yi de buradan taşımaya falan kalkarlarsa diye."

John dosdoğru Elizabeth'e baktı.

"En azından çözenin polis değil de sen olmasına memnun oldum Elizabeth. Çözmene sevindim. Çözeceğini biliyordum."

"Ben de memnunum John" dedi Elizabeth. "Hikâyeni anlattığın için teşekkürler. Polise bildirmemiz gerektiğini biliyorsun değil mi?"

"Biliyorum."

"Gerçi bunu hemen şu anda yapmamız gerekmiyor. Hazır sadece biz bizeyken, iki küçük şeyi netleştirebilir miyiz?"

"Elbette. Üzerinden çok zaman geçti ama elimden geldiğince yardımcı olurum."

"Sanırım Penny'nin bu odada konuşulanları duymadığı konusunda senle hemfikiriz, değil mi John? Ona ne saçmalıklar söylersek söyleyelim? Aslında kendimizi kandırıyoruz değil mi?"

John onaylar anlamda başını salladı.

"Ama yine de her şeyi anlayabilme olasılığında da sanırım uzlaşıyoruz değil mi? Sadece belki? Belki her şeyi duyuyor?"

"Belki de" diyerek hak verdi John.

"O halde John, belki şimdi de bizi duyuyordur?"

"Olabilir."

"Ortada en ufak bir olasılık bile varsa, John. Penny'nin söylediklerini işitmiş olmasının en ufak bir olasılığı varsa diye. Bunu ona neden yaptın? Neden onu bu işin içine soktun?"

"Yani, ben..."

"Böyle bir şey yapmazdın John, gerçek bu. Bu işkence olurdu" dedi Elizabeth.

İbrahim oturduğu yerde ileri doğru uzandı. "John, Ian Ventham'ı öldürmek affedilmez bir şey dedin. Ben de bunu gerçekten samimiyetle söylediğine inanıyorum. Bu senin hayal bile edemeyeceğin bir eylem. Ama yine de bizden bu işi kendini kurtarmak için yaptığına inanmamızı istiyorsun. Bu kulağa doğru gelmiyor korkarım ki. Affedilmez olduğunu bildiğin bir şey yaptın. Korkarım bunun için tek bir neden görebiliriz."

"Aşk, John" dedi Joyce. "Her zaman aşktır."

John dördüne birden baktı. Hepsi öfkeliydi.

"İbrahim'i bu sabah Penny'nin dosyalarından birine bir bakması için gönderdim" dedi Elizabeth. "İbrahim?"

İbrahim elindeki alışveriş çantasının içinden küçük bir karton dosya çıkarıp Elizabeth'e uzattı. Elizabeth onu kucağında açtı.

"Gerçeğe gelelim mi artık?"

109

Chris yalnızdı. Sipariş ettiği yemeğin kalıntıları önünde duruyordu. Michael van Gerwen, Peter Wright'ı altı setle yenip dartı erken bitirmişti. Dolayısıyla şimdi televizyonda seyredecek bir şey kalmamıştı, birlikte izleyeceği kimse de yoktu. Acaba biraz cips almaya yirmi dört saat açık olan dükkânlardan birine mi gitsem diye düşündü. Sırf biraz rahatlatsın diye.

Telefonu titreşti. En azından bir şey olmuştu işte. Donna'ydı.

Jason Ritchie'nin konuk olduğu Ünlü Aile Ağaçları'nı izlemeyi düşünüyorum havadislerden geri kalmamak için. Hoşuna gider mi?

Chris kol saatine baktı, neredeyse ondu. Neden olmasın ki? Yeni bir titreşim.

Bir de koyu lacivert gömleğini giyin lütfen. Hani düğmeleri olan.

Chris Hudson artık Donna'ya alışmıştı, o yüzden denileni yaptı. Her zaman olduğu gibi, üstünü aynaya bakmadan değişti çünkü o manzarayı kim görmek isterdi ki? Yanıt yazdı.

Tabii ki hanımefendi. Jason Ritchie için ne lazımsa. Yoldayım.

Donna'nın randevusunda belli ki ses getiren bir başarı yoktu.

110

"Onları depoda saklıyor John" dedi Elizabeth, elinde karton dosyayı tutuyordu. "Bilmiyorum hiç orada bulundun mu? Bunlar onun eski vaka dosyaları. Normalde onları elinde tutmaman gerekir ama Penny'yi bilirsin. Her şeyin kopyasını çıkarırdı sırf belki lazım olur diye."

"Belki uzun yıllar sonra bir katilin yakalanmasına yardımı olur diye" dedi Joyce.

"Neyse, John, Karen Playfair seni tanıdıktan sonra, bu beni düşündürdü ve o yüzden bu dosyalardan birine son bir kez bakma ihtiyacı hissettim."

"Su ister misin John?" diye sordu Joyce.

John başını iki yana salladı. O, dosyayı okumaya başladığında gözleri Elizabeth'in üzerindeydi.

"1973'te Rye'dan bir vaka var. Penny o zaman bayağı çömez olmalı. Penny'nin acemiliğini düşünemiyorum bile ama sen o günleri net bir şekilde anımsıyor olmalısın. Belki de dün gibi. Vaka Annie Madeley adında bir kızla ilgiliydi. Annie Madeley'yi anımsıyor musun Penny?"

Elizabeth arkadaşının yattığı yere doğru baktı. Dinliyor muydu? Yoksa dinlemiyor muydu?

"Bir hırsızlık esnasında bıçaklanmış, erkek arkadaşının kollarında kan kaybından ölmüştü. İçlerinde Penny'nin de olduğu polis güçleri gelmişti, bu dosyada var. Zeminde, hırsızın girmiş olduğu yerde kırık cam bulmuşlardı ama çalınan bir şey yoktu. Hırsız Annie Madeley'yi görünce şaşırmış, paniklemiş, mutfak-

tan bir bıçak almış ve onu bıçaklayıp kaçmıştı. Okumak istersen resmi kayıtlar böyle. Vaka kapanmış. Fakat Ron tuhaf bir şey olduğunu sezen ilk kişiydi; durumdan hiç hoşlanmamıştı."

"Bir tuhaflık vardı Johnny" dedi Ron. "Bir hırsız, güpegündüz çok hareketli bir binaya giriyor? Evde insanlar varken? Belki bir pazar sabahı herkes kilisedeyken hırsızlığa çıkarsın ama pazar günü öğleden sonra yapmazsın, olacak şey değil."

Elizabeth arkadaşına baktı. "Bunu sen de düşünmüş olmalısın, değil mi Penny? Onu erkek arkadaşının bıçakladığını, ölene kadar beklediğini, sonra da polisi çağırdığını biliyor olmalıydın."

Penny'nin kuru dudaklarına hafiften dokundu.

"Bu vakaya aylar önce bakmaya başlamıştık John. Perşembe Günü Cinayet Kulübü. Penny yoktu ama biz devam ettik. Bu vakaya daha önce bakmamış olmamıza şaşırmıştım, Penny'nin de gündeme getirmemiş olmasına. Bakmaya başladık John, yani onca yıl boyunca polis hep yanılmış mıydı diye. Bıçak yarasının raporunu okudum ve bana doğru gelmedi, Joyce'a da sordum. Aslında sana sorduğum ilk şey de oydu Joyce?"

"Öyleydi" diye anımsadı Joyce.

"Yarayı tarif ettim ve ona ölmesinin ne kadar sürmüş olduğunu sordum, o da kırk beş dakika kadar diye yanıt vermişti ki bu, erkek arkadaşın ifadesine hiç uymuyordu. Hırsızı kovalamıştı –bunu kimse görmemişti John– mutfağa geri gelmiş, Annie Madeley'yi kollarına almış ve hemen polisi aramıştı. Sonra Joyce'a tıp eğitimi olan birinin onu kurtarıp kurtaramayacağını sordum, sen söyle Joyce, ne demiştin?"

"Emindim, kolay olurdu. Bunu sen de biliyorsun John, eğitimini düşününce."

"Şimdi, erkek arkadaş bir askerdi, John, birkaç yıl önce malulen emekli edilmiş. Yani onu kesinlikle kurtarabilirdi. Ama soruşturma bu şekilde ilerlemedi. Söylemem gerekir ki o zamanlar

bu vakalarda bazı şeyler farklıydı ama kuşkusuz o günümüzde de bundan sıyırabilirdi. Bir hırsız aradılar ama bulamadılar. Zavallı Annie Madeley gömüldü ve dünya dönmeye devam etti. Erkek arkadaş kısa süre sonra kira borcunu ödemeden gecenin bir yarısı ortadan kayboldu, böylece dosyanın sonuna geliyoruz."

"Tabii tam biz bunlara bakıyorduk ki başka olaylar gelişti" dedi İbrahim. "Bay Curran, Bay Ventham, mezarlıktaki ceset. Elimizde gerçek bir cinayet olunca bu vakayı bir kenara bırakmıştık."

"Ama hikâyenin sonunu getirmediğimizi hepimiz de biliyorduk, öyle değil mi John?" dedi Ron.

Elizabeth karton dosyaya eliyle vurdu.

"Ve böylece İbrahim'i bu sorunun ışığında dosyaya baksın diye gönderdim. Tahmin edebilir misin o soru neydi John?"

John gözlerini ona dikmişti. Elizabeth Penny'ye baktı.

"Penny, işitebiliyorsan eğer, bahse girerim sen bu sorunun ne olduğunu biliyorsun. Peter Mercer, bu erkek arkadaşın adıydı. İbrahim'e Peter Mercer'ın ordudan neden malulen emekli edildiğini bulmasını istemiştim. Soruyu tahmin edemediysen, bahse girerim yanıtı edersin John. Hadi bir dene, artık her şey için çok geç nasılsa."

John kafasını ellerinin arasına gömdü, bir süre sonra başını kaldırıp baktı. "Zannederim Elizabeth, bacaktan silahla yaralanma."

"Aynen öyleydi John."

Elizabeth sandalyesini Penny'nin yanına çekti, elini tuttu ve doğrudan ona hitaben usulca konuştu. "Neredeyse elli yıl önce Peter Mercer kız arkadaşını öldürdü, sonra da ortadan kayboldu. Herkes onun kendini kurtardığını düşünmüştü. Ama aslında bir cinayetten paçayı sıyırmak o kadar da kolay değildir, değil mi Penny? Bazen adalet köşede bekler ki Peter Mercer için de öyle

olmuştu, bir karanlık gece onu ziyaret etmiştin. Bazen de adalet elli yıl bekler ve bir hasta yatağının yanı başında oturur, arkadaşının elini tutar. Bu, gördüğün çok sayıdaki vakalardan biri değil miydi Penny? Onlardan gına gelmişti, değil mi? Kimse dinlemiyor diye usanmıştın?"

"Sana ne zaman söyledi John?" diye sordu Joyce.

John ağlamaya başladı.

"İlk ne zaman hasta oldu?"

John yavaşça başını salladı. "Bana söylemek istemedi. Hatırlarsın Elizabeth, ufak felçler geçirirdi?"

Elizabeth anımsıyordu, "Evet" dedi. Başta hafif nöbetlerdi. Ne olduklarını bilmedikçe telaş etmemişlerdi. Ama zavallı John onların ne olduğunu çok iyi biliyordu.

"Pek çok şey söylerdi. Türlü türlü şey görürdü. Bir sürü hayal ürünü şeyler, sonra zaman algısı ortadan kaybolurdu, zihni daha da geriye giderdi. Sanırım tanıdık bir şey bulana kadar geri gitmeye de devam etti. Sadece mantıklı gelen bir şey aramak için çünkü etrafındaki dünya anlamını yitirmeye başlamıştı. O yüzden bana hikâyeler anlatmaya başladı, bazen çocukluğundan, bazen bizim ilk tanıştığımız günlerden."

Elizabeth, "Ve bazen de polislik günlerinin başlarından, ha?" diye anımsatmada bulundu.

"Başlangıçta hepsi önceden işitmiş olduğum şeylerdi. O zamanlardan anımsadığım şeyler, işte eski amirleri, onların ufak tefek pislikleri, mahkeme yerine bar, masrafları yazdırmalar, işte hep gülüştüğümüz şeyler. Onun başıboş sürüklenmekte olduğunu biliyordum, elimden geldiğince ona tutunmak istedim. Anlıyor musun?"

"Hepimiz anlıyoruz John" dedi Ron ve anlıyorlardı da.

"Böylece onu konuşturmaya devam ettim. Bazen aynı hikâyeleri defalarca anlatırdı. Biri ona diğerini anımsatırdı, o öteki-

ni anımsatırdı, sonra o da ilkini yeniden anımsatırdı ve böyle bir döngü sürüp giderdi. Fakat sonra..."

John duraksadı, eşine baktı.

"Penny'nin seni işittiğini düşünmediğini söylemiştin değil mi John?" dedi Elizabeth.

John onaylar havada yavaşça başını salladı. "Evet."

"Ve yine de her gün buraya geldin. Onunla oturdun. Onunla konuştun."

"Yapacak başka neyim var ki Elizabeth?"

Elizabeth anlıyordu. "Sana hikâyeler anlattı. Bildiğin hikâyeler. Ve sonra bir gün?.."

"Evet, sonra bir gün bilmediğim hikâyeler anlattı."

"Sırlar" dedi Ron.

"Sırlar. Berbat şeyler değil, sadece ufak tefek şeyler. Bir defasında para almıştı. Bir rüşvet. Diğer herkes alıyordu, kendisinin de alması gerektiğini düşünmüştü. Bana bunu daha önce defalarca söylemiş gibi anlatmıştı, halbuki anlatmamıştı. Hepimizin sırları vardır, değil mi?"

"Vardır John" diye hak verdi Elizabeth.

"Neyin komik bir hikâye, neyin sır olduğunu unutmuştu. Ama oralarda hâlâ çalışan bir şeyler olmalıydı, son bir kapının son bir kilidi gibi. Vereceği son bir şey."

"Hepsinin en kötüsü bir sır?"

John başıyla onayladı. "Tanrım ona öyle sağlam tutunmuştu ki. O sıralar çoktan buradaydı. Onu buraya getirdikleri zamanı anımsıyorsun değil mi?"

Elizabeth anımsıyordu. Penny o zaman çoktan gitmişti. Konuşmaları bölük pörçük, tutarsız, bazen de öfkeliydi. Stephen buraya ne zaman düşecekti acaba? Yanına dönmesi gerekiyordu. Şu işi bir halletsin, eve gidecek ve güzel kocasını öpecekti.

"O zamanlar artık beni tanımıyordu bile. Yani tanıyordu ama zihninde bir yere yerleştiremiyordu. Bir sabah geldim. Yaklaşık iki ay sonrasındaydı, oturmaktaydı. Onu oturur halde son görüşümdü bu. Beni gördü ve tanıdı. Ne yapacağımızı sordu, soruyu anlayamamıştım, o yüzden ona, 'Ne konuda ne yapacağız?' diye sordum."

Elizabeth başını salladı.

"Ve bana anlatmaya başladı, çok kesin, duygusuzca konuşuyordu. Sanki dairede bir şey varmış da onu getirmemi istiyormuşçasına. Bundan daha fazlası değil. Daha fazlası değil. Biliyorsun ki insanların onun yaptığı şeyi öğrenmelerine izin veremezdim Elizabeth. Biliyorsun değil mi? Bir şey denemek zorunda kaldım."

Elizabeth başını salladı.

"Birkaç defa tepenin yukarısında piknik yapmıştık." John anlatmayı sürdürdü. "Çok güzeldi. Neden bu işi yapmayı bıraktık diye hep merak etmişimdir."

Sessizce oturdular. Sessizlik sadece Penny'nin yatağının tarafından gelen elektronik sinyal sesleriyle bozuluyordu. Ondan geriye kalan şey, denize doğru uzaktan göz kırpan bir deniz feneri gibiydi.

Elizabeth sessizliği nazikçe bozdu. "İşte bence yapmamız gereken şey, John. Diğerlerine seni eve götürmelerini söyleyeceğim. Geç oldu, kendi yatağında bir uyu. Yazman gereken mektuplar varsa onları yaz. Sabah polisle birlikte geleceğim. Orada olacağını biliyorum. Bir süre dışarı çıkalım da Penny'yle vedalaş."

Dört arkadaş dışarı çıktı. Elizabeth, Penny'nin kapısındaki buzlu camın saydam kenarından, John'un, karısını kollarına alışını izledi. Penny uzaklara bakıyordu.

"John'u güvenle eve bırakın oldu mu? Bir süre Penny'yle kalabilir miyim?" diye sordu diğerlerine ve karşılık olarak hepsi başlarını salladı. Kapıyı yeniden açtı. John kabanını giymekteydi.

"Gitme vakti, John."

111

Donna'nın dairesindeki ışıklar loş bir aydınlatma sağlıyordu ve hoparlörlerden Stevie Wonders'ın büyüleyici sesi geliyordu. Chris mutlu ve gevşemiş bir haldeydi, ayakkabılarını çıkarmış, ayaklarını uzatmıştı. Donna ona bir kadeh şarap doldurdu.

"Teşekkür ederim Donna."

"Zevkle. Hoş gömlek bu arada."

"Ah, teşekkür ederim. Bunu öylece üzerime geçirmiştim."

Chris, Donna'ya gülümsedi, Donna da ona. Donna durumu sezmişti ve bu onu çok mutlu ediyordu.

"Anne?" diye sordu Donna. Şişeyi annesine doğru tuttu.

"Teşekkürler tatlım, alırım."

Donna, kanepede Chris'in yanı başında oturmakta olan annesine de bir kadeh şarap koydu.

"Dürüst olmak gerekirse, onun kız kardeşi olabilirsin Patrice" dedi Chris. "Bunu sadece Donna fena halde yaşlanıyor diye de söylemiyorum."

Patrice kahkaha atarken Donna kusma numarası yaptı.

"Madonna bana senin çekici olduğunu söylemişti."

Chris şarabını sehpaya koydu, yüzünde keyifli bir ifade belirmişti. "Affedersiniz? Kim benim çekici olduğumu söyledi?"

Patrice başıyla kızına işaret ederek, "Madonna" dedi.

Chris Donna'ya baktı. "Senin tam adın Madonna mı?"

"Bana böyle seslenecek olursan sana elektrik şoku veririm" dedi Donna.

"Buna değerdi" dedi Chris. "Patrice, galiba seni seviyorum."

Donna gözlerini devirdi, uzaktan kumandayı eline aldı. "Jason Ritchie'yi seyredecek miyiz?"

"Tabii, tabii" dedi Chris dikkati dağılmış halde. "Peki, ne iş yapıyorsun Patrice?"

"Öğretmenim. İlköğretim" dedi Patrice.

"Öyle mi?" dedi Chris. Öğretmen, bir koroda, köpekleri seviyor, bu onun hayallerindeki listeydi.

Donna, Chris'in doğruca gözünün içine baktı. "Ve pazarları koroda söylüyor."

Chris bakışlarını Donna'dan kaçırdı, Patrice'e döndü.

"Bu çok komik bir soru gibi gelebilir Patrice ama köpekleri sever misin?"

Patrice şarabından bir yudum aldı. "Korkarım alerjim var."

Chris başını sallayıp içkisini yudumladı, sonra kadehini neredeyse fark edilmeyecek şekilde Donna'ya kaldırdı. Üçte iki fena değildi. İyi ki düğmeli lacivert gömleğini giymişti.

"Senin randevuya ne oldu?" diye sordu Chris, Donna'ya.

"Bir randevu var dedim. Randevum var demedim" diye yanıtladı Donna.

Donna'nın telefonu titreşmişti. Ekrana baktı.

"Elizabeth. Yarın sabah müsait miymişiz diye soruyor? Acil bir şey değilmiş."

"Kesin vakayı çözdü."

Donna güldü. Arkadaşının iyi olduğunu umut etti.

112

Penny'nin başucu lambası olabildiği kadar kısığa ayarlanmıştı. Sadece iki yaşlı arkadaşın birbirlerinin tanıdık yüzlerini aydınlatacak kadar bir ışık kalmıştı geriye. Elizabeth, Penny'nin elini avuçlarının içine almıştı.

"Kim yakasını sıyırabilmiş ki tatlım? Tony Curran sıyıramadı, değil mi? Onun için biri yaptı. Herkes Gianni diye düşünüyor ama benim Joyce'la üzerinde tartışacağımız başka bir teorim var. Ortada bir kayıp yok zaten. Ya Ventham? Eh, John bunun bedelini ödemek zorunda. Sabahleyin polisi oraya götüreceğim, orada bedenini bulacaklar, ikimiz de bunu biliyoruz. Eve gittiği anda iki tek atar ve olan olur. En azından nasıl huzur içinde gideceğini biliyor, değil mi?"

Elizabeth Penny'nin saçlarını okşadı.

"Ya sen canım? Seni akıllı kız. Sen yakayı sıyırabildin mi? Yaptığın şeyi niye yaptığını biliyorum Penny; yaptığın seçimi anlıyorum, kendi adaletini kendin sağlamak. Aynı fikirde değilim ama anlıyorum. Orada değildim. Senin yüzleştiğin şeylerle yüzleşmedim. Ama yine de bundan yakayı sıyırabildin mi?"

Elizabeth Penny'nin elini yatağa geri koydu ve ayaklandı.

"Her şey buna bağlı, değil mi? Beni işitip işitmediğine. İşitiyorsan Penny, sevdiğin adamın gecenin içine, ölmeye gittiğini biliyorsundur. Her şeyi seni korumak için yaptığını da. Her şey senin yıllar önce yapmış olduğun bir seçime gelip dayanıyor. Bana sorarsan bu ceza yeterli, Penny."

Elizabeth kabanını giymeye başladı.

"Beni işitmiyorsan da o zaman yakayı sıyırmışsın demektir tatlım. Bravo!"

Elizabeth'in kabanı şimdi üstündeydi, elini arkadaşının yanağına koydu.

"John'un seni kollarında tutarken ne yaptığını biliyorum Penny, şırıngayı gördüm. Yani senin de gideceğini biliyorum, bu bir veda. Hayatım, son zamanlarda Stephen'dan sana hiç bahsetmedim. Onun durumu hiç iyi değil, elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum ama onu yavaş yavaş kaybediyorum. Yani benim de sırlarım var."

Penny'yi yanağından öptü.

"Ah, seni özleyeceğim şapşal. Tatlı rüyalar hayatım. Ne kovalamacaydı ama!"

Elizabeth Willows'tan çıkıp karanlığın içine doğru yürüdü. Sakin, bulutsuz bir geceydi. Öyle karanlıktı ki sabahı bir daha asla göremeyeceğinizi sanırdınız.

113

Chris eve taksiyle geçti, dairesine kadar uzun merdivenleri çıktı. Acaba içkiden miydi yoksa kendini her zamankinden daha hafif mi hissediyordu?

Ön kapısını açtı, sahneyi gözden geçirdi. Birkaç şeyin mutlaka düzene sokulması gerekiyordu, geridönüşüm atığını dışarı çıkarmalı, belki de yastıklar ve mum almalıydı? Banyo kapısı açıldığında hâlâ sıkışıyordu ama bir parça zımpara ve biraz uğraşmayla çözülmeyecek bir şey değildi. Tesco'ya gitmeli, biraz meyve almalı, bir kâse içinde yemek masasının üzerine koymalıydı. Eh, tabii ki bir meyve kâsesi de alması gerekirdi. Yatak örtülerini temizlemek lazımdı. Diş fırçasını değiştirmeliydi. Havlu da alsa mıydı?

Bunlar yeterdi. Patrice'i kendisinin olağan insanlardan olduğuna ve hayattan vazgeçmiş bir adam olmadığına ikna etmeye yeterliydi. Fazla bir iş yoktu. Sonra ona bir mesaj atabilir, hazır Fairhaven'dayken onu akşam yemeğine davet edebilirdi.

Çiçek iyi olur muydu? Neden olmasın? Her şeyi yapabilirdi.

Chris bilgisayarını açtı, e-postalarının yüklenmesini bekledi. Onları yatmadan önce kontrol etmek kötü bir huydu. Yatağa gitmeyi geciktiriyordu genellikle. Üç yeni e-posta vardı, onu öyle başında tutacak bir şeylere benzemiyorlardı. Memurlardan birisi bir triatlona katılıyordu, bir yardım çağrısıydı, destek istiyordu. Bir diğeri Kent Polisi Toplum Ödülleri gecesine bir davetti, bir misafir götürebiliyordu. Bu bir randevu olarak kabul edilebilir miydi? Galiba hayır; Donna'ya bir soracaktı. Son e-posta Chris'in tanımadığı bir hesaptan gelmişti. Bu sık olmazdı; Chris

kişisel hesabını bugünlerde elinden geldiğince saklı tutuyordu. "KypriosLegal" diye bir hesaptan, "Son Derece Özel ve Gizli" konulu bir postaydı.

Acaba Kıbrıs'tan mıydı? Gianni'yi mi bulmuşlardı? Polisi uyarmakta olan avukatlar mıydı? Ama bu neden kişisel posta hesabına gelsindi ki? Kıbrıs'ta bu e-posta adresine sahip kimse yoktu.

Chris e-postayı tıkladı.

Sayın bayım,

Müşterimiz Bay Costas Gunduz size aşağıdaki yazışmayı iletmemizi istemiştir. Lütfen bu yazışmayı ve içerdiği bilgileri tamamen sır olarak tutunuz. Bir yanıtınız olursa lütfen doğrudan ofisimize yönlendiriniz.

Saygılarımı sunarım,

Gregory Ioannidis

Kyprios Associates

Costas Gunduz mu? Chris kartını uzattığında gülen Costas mı? Eh, bu akşamını olduğu gibi değiştirmez miydi? Chris eki tıkladı.

Bay Hudson,

Oğlumun 2000 yılında Kıbrıs'a döndüğünü söylemiştiniz. Bunun kanıtına sahipsiniz. Size şunu söylemem gerekir ki onu o zaman görmedim ve o zamandan beri de görmedim. Tek bir kez bile. Oğlumu görmüş değilim, bir mektup ya da telefon araması da söz konusu değildir.

Bay Hudson, ben yaşlı biriyim, bunu kendi gözlerinizle gördünüz. Siz Gianni'yi ararken bilmelisiniz ki ben de onu aramaktayım.

Bir polis memuruyla asla konuşmayacağım, bunu anladınız ama bugün yardım rica ediyorum. Gianni'yi bulacak olursanız,

herhangi bir bilgi elde ederseniz çok ama çok büyük bir ödül sizi bekliyor olacaktır. Ben Gianni'nin ölmüş olabileceğinden korkuyorum.

O benim oğlum ve onu ölmeden önce görmek istiyorum ya da bunun olası olmadığını bilip yasımı tutmak. Umarım bu teklifimi şefkatle karşılarsınız. Çok rica ediyorum, lütfen.

Selamlar
Costas Gunduz

Chris birkaç defa daha okudu. İyi deneme, Costas. Chris'in bunu Kıbrıs polisiyle paylaşmasını mı bekliyordu? Joe Kyprianou'yla? Mutlaka bekliyordu. Peki bu Kıbrıs polisinin Gianni'ye yaklaşmakta olduğuna mı işaret ediyordu? Onları yanlış yönlendirmek için son bir çaba mıydı?

Ya da doğruyu söylüyor olabilir miydi? Yaşlı bir adamdan kayıp oğlu için yardım ricası. Daha genç olduğu günlerde, Chris buna inanabilirdi. Ama insanların kendilerini kurtarmak için yaptıkları şeylerle ilgili çok şey görmüş, çok şey işitmişti. Hem de her türlüsünü. Ayrıca Gianni Gunduz'un 17 Haziranda nerede olduğunu da biliyordu.

Gianni ölmüş falan değildi. Tony Curran'ın parasıyla eve gitmişti. İsmini değiştirmiş, belki burnunu yaptırmış ya da babasının parasının satın alabileceği her neyse artık onu yaptırmış ve oralarda yaşamaya devam ediyordu. Gianni Kıbrıs'ta bir yerlerde güneşlenmekteydi, kaderinden memnundu. Artık Tony Curran'ın da icabına bakıldığına göre dünyada onunla uğraşacak tek bir düşmanı yoktu.

Costas Gunduz buna bir yanıt almayacaktı.

Chris bilgisayarını kapadı. İnsanların artık triatlonlara katılmayı bırakmasını diledi.

114

Elizabeth bayağı gecikmişti ama Bogdan'la Stephen fark etmemişlerdi.

Bogdan düşünürken dudağını büküyordu. Parmaklarını masaya vuruyor, doğru hamlenin ne olabileceğini düşünüyordu. Stephen'a göz attı, sonra bakışları tahtaya döndü. Bu adam nasıl böyle oynayabiliyordu? Bogdan çok ama çok dikkatli olmasa kaybedecekti. Ve Bogdan en son ne zaman kaybettiğini anımsamıyordu.

"Bogdan, sana bir soru sorabilir miyim?" dedi Stephen.

"Her zaman" diye yanıtladı Bogdan. "Biz arkadaşız."

"Acaba seni gücendirir mi? Bayağı bir sıkıntıya soktum seni. Odaklanmaya ihtiyacın varsa?.."

"Stephen, oynuyoruz, konuşuyoruz. Bunların ikisi de benim için özel şeyler." Bogdan filini oynadı, kafasını kaldırıp Stephen'a baktı. Bu hamle onu şaşırtmıştı ama henüz kaygılanmamıştı.

"Teşekkür ederim Bogdan, bunların ikisi benim için de özel şeyler."

"O halde bana sağlam bir soru sor."

"Sadece şu. Yani, ilk olarak, şu adamın adı neydi?" Stephen Bogdan'ın filine saldırdı ama bir şeylerin içine doğru çekildiğini de sezinlemişti.

"Hangi adam, Stephen?" diye sordu Bogdan, tahtadan gözlerini ayırmadan. Stephen'ın hamlesinin ardından Bogdan'a gün doğmuştu.

"Şu ilk öldürülen? Müteahhit?"

"Tony" dedi Bogdan. "Tony Curran."

"Hah işte o" dedi Stephen. Bogdan filini korumaya alıp aynı anda oyuna da bir açılım getirirken çenesini sıvazlamıştı.

"Soru nedir?" dedi Bogdan.

"Sadece şu; yersiz konuşursam beni affet ama işittiğim her şeye bakarak onu senin öldürdüğünü düşünüyorum. Elizabeth'in benimle konuştuğu kadarıyla, bilirsin." Stephen bir piyon oynadı ama yapacak çok bir şey olmadığını görebiliyordu.

Bogdan bir an için odaya bakındı, sonra Stephen'a döndü.

"Aynen, onu ben öldürdüm. Bu sır tabii, sadece bir kişi biliyor."

"Aman evlat, aramızda tabii, kimse benden bir şey duymaz. Ama nedenini anlayamadım. Para değil o kesin, hiç de senin tarzın olmazdı bu."

"Yok. Mesele para değildi. Paraya dikkat etmek lazım. Onun kontrolü ele geçirmesine izin vermeyeceksin." Bogdan atıyla ilerledi, Stephen sonunda neler döndüğünü anladı. Gerçekten çok güzel bir hamleydi.

"Neydi o zaman?"

"Aslında çok basit. Bir arkadaşım vardı, ben İngiltere'ye geldiğimde en yakın arkadaşımdı, taksiciydi. Bir gün Tony'nin yapmaması gereken bir şeyi yaptığını gördü."

"Ne gördü?" Stephen kalesini kullanarak Bogdan'ı şaşırttı. Bogdan hafifçe gülümsedi. Bu açıkgöz ihtiyarı seviyordu.

"Tony'nin bir oğlanı vurduğunu gördü, Londra'dan genç bir oğlandı. Bir şey yüzünden, bilmiyorum, hiçbir zaman da tam anlayamadım. Bir uyuşturucu meselesi."

"Sonrasında Tony arkadaşını mı öldürdü?"

"Yani, taksi şirketini Gianni adında bir adam işletiyordu. Ona Türk Gianni derlerdi ama Kıbrıslıydı. Gianni'yle Tony birlik-

te iş çeviriyorlardı ama patron Tony'ydi." Bogdan tahtaya uzunca baktı, hamle yapmak için acele etmedi.

"O zaman arkadaşını Gianni öldürdü?"

"Arkadaşımı Gianni öldürdü ama azmettiren Tony'ydi. Benim için fark etmez, ikisi de aynı şey."

"Öyle. Bu konuda sana hak veriyorum. Peki Gianni'ye ne oldu?"

Bogdan atını geri çekme ihtiyacı hissetti. Bir hamleyi boşa harcamış olacaktı ama fark etmezdi, böyle şeyler olurdu.

"Onu da öldürdüm. Hem de zaman kaybetmeden."

Stephen başını salladı. Bir süre sessizce tahtaya baktı. Bogdan belki de onu kaybettiğini düşündü ama Stephen'a karşı bazen sabırlı olmak gerektiğini biliyordu. Bir de emin olmakta fayda vardı.

"Arkadaşının adı neydi?" Stephen tahtaya bakmaya devam etti, yoktan bir şeyler çıkarmaya çalışıyordu.

"Kaz. Kazimir" dedi Bogdan. "Gianni, Kaz'dan taksiyi koruluğun oraya kadar sürmesini istedi, bir şey gömmesi gerekiyordu ve yardıma ihtiyacı vardı. Korunun içine yürüdüler, kazdılar da kazdılar, artık Gianni neyi gömmek istiyorduysa. Arkadaşım Kaz sıkı çalışırdı ve hoş bir adamdı, tanısan çok severdin. Sonra Gianni, Kaz'ı bir anda vurdu, tek atışla ve onu çukura gömdü."

Stephen piyonunu ileri sürdü. Bogdan ona bir bakış attı, ufak bir baş sallamasıyla gülümsedi. Bakışlarını yeniden tahtaya yöneltirken bir an için burnunu kaşıdı.

"Ben Kaz'ın kaçtığını düşünmüştüm, yani belki eve, ortalıkta görünmemek için bilirsin ya? Ama Gianni aptaldı, Tony gibi değildi ve arkadaşlarıyla konuşmuş, adamı korulukta vurduğunu ve bütün kazıyı ona yaptırdığını anlatmıştı, ne komik değil mi diye de sormuştu. Sonra ben de bunu işittim."

"Böylece harekete geçtin?" diye sordu Stephen.

Bogdan başını salladı ve filinin durumunu, Stephen'ın bir numara çekip çekmeyeceğini merak etti. "Gianni'ye onunla konuşmam gerektiğini söyledim. 'Tony'ye, başkalarına söyleme' dedim. 'Newhaven'da limanda çalışan bir arkadaşım var' dedim. 'Orada biraz para kazanabilirsin, ilgilenir misin?' diye sordum. İlgilenmişti, sonra gece iki gibi limanda buluştuk."

"Herhangi bir güvenlik yok muydu?"

"Güvenlik vardı ama güvenlikçi benim kuzenimin arkadaşıydı, Steve Georgiou. İyi bir adamdı. Gerçekten de limanda çalışıyordu. Gerçeklerle yalan söylemek daha kolaydır. Dolayısıyla Steve de geldi. Steve Kaz'ı tanırdı. Benim gibi o da Kaz'ı severdi. Böylece limanın merdivenlerinin orada ilerledik, küçük bir tekneye bindik ve sonra pat pat dalgaların üzerinde ilerledik tekneyle; Gianni aptalın tekiydi, tek derdi paraydı, planı anlattım ona, epeyce bir şeyler sıktım, işte o tekneyle adam kaçırıyorduk da Steve'in kuzeni de görmezden gelecekti de, işte o paraları düşünsündü falan. Sonra silahımı çıkarıp diz çökmesini istedim. Gianni şaka zannetti. 'Kazimir'i öldürdün' dedim, işte o zaman neden orada olduğunu anladı. Böylece birden şaka yapmadığımı anladı ve onu vurdum."

Bogdan sonunda filini kıpırdatmıştı, şimdi burnunu kaşıma sırası Stephen'a gelmişti.

"Anahtarlarıyla kartlarını aldım. Tuğlalarla ağırlık yaptık, hiç görülemeyecek şekilde denize attık. Newhaven'a döndük, Steve'in kuzenine teşekkür ettik, neyse şimdi bundan bahsetmeyelim. Sonra benle Steve, otomobille Gianni'nin evine gittik, içeri girdik, pasaportunu aldık, valizini topladık, çok para vardı, bilirsin, uyuşturucu parası, onu da bulabildiğimiz değerli olan her şeyi de aldık. Paranın bir kısmı Tony'nindi, bayağı çoktu, o yüzden onu aldığımıza memnun olmuştum."

"Ne kadar bir paraydı?" diye sordu Stephen.

"Yüz bin kadardı. Ellisini Kazimir'in ailesine gönderdim."

"Aferin delikanlı."

"Gerisini de Steve'e verdim. Bir spor salonu açmak istiyordu, ben de iyi yatırım diye düşündüm. İyi bir adamdı, parayı yararlı işler için kullanırdı. Sonra Steve'i Gatwick'e götürdüm, Kıbrıs'a Gianni'nin pasaportuyla gitti, kimse bakmıyordu. Kolay oldu. Sonra Steve doğruca İngiltere'ye kendi pasaportuyla uçtu. İsim vermeden polisi aradım ama yine de beni ciddiye aldıklarını biliyordum. Onlara Gianni'nin Kaz'ı öldürdüğünü söyledim, onlar da evine baskın yaptılar."

"Pasaportuyla giysilerini bulamayınca gitmiş olduğunu düşündüler, öyle mi?"

"Aynen."

"Dolayısıyla liman ve havalimanlarını kontrol ettiler, Kıbrıs'a tüydü diye düşündüler öyle mi?" Stephen Bogdan'ın filine bir piyonla saldırdı. Bu tam da Bogdan'ın beklediği hamleydi.

"Böylece Gianni'yi Kıbrıs'ta aradılar ama ortadan kaybolmuştu ve olayı sonunda Kıbrıs polisine bıraktılar. Gianni'nin birini öldürdüğüne dair bir kanıt yoktu, evinde uyuşturucu parası yoktu, dolayısıyla sonunda herkes unuttu gitti. Herkes işine baktı. Gerçi Curran için epey bekledin ha?"

"Hep en iyi zamanı kolladım. Hep planlar yaptım. Yakalanmak istemiyordum, bilirsin ya?"

"Tabii, bu isteyeceğin son şey olmalı" dedi Stephen.

"Her neyse, birkaç ay önce bir güvenlik sisteminin montajını yaptım kameralar, alarm sistemleri falan ve her şeyi olabildiği kadar hatalı yerleştirdim. Hiçbir şey kaydolmuyordu."

"Anladım."

"İşte o zaman vakti geldi diye düşündüm. Eve girebilirdim, anahtarlarını yaptırmıştım, kimse beni görmezdi." Bogdan Step-

hen'ın piyonuna saldırdı, Stephen'ın istemediği bir cephe açılmıştı.

Stephen başını salladı. "Zekice."

"Tam yaptıktan sonra, birileri kapıyı çaldı durdu ama sakin oldum, endişelenmedim."

Stephen yeniden başını salladı, piyonunu sessizce ve çaresizce ileri sürdü. "İyi yapmışsın. Ya seni yakalasalardı?"

Bogdan omuz silkti. "Bilmiyorum. Yapabileceklerini sanmıyorum."

"Elizabeth olayı çözecektir delikanlı. Tabii çoktan çözmediyse."

"Biliyorum ama bence anlayacaktır."

"Ben de anlıyorum" dedi Stephen. "Ama polis başka bir meseledir. Onları yumuşatmak Elizabeth kadar kolay olmayabilir."

"Beni yakalarlarsa yakalarlar. Ama bence pek güzel bir yanlış yönlendirme yaptım."

"Yanlış yönlendirme mi? Peki bunu nasıl yaptın?"

"Yani o gece Gianni'nin evine gittiğimiz zaman, aldığım şeylerden birisi de bir fotoğraf makinesiydi. Böylece..."

Bogdan kapıda kilide sürülen bir anahtar sesiyle duraksamıştı. Elizabeth bir şeylerden dönmüş olmalıydı. Bogdan parmağını dudağına koydu, Stephen da aynını ona yaptı. Elizabeth içeri girdi.

"Selam çocuklar." Bogdan'ı yanağından öptü, sonra Stephen'ı sımsıkı kucakladı. Bunu yaparken, Bogdan vezirini oynadı ve kurduğu tuzağı kapattı.

"Şah mat."

Elizabeth Stephen'ı serbest bıraktı, o da tahtaya ve Bogdan'a bakıp gülümsedi. Uzanıp elini sıktı.

"Acayip dalavereci, Elizabeth. Birinci sınıf üçkâğıtçı."

Elizabeth tahtaya baktı. "İyi oyun Bogdan."

"Teşekkür ederim" dedi Bogdan ve taşları yerine geri dizmeye başladı.

"Eh, ikinize anlatacağım sağlam bir hikâyem var" dedi Elizabeth. "Size çay yapayım mı Bogdan?"

"Evet, lütfen" dedi Bogdan. "Sütlü ve altı şekerli."

"Bana bir kahve, hayatım" dedi Stephen. "Zahmet olmazsa?"

Elizabeth mutfağa gitti. Penny'yi düşündü, şimdiye kadar ölmüş olmalıydı. Her şey böyle sonlanmıştı işte, aşkla yapılmış bir hareketle. Sonra John geldi aklına, son bir uykuya dalmış olmalıydı. Penny'yle ilgilenmişti ama ne bedel karşılığı? Huzurlu muydu? Istıraptan kurtulmuş muydu? Annie Madeley ve gözden kaçırdığı her şeyi düşündü. Herkes bu oyunu terk etmek zorundaydı. Stephen'ın uyku ilacına uzandı, sonra duraksayıp onu dolaba geri koydu.

Elizabeth kocasının yanına döndü. Elini tuttu, dudağından öptü. "Kahveyi azaltmanın zamanı geldi galiba Stephen. O kadar kafein senin için iyi değil."

"Aynen öyle" dedi Stephen. "Sana göre en iyisi neyse."

Stephen'la Bogdan yeni bir oyuna başladılar. Elizabeth mutfağa döndü, ikisi de gözlerindeki yaşları görmedi.

115

Joyce

Affedersiniz bir süredir yazmadım, burası çok yoğundu. Ama şimdi hazır fırında üzümlü tatlı varken bilmek isteyeceğiniz birkaç şey olabileceğini düşündüm.

Penny'yle John'u önceki salı günü defnettiler. Çok sakin bir cenaze oldu, yağmur yağdı, iyi de oldu. Penny'nin birkaç eski meslektaşı da gelmişti. Aslında, tahmin edeceğinizden fazlası gelmişti de diyebiliriz. Penny'yle John gazetelerde haber oldu. Bütün hikâye doğru değildi belki ama yeterince yaklaşmışlardı. Penny'nin Ron'un da arkadaşı olduğu haberi bayağı çabuk yayıldı. *Kent Today*'de onunla röportaj yapıldı, ardından normal haber bülteninde de gösterildi. Onunla konuşmaya *Sun*'dan birileri geldi ama Ron konuşmadı. Onlara Larkin Court Blokları'nın dışına park etmelerini söyledi, sonra da tekerlerine kelepçe taktırdı.

Elizabeth cenazede değildi. Korkarım bunu hiç tartışmadık, neyse neydi artık. Merak ediyordum, o önceden mi vedalaşmıştı acaba? Öyle olmalı, değil mi?

Elizabeth'in Penny'yi affedip affetmediğini de bilmiyorum. Korkarım ben Penny'nin yaptığının doğru olduğunu düşünüyorum, bir tür Eski Ahit görüşüne sahibim. Bu, yüksek sesle söyleyeceğim bir şey de değil ama yaptığı şeyden dolayı memnunum. Peter Mercer kendine ne olduğunu bilecek kadar yaşamıştır diye umuyorum.

Elizabeth benden epeyce daha akıllıdır, bu konuyu daha çok düşünür ama Penny'yi yaptığından dolayı suçlayacağını zannet-

miyorum. Elizabeth de aynısını yapar mıydı? Bence yapardı. Ayrıca Elizabeth yapsaydı paçayı da kurtarırdı.

Ama bence Elizabeth yansıtmasa da çok üzgün olmalı. İki kız vardı, Elizabeth'le Penny ve onların gizemleri, derken en büyük gizem Penny'nin kendisi çıktı. Bu Elizabeth'in içini yakmıştır. Belki bir gün bunun üzerine konuşuruz.

Penny, Peter Mercer'ı öldürdü ve bunu yaşamı boyunca John'dan sakladı. Ta ki demans onu ele geçirene kadar. Sonra John bunu öğrenince onu korumak zorunda kaldı. Aşk böyle bir şey, değil mi? Gerry de benim için aynını yapardı. Peter Mercer, Annie Madeley'yi öldürdüğünden, Penny de Peter Mercer'ı öldürmüştü. Penny, Peter Mercer'ı öldürdüğünden, John, Ian Ventham'ı öldürmüştü. Anladığım kadarıyla işte böyle sürmüştü. En azından şimdi her şey bitmişti. Penny'yle John huzur içinde yatar umarım. Zavallı Annie Madeley de. Peter Mercer içinse, neden olduğu her şey için cezasını çeksin demekten başka bir şey gelmiyor elimden.

Bu arada polis Türk Gianni'yi bulabilmiş değil ama aramaya devam ediyorlar. Chris'le Donna birkaç defa buraya geldiler. Chris'in yeni bir kız arkadaşı var ama bu konuda şimdilik çekingen, Donna'yı da konuşturamadık. Chris Gianni'yi sonunda yakalayacaklarını söylüyor ama Bogdan benim duşumu tamir etmeye geldiğinde Gianni'nin yakalanmayacak kadar akıllı olduğunu söylemişti.

Benim görüşümü öğrenmek isterseniz, katilin Gianni çıkması fazla basit bir açıklama olurdu. Gelip onca yıl önce kendisini ihbar etti diye Tony'yi öldürdü, öyle mi? Tony onu neden ihbar etmiştir acaba? Tony'nin işlediği bir cinayetin üstünü kapatmakta oynadığı rol yüzünden mi? Bu bana hiç mantıklı gelmiyor.

Yok, buralarda yakalanmayacak kadar akıllı olan tek kişi Bogdan.

Tony Curran'ı sizce de o öldürmüş olamaz mı? Bence öyle. Eminim iyi bir nedeni vardır ve ona sormak için can atıyorum. Ama önce benim şu yeni penceremi taksın da öyle; çünkü ya gücenirse? Merak ediyorum, Elizabeth de ondan şüpheleniyor mu? Son zamanlarda Gianni'nin izini sürmekten hiç söz etmiyor, belki o da şüpheleniyordur.

Birazdan, yaptığım tatlıyı kontrol etmem gerekiyor. Şimdi daha keyifli bir şeylere geçelim mi?

Hillcrest projesi çoktan hayata geçti, tepede vinçler ve kepçeler var. Onlar, Gordon Playfair'in, arazisini 4.2 milyon sterline sattığını söylüyorlar, "onlar" derken de Elizabeth'i kastediyorum, yani Tanrı kelamıymış gibi inanabilirsiniz. Gordon, yetmiş yıl boyunca yaşadığı eve veda etti, eşyalarını toplayıp bir Land Rover'ın römorkuna doldurdu. Sonra tepeden yaklaşık üç yüz elli metre kadar aşağı indi ve onları Larkin Court Blokları'nda iki yataklı hoş bir daireye getirip yerleştirdi.

Bramley Holding bu daireyi ona anlaşmanın bir parçası olarak vermişti. Bu da bizi bir başka bilgiye götürüyor.

"Bramley Holding." Neticede elmadan değilmiş aklımda kalması. Size bu isim bende bir şeyler çağrıştırdı demiştim. Neyse, işte nedeni.

Joanna çok küçükken ufak bir oyuncak fili vardı, kulakları beyaz, gövdesi de pembeydi. Onu bana asla yıkatmazdı. Taşımakta olduğu mikroplar geliyordu aklıma ama bunun çocuklar için her zaman kötü bir şey olmadığını da düşünüyordum. Ya filin adı? Bramley'ydi. Tamamen unutmuşum işte. O kadar çok oyuncağı vardı ki, ne kötü anneyim.

Herhalde işler nereye varıyor anlamışsınızdır, ha?

Anımsarsanız Ventham'ın hesaplarını Joanna'ya inceletmiştik, hani Elizabeth'le, Tony Curran'ı Ian Ventham mı öldürdü acaba diye düşündüğümüz sıralarda.

Her neyse, Joanna'yla Cornelius bizim için hesaplara göz atıp bilgi vermişlerdi ve o mesele de öylece kapanmıştı hani.

Ama Joanna açısından mesele pek o kadar da kapanmamış meğer. Hem de hiç.

Hesaplarda gördükleri şey Joanna'yla Cornelius'un hoşlarına gitmiş. Nitekim Hillcrest hakkında okudukları da öyle. Dolayısıyla Joanna diğer kurul üyelerine bir sunum yapmış –bu sahne, benim kafamda uçak kanadı masada geçiyordu– sonra da şirketi satın almışlar. Orayı Ian Ventham'dan satın almayı planlıyormuş ama neticede Gemma Ventham'dan almış oldu. Enteresan değil mi?

Joanna bütün bu yerlerin sahibi oldu. Ya da Joanna'nın şirketi ama bu aynı şey değil mi?

Şimdi bu iş Bernard'a çıkıyor ve nedenini göreceksiniz.

Joanna'yla Bernard hakkında hiç konuşmamıştık ama yanımda olmak için cenazeye gelmişti, belki Elizabeth söylemiştir? Ya da baştan beri biliyor muydu acaba? Bence biliyordu. Böylece buraya geldi, elimi tuttu, zayıf bir anımda ben de başımı omzuna koydum, bu hoştu. Cenazeden sonra bana Bramley Holding konusunu açtı. Her şeyi biliyormuş gibi yaptım çünkü fili unuttum diye suçluluk hissetmiştim ama Joanna benim içimi okumuştu zaten.

Fakat konuştuk, ona bu işin pek onlara göre olmadığını söyledim, o da hak verdi, "Giriş yapmayı hep istediğimiz bir sektör" dedi ama tabii ben de onun içini okudum ve yalan söylediğini kabul etti. Bu işten çok para kazanılabileceğini söyledi ama başka bir nedeni daha olduğunu belirtti ki onu da şimdi sizinle paylaşacağım.

Bana aldığı hiç dokunulmamış dizüstü bilgisayarın hemen yanındaki, yine kendisinin aldığı yatar koltuğa oturmuştu (Aynı koltuk IKEA'da onda biri fiyatındaydı) ve şunları söyledi:

"Buraya taşındığın zamanı anımsıyor musun, sana bunun bir hata olduğunu söylemiştim? Bu senin sonun olur demiştim? Sandalyende oturmuş, sayılı günlerini bekleyen insanların arasında olmak. Yanılıyormuşum. Bu senin başlangıcın oldu anne. Babam öldükten sonra seni asla mutlu göremeyeceğimi düşünmüştüm."

(Bu konuda hiç konuşmamıştık. İkimizin de hatasıydı.)

"Coopers Chase, Elizabeth, Ron, İbrahim ve Bernard sayesinde gözlerin yaşam dolu, gülüşün geri döndü. İşte bu yüzden şirketi de, araziyi de, bütün projeyi de satın aldım. Sana teşekkür etmek için aldım anne. Gerçi şimdi ne diyeceğini biliyorum ve söz, bu işten milyonlar da kazanacağım, o yüzden panik yapma sakın."

Yani panik yapmıyordum ama gerçekten de söyleyeceğim şey oydu.

Şimdi bilmek isteyeceğiniz birkaç şey daha. Sonsuz Huzur Bahçesi olduğu yerde kalıyor. Joanna Hillcrest'ten yeterince para kazanacaklarını, o yüzden de Woodlands'in sakin bir şekilde korunabileceğini söylüyor. Mezarlık şimdi koruma altında, Coopers Chase yeniden satılsa bile (Joanna bir gün orayı yeniden satacaklarını söylüyor, bu onların işiymiş). Fakat isterseniz bir deneyin ve alın bakalım, o zaman orada çok sayıda şart karşınıza çıkacaktır. Yani hiçbir yere gitmiyor.

Bu arada... Biraz önce, Gerry hakkında konuşmamamız ikimizin de hatası demiştim ya? Elbette ki ikimizin hatası değildi. Hata bendeydi. Affedersin Joanna.

Öbür gün bir törenimiz oldu. Elizabeth Matthew Mackie'yi öğle yemeğine davet etti, gelirken bu defa rahip yakasını takmamıştı. Ona Maggie'nin güven içinde olduğunu söyledik, ben ağlayacağını düşünmüştüm ama ağlamadı, yalnızca mezarını ziyaret etmek istedi. Birlikte yürüdük, o demir kapıları açıp mezar taşının başucuna diz çöktüğünde biz de Bernard'la Asima'nın bankı-

na oturmuştuk. İşte o zaman gözyaşlarını tutamadı, mezar taşını görünce ağlayacağını biliyorduk.

Birkaç gün önce Bogdan'ın sabah saatlerinde mezardaki "Margaret Farrel, 1948-1971" yazısını temizlemesini, altına da "Patrick, 1971" yazmasını izlemiştim. Gerçekten de Bogdan'ın yapamayacağı bir iş yoktu galiba.

Peder Mackie bunu görüp gözyaşlarına boğulunca biz de Ron'u onun yanına gönderdik, ikisi orada bir süre kaldılar. Elizabeth, İbrahim ve ben bankta kaldık, manzarayı seyrettik. Erkeklerin ağlaması hoşuma gider. Çok fazla değil ama bu tam dozundaydı.

Maggie'nin mezarında şimdi bol bol çiçek var. Ben de biraz ilave ettim, eminim ki onları nereden aldığımı tahmin edebilmişsinizdir.

Banka ne olduğunu da merak etmişsinizdir. Çalışkan Bogdan, altına dökülen betonu havalı kırıcıyla söktü, sonra kaplan demliği bulup bana verdi.

Bernard'ın son mektubunda çok dokunaklı bir dipnot vardı, küllerinin Fairhaven iskelesinden savrulmasını istemekteydi. Aşağıya notu yazıyorum:

"Tam orada ben ve Asima'nın birer parçası daima birlikte olacaklar. Ama o kutsal sularda yüzmekte, o yüzden bırak da ben de onu yeniden bulana kadar gelgitlerde sürükleneyim" demişti. Çok romantikti Bernard.

Fazla romantik.

Siz ve ben bunun duygusal bir sığınma talebi olduğunu bilecek kadar Bernard'ı tanıyoruz. Bu bana bir mesajdı, öyle Enigma şifresi de sayılmazdı. Bilmiyorum Bernard acaba beni biraz kalın kafalı mı buluyordu ama sanırım açık açık yazmak istemişti ne olur ne olmaz diye. Her neyse, neticede Bernard'ın bana birtakım talimatlar vermiş olduğunu anlamıştım.

Sufi'yle Majid cenazeden sonra havalimanı otelinde kalmışlardı çünkü bu onların tarzıydı ve onlara Bernard'ın küllerini Fairhaven'a kadar güvende tutmayı teklif etmiştim. Bu ikisi ne zaman öğrenecekti?

Asima'nın külleri çay demliğindeydi, Bernard'ın külleri de basit bir ahşap vazoda duruyordu. Tartımı çıkardım. Eski tip olanlardan çünkü ben o elektronik şeylere güvenmiyorum.

Külleri dökerken çok dikkatliydim çünkü Bernard'dan ne kadar hoşlandıysam da onların üstüme başıma dökülmesini istemezdim. Dakikalar içinde birkaç plastik kabın da yardımıyla (bu konuda biraz suçluluk da hissettim) bu işi halletmiştim.

Her ikisinin birden satın almak istediği o kaplan demliğin içinde şimdi yarı Bernard yarı Asima vardı. Ertesi gün demliği doğrudan ait olduğu yere, bankın altına gömdük. Matthew Mackie'den bu yeri kutsamasını rica ettik, bence o da kendisinden böyle bir şey istenmiş olmasından son derece memnun oldu ve harika bir iş yaptı.

Vazodaysa yarı Bernard yarı Asima vardı. Sufi'yle Majid her şeyden habersiz onu Fairhaven'a götürüp Asima'yı sonunda serbestçe yüzdürdüler ama bu defa sevdiği adamı da kucaklamış götürüyordu. Bunu yaparlarken biz onlara katılmamıştık, araya girmek istememiştik.

Kullandığım plastik saklama kaplarıyla ne yapacağım bilmiyorum. Eğer sevdiğiniz bir arkadaşınız ve onun sevdiği kadının küllerini çocuklarının bilgisi dışında birbirine karıştırmak için kullanmışsanız onları elde tutmak mı yoksa atıp kurtulmak mı, hangisi daha büyük saygısızlık olur? Dürüst olmam gerekirse bu Coopers Chase'e taşınmadan önce endişe edeceğim türden bir şey değildi. Elizabeth ne yapmak gerektiğini bilirdi.

Elizabeth'ten bahsedince, beni erken saatte aradı, birinin, kapısının altına çok ilginç bir not bıraktığını söyledi. Ne olduğu-

nu söylemedi ama önce birini ziyaret etmesi gerekiyormuş, ancak ondan sonra bana söyleyecekmiş. Nasıl da heveslendiriyor!

Evet, bugün perşembe, o yüzden yola koyulmam gerekiyor. Penny'den sonra belki toplanmayı bırakırız ya da toplanırsak belki farklı hissederiz diye endişeleniyordum. Ama işler burada farklı yürüyor gerçekten de. Hayat, ta ki bitene kadar devam ediyor. Perşembe Günü Cinayet Kulübü toplantılarına devam ediyor, gizemli notlar kapıların altından atılıyor, katiller pencere çerçevelerini değiştiriyor. Uzun süre de böyle devam eder umarım.

Toplantıdan sonra yerleşmiş mi diye bakmaya Gordon Playfair'e uğrayacağım. Yalnızca iyi bir komşu olarak; siz sormadan söylemiş olayım.

İşte tam da zamanında, tatlım da hazır. Neler olup bittiğini size anlatırım.

Teşekkürler

Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nü okuduğunuz için çok teşekkür ederim. Henüz okumamış ve doğruca bu teşekkürler kısmına geçmiş de olabilirsiniz, bu olasılığı kabul ediyorum. Yaşamınızı kendi seçimlerinize göre yaşıyorsunuz demektir.

Perşembe Günü Cinayet Kulübü fikri aklıma birkaç yıl önce bir emekli köyünü ziyaret etme fırsatım olduğunda geldi. Harika hikâyeleri olan çok sıra dışı insanlarla dolu bir yerdi, hatta kendilerinin bir "çağdaş üst sınıf restoran"ları bile vardı. Emekli köyünün sakinleri kim olduklarını biliyorlar, onlara bana verdikleri destek için müteşekkirim. Sakın buradan birtakım fikirler çıkarıp birbirinizi öldürmeye başlamayın lütfen.

Bir roman yazmak çok çalışmayı gerektiriyor. Bence bu herkes için geçerli. Gerçi kim bilir, belki de Salman Rushdie'ye kolay geliyordur? Her durumda, bilerek veya bilmeyerek bana yardım eden birçok insan oldu. Onlara kamuoyu önünde teşekkür etme şansı bulmak güzel bir şey.

İlk olarak Mark Billingham'a teşekkür etmek isterim. Uzun süredir bir roman yazmak istiyordum ve Barnet'deki Skewd Türk restoranında hoş bir öğle yemeği yemiştim (Çok lezzetli bir mutfakları var, paranızın karşılığını fazlasıyla alırsınız, tavuk kanadını deneyin derim). Mark bana gerekli cesareti orada tam da zamanında verdi. Bir de bana bir suç romanı yazmanın bir kuralı olmadığını söyledi, sonra da bana iki büyük kuralı aktardı ki ben bu kitabı yazarken hep onlara sadık kaldım. Neyse, Mark, sonsuza kadar minnettar kalacağım.

Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nü gizlice yazdığım uzunca bir süre ortalarda yoktum, o dönemde bırakmamam için beni

cesaretlendiren birkaç kişiye teşekkür etmek istiyorum. Ramita Navai'ye isteyebileceğim en iyi arkadaş olduğu için, Sarah Pinborough'ya, bana "evet, bu işin zor olması gerekiyor zaten" dediği için, Lucy Prebble'ye bana sürekli "önce yap, sonra güzelleştir" diye anımsattığı için, Bruce Lloyd'a treni rayında tuttuğu için ve Marian Keyes'e nezaketi ve gönderdiği mum için çok teşekkür ederim.

Ayrıca, Sumudu Jayatilaka'ya benim ilk okurum olduğu için özel teşekkürlerimi iletiyorum. Bu, benim için her zaman dünyalara bedel olacak.

Bir kitap az çok ortaya çıktığında öyle bir nokta geliyor ki onu daha iyi kılmak için etrafınızda akıllı ve zeki insanlara ihtiyacınız oluyor. Bu kitabın ilk taslaklarını sadece birkaç kişi gördü ve onlar da gizli tutmaya yeminliydiler. Onların arasında benim yetenekli erkek kardeşim Mat Osman (çok başarılı *The Ruins*'in yazarıdır) ve arkadaşım Annabel Jones da vardı ki o inanılmaz yoğun olan *Black Mirror* programından zaman ayırıp kitabı okudu ve aradığım pek çok yanıtı verdi. Sana çok teşekkür ederim Annabel, bu işi meslek olarak yapmalısın.

Viking'deki başarılı ekibe teşekkür etmek isterim. Özellikle de editörüm Katy Loftus'a. Beni desteklediği, sürekli arkamda olduğu için; bana "Şu kısmın sorunsuz olduğundan pek emin değilim" demenin bin bir türlü nazik yolunu bulduğu için. Bir de her büyük editörün arkasında bir de büyük yardımcı editör olur ya, işte ona, yani Vikki Moynes'e ikimiz de minnettarız.

Viking'deki ekibin geri kalanına ayrıca teşekkürlerimi sunarım: Yazı İşleri müdürü Natalie Wall, hazırlık ekibimiz Georgia Taylor, Ellie Hudson, Amelia Fairney ve Olivia Mead; onlar defalarca "yani, olabilir" dememi dinlediler. Olağanüstü satış ekibine –Sam Fanaken, Tineke Mollemans, Ruth Johnstone, Kyla Dean, Rachel Myers ve Natasha Lanigan– ayrıca teşekkürler, Dead-

Good çevrimiçi ekibe ve Penguin UK websitesinden Indira Birnie'ye minnetlerimi sunarım. Bir kitap öyle bir ekip işidir ki ve ben daha iyisini hayal bile edemezdim.

ABD editörüm Pamela Dorman'la harika asistanı Jeramie Orton'a şükranlarımı sunuyorum. Sizi, Ryman'a, Holland & Barret'a ve Sainsbury'nin "Taste the difference"ına Google'dan bakmak zorunda bıraktığım için bir kez daha özür diliyorum. Ayrıca redaktörüm Trevor Horwood'ın bütünlük ve adli tıpla ilgili yaratıcı fikirlerinin değeri tartışılmaz bile. O olmasaydı 1971'de haftanın hangi günleri hangi tarihlere gelirdi asla bilemezdim. Ya da Trevor'un hemen işaret edeceği gibi "onsuz."

Bir kitap yazmak kendi başına bir ödüldür, ilk taslağı temsilcim Juliet Mushens'e göndermeden önce tüm bu projenin üstünü çizmeye hazırdım. Ancak ilk cevabından itibaren işler değişti ve Juliet sayesinde *Perşembe Günü Cinayet Kulübü*'nün gerçek insanların gerçekten okuyabileceği gerçek bir kitap olabileceğini anladım. Juliet işin başından itibaren büyük bir güçtü benim için; başarılı, yaratıcı, komik ve taze bir sıra dışılığı vardır onun. O olmadan bunların hiçbirini başaramazdım. Juliet, çok teşekkürler. O da Liza DeBlock tarafından harika bir şekilde desteklendi, çok önemli sözleşmelerle ilgilenmek durumunda olduğu düşünülünce Liza'nın biraz daha geleneksel bir tarafı vardı.

İzninizle, sözümü ağırtoplarla bitireceğim.

Annem Brenda Osman'a teşekkürler. Umarım diğer şeylerin yanı sıra *Perşembe Günü Cinayet Kulübü*'nde bir nezaket ve adalet duygusu da vardır, bu da senden geliyor. O da tabii ki senin ebeveynin, benim büyükannem ve büyükbabamdan, yani Fred ve Jessie Wright'tan geliyor. Çok özleniyorlar, bana öyle geliyor ki bu sayfalarda yerlerini aldılar. Harika teyzem Jan Wright'a da şükranlarımı sunarım. Küçük bir aileyizdir ama bence etkimiz güçlüdür.

Son olarak çocuklarım Ruby'yle Sonny'ye teşekkür etmek isterim.

Sizi fazla utandırmak niyetinde değilim, o yüzden sadece sizi ne kadar çok sevdiğimi söyleyeceğim.

İYİ HABER!

İlk kitapta hayatta kalan herkes, daha fazla belaya bulaşmak üzere geri dönüyor!

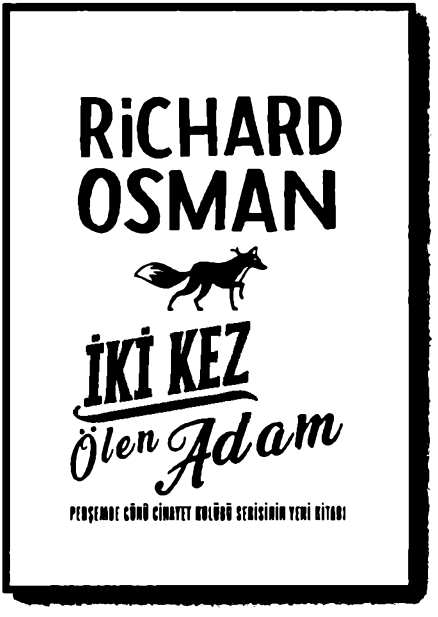
Perşembe Günü Cinayet Kulübü

serisinin ikinci romanı

İki Kez Ölen Adam'ı

yakında sizlerle buluşturacağız.

İlk bölümünü okumak için sayfayı çevirin!

1

ERTESİ PERŞEMBE...

Joyce, "Ruskin Court'tan konuştuğum bir kadın diyetteymiş" deyip kadehindeki şarabı bitirdi. "Kadın seksen iki yaşında!"

"Yürüteç insanı kilolu gösteriyor" dedi Ron. "Aletin bacakları ince ya, o yüzden."

"Seksen iki yaşında diyet mi yapılır?" dedi Joyce. "Bir tane sosisli rulo börek yesen sana ne yapabilir ki? Öldürür mü? Eh, hepimizin başına gelecek."

Perşembe Günü Cinayet Kulübü'nün son yaptığı toplantı bitmişti. Bu hafta Hastings'ten bir haber ajansının çözülememiş bir vakasına bakmışlardı. Gazete bayisinde çalışan adam içeri izinsiz giren birini arbaletle[1] öldürmüştü. Tutuklanmıştı, derken medya devreye girmiş, nihai olarak bir insanın kendi işyerini arbaletiyle korumaya hakkı olduğu konusunda tam bir görüş birliğine varılmıştı. Neticede adam serbest bırakılmış, başı dik, çekip gitmişti.

Bir ay kadar sonra polis, işyerine giren kişinin, gazetecinin genç kızıyla ilişkisi ve uzunca bir suç kaydı olduğunu keşfedecekti ancak o noktada herkes olaya ilgisini kaybetmişti artık. Ne de olsa 1975 yılıydı. Güvenlik kameraları henüz yoktu, kimse ortalığı velveleye vermek istememişti.

"Ne dersin, bir köpekten iyi dost olur mu?" diye sordu Joyce. "Ne yapsam diye düşünüyorum; köpek mi alsam yoksa Instagram'da hesap mı açsam?"

"Bana sorarsan karşıyım" dedi İbrahim.

"Yahu sen zaten her şeye karşısın" dedi Ron.

---

1) Tüfek gibi dipçiği olan, ok atan bir tür silah. [ç.n.]

"Genelde, evet" dedi İbrahim.

"Büyük bir köpek değil tabii" dedi Joyce. "Büyük bir köpeğin tüyüne yetişecek süpürgem yok."

Joyce, Ron, İbrahim ve Elizabeth, Coopers Chase'in avlusunun orta yerindeki restoranda öğle yemeğinin tadını çıkarıyordu. Birer şişe beyaz ve kırmızı şarap masalarının üzerindeydi. Saat on ikiye çeyrek vardı.

"Köpek küçük de olmasın Joyce" dedi Ron. "Küçük köpekler küçük adamlara benzerler. Hep bir şeyleri kanıtlama peşinde olurlar. Sürekli hırlayıp otomobillere havlarlar."

Joyce başıyla onayladı. "O zaman orta büyüklükte belki? Ne dersin Elizabeth?"

"Hmm, iyi fikir" diye yanıtladı Elizabeth. Aslında konuşulanlara pek kafasını verememişti. Şu kendisine gelen son mektuptan sonra nasıl verebilirdi ki zaten?

Yine de konunun ana hatlarını elbette ki kavramıştı. Elizabeth hep tetikte olurdu çünkü nereden ne duyacağınızı bilemezdiniz. Yıllar boyunca her türlü şeyi görmüş işitmişti. Mesela Berlin'de bir barda, Tripoli'ye gitmekte olan ağzı gevşek bir Rus denizciden duyduğu kısacık bir şey. Şu ansa Kent'teki dingin bir emekliler köyünde, bir perşembe günü öğle yemeği vaktinde, belli ki Joyce bir köpek edinme peşindeydi, köpeğin boyutu hakkında tartışılıyordu, İbrahim de bu işe soğuk yaklaşmıştı. Ama Elizabeth'in aklı başka yerdeydi.

Söz konusu mektup görünmez eller tarafından Elizabeth'in kapısının altından bırakılmıştı.

Sevgili Elizabeth,

Bilmem beni anımsar mısın? Anımsamazsın belki, kendimi çok da övmek gibi olmasın ama hatırlayacağını düşünüyorum.

Yaşamın büyüsü bir kez daha kendini gösterdi ve bu hafta

buraya taşınınca bir de baktım ki komşu oluvermişiz. Ama ne arkadaş buldum kendime! Şimdi sen, son zamanlarda buraya her gelen geçeni almaya başladılar diye düşüneceksin.

Biliyorum beni son görüşünün üstünden çok zaman geçti ama düşünüyorum da bunca yıldan sonra arkadaşlığımızı tazelemek harika olabilir.

Benimle Ruskin Court 14 numarada bir içkiye ne dersin? Bana biraz burayı anlatırsın ha? Sence de uygunsa, yarın öğleden sonra saat üç nasıl? Yanıtlaman gerekmez, ben her durumda bir şişe şarabımla bekliyor olacağım.

Seni görmeyi gerçekten çok isterim. Konuşacak o kadar çok şey var ki.

Köprünün altından çok sular aktı.

Umarım beni anımsamışsındır ve yarın görüşürüz.

Eski arkadaşın,
Marcus Carmichael

Elizabeth okuduğundan beri mektubu düşünüp duruyordu.

Marcus Carmichael'ı son görüşü 1981'in Kasım ayında olmalıydı. Lambeth Köprüsü'nün yanı başındaydılar; çok kasvetli, dondurucu bir geceydi. Thames Nehri'nde suların çekilme zamanıydı, Elizabeth'in nefesinden buharlar çıkıyordu. Uzmanlardan oluşan, kendisinin liderlik ettiği bir ekip oradaydı. Oraya külüstür görünümlü beyaz bir minibüsle gelmişlerdi. Görünürde minibüsün ait olduğu firma G. Procter'dı –Her Türlü Pencere ve Çatı Oluğu Temizliği Yapılır– ama içine girdiğinizde ışıldayan butonlar ve ekranlar görürdünüz. Genç bir memur, Albert Rıhtımı üzerindeki kaldırımı ve önündeki sahil bandını güvenlik şeridiyle kordon altına almıştı.

Elizabeth'le ekibi, kaygan yosunlarla kaplı taş basamaklardan güçlükle inmişti. Çekilen sular, ardında bir ceset bırakmıştı,

köprünün altındaki en yakın taş bloğa öylece yaslanmış, neredeyse oturur vaziyetteydi. Her şey usule uygun yapılmıştı, bunu sağlayan Elizabeth'ti. Ekipten biri giysileri kontrol etmiş, cesedin üzerindeki ağır kabanın ceplerini aramıştı; Highgate'ten genç bir kadın fotoğraflar çekmiş ve doktor da ölümü kayda geçirmişti. Adamın Thames'e daha yukarılardan atlamış ya da atılmış olduğu kesindi. Buna adli tıp uzmanı karar verecekti. Tüm bilgiler biri tarafından hazırlanacak raporda yer alacaktı, Elizabeth de yalnızca en alta paraf atacaktı. Her şey titizlikle ve doğru yapılmıştı.

Cesedin kaygan basamaklar boyunca bir askeri sedyeyle taşınması biraz zaman almıştı. Yardıma çağrıldığı için heyecanlı olan genç bir memurun düşüp ayak bileklerinden birini kırması işleri iyice zorlaştırmıştı. O anda ambulans çağıramama gerekçelerini açıkladıklarında genç adam bunu anlayışla karşılamıştı. Birkaç ay sonra beklenmedik bir terfi almıştı, bileğinde kalıcı bir hasar da oluşmamıştı.

Elizabeth'in küçük birimi sonunda rıhtıma erişmiş, ceset beyaz minibüse nakledilmişti. "Her şey tamam"dı.

Ceset, Hampshire'daki bir morga götürülürken minibüste kalan Elizabeth'le doktor hariç tüm ekip dağılmıştı. Bu ablak ve kırmızı suratlı, kara bıyıkları ağarmaya başlamış doktorla daha önce çalışmamıştı ama akılda kalan ilginç bir tipti. Doktor kısa bir uykuya dalana kadar ötenazi ve kriket konularında sohbet etmişlerdi.

İbrahim şarap kadehini kaldırıp işaret etti. "Joyce, küçük, orta büyüklükte ya da büyük, korkarım ben sana yaşamın boyunca hiçbir şekilde köpek tavsiye etmeyeceğim."

"Hah, işte başlıyor" dedi Ron.

"Orta büyüklükte bir köpeğin" dedi İbrahim, "mesela bir teriyer ya da bir Jack Russell olsun, ortalama ömrü yaklaşık on dört yıldır."

"Kim demiş?" diye sordu Ron.

"Kennel Kulübü[2] demiş. Belki kendilerine sorarsın Ron. Ne diyorsun, sormak ister misin?"

"İyi, iyi. Kabul."

"Yani Joyce" dedi İbrahim devam ederek, "sen yetmiş yedi yaşında değil misin?"

Joyce başıyla onayladı. "Gelecek yıl yetmiş sekiz."

"Eh, gerisini söylemeye gerek yok" dedi İbrahim uzlaşır havada. "Madem yetmiş yedi yaşındasın, ortalama ömür uzunluğuna bir bakmamız lazım."

"Aa, evet!" dedi Joyce. "Böyle şeyleri severim. Bir defasında iskelede tarot falı baktırmıştım. Kadın, elime para geçeceğini söylemişti."

"Ama bizim şimdi senin ortalama ömür uzunluğunun, orta büyüklükte bir köpeğinkini aşma olasılığı olup olmadığına bakmamız lazım."

Ron İbrahim'e, "Hiç evlenmemiş olman benim için büyük bir gizem, ihtiyar delikanlı" dedi ve masanın üzerindeki buz kovasından beyaz şarap şişesini kaptı. "Hem de şu tatlı diline rağmen. Var mı üstünü tamamlamak isteyen?"

"Teşekkürler Ron" dedi Joyce. "Ağzına kadar doldur da bunu bir daha yapmaktan kurtul."

"Yetmiş yedi yaşındaki bir kadının on beş yıl daha yaşama şansı yüzde elli birdir" diye devam etti İbrahim.

"Ne hoş" dedi Joyce, "bu arada elime para da geçmedi."

"Yani şimdi bir köpek alacak olursan ondan fazla yaşayabilecek misin Joyce? Mesele bu."

"Sırf inat için bir köpekten fazla yaşardım" dedi Ron. "Odanın karşılıklı köşelerine oturur, birbirimize dik dik bakar ve kimin önce gideceğini görürdük. O ben olmazdım. Yetmiş sekizde

2) Britanya'da köpek soylarını sürdürmek ve yaşatmak üzere kurulmuş bir dernek. [ç.n.]

British Leyland'la yaptığımız pazarlığa benziyor. Tuvalete ilk giden onlardan biri olunca işi bitirdiğimizi anlamıştım." Ron şarabını kafaya dikmişti. "Asla tuvalete ilk giden olmamalısın. Gerekirse alete düğüm atacaksın."

İbrahim, "İşin gerçeği, Joyce" dedi, "bu olabilir de olmayabilir de. Yüzde elli bir. Yazı tura atmak gibi ve ben bu riski almaya değmez diyorum. Asla köpeğinden önce ölmemelisin."

"Bu söz eski Mısır'dan mı, eski bir psikiyatrist deyişi mi?" diye sordu Joyce. "Ya da kendin mi uydurdun?"

İbrahim şarap kadehini Joyce'a doğru uzattı. Bu, bilgece lafların devam edeceğine işaretti. "Elbette ki çocuğundan önce ölmelisin çünkü onlara sensiz yaşamayı öğretiyorsun. Ama iş köpek olunca durum farklı, ona sadece seninle birlikte yaşamayı öğretiyorsun."

"Tamam, bu gerçekten de düşünülmesi gereken bir şey İbrahim, teşekkürler" dedi Joyce. "Ama biraz can sıkıcı sanki. Sence de öyle değil mi Elizabeth?"

Elizabeth onu duydu ama aklı hâlâ içinde ceset ve bıyıklı doktorla hızla yol almakta olan o minibüsteydi. Bu, Elizabeth'in kariyerinde nadir rastlanan şeylerden değildi ama unutulacak türden de değildi; Marcus Carmichael'ı tanıyan herkes bunu bilirdi.

"İbrahim'in sistemini boz" dedi Elizabeth. "Yaşlı bir köpek al."

İşte yıllar sonra Carmichael yeniden ortaya çıkmıştı. Neyin peşindeydi? Dostane bir sohbetin mi? Şömine başında anıları yâd etmenin mi? Kim bilirdi.

Hesabı yeni bir servis elemanı getirmişti. Adı Poppy'ydi ve kolunda papatya dövmesi vardı. Poppy iki haftadır bu restorandaydı ve şimdiye kadar hakkındaki yorumlar pek de olumlu değildi.

"Bize on iki numaralı masanınkini getirdin Poppy" dedi Ron.

Poppy başıyla onayladı. "Ah evet... Benim aptallığım... Bu masa hangisiydi?"

"On beş" dedi Ron. "Şamdanın üzerinde kocaman on beş yazmasından anlayabilirsin."

"Affedersiniz" dedi Poppy. "Siparişleri anımsamak, onları getirmek ve numarayı akılda tutmak; ama sonunda bu işi kavrayacağım." Mutfağa döndü.

"Çok iyi niyetli" dedi İbrahim. "Ama bu işe uygun değil."

"Yine de tırnakları çok hoş" dedi Joyce. "Tertemiz. Tertemiz değil mi Elizabeth?"

Elizabeth başıyla onayladı. "Tertemiz." Tertemiz tırnakları ve yeteneksizliğiyle birdenbire ortaya çıkıveren şu Poppy'yle ilgili dikkatini çeken tek şey bu değildi. Ama şimdi aklı başka şeylerle meşguldü, Poppy'nin gizemi bir gün daha bekleyebilirdi.

Söz konusu mektubu kafasının içinde bir kez daha gözden geçirdi. *Bilmem beni anımsar mısın? Köprünün altından çok sular aktı...*

Elizabeth, Marcus Carmichael'ı anımsamış mıydı? Ne komik soruydu bu. Marcus Carmichael'ın ölü bedenini, nehrin çekildiği sırada Thames Köprüsü kıyısına vurmuş halde bulan kendisiydi. Öldüğü gece cesedinin kaygan taş basamaklardan yukarı taşınmasına yardım etmişti. Kaportası temizlik şirketi reklamıyla kaplı beyaz bir minibüste, cesedinin sadece otuz santim ötesinde oturmuştu. Genç karısına ölüm haberini kendisi vermiş, adamın cenazesinde mezarının başında saygıyla dikilmişti.

Yani, evet Elizabeth Marcus Carmichael'ı oldukça iyi hatırlıyordu. Şimdi bulunduğu ortama dönme vakti gelmişti. Her şeyin sırası vardı.

Elizabeth beyaz şaraba uzandı. "İbrahim her şey sayılarla ilgili değildir. Ron, sen köpekten epey önce ölürdün, erkeklerin ortalama ömrü kadınlarınkinden çok daha düşüktür ve pratis-

yen doktorun kan şekerin konusunda sana ne dediğini biliyorsun. Sana gelirsek Joyce, senin kararını çoktan vermiş olduğunu ikimiz de biliyoruz. Barınaktan bir köpek alacaksın. Şu anda koca gözleriyle orada bir yerlerde oturmuş, seni bekliyor olmalı. Ona bakınca dayanamayacaksın, ayrıca köpek alman hepimiz için eğlenceli olur; yani bu konuda tartışmayı bırakın artık."

Mesele hallolmuştu.

"Peki ya Instagram ne olacak?" diye sordu Joyce.

"Ne olduğunu bile bilmiyorum, o yüzden nasıl istersen, keyfine bak" dedi Elizabeth ve şarabını bitirdi.

Ölü bir adamdan bir davetiye? Düşününce daveti kabul etmeye karar verdi.

DÖRT SIRA DIŞI ARKADAŞ.
ŞOK EDİCİ BİR CİNAYET.

Huzurlu bir emekli köyünde yaşayan dört arkadaş haftada bir toplanıp daha önce çözülememiş cinayetleri çözüyor.

Peki bu dört sıra dışı arkadaş kendilerini hemen yanı başlarında işlenen vahşi bir cinayet vakasının ortasında bulunca ne yapacak? Elizabeth, Joyce, İbrahim ve Ron seksenlerine merdiven dayamış olabilir ama hâlâ pek çok numaraları var.
Bu aykırı ama harika çete çok geç olmadan katili yakalayabilecek mi?

Perşembe Günü Cinayet Kulübü, Richard Osman'ın, yayımlandığı yıl İngiltere'de bir milyonun üzerinde satarak rekor kıran, haftalarca çoksatanlar listelerinin başında yer alan ve pek çok dile çevrilen ilk romanı.

"Tam bir her şeyden kaçış kitabı."
Guardian

"Dâhice, etkileyici ve iğneleyici bir mizah!"
Good Housekeeping

"Richard Osman'ın son derece başarılı ilk romanı, ender rastlanan bir kitap. Komik bir gizem barındıran başarılı bir suç romanı."
Irish Times

"Yılın en eğlenceli kitaplarından...
İyi yazılmış, kahkaha dolu ve oldukça keyifli."
Daily Express

Bilgi

SERTİFİKA NO 15033

ISBN 978-975-22-1031-8
2021.06.Y.0105.7742

55 TL